Magyar mesterek remekei

Öntöttvas ékszerek

A vitrinből vizsgáló tekintettel figyel *Arany* János, *Andrássy* Gyula, *Kossuth* Lajos, *Vörösmarty* Mihály, *Baross* Gábor. Velük szemben gyönyörű öntöttvas kályhák sorakoznak, mint az őrséget álló vértes katonák. Közöttük indáznak a Városligetből, a budai Várból, vagy az Országház előtti térről ismert kandeláberek.

A XIX. századi magyar öntöttvasművesség megmaradt remekei először jelennek meg így együtt Budapesten az *Öntödei Múzeumban*. Az iparművészet remekei és a nagyon magas színvonalú mesterség emlékeit őrző kiállítás számos más magyar múzeumból, galériákból, valamint az országban fellelhető magángyűjtők féltett kollekcióbiból kerültek most a kíváncsi látogatók elé.

Olyan kort, olyan szakmai kultúrát idéznek vissza a remekbe öntött darabok, amikor még valóban fontos volt a munka minden egyes mozdulatát megtervezni, és kiiktatni a véletlent. Ezzel együtt számos meglepetés született. A szó legklasszikusabb, jó értelmében. Meglepetés ugyanis, hogya történelmi Magyarország szinte minden pontján Fiumétől Kassáig, Brassótól Trencsényig, Soprontól Aradig, Kolozsvártól Diósgyőrig számos olyan meser élt és dolgozott, akiknek keze nyomán nem csupán a kohászat sokszor méltatlanul emlegetett szakmai családjába tartozó öntők a művészet szintjére emelték tudásukat és alkotásaikat.

Nem véletlen, hogy a legkiválóbb építészek keresték és találták meg ezeket az egyszerű, névtelen mestereket, akik *Fazola* Henrik, *Katona* Lajos, *Stopicer* János nyomdokain haladva nem csupán díszes kávédarálókat, kis mérlegeket, kuglófsütőket, vaslábasakat, vagy az igényesebb és nagyobb méretű vaskályhákat – amelyekből ismerünk oszloposat, köralakút, úgynevezett köpenyest –, hanem épületek tartóelemeit alkotó idomokat is öntöttek. *Ybl* Miklós, *Steingl* Imre, *Alpári* Ignác, *Schulek* Frigyes, *Hauszmann* Alajos, a magyar építőművészet máig kiemelkedő alkotói tervezték be Budapest és az ország legjelesebb épületeibe a vasöntők tehetségét.

A kiállítás megmutatja, hol kell keresnünk napjainkban az *eredeti darabokat*. Ki hinné, hogy Budapesten a *Bródy Sándor utcában* több ház is található, melynek belső csigalépcsőjét remekművű öntöttvas korlát szegélyezi. Vagy hányszor jut eszünkbe megcsodálni az egykori mesterek alkotásait, amikor újra és újra átballagunk a *Lánchídon*. Ismerték a magyar szakemberek képességeit a külföldiek is. Hogy csak egyet említsünk, a híres párizsi tornyáról nevezetes Gustav *Eiffel* a Nyugati pályaudvar tervezésekor is számolt a magyarországi öntödék precíz munkájával.

Oroszlános levélnehezék

A Schönborn házaspár 1855-60 között Schlossel András szobrai

Vascsipkék a kályhaajtón NAGY ZOLTÁN FELVÉTELEI

Sajnos több századeleji remekműnek már csak nyomát, rajzát, fotóját ismerhetjük meg. Mennyire szép lenne, ha a *Deák téren* még ma is ott állna a millennium idején épült pavilon. Hasonlóképpen hiába keressük nyomát az Andrássy út alatt futó *kisföldalatti* eredeti pavilonjainak. Megvan viszont *Sátoraljaújhely* főterén a nevezetes kút, a *váci Duna-parton* a szabadtéri zenészek pavilonja, és újra egykori fényükben világítanak az *Andrássy úti, a Vörösmarty téri*, vagy a *budai Vár* utcáin található kandeláberek. Példányaik ott szerepelnek a kiállítás darabjai között.

Ez a már-már méltatlanul elfeledett mesterség nemcsak ipartörténeti, hanem néprajzi elemeket is felidéz. Naiv madonnák, egyszerű, megható szentek, s az örök szenvedést példázó feszületek sora mutatja, miként épült be a mindennapokba ez a nehéz anyag, miként a vasöntvény már-már ékszerré. A budapesti Öntödei Múzeum mellett éppen ezeket a darabokat gyűjtötték össze, és állították ki Szentendrén a *Szabadtéri Néprajzi Múzeumban*. Mindkét kiállítás ugyanazon a napon nyílt, és egy esztendeig várja a látogatókat.

Az 1848-as szabadságharc ágyúgolyóitól az első világháborúban megmenekült harangokig számos tárgyat, emléket gyűjtött össze a kiállítások rendezője, *Lengyelné* Kis Katalin és *Sabján* Tibor. A XIX. századvégi ipari kultúra remekműveit *Pusztai* László művészettörténész Az ötvösművesség Magyarországon című könyv szerzője, valamint *Tolnay* Lajos, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke ajánlotta a látogatók figyelmébe. **(szendrei)**

Magyar Nemzet 1998. aug. 8

Schultze C. G.

II. József:

Mellig, balra, talapzatra helyezett tojásdad medaillonban. Parókája egyszer fodrított és sem bajusza, sem szakála nincs. Paszománt szegésű dolmányának gomblyukában az aranygyapjas rend lóg, mely a jobb vállától balcsipője felé haladó rendszalagokon nyugszik s mellét a Mária Terézia s a Szt István rend diszíti. Körülcsavart nyakkendője fekete, ingének mellfodra látható s egy elejű kabátjának a gallérja lehajtott. A keret négy sarkában rosette-ák vannak. Felirata alól középütt:

„Joseph II. Empereur et Roi des Romains."

balra: „Kymli Pinx 1777. Paris.

s jobbra: „C. G. Schultze oc. 1778. Paris."

Rézmetszet, méretei a keretnek 32. v: 23 s a rézlapnak 35:

Metszette: Schultze C. G. 1773.

Ltsza 7955.

191/93 № 1743.

Schultz János Frigyes

SCHULTZ, *Alwin*, német művészettörténész (1838–1909), egy ismert általános művészettörténeti munka (Allgemeine Geschichte der bildenden Künste) szerzője. Több művet publikált a szilézíai művészettörténet köréből s mint a középkori német művelődéstörténet munkása is érdemeket szerzett.

S. 2. *János Frigyes*, festő, * Zillichau (Brandenburg) 1711 körül, † Buda 1761 jan. 16. 1741. nyert polgárjogot Budán, hol utóbb Falkoner Polykarp festő özvegyét vette nőül. 1741. a trónörökös születése örömére készült budai diadalkapu festésében vett részt, 1758. pedig a vízivárosi Szt. Anna-templom számára betlehemi jászolt festett.

K-Z II. 4281

működéséről nem tesz említést (7).

Műveiről levéltári adataink az alábbiak. 1733-ban zászlófestésért és a zászlórúd meg keresztes gomb aranyozásáért 14 forintot kapott a buda-

zésében és színezésében is kevesebb szereplővel ugyan egyenes leszármazottja, hogy ne mondjuk, módosított másolata a bécsi Karlskirche szent Erzsébet-oltárképének, amelyet *Gran Dániel* festett (15). Hogy a megrendelők követelése volt-e emez bécsi előképnek ilyen mértékben való szoros figyelembevétele, vagy pedig Schervitz művészetét teljesen lenyűgöző, képzeletét lebilincselő képhatásról van-e szó, biztos adatok nélkül és Schervitz egyéb művei hiányában meg nem állapítható. Csak az bizonyos, hogy egyetlen ismert műve a bécsi művészet egyik mesterművének a változatát nyujtja s így az epitáfiumában foglalt dicsőítésének csak egy mozzanatát látjuk bizonyítva s pedig azt, hogy Schervitz kitűnő festési technikai készséggel rendelkezett.

Szerencsésebb adatgyüjtésre vár annak a megoldása, hogy Schervitz családjából való-e az a Budán szereplő *Serovics József* nevű festő, aki 1785 [illegible] *Schöttl* (2) *József*fel együtt festette ki a várbeli Fortuna-városi

Schultz János Frigyes festő; született 1711 körül a brandenburgi Zillichauban. 1739 június 8-án Budán a Vízivárosban feleségül vette *Falconer Polykarp* festő özvegyét, Anna Mariát. 1741 június 16-án lett budai

polgárrá (1). 1761 január 16-án ötvenéves korában halt meg szélhűdés következtében (2). Valószínűleg ő tanította festésre mostohafiát, *Falconer xaveri Ferencet* (1736—1792), aki mostohaatyja halála után önnállósította magát.

Némethy Lajos, akinek Schultzról szóló adatait az előbbiekkel kiegészítettük, működéséről nem tesz említést (3). 1741 tavaszán résztvett a trónörökös születése örömünnepére készült budai diadalkapu megfestésében (4). A vízivárosi szent Anna-templom számára 1758-ban betlehemi jászolt festett két forintért és 1759-ben nyolc forintért meg nem nevezett munkát végzett (Lásd: Levéltári Anyag III. rész).

Vezetékneve Schulz, Schultz, Schulze, Schulcz változatokban fordul elő. Egy *Schulz Ignác* nevű festő Budáról 1740 október 4-én beiratkozott a bécsi művészeti akadémiára (6).

Jegyzetek: 1. Buda városi tanácsi jegyzőkönyv, 1741. — 2. Buda-viziváros szent Anna-plébánia matrikulái. — 3. Adatok a festés történetéhez Budapesten a XVII. és XVIII. században. II. közlemény. Archaeologiai Értesitő. 1883. 108. old. — 4. Budapest Székesfőváros Levéltár. Pénztári számadások 8. doboz. — 5. Miller J. E. F.: Epitome vicissitudinum ... de ... Urbe Budensi ... c. művében a budai polgári gyalogosok első századában említi 1751-ben. 165. old. — 6. Fleischer Gyula k. b. szíves közlése

Schulz Ila festőművésznő

— **Magyar festőművésznő külföldi sikerei.** Schulz Ila a Londonban élő magyar festőművésznő ismét nagy sikert aratott a *Royal Academy of Arts* kiállításán. A párizsi *Revue Moderne* című képzőművészeti folyóirat is megemlékezik a magyar festőművésznő londoni sikeréről, akinek egyik művét be is mutatja. A művésznő természetesen, nem mint londoni, hanem mint magyar festőnő szerepel a francia folyóirat cikkében.

Pesti Hirlap 1931.VIII.9

Összesen						

Le a bevételt ... ...
Kifizetendő összeg

30. sorsz. Könyv. minta. — Pallas

ügyosztály:

.....

A fizetés $\frac{\text{készpénzben}}{\text{cheque kibocsátásával}}$ megtörtént

192..... cheque száma.....

A főpénztár:

.....

Ila Schultz,

magyar festőművész

— Magyar művésznő sikere a párizsi Salonban. Párizsból jelentik: A párizsi Salon mostani kiállításán általános feltűnést és elismerést kelt a világhírű orosz táncosnőnek, *Anna Pavlova*-nak arcképe. Festette *Ila Schultz*. Magyar művésznő, akinek londoni kiállítása alkalmával aratott nagy sikeréről annakidején már megemlékeztünk. A párizsi lapok a legnagyobb dicsérettel emlékeznek meg róla. Így a *„Les artistes d'aujour d'hui"* fölemlíti, hogy a művésznő Budapesten született, Svédországban, Németországban már rendezett műveiből kiállítást, azután Londonba ment, ahol a *„kis magyar Gainsborough"*-nak nevezték el. A lap azután nagy elismeréssel szól az Anna Pavlova-festmény biztos technikájáról, pompás színeiről, a festőművésznőnek vele született bájáról, amely műveiben az igazságot, a természetességet hangsulyozza. A festmény nem egy mozdulatot, egy kefevezetést örökit meg, mélységes tanulmány, amelyben a model lelke lüktet. Ugyanezek a jeles tulajdonságok nyilatkoznak meg *Jan Kubelik* arcképén is, amely műve Rembrandt-ra emlékeztet. Ila Schultz — irja az előkelő folyóirat — kivételes tehetségü művésznő, a magyar festők egyik legnagyobbja, a mai kor művészeinek egyik legvonzóbb alakja. A *„Revue du Vrai et du Beau"* ugyancsak meleg szavakban emlékezik meg a művésznőről. Cikkét e szavakkal végezi: Magyarország büszke lehet erre a nőre, aki dicsőséget szerzett nemzetének.

Pesti Hirlap, 1924. Okt. 31.

Schulz Ilá.
festőművésznő.

* **Magyar festőművésznők kiállítása Londonban.** *Schulz* Ila, magyar festőművésznő, aki állandóan Londonban él, kollektiv kiállitás keretében mutatta be müveit az angol főváros közönségének. A kiállitást *Rubido-Zichy* Iván báró, londoni magyar követ, nyitotta meg. A megnyitóünnepélyen az angol társadalmi és müvészvilágnak számos kitünősége jelent meg. A kiállitott müvek közül különösen feltünt Anna *Pavlovának*, a világhirü orosz táncosnőnek, továbbá *Kubelik* hegedümüvésznek sikerült arcképe. A müvésznő virágképei és csendéletei is tetszést arattak.

Magyarság, 1928. Máj. 27.

Schultz Ila

* (Schulz Ila londoni kiállítása.) Schulz Ila, a budapesti művészkörökben is jól ismert, kitünő festőművésznő kiállítást rendezett a londoni The Foyle Art Galery-ben. Ujabb munkáit, arcképeit, tájképeit és csendéleteit mutatta be a kiállításon, amelyet László Fülöp nyitott meg, s amely a művésznőnek úgy a londoni sajtóban, mint a közönségnél szép sikert hozott.

BH 933 V/14

B H. 1933. V. 14.

Schulz Ilse

l.

Bende 1916

154. C.

1912

iki 2172 sz. leirat szerint 3000

-én. -- Elszámoltatott 1912 február

348-912.
lt, 6921.

10

Schulz Ila

— **Magyar festőművésznő kiállitása Londonban.** Londonból jelenti a Pesti Hirlap tudósitója: Schulz Ila festőművésznő, aki az utóbbi években többször szerepelt az angol sajtóban nagysikerü portréival, május 15-én kiállitotta legsikerültebb munkáit a londoni Brook-galéria csarnokában. A kiállitást *Barcza György* londoni magyar követ nyitotta meg fényes külsőségek között. A londoni előkelő társaság nagy számmal látogatja a kiállitást.

Pesti Hirlap

1939. máj. 20

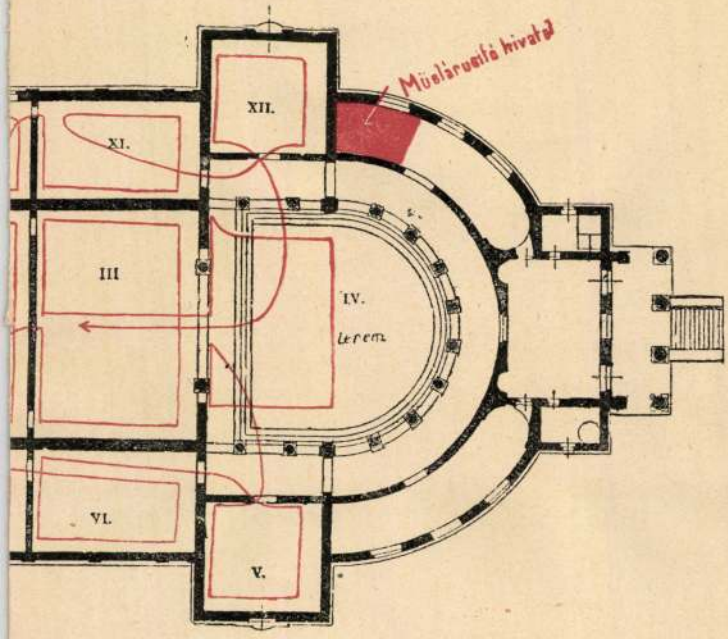

Ölszerűbb
követni.

Schulz Ila

Magyar festőművésznő londoni sikere

London művésztársadalma egy kiváló magyar festőművésznőt ünnepel most, *Schulz* Ilát, aki a napokban állította ki a burdawai maharadzsa két gyönyörű leányáról, Lalita és Sudha hercegnőkről készült portréit. A magyar művésznő, akinek a Royal Akademy-n nemrég kiállított »Magyar Rapszódia« című képéért valóságos versengés folyt, karácsony táján jön haza két legújabb modelljének, a burdawai maharadzsa két leányának társaságában. Egyébként nemcsak őket hozza Pestre, hanem egy sereg előkelő és gazdag angolt és velük együtt Mme Stevenardot, a híres belga pénzember feleségét.

Színházi Élet

1935. 50 sz. 65. l.

BELPOLITIKAI ÉLET

Egyhónapos szünet után kedden délelőtt tiz órakor összeül a képviselőház és megkezdi *a társulati adóreformról* szóló törvényjavaslat tárgyalását. Egyelőre más, tárgyalásra váró törvényjavaslat nincs a Ház előtt, de a vakáció alatt több szociális vonatkozásu javaslat készült el, elsősorban *a szociális alap létesitéséről* szóló törvényjavaslat, ugyhogy a képviselőház, mihelyt befejezi a társulati adójavaslat tárgyalását, tovább folytathatja zavartalanul törvényhozási munkáját. A kedd estén tartandó kormánypárti értekezlet erre nézve bővebb tájékoztatást kap. A részben elintézett törvényjavaslatok anyagából hátra van még *a földreform felsőházi módositásának* tárgyalása, nemkülönben *a közegészségügyi javaslat* részletes bizottsági vitája, amelynek során néhány, az orvosi kart érintő módositáshoz a belügyminiszter hozzájárul.

Az országgyülés két Házának külügyi bizottságát politikai körök értesülése szerint legközelebb ülésre hivják össze. Gróf *Csáky István* külügyminiszter tájékoztatja a külügyi bizottságokat a külpolitikai helyzetről, elsősorban azokkal a kérdésekkel kapcsolatban, amelyek a velencei tárgyalásokon szőnyegre kerültek.

Jaross Andor miniszter Bori községben és Léván beszédet mondott diszpolgári oklevelének átvétele alkalmával. Hangsulyozta, hogy minden embernek alá kell magát rendelnie a magyar közösség parancsoló erejének. Azok a politikai vezérek — mondta —, akik azt képzelik, hogy saját képükre formálhatják az országot, tanulják meg, hogy *nekik kell átformálódniok a magyar történelemhez*. Be kell bizonyitanunk Európának, hogy erősek és egységesek vagyunk, ezért van szükség politikai egységre. A felvidéki képviselők egy emberként kimondták, hogy egységesen áll a párt és reméli, mögötte van a visszacsatolt terület magyarsága is. A mandátumvadászok ne aspiráljanak a visszacsatolt vidéken u. n. képviselőségekre; nálunk nem lesz a képviselőség szalonpraktikák kérdése.

Varga József iparügyi miniszter vasárnap beszédet mondott a Keresztény Iparosok Szövetségének jubiláris közgyülésén. A magyar kézműiparosság kiválóságára mutatott rá és azt fejtegette, hogy azok a várcsok, amelyekbe nagyszámu iparosság tömörült, *a magyar alkotmány erős bástyája és a magyar szabadság védővárai voltak*. Nemes hagyományaihoz hiven a keresztény erkölcs, magánéletében a családi élet tisztasága, közéleti szerepében pedig a magyar józanság jellemezte a képzőművesiparosságot. Az iparosság nehéz viszonyok közé jutott, azonban minden erejét megfeszitve igyekezett biztositani fennmaradását, ezzel nemzeti küldetést is teljesitett. *Szendy Károly* polgármester az iparosság jelentőségét méltatta a főváros életében.

Magyar művészet és műpártolás

Ugron Gábor előadása a rádióban

Ugron Gábor v. b. t. t., az *Irodalmi és Képzőművészeti Tanács* elnöke, a Főméltóságu Asszonynak a magyar képzőművészet támogatása érdekében megindított akciója alkalmából, vasárnap este előadást tartott a rádióban *Magyar művészet és műpártolás* cimen.

„A vérbeli művész egyetlen életcélja és életlehetősége, hogy művészetében élje ki magát. Belső kényszer hajtja, hogy fessen, faragjon, irjon, muzsikáljon" — igy kezdte előadását Ugron Gábor. — A művészi tehetség azonban még nem elegendő, mert bármily lángelme valaki, megértésre és támogatásra is van szüksége. A művészettörténeten végigtekintve, mindenütt ott találjuk a művész mögött a mecénást, aki nélkül az istenáldotta művész sohasem alkothatta volna meg azokat a remekműveket, amelyek ma az emberiség közkincsét jelentik. „A kultura és igy a művészetek virágzása megértő támogatás nélkül elképzelhetetlen."

A magyar állam mindent elkövet, fedezeti lehetőségeinek szerény keretei között, hogy a művésztársadalom mostoha helyzetén segitsen. Az állam és más közösségek, elsősorban a főváros anyagi lehetőségei azonban korlátozottak és a magyar társadalomnak is ujra bele kell kapcsolódni a művészet támogatásának ügyébe, mint ahogy régebben, nyugalmasabb időkben, mindig igazi mecénása volt a társadalom a képzőművészetnek. Ha meg akarjuk menteni hazánk művészetét, a társadalomnak össze kell fognia támogatására. Ennek a támogatásnak ragyogó példaadása legfelső helyről érkezik és a háborus lelkiállapot okozta fásultság közepette talán az utolsó percben nyujt segitő kezet a kormányzóné őfőméltósága a képzőművészet felé. Biznunk kell abban, hogy a magyar áldozatkészségnek sikerülni fog ezuttal is átmenteni egy jobb jövőbe nemzeti büszkeségünket, képzőművészetünket.

Dr. Darvai Dénesné, Loránt Erzsébet ugy a maga, mint az elhunyt tesvére, **Bálint Béláné, Darvai Hanna** és rokonai, barátai és hűséges munkatársai nevében fájdalomtól megtört szivvel jelenti, hogy forrón szeretett drága jó ura

Dr. Darvai Dénes

ÜGYVÉD

folyó hó 14-én, vasárnap, munkának szentelt áldásos életének 52-ik évében elhunyt.

Megboldogultat folyó hó 16-án, kedden délután 3 órakor a Kerepesi-temető halottasházából a róm. kat. egyház szertartása szerint kisérjük örök nyugalomra.

Az engesztelő szentmiseáldozatot folyó hó 18-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor a Szt. István Bazilika Kápolnájában fogjuk az Urnak bemutatni.

EMLÉKED ÖRÖKKÉ ÉLNI FOG!

Külön értesités helyett.

NAPI HIREK

Jégtáblák vándora

Az a fiatalember, aki a zajló Dunán jégtábláról-jégtáblára ugrálva ment át Budáról Pestre, ahelyett, hogy a hid nevezetü kényelmes és biztonságos intézményt vette volna e célból igénybe, nyilván nem gondolt rá, hogy nem ő az egyedüli, aki hasonlóképpen cselekszik.

Vagyunk még néhányan, akik ugyanezt csináljuk, nemcsak télidőben, hanem forró nyárban is, amikor pedig nem is zajlik a Duna. Megyünk a vágyaink, érzéseink, álmaink, hitünk után és mint a zajló jégtáblák utasát, minket is valami megnevezhetetlen erő hajszol, hogy a kényelmes ut helyett a kényelmetlent, a biztonságos helyett a veszedelmeset járjuk végig. És mint ő, mi sem tudjuk, eljutunk-e az ut végére.

Nem tudom, eszébe jutott-e a vakmerő fiatalembernek, hogy irigyelje azokat, akik a hidról nézték istenkisértő sétáját? Alig hiszem, hogy eszébe jutott volna, hiszen a hid mindenkinek nyitva áll, senki sem kényszeriti azokat, akik mégis inkább a zajló jégtáblákon szeretnek bukdácsolni, hogy ezt az utat válasszák. Csak hát persze, az a megnevezhetetlen kényszer, az a rejtelmes erő, amely bennünk dolgozik, csak éppen ez az, ami ellen nem tehet az ember semmit! Lehet, nem is erő, inkább gyöngeség; lehet, nem is kényszer, inkább természetes ösztön, mégis arra kell mennünk, amerre akarja. Az igazság billenő jégtábláin, az igazságtalanságok fenyegető jéghegyei között; a szív tövises ösvényén, ahol annyi más szív elhullott cseppjei mutatják, mi vár ránk ezen az uton; az álmok és vágyak ködös meredekjén, ahol egyre félelmetesebb szörnyek állják utunkat; a hit keskeny utján, amelyről már az Evangélium is beszél...

És mégis megyünk. Felettünk csábitón feszül a hid széles és erős ive, biztos pillérein, alattunk a mélység, előttünk, mintha egyre távolabbról intene, a tulsó part, ahova eljutni akarunk. A hidon boldog, céltudatos emberek haladnak a tulsó part felé, de az ő boldogságuk nem a mienk, az ő céljaik nem a mieink, holott tudjuk, hogy nekik van igazuk: a hidon kell járni, nem a jégtáblán...

Ők lenéznek ránk, azt mondják: szegény bolondok! Mi, egy-egy csüggedt percben, talán igazat is adunk nekik, de mégsem cserélnénk velük, még akkor sem, ha biztosan tudjuk, hogy a tulsó partot el nem érjük soha...

(—thy)

— **A Társadalmi Egyesületek Szövetsége** január 31-én, délután 5 órakor, tartja huszéves jubileumi diszközgyülését a budapesti vármegyeháza közgyülési termében. Az ünnepi beszédet dr. *Tasnádi Nagy András*, a képviselőház elnöke, a TESz társelnöke, mondja. A diszközgyülést a TESz uj zászlójának felavatása követi. Avató beszédet *Uzdóczi Zadravetz István* mond. Este jubileumi vacsora lesz a Gellért-szállóban, amelyen felavatják a Gömbös Gyula-emlékserleget. Az avató beszédet *Hóman Bálint* közoktatásügyi miniszter, az ünnepi beszédet *Zadravetz István* püspök mondja.

— **Fogadás a német-magyar kereskedelmi kamarában.** A német-magyar gazdasági megbeszélések céljából Budapestre érkezett német kormánybizottság vezetője, *Clodius* követ és meghatalmazott miniszter látogatást tett a német-magyar kereskedelmi kamaránál. Délután a követ előadást tartott a német-magyar gazdasági viszonyok alakulásáról és különösen azoknak a *háboru ellenére várható további fejlődéséről*.

— **A rendőri riporterek Dulin Eleknél.** A budapesti napilapok rendőri riportereinek küldöttsége üdvözölte előlépése alkalmából dr. Dulin Elek miniszteri tanácsost, aki további együttérzéséről biztositotta a hirlapirókat.

— **Uj egyetemi magántanárok.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Karsai Ferenc Géza pannonhalmi szent benedekrendi főisk. tanárnak a Pázmány Péter egyetem bölcsészettudományi karán, dr. Geleji Sándor és dr. Vargha Kálmán vaskohómérnöknek a József Nádor Müegyetem bánya-, kohó- és erdőmérnöki karán egyetemi magántanárrá történt képesitését tudomásul vette és megerősitette.

— **A magyar utasrepülés kiküldötteinek balkáni tárgyalásai.** A kereskedelmi és közlekedésügyi minisztérium légiforgalmi ügyosztályának kiküldöttei *Héjjas Iván* miniszteri osztályfőnök vezetése mellett két repülőgépen Szófiába, illetve Athénbe utaztak. A gépeket *Ungváry László*, az ismert magyar pilótakapitány és *Majoros János*, a neves magyar pilóta vezette. A gépek először *Belgrádban* szállanak le, majd onnét *Szófiába*, másnap pedig *Athénbe* repülnek. A bizottság tagjai ugy a bolgár, mint a görög légiforgalmi kiküldöttekkel folytatnak a balkáni fővárosokban tárgyalásokat, hogy előkészitsék a magyar-bolgár, illetve a magyar-görög légiforgalmi egyezmény megkötését.

— **A győri polgármesteri tisztségre** egyedül Koller Jenő polgármesterhelyettes adta be a pályázatát s igy a csütörtöki közgyülésen őt választják meg Győr polgármesterévé.

— **Szeged város lakossága** — a novemberi összeirás szerint — 132.228 lélek. Debrecen 128.000-es lélekszáma előtt Szeged megőrizte a Budapest utáni második helyet. Ez a szám az 1930-ban tartott népszámlálás eredménye mellett mintegy 11.000-rel kevesebb, minthogy a város lakosságának száma akkor 143.000 volt.

— **Emésztési kiütések a bőrön** sok esetben hamar elmulnak, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvizzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát!

— **Az eucharisztikus világkongresszus csoportbizottságai.** Az Actio Catholica keretében József Ferenc kir. herceg elnöklése alatt működő csoportbizottságok, amelyek a mult évben az eucharisztikus kongresszus alkalmából nagyjelentőségü társadalmi megmozdulásokat készitettek elő, idén is tovább folytatják működésüket. A csoportbizottság idei első összejövetelén *Mészáros János* érseki helytartó és mások felszólalása után elhatározták: módot keresnek arra, hogy az idén is triduumokat tartsanak a különböző hivatáscsoportok számára és megrendezik a gyakorlati apostoloskodás szemináriumát.

— **A Magyar Tudományos Akadémia** II. osztálya Kornis Gyula elnöklésével hétfőn ülést tartott. Az ülésen megjelentek: József királyi herceg, Ravasz László püspök, Szüllő Géza, a felsőház örökös tagja, Hegedüs Loránt ny. miniszter és sokan mások. Az ülésen Madzsar Imre egyetemi tanár tartotta meg székfoglaló előadását „Történelem és emlékezet" cimmel.

— **Schultz Ila festőművésznő meghalt.** Schultz Ila magyar festőművésznő hétfőn Budapesten váratlanul meghalt. A kiváló művésznőt külföldön s főleg Angliában jobban ismerték, mint saját hazájában. Számos kiállitást rendezett az angol fővárosban és a londoni Royal-akadémián is többször állitott ki. Az angol sajtó mindig dicsérő hangon emlékezett meg a művésznő képeiről. Megbecsült és kedvelt tagja volt a londoni magyar kolóniának. Halálának hire mély részvétet keltett. Temetése szerdán délután fél 4 órakor lesz a farkasréti temetőben.

— **Dr. Basch Ferenc beszéde a Volksbund báljén.** Dr. *Basch Ferenc* a magyarországi németeknek a budai Vigadóban rendezett országos báljén érdekes beszédet mondott.

— Viselkedésünkkel — mondotta többek között — most is bizonyitsuk be, hogy jószándékuak vagyunk, hogy célkitüzéseink semmiben sem ellenkeznek az egész magyar nemzet céljaival és a haza törvényeivel. Csak egy kérésünk van, a testvéri magyar nemzet és annak vezetői a jövőben is segitsenek minket és bizzanak bennünk. Mi németek vagyunk, ez a mi rendeltetésünk, akaratunk és hitünk, de ugyancsak isteni rendeltetésünk, hogy magyar földön találtunk hazára. Őseink kétszáz éven át véráldozattal és alkotóerővel megszerezték itt maguknak a polgárjogot. Ez az örökség mindnyájunkat kötelez, legalább is annyira, mint a törvények és a rendeletek.

— **Fejlesztik a Vizművek krisztinavárosi telepét.** A Vizművek krisztinavárosi telepéből ellátott, állandóan fejlődő, magasabb fekvésü városrésznek évtizedekre szóló zavartalan biztositása céljából szükséges, hogy a Vizművek krisztinavárosi telepén egy uj 19.000 köbméter ürtartalmu vasbetonmedencét épitsenek. A polgármester azt javasolja a legközelebbi közgyülésnek, hogy az I. kerület Tóth Lőrinc-utcában fekvő két telket vegye meg a főváros a szükséges épitkezések céljaira.

— **Herceg Esterházy Pál nagyarányu vásárlásai a Műcsarnok tárlatain.** Herceg Esterházy Pál, a képzőművészet áldozatkész mecenása, akinek 3000 pengős Jubileumi Emlékdiját most adták ki a Műcsarnok Horthy Miklós jubileumi kiállitásán, ugyanezen a tárlaton közel 6000 pengő értékben vásárolt a magyar festők és szobrászok műveiből. A bőkezü vásárlásról hálás örömmel szerzett tudomást a magyar művésztársadalom és reméli, hogy a szép példának követői lesznek. A kiállitás január 28-ig marad nyitva.

— **Nemzetközi fodrászverseny.** Nagy izgalom és komoly készülődés előzte meg a pesti Vigadóban megtartott kétnapos nemzetközi fodrászversenyt. A versenyen 150 magyar, német, olasz, jugoszláv és román versenyző vett részt, akik egytől-egyig a szakma kiválóságai közé tartoznak s a legtöbbje számos versenyen dijakat is nyert. Figaro modern ivadékai boszorkányos ügyességgel ondoláltak vassal, vizzel, beretváltak és fésültek. Külön érdekessége volt a versenynek a „történelmi fésülőverseny", melynek keretében bemutatták 1880-tól 1900-ig divatban volt hajviseleteket. Mint a verseny során kiderült, ez az uj divat a fölfelé ivelő haj sok csigákkal. 1940. esztendő hajszine pedig a lila és a rózsaszinü...

— **A Jugoszláviával való levélforgalomban** csak a 20 grammnál nem nehezebb levelek dija csökkent az eddigi 40 fillér helyett 32 fillérre, a levelezőlapok dija azonban továbbra is változatlanul 20 fillér marad.

— **Ingyenes elsősegélynyujtási tanfolyam.** A mentők jan. 22-étől 27-éig — 9—11 óra között — ingyenes elsősegélynyujtási tanfolyamot tartanak. Jelentkezni lehet levelezőlapon vagy telefonon.

30 év óta

birja a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez a legjobban bizonyitja, hogy a Darmol milyen jól bevált és kitünő hashajtó. Székrekedés ellen a jó és kedvelt hashajtószer. a DARMOL

HEGEDÜ, viola, cselló és az összes alkatrészek beszerzése előtt kérjen dijtalan árjegyzéket. Részletfizetésre is szállitok. Javitás, csere, vétel, becslés. **TÓTH** (Komáromy és Tóth) művészhegedüépitő, Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 8. 39 éves cég. **HEGEDÜT** hegedükészitőnél vásároljunk

Kobona

Nők gyakran szenvednek fáradtság miatt migrainben és ideges gyengeségben. Ilyenkor Kobona segit. Az ember olyan lesz, mintha ujjászületne. Patikában P 1.42.

CSILLÁRT METEOR csillárgyarnal vásároljon: Podmaniczky u. 27 József-körut 44

Oskeresztény, 32 éves, könyvviteltanári képesitéssel, 12 éves irodai gyakorlattal rendelkező agilis fiatalember

ÁLLÁST VÁLTOZTATNA,

bankszakmában vagy ipari nagyvállalatnál. Levelek „Perfekt 225" jeligére főkiadóba kéretnek. 225

Svédországi

nagykereskedő asztalteritőkre, divánpárnákra, zsebkendőkre stb., továbbá mindenféle ujdonságokra ajánlatot kér mint készpénzvevő. B. Krenzisky, Stockholm, Hamngatan 12.

A brit külügyminisztérium harmadik osztályu titkára

Irta Benda Jenő

Ujra elolvasni egy érdekes könyvet, éppen olyan élvezet, mint ujra megérkezni egy már ismert szép és kedves városba. Mindig uj, megkapó és figyelemreméltó részletekre akad az ember. Évekkel ezelőtt, amikor először olvastam Harold Nicolson „Békeszerzés — 1919." cimű könyvét, elsősorban maga a könyv érdekelt. A hevenyészve összetákolt békeművel összefüggő tények, adatok és visszaemlékezések halmaza. Most, a másodszori elolvasás alkalmával a könyvnél érdekesebb volt számomra a szerző.

1919 január harmadikán, pénteki napon — a péntek szerencsétlenséget hoz! —, egy bádoghengerekbe elzárt térképekkel felszerelt fiatal ember indul el Londonból Párisba. A fiatal ember — a brit külügyminisztérium harmadik osztályu titkárja —, friss és jókedvü, lelkiállapota kellemesen emelkedett és fontoskodóan nagyképü. Minden oka megvan a derüslátásra. Fia Sir Arthur Nicolsonnak, az angol külügyi hivatal alállamtitkárjának, fiatal férj, ambiciózus diplomata, a gondolkozók, a magukat művelők, a szorgalmasan dolgozók ritka fajtájából való. Családi összeköttetése és személyes képessége fontos szerepet biztositott számára a most meginduló párisi béketárgyaláson: ő a brit külügyminisztérium balkáni szakértője. Jogcimet ad neki erre, hogy az apja valamikor athéni és konstantinápolyi követ volt, ő maga pedig mint fiatal diák odalenn növekedett. Az utolsó időben megtanult mindent, amit a balkáni viszonyokról megtanulhatott. Bizik önmagában, hogy tisztességes, okos és becsületes tanácsokat tud adni előljáróinak, akik ilyen felelősségteljes föladattal megbizták. Egy pillanatig sem kételkedik benne: a párisi békemű a wilsoni elvekre, a népek önrendelkezési jogára, a nemzetközi igazságra fog felépülni s hosszu időre biztositja majd a világ békéjét. Azt hiszi, alaposan megfontolt tervekre felépitett, rendszeres és lelkiismeretes munka vár mindannyiukra Párisban

A fiatal ember azt reméli, Párisban rögtön szakosztályok alakulnak, a térképek, iratok, könyvek tömegével érkező angol delegáció szakértői összeteszik tudományukat az amerikai, francia és olasz kollégák tudományával, hogy kidolgozzák a tervezetet a legészszerübb és legjobb határok számára. Azonban hosszu ideig nem történik ilyesmi. Február huszonötödikén elkeseredve irja édes apjának: „Hat hetet elvesztegettek, anélkül, hogy a szükséges bizottságokat megalakitották volna, most pedig ezeknek a boldogtalan bizottságoknak kijelentik, hogy jelentéseiket március nyolcadikáig el kell készíteniök."

Mi történik a semmittevésre fecsérelt hat hét alatt? A brit külügyminisztérium ambiciózus harmadik osztályu titkárja tovább tanulmányozza balkáni térképeit, megismerkedik az amerikai delegáció balkáni szakértőivel, igyekszik velük összeegyeztetni saját terveit. Közben ilyeneket jegyez föl a naplójába: „Január 8. Lunch után Allan társaságában Gogához. Egy fiatal honfitársa, Virgil Tilea van nála. Azt mondják, tulságosan szegyenlik magukat ahhoz, hogy a saját belpolitikai kérdéseikről beszéljenek. Ami azonban a külpolitikai kérdéseket illeti, semmiféle szégyenkezést nem mutatnak, mert majdnem egész Magyarországot maguknak követelik." — „Január 10. Együtt lunchöltem Tileával." — „Január 11. Reggel Seton Watson keres föl bennünket. Fiuméról beszél. Még nálam van, amikor megérkezik Pangal, a „La Rumanie" kiadója. Hosszu vita a Bánátról, a székelyekről, a ruténekről stb...." — „Január 13. Lunch Castiglionenál Seton Watsonnal; Marianu, Pangal és Walter Lippman is ott vannak." — „Január 15. Lunch Crillonnál Tileával és Pangallal. Ujra a Bánát."

Amikor ezek a bizonyára érdekes beszélgetések folynak, a brit külügyminisztérium harmadik osztályu titkárja még mindig Thrácia viszonyaival foglalkozik s azt hiszi, hogy ő a Balkán szakértője. Január 29-én azonban már ezt jegyzi a naplójába: „Reggel a Quai d'Orsayra. Hivattak, mert a csehek nyilatkozni fognak a Tizek tanácsa előtt, én pedig valamilyen kitalálhatatlan okból mint a cseh ügyek szakértője szerepelek." Ugy látszik, az érdekelt kisállamok képviselői többet tudtak a „kitalálhatatlan ok"-ról, mint ő, mert a kisebb jelentőségü román előörsök után most már a cseh és román delegációk vezető egyéniségei kezdenek érdeklődni a brit külügyminisztérium harmadik osztályu titkárja iránt. Január 16-án: „Lunch Benessel." A cseh külügyminiszter kifejti felfogását a helyzetről. „Nem annyira nemzeti, mint nemzetközi érdekből" kivánja Csehország számára a később megkapott területeket, mert csak igy lehet biztositani Közép-Európa békéjét s a németek és az oroszok kizárását erről a területről. Követeli a jugoszláv-cseh korridort, Magyarországgal nem kell törődni, a magyarok mindig a németek hivei voltak, a Magyarországgal való barátságos összeköttetést majd megteremti a gazdasági élet szüksége. Mit felelhet egy harmadosztályu titkár, aki még mindig balkáni szakértőnek képzeli magát, egy külügyminiszter fejtegetésére? Csak ezt: „Parfaitement, Excellence!"

Most már nemcsak Benes, hanem Bratianu, Diamandi, Titulescu, Take Jonescu, Osuszki, Kramarz, Sztefanik löncsölgetnek a fiatal emberrel, aki észre sem veszi s már rajzolgatni kezdi Csehszlovákia határát, amely egyben Magyarország határa is. Kételyek gyötrik. Február 25-én ezt irja Sir Arthur Nicolsonhoz intézett levelében: „Az örökös munka kimerültségéhez járul az erkölcsi nyomás, annak a tudata, hogy képtelenek vagyunk és lehetetlen is a bennünket körülhálózó hazugságokból pontos benyomást kapni arról, mi az érdekelt népek akarata."

A magyarokat nem nagyon szereti, ő maga irja: „Erre a turáni törzsre mindig ellenszenvvel tekintettem . . . A magyarok sokszáz éven keresztül elnyomták a nekik alárendelt népeket. A felszabadulás és igazságszolgáltatás ideje elérkezett." De azért angol becsületességgel a magyaroknak is ki akarja mérni az őket megillető igazságot. Ám hol rejtőzik ez az igazság? Lehet-e ezen a konferencián egyáltalában igazságot szolgáltatni? Hiszen most már senki sem beszél wilsoni elvekről, maga Wilson is a legcsunyább alkudozásokat végzi, népek sorsa fölött, akaratuk megkérdezése nélkül döntenek. A harmadik osztályu titkár, akinek a ceruzahegyén a végzet dolgozik, egyre nyugtalanabb és idegesebb lesz, végül már nem is viselkedik ugy, ahogyan ez miniszterek társaságában egy szerény harmadosztályu titkárhoz illő volna. Február 27-én együtt vacsorázik Benessel és Kramarzzal. Ezt jegyzi föl a naplójában: „Kramarz arról beszél, hogy korridorral kell összekötni Csehszlovákiát és Jugoszláviát. Kimerült és lankadt vagyok. Idegeim felmondják a szolgálatot. „Kérem, — tör ki belőlem — ne beszéljen erről. Ez marhaság!' Kramarz mélyen meg van sértve és Lady Muriel Paget, aki szintén jelen van, szemrehányóan néz rám."

A harmadosztályu titkár kezében tovább hajszolják a határt rajzoló ceruzát. A többi delegáció szakértőivel való tanácskozások során a Csallóközt is oda kell adni a cseheknek. A becsületes Nicolsont ez annál sulyosabban érinti, mert nemrégiben a tiszta albán lakosságu Koricáról mondott le a görögök javára. Március 11-én ezt irja: „Én mindenesetre teljes erőmből ellenkeztem, de végül a katonai szakértők győzelmeskedtek . . . Korica és a Csallóköz nevét eltemettem a szivembe..."

Egyetlen vigasztalása, hogy a szakértői vélemények még a nagytanács elé kerülnek, ahol az ellenérvek is szóhoz juthatnak. Nem igy történik. Amit a brit külügyminisztérium harmadik osztályu titkárja szakértőtársaival együtt belerajzolt a térképbe, az ugy is marad. A versaillesi szerződés aláirásának napján Nicolson nem vesz részt a hotelben rendezett pezsgőzésben. Sétál egyet a boulevardon, aztán korán lefekszik. „Be az ágyba! Beteg vagyok az életundortól!"

Ezekkel a tragikus szavakkal végződik a könyv.

Igy látta egy becsületes ember a párisi békeszerzést, amelyről ma már mindenki tudja, nem szerzett igazi békét a világnak.

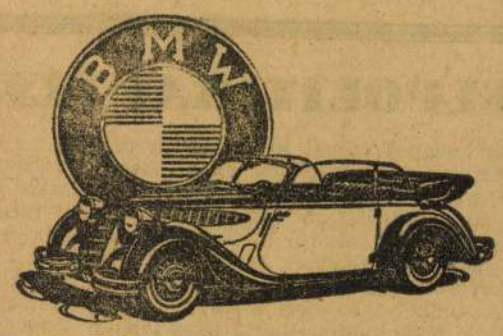

BMW

45 HP, 6 HENGERES **P 5960.–**

50 HP, LUXUS-TURA **P 7400.–**

Tökéletes konstrukció, nagy teljesitmény, 2 literes, 6 hengeres motor, sebessége 125 ó/km. Fogyasztása 10—11 liter — nem ismer nehéz terepet —, hegyi túrákon 100%-os élvezetet és biztonságot nyujt.

A NÉMET AUTÓIPAR VEZETŐ GYÁRTMÁNYA; leszállitott ára, tökéletes felszereléssel, 2 pótkerékkel, ma az összes gyártmányok minőségi összehasonlitásánál a legolcsóbb.

Ha nem volt alkalma megismerni, kérdezzen meg komoly szakértőt, hogy mi a BMW.

Részletes ajánlattal készséggel áll rendelkezésre a magyarországi VEZÉRKÉPVISELET:

MAJLÁTH

VI., LEHEL-U. 2.

Szállitás raktárról ● Kedvező fizetési feltételek

Gróf Csáky István a magyar-olasz barátság jelentőségéről

„Egyetlen olyan problémánk sincs, amelynek megoldását Olaszország ne tartaná szükségesnek"

A *Magyar Élet Pártértesitőjének* vezető helyén gróf *Csáky István* külügyminiszter „A velencei találkozó" cimen a következő cikket irta:

A velencei találkozás ugy jött létre, hogy amikor gróf *Ciano* értesült arról, hogy néhánynapi pihenőre Olaszországba szándékozom utazni, abbeli óhaját fejezte ki előttem, hogy ez alkalommal szeretne velem találkozni. Nagy örömmel ragadtam meg az olasz külügyminiszter ur javaslatát, annál is inkább, mert magam is éreztem annak szükségességét, hogy

a hozzánk közelálló Olaszország külügyeinek vezetőjével, Mussolini bizalmasával, e nehéz időkben néhány őszinte baráti szót váltsak.

Azt inditványoztam tehát gróf Cianónak, hogy a találkozás Velencében történjék, mely Róma és Budapest között, igy mindkettőnk részére a legkedvezőbb ponton fekszik.

A találkozás körülményeiről már a napi sajtó beszámolt. Látható volt a tudósitásokból, hogy az mély, bensőséges, baráti formák között történt.

Maguk a tárgyalások tulajdonképpen arra szoritkoztak, hogy *megállapitsuk azt a teljes összhangot, mely az olasz és a magyar politika között oly örvendetesen fennáll.* Ujból alkalmunk volt a legnagyobb elégtétellel megállapitani, hogy

Olaszország a maga szempontjából mennyire fontosnak tart egy erős Magyarországot, mely mindenkitől függetlenül biztosithatja fennállását és további fejlődését.

Olaszország a legteljesebb mértékben átérzi és méltányolja Magyarországnak azt az évszázados misszióját, hogy Közép- és Délkelet-Európában az európai civilizáció védője legyen és Magyarországot e feladata hatásos teljesitésében támogatni fogja. *Magyarországnak nincs egyetlen olyan problémája sem, melynek megfelelő megoldását egész Olaszország ne tartaná szükségesnek.*

Az időpont kiválasztása a mindenkori körülményektől függ. Az, hogy Közép- és Délkelet-Európában elérkezzék az a korszak, melyet gróf *Ciano* Velencében nagyon találóan a béke, jogrend és igazság korszakának jelzett, nemcsak magyar, hanem általános európai érdek is.

A magyar érdekek mindenben összhangban állnak az általános európai érdekekkel.

A velencei megbeszélés senki ellen sem irányult. *Célunk Közép- és Délkelet-Európa békéjének, az igazi, konstruktiv békének minél gyorsabb megvalósitása és biztositása.* Máris kitünő mindkét állam viszonya *Jugoszláviával*, mely természetes kapcsot alkot kettőnk között. Kitünő mindkettőnk viszonya *Németországgal.*

A nyugati nagyhatalmakkal változatlanul korrekt viszonyt tartunk fenn.

Az a rendkivül kedvező fogadtatás, amelyben a velencei megbeszéléseket az egész világsajtó részesitette, ékesen szóló bizonyitéka annak, hogy

az egész világon átérzik, hogy az olasz-magyar együttműködés mily komoly biztositéka jelenleg a háboru elszigetelésének és később az igazi tartós békének.

A német birodalommal barátságban élő Olaszország és Magyarország olyan tényező Közép-Európában, hogy minden reményünk meglehet arra, hogy *a valódi béke utjában álló akadályokat közös erővel egész Európa érdekében ki tudjuk majd küszöbölni.*

Földrengés Palermóban

Palermó, jan. 15. (NTI) Hétfőn délután 2 óra 21 perckor itt rövid, de meglehetősen heves földrengést észleltek. Egy karabinieri életét vesztette, husz ember pedig megsebesült. Több régi ház könnyebben megrongálódott. A sziget többi részéről semmiféle kárról nem érkezett jelentés. A földrengés fészke Palermó közvetlen közelében lehetett.

Éva naplójából

Ella barátnőmnek, aki éles nyelvéről hires, ajánlottam egy derék, jobb sorsra érdemes fiatalembert. „Ez a fiu elvenne téged feleségül, de van egy hibája: dadog." Ella szeme felragyogott: „Sebaj. Ha a férjem lesz, nem fog dadogni többé." És diadalmasan tette hozzá: „Mert ugyse hagyom szóhoz jutni soha!"

*

Bandi minden pénzét elvesztette a kártyán. Vigasztaltam: „Hja, barátom, akinek szerencséje van a játékban, annak nincs szerencséje a nőknél." Bandi azonban letorkolt: „Ostoba közmondás! Mert akinek nincs szerencséje a játékban, annak nincs pénze. És akinek nincs pénze, annak a nőknél sincs szerencséje."

*

Manci unokahugom mesélte: „Képzeld, amikor a vonat az alagutba ért, egy mellettem ülő fiatalember erőszakkal megcsókolt!" Megintettem Mancit: „Remélem jól összeszidtad azt a csirkefogót." De Manci a száját bigyesztette: „Nem szólhattam hozzá, hiszen nem ismertem!"

DYMI

Schulz István emlén

1995. márc. 5.

A hét liturgiája

Többet érne, ha olyanoknak mutatnánk magunkat, amilyenek vagyunk, semmint azon kísérleteznünk, hogy olyanoknak látsszunk, amilyenek nem vagyunk. (Francois de la Rochefocauld)

Március 5. NAGYBÖJT I. VASÁRNAPJA. (Teofil, Olívia, Virgil) — *Igeliturgia:* I.: A választott nép bűnvallomást tesz. (MTörv 26, 4—10.) — II.: A hívő keresztény bűnbánata. (Róm 10, 8—13.) — Evangélium: Jézus a pusztában. (Lk 4, 1—13.) — Viola, saját mise, Hitvallás saját prefáció. — *Énekrend:* Ho 57. — 530. — 531. — Ho 57. — 532. — Ho 65. — *Zsolozsma:* 1. zsoltárhét.

Március 6. Hétfő. (Leonóra, Nóra) — Lev 19, 1—2. 11—18.; Mt 25, 31—46.

Március 7. Kedd. Szent Perpétua és Felicitász vértanúk. (Tamás) — Iz 55, 10—11.; Mt 6, 7—15.

Március 8. Szerda. Istenes Szent János szerzetes. (Zoltán, Filemon) — Jón 3, 1—10.; Lk 11, 29—32.

Március 9. Csütörtök. Római Szent Franciska szerzetesnő. (Savio Szent Domonkos) — Eszt 14, 3—5. 12—14.; Mt 7, 7—12.

Március 10. Péntek. (Ildikó, Etele) — Ez 18, 21—28.; Mt 5, 20—26.

Március 11. Szombat. (Szilárd, Konstantin, Tímea) — MTörv 26, 16—19.; Mt 5, 43—48.

Március 12. NAGYBÖJT 2. VASÁRNAPJA 3, (Viola) — *Igeliturgia:* I.: Ter 15, 5—12. 17—18. — II.: Fil 3, 17—4, 1. — Evangélium. Lk 9, 28b—36. — *Énekrend:* Ho 60. — 530. — 531. — Ho 60. — 532. — Ho 61.

A PÁPA IMASZÁNDÉKA
március hóra

Általános: Mindazokért, akik egy igazságtalan gazdasági rendszer áldozataivá váltak.

Missziós: Afrika ifjú egyházaiért, hogy missziós lelkületűek legyenek.

FELHÍVÁS

A Giovanni Salerno ágostonrendi szerzetes atya által alapított Harmadik Világ Szegényei Szolgái Mozgalom magyarországi segítői rendszeres összejöveteleik megtartására lehetőséget keresnek. Kérik budapesti plébániák, katolikus szervezetek, iskolák értesítését, ha részükre havi 2—3 alkalomra az esti órákban helyiséget tudnának felajánlani 20—25 fő részvételére. Rezsi költséget vagy szerény helyiséghasználati díjat fizetünk. Cím: Dr. Polcz Iván, 1126 Budapest XII., Fodor u. 25. Telefon az esti órákban: 116-9601.

IMAÓRA — LELKIGYAKORLAT

A Jó Pásztor Nővérek templomában (Szőlő u. 56.) Legeza József görög katolikus lelkész nagyböjti beszédeket tart március 5-én, 12-én és 19-én délelőtt 11 órakor.

A Kármelhegyi Boldogasszony budapesti Huba utcai templomában a nagyböjti szentbeszédeket Gyulai Oszkár esperes, a Szent Család-templom plébánosa tartja nagyböjt minden péntekén, (március 3-án, 10-én, 17-én, 24-én, 31-én és április 7-én) este 6 órai kezdettel. A szentbeszéd után lesz a szentmise. (Megközelíthető: a 3-as Metró Dózsa György úti megállójától, valamint a 75-ös és 79-es trolibusz Kassák Lajos utcai megállójától pár percre.)

A Keresztény Ökumenikus Baráti Társaság ökumenikus istentiszteletet tart március 4-én, este 6 órakor a Pestújhelyi plébániatemplomban (XV., Bajcsy-Zs. u. 43.)

A Keresztény Orvosok Magyarországi Társasága Biblia órát tart március 10-én, pénteken este fél 7 órakor a Budapest XI., Bocskai út 10. szám alatti Evangélikus Gyülekezeti teremben.

A pesti Ferences-templomban P. Barsi Balázs OFM magiszter folytatja az „Énekek Énekéről" adventben megkezdett konferenciabeszédeit a nagyböjti és húsvéti időben is. A szentbeszédek nagyböjt első vasárnapján, március 5-én, az esti fél 7 órai szentmisén kezdődnek és folyamatosan vasárnap esténként Pünkösdig tartanak. A szentmiséhez és szentbeszédhez minden alkalommal énekes vesperás kapcsolódik.

Keresztúti engesztelésre várjuk nagyböjt minden péntekén a híveket, különösen a pestieket a Jó Pásztor kápolnába (VIII. Kálvária tér 22.). A legelső pesti Kálvária helyén elmélkedési sorozatot tart Fila Lajos c. prépost. A sorozat témái: Ítélet — a bűn adóssága; Kereszt — az adósság súlya; Gyalázat — fizetésképtelen ember; Botrány — az Édesanya előtt; Kudarc — halotti lepel; Irgalom. Az elmélkedések délután 5 órakor kezdődnek, fél 6 órakor keresztútjárás, 6 órakor szentmise. Az első alkalom március 3-án lesz.

A Szent Lajos király-plébániatemplomban minden hónap 12-én, délután 5 órától 13-án hajnali fél 5 óráig éjszakai engesztelést tartanak. (Bp. XX., Szent Lajos tér)

A SZÍV Lelkiségi Központ 1995. évi programjából: Március 23—26.: Papszülők lelkigyakorlata. Vezeti: P. Nagy Ferenc SJ és Obendorf Beatrix SJC. Papok és szerzetesek szüleit hívjuk. A programba mindig bekapcsolódhatnak új érdeklődők is. **Április 11—16.:** Húsvét előtt — Nagyhéten még szabad lehetőség van a házban. **Április 20—23.:** Hivatástisztázó lelkigyakorlat lányoknak. Vezeti: Laczkó Zsuzsa SJC. 18 év feletti lányokat várunk, akik életüket a Szentírás fényében szeretnék megnézni — keresve Isten által elgondolt hivatásukat. **Május 5—7.:** Szakmunkástanuló fiatalok lelki napjai. Vezeti: Mustó Péter SJ, Hegyi Klára MNT, Suller Melinda SJC (zártkörű). **Május 8—14.:** Csendmeditációs lelkigyakorlat 18 éven felülieknek. Vezeti: P. Mustó Péter SJ. Bevezetés a kontemplatív imába, napi 4—6 óra csendes meditáció, tapasztalatok megosztása, napi szentmise. **Május 16—21.:** Egyénileg vezetett lelkigyakorlat a szentignáci lelkigyakorlatok szellemében. Vezeti: Obendorf Beatrix SJC. Azok számára ajánljuk, akik vágynak csendes szemlélődésben — a Bibliával imádkozni. A lelkigyakorlatozók napi közösségi és egyéni segítséget kapnak. **Május 30—június 5.:** Szabad időpont — Csoport jelentkezését várjuk saját programmal. **Június 27—30. reggelig:** 18 év feletti lányoknak — meditációs program. Vezeti: Horváth Ágnes SJC. A program elemei: imádságos foglalkozás szentírási szövegekkel — megosztás, csendes idők.

Egész évben fogadunk pihenésre, nyugalomra vágyó személyeket, előzetes jelentkezés alapján. Érkezés a jelzett első napon 17 órától, távozás utolsó napon 13 óra után. Napidíj: 896,— Ft, amely teljes ellátást tartalmaz, érkezéskor kell befizetni. Jelentkezni lehet: Bozsó Júlia 2022 Tahi, Villasor 7—9. címen vagy telefonon: (26) 387-162 vagy 385-620.

Lelkigyakorlatok Leányfalun: Március 13—17.: (4 nap) férfiak—nők. (Illés Béla SJ). **Március 20—24.:** (4 nap) férfiak—nők (Morlin Imre SJ). **Április 10—13.:** (3 nap) pedagógusok (Dr. Király Ernő). **Április 17—20.:** (3 nap) férfiak—nők (Nemeshegyi Péter SJ). **Május 29—június 2.:** (4 nap) férfiak—nők (Morlin Imre SJ). **Június 5—8.:** (3 nap) férfiak—nők (Temesi József SJ). **Június 19—22.:** (3 nap) férfiak—nők (Illés Béla SJ). **Június 26—30.:** (4 nap) egyetemista, főiskolás lányok (Temesi József SJ). **Június 30—július 2.:** (2 nap) Magyar Kolping Szövetség (Bolberitz Pál). **Július 3—7.:** (4 nap) papok (P. Michael Marsch OP) **Július 7—10.:** (3 nap) családok (Legeza József). **Július 10—15.:** (5 nap) papok (Fila Lajos). **Július 31.—aug. 3.:** (3 nap) egyetemista, főiskolás fiúk (Legeza József). **Augusztus 3—7.:** (4 nap) pedagógusok (Lukács László Sch. P.). **Augusztus 7—10.:** székesfehérvári egyházmegyés papok. Más egyházmegyések jelentkezzenek: 8000 Székesfehérvár, Szabadság tér 10. címen. Részvételi díj: napi 784,— Ft. A jelentkezők részletes tájékoztatást kapnak. Cím: 2016 Leányfalu, Móricz Zs. út 141. Tel.: (26) 383-212.

LELKIGYAKORLATOK MÁRIABESNYŐN. A máriabesnyői Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház 1995 első félévében a következő lelkigyakorlatokat hirdeti meg: **március 27—30.:** „Nagyböjti lelkigyakorlat" (mindenkinek); **április 26—29.:** „Krisztusban újjászületni" (18—35 közötti fiatalok részére); **május 12—15.:** „Krisztus az Élet Kenyere" (mindenkinek); **június 5—8.:** „Békesség a Szentlélekben" (idősek lelkigyakorlata). **Jelentkezési cím:** Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház, 2100 Gödöllő—Máriabesnyő, Kapucinusok tere 3. Tel./fax: (28) 320-176. Költsége: 750,— Ft/nap. Jelentkezési határidő: a meghirdetett időpontot megelőzően két hét. A jelentkezés után jelentkezési lapot küldünk, amelyet kitöltve kérünk visszaküldeni. **Kezdete** első nap este hat óra, **befejezés** általában utolsó nap ebéd után. Elhelyezés: a Ház három szintes, 1—3 ágyas szobákkal.

EGYHÁZI ZENE

A budavári Nagyboldogasszony- (Mátyás-) templomban március 5-én, de. 10 órakor Lassus: Missa octavi toni. **Március 6-án, erste 6 órakor** Gregorián szentmise és egyházzenei áhítat Kodály Zoltán emlékére.

A budapesti Belvárosi főplébániatemplomban március 5-én de. 10 órakor Palestrina: Missa brevis, Lassus: Scapulis suis, Harmat: A keresztfához megyek.

A Budafok-belvárosi plébánia-templomban március 5-én, de. fél 11 órakor Palestrina: Missa „Emendemus".

A Sziklatemplomban (Bp., Szent Gellért tér) március 12-én, a délután 5 órai szentmisén közreműködik a Laudate ének-zenei együttes. Ezt követően kb. 6 órai kezdettel Silylye Jenő: Keresztút című művét adják elő.

Az Alsóvízivárosi Kapucinus-templomban március 11-én, szombaton este háromnegyed 7 órakor Kárpáti József orgonaművész ad hangversenyt. Műsoron: Bach-, Mozart-, Donizetti-, Franck-, Liszt-, Fauré- és Boelmann művei. Közreműködik Hantos Andrea és Sólyomvári Károly ének.

BÚCSÚ

A győri Székesegyházban **a Vérrelkönnyező Szűzanya kegyképének búcsúja március 17-én és március 19-én lesz.** Március 17-én a papok részére 9 órakor szentségimádási óra a szeminárium kápolnájában. A hívek részére minden órában szentmise, 11 órakor koncelebrált püspöki mise, majd hódolat a kegykép előtt és imádkozás Apor Vilmos püspök sírjánál, boldoggáavatásáért. Március 19-én, 10 órakor lesz a püspöki szentmise pápai áldással. Fél 2 órakor a zarándokok búcsúztatása.

MEGJELENT

Az IGEN legutóbbi száma interjút közöl Giczy Györggyel, a KDNP elnökével; a lapban Barsi Balázs nagyböjti buzdítása mellett böjti halételek receptje található. Szőke János atyától részleteket tudhatunk meg Mindszenty bíboros boldoggáavatásának fejleményeiről; Regőczy atya pedig elmeséli, hogyan áll a nevezetes közért, illetve az 1996-os lelki expo ügye. A lap megrendelhető: 1126 Budapest, Nagy Jenő u. 5.

Kisfalusi János: „Reménységünk a Könnyező Szűzanya" című könyve az Ecclesiában és a Bencés Könyvesboltban (Bp. V., Ferenciek tere), Szegeden pedig a Szent Gellért Könyveboltban 160 forintért kapható.

Megjelent a Keresztény Iskolatestvérek Férfi Szerzetesrend alapítójának életrajza a Szent István Társulat kiadásában. Címe: **De La Salle Szent János, az iskolatestvérek rendalapítója** (Bécs-Budapest, 1994.). Írta: Hegedűs Szeverin testvér. Ára csak 200,—Ft.

Ezúton közöljük, hogy a Rend újra megkezdte működését a 1126 Budapest, Istenhegyi út 32. szám alatti ingatlanain. Megnyitotta a kétnyelvű, keresztény szellemiségű Osztrák-Magyar Óvodáját (bejárat az Orbánhegyi út 37. felől), és tervezi 1995 szeptemberében az iskola megnyitását is.

Nagyböjtre, nagyhétre, Mária-ünnepekre, zarándoklatokra, engesztelő imaórákra és más alkalmakra népi énekekből, imákból összeállított műsorfüzetek beszerezhetők: 2660 Balassagyarmat, Szent Imre út 9. Zarándok atyánál.

HALÁLOZÁS

Pásztor Gábor Hort-csányi kántor, hitoktató február 16-án, 57 éves korában a hatvani kórházban elhunyt. Február 20-án, a horti búcsúztatás után szülőfalujában, Mezőkeresztesen szülei mellé temették.

Hetvenhat éves korában, rövid, súlyos betegségben elhunyt **Váci György (Fr. Amideus OFM),** kétszeres aranydíjas könyvkötő mester. Rendtársa, Páter Szabados Imre Anzelm részesítette a betegek szentségében, s ő mondott érte engesztelő szentmisét február 25-én, szombaton délelőtt a ferencesek váci templomában. Holttestét a templom kriptájában helyezték örök nyugalomra.

Alsebesi Tormássy Mária, a Vöröskereszt egykori főmunkatársa, az ötvenes évek üldözöttje élete 97. évében az erdélyi Erzsébetvároson (Dumbraveni) csendesen elhunyt. A Czárán család sírboltjába temették az örménykatolikus temetőben. Gyászmiséje a Bakáts téri templomban volt január 31-én.

Bodrogi Mária Herlinda Szatmári Irgalmas nővér életének 80. évében Esztergomban, február 14-én az Örök Hazába költözött.

Nagy Anna Istvána Keresztes nővér 76 éves korában, február 13-án Zircen elhunyt. Bakonybélben temették.

Fájdalomtól megtört szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy **Reischl Rév Endre** mérnök, piarista öregdiák, „Bandikánk" életének 70. évében február 14-én hosszú, súlyos betegség és szenvedés után elaludt. Emléke szívünkben örökké él! Requiescant in Pace!

Műemlékjellegű templomunkban a missziós keresztnél és az épülő új altemplomban adományozások révén **umahelyek válthatók.** Az adományokból közösségi ház épül. Cím: Bp. XIX., Tass u. 5. 9—13 óra között. Telefon: 157-0547.

El nem évülő urnafülkék válthatók az elkészült Szent György-templom altemplomában (Bp. X., Sörgyár út 73/A). Tel.: 261-0208.

El nem évülő URNAHELYEK válthatók a budapesti Nagy Szent Teréz plébániatemplom alatt épülő kolumbáriumban (Bp. VI., Nagymező u. és Király u. sarok). Jelentkezni lehet szerdán du. fél 5-től fél 7-ig, pénteken 10—12-ig és vasárnap 11—12-ig a plébániahivatalban (Bp. VI., Pethő S. u. 2.)

NÉGY férőhelyes urnafülkék foglalása az óbudai Jó Pásztor templomban (Szőlő u. 56.), tel.: 188-3938.

A Vecsés-Andrássy telepi egyházközség harminc éve megszüntetett külsőgyáli úti temetőjét ez év szeptemberében véglegesen felszámolják. Ezután a máshová át nem helyezett földi maradványok közös sírba kerülnek.

KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP

Főszerkesztő: Rónay László
Főszerkesztő-helyettes: Kipke Tamás
Főmunkatárs: Parancs János
Szerkesztőség: Bókay László, Elmer István, Feszler Magdolna, Giczy György, Szerdahelyi Csongor, Szikora József, Tóth Sándor
Gépi tördelés: Kálmán György
Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács László

Tipográfia: T. Szatmári Gabriella
Készítette: a Szikra Lapnyomda RT.
Táskaszám: 2452
Felelős vezető: Dr. Csöndes Zoltán elnök, vezérigazgató
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest V., Kossuth L. u. 1., I. 1. 1053
Postacím: Budapest, Pf. 111. 1364
Telefon: Szerkesztőségi ügyek: 117-3438
Előfizetés, terjesztés: 117-3661
Egyéb kiadóhivatali ügyek: 117-3933
Csekkszámla: OTP VII. 218-98316/512-016820-3. sz
Templomi árusítás és előfizetés az Új Ember Kiadóhivatal útján
Előfizetési díjak negyedévre 350 forint, fél évre 750 forint, egész évre 1500 forint.

Terjeszti a Magyar Posta Rt., HÍRKER Rt., NH Rt. és alternatív terjesztők
ISSN 0133—1205

GOMBOS LAJOS
harangöntő mester
2162 Őrbottyán Pf. 3.
Rákóczi út 119.
Tel.: (27) 360-175

SZOLGÁLTATÁS

RENDBEHOZOM, üzembiztosra átalakítom az elektromos harangozó berendezéseket. FARKAS Titusz 2200 Monor, Kistói út 26. Telefon: (29) 410-119.

QUASI-MODO svájci energiatakarékos fólia padfűtés, toronyóra felújítás, harangvillamosítás, villámhárító-, villanyszerelés. ACS Ernő 250-3433, 1037 Bp. Jablonka leitó 15.

EZÜST, fém kegytárgyak, dísztárgyak javítása, vésése. RIEMER 1027 Bp. Margit krt. 62. Telefon: 201-5560.

FAKIVÁGÁST, gallyazást vállalunk — tízéves gyakorlattal — rövid határidővel. TARPATAKI BT 114-6069 telefonon.

VESZÉLYES fák kivágása, fiatalítása. Telefon: (30) 422-520, (60) 340-528.

REDŐNY, reluxa, harmonikaajtó, szalagfüggöny garanciával, javítás is. Telefon: 216-8072.

FESTÉST, mázolást, tapétázást, takarítást vállalunk. Telefon: 113-2269.

RÁDOGOS és [illegible]

FESTÉST, mázolást, tapétázást vállalok. Előjegyzést felveszek (szolid árak). Telefon: 8—10-ig 175-0161; 14—20-ig 256-1435.

RÉGISÉG

VÁROSMAJOR GALÉRIA régi festmények, bútorok, régiségek, szőnyegek, csillárok vétele, eladása. Bp. II., Szilágyi Erzsébet fasor 3. Moszkva tértől a 3. ház. Telefon: 212-3156.

ANTIK BÚTOR-BOLT Budán készpénzért vásárol régi bútorokat, festményt, szőnyeget, teljes hagyatékot. Bp. II., Frankel L. u. 14. Telefon: 136-2169, 115-8045.

NAGYMÉRETŰ antik festményeket keresünk, sötét tónus, többalakos előnyben. Telefon: 290-4290.

BÚTOROKAT, képeket, órákat vásárol belvárosi műtárgy-kereskedés. Telefon: (30) 330-330, (60) 333-333, WAGNER Sándor a Betánia Szeretetszolgálat támogatója.

ÉRTÉKBECSLÉST ingyenesen vállal, valamint régi bútorokat, festményeket, porce-

KÉPZŐMŰVÉSZ saját könyvtárába vásárolna régi művészeti könyveket. Telefon: 115-2362.

KERESEM megvételre Baudenom-Gerely: Elmélkedések az Evangéliumról, valamint KIÁLTÁS a MÉLYBŐL című imakönyvet. Lehet, hogy Erdélyben jelent meg nagy írók, művészek imával. „Armegjelöléssel".

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYT, régi képeslapokat, levélboritékokat magas áron vásárolunk. HUNGAROFILA 1055 Bp. Honvéd u. 40. Telefon: 132-2678.

SINGER varrógép süllyesztős, négyfiókos, igényesnek eladó. „Főváros 245".

PERZSA KISCICÁK várják igényes, gondos, szerető gazdáikat! Az 1994. évi Bastel Díjas Ch. Int. Aradi Vidor és Ch. Maroshegyi Törpilla kedves, szép kölykei, FeLV, FIV teszttel, különféle színekben (jelenleg fehér és vörös cirmos) eladók, illetve előjegyezhetők a Marosfalvi Tenyészetből. Telefon: (37) 315-160.

OKTATÁS

LESZÁZALÉKOLT, mélyen vallásos, 29 éves fiú állást keres, könnyű fizikai munkát. Ha lehet templomba vagy plébánián. „Plébánosi ajánlással 242".

KÁNTOR-karnagy zeneművészeti főiskolai végzettséggel, kb. 20 éves gyakorlattal egy nagy család (5 gyermek) megélhetését biztosító állást keres bárhol. Lakás nem szükséges, megoldom. Telefon: (26) 314-447.

HÁZIASSZONY-titkárnőt, egyedülállót, külföldi utazásokra hajlandót keres 45 éves korig esetleg másodállásban egy 75 éves, jó egészségű, egyedülélő férfi, lakással Budapesten és Párizsban. 40 ezer forint/hó + kedvezmények. Válaszokat „Megbízható 307" jeligére.

DÉLELŐTTRE, heti egy alkalomra bejárónőt keresünk Budán. Este 202-0969 telefonon.

27 éves férfi, 5 éves kántori, hitoktatói gyakorlattal, énektanári végzettséggel, feleségével (fizika-technika szakos) családjával állást keres. „Minden megoldás érdekel 306".

GONDOZÁS

[illegible]

BUDAPEST belvárosi, 38 nm-es, telefonos, gáztűtéses öröklakás, lakva eladó. „Egyedülálló 232".

BUDAPESTEN a belvároson kívül egy szoba összkomfortos lakást keresek 1,5 millió forintig. „Diplomás fiatalember 309".

EGYETEMISTA vagy értelmiségi dolgozó személynek szoba kiadó. Telefon: 161-2544.

ELTARTÁSI szerződést kötnék idős nénivel vagy bácsival ottlakással vagy ottlakás nélkül. Én fiatal, leinformálható állásban lévő, jókedvű, házas lány vagyok. Telefon: 267-0710.

NÍVÓS környezetben, jó közlekedésnél, idős tulajdonos bentmaradásával vennék ingatlant/telket Budapesten, Dunántúlon. „Unokámnak 236".

ÉLETJÁRADÉKOT, nyugodt megélhetést biztosítunk melléképületért vagy nagyobb garázsért Budapest területén. „Segítsük egymást".

KÉT HÍVŐ lányt keresek 3 szobás, 15 ezer forintos rákoscsabai albérletbe, 132-5402 telefonszámon.

HÁZASSÁG

AZ INVENIO Katolikus Házastárs- és Lelkitárskereső Szolgálat várja az érdeklődőket március hónapban hétfő és pénteki napokon 9—13 óra között csak telefonon és ugyanezeken a napokon 15—18 óra között személyesen és telefonon Bp. XIV., Amerikai út 48. szám alatt. Telefonszám: (30) 404-882. Levelezési cím: 1399 Bp. Pf. 701/379.

179/42 éves, barna, műszaki, nőtlen fiatalember, káros szenvedélyektől mentes, keresi házias, kedves lány ismeretségét házasság céljából. Dunántúlak előnyben. „Őszinteség 305."

40 éves, házias, káros szenvedélyektől mentes, lakással, autóval rendelkező fiatalember keres korban hozzáillő, hűséges társat gyermektelen hölgy személyében. „Még nem késő 301".

INTELLIGENS, egyszerű életvitelű, szeretetben gazdag társát keresi bárhonnan, 170/55 éves, csinos, szolid, egyedülálló nő (magas nyugdíjjal) „Korrekt 235".

Öreghegyen új kápolna

Ha az utazó gépkocsival a régi 70-es úton éri el Székesfehérvárt, az út mellett a templomkertet övező sövény mögött elbújva fatornyos templom fogadja őt. Plébánosa *Glósz Ervin*, aki vidám, csillogó szemű, tettre kész ember. A fáradt ember felüdül, a csüggedt lelkes lesz, ahogy hallgatja őt, az ötvenes évek egyházüldöző politikájáról, a mostani politikai helyzetről, vagy a templomépítés nehézségeiről. Szeretet, tudás és némi irónia szűrődik át szavain.

Hivatalosan 7200 ember tartozik az öreghegyi plébániához, mely Székesfehérvár „Rózsadombja". Ebből mintegy ezren rendszeresen járnak misére a már említett plébánia templomba, illetve a tavaly szentelt Szent Donát kápolnába. A jelenlegi plébánia — mely csak 1984 óta plébániai rangú — területe régen, már az Árpád-kor óta szőlőtermő vidék volt. Írásos dokumentumok bizonyítják, hogy már Kara Murteza pasa, budai vezír az isztambuli vártoronyhoz hasonló, hordóalakú magas erődítményt építtetett itt 1626 és 1647 között. 1733-ban lebontották az erődítményt, s köveiből felépítették a szőlők védőszentjének, Szent Donátnak szentelt kápolnát. Ezt a kultuszt a sváb telepesek a Rajna vidékéről hozták magukkal. Sajnos a kápolna sorsát nem kísérte szerencse, hamarosan leégett. Ennek ellenére többször újjá építették, bővítették, renoválták. Feljegyzések tanúsítják, hogy a kápolna körül mindig éltek remeték. Lakhelyük nyomait nemrég fedezték fel, sőt egyikük sírját is meglelték. Így érte meg a XX. századot a kápolna. Ekkor az egyházközség már évente kétszer búcsújáróhelyként is elzarándokolt a város közelében lévő legmagasabb ponton álló kápolnához. Miséztek benne, s a közelben lakók — többnyire vincellérek — itt kötöttek házasságot, itt keresztelték gyermekeiket, itt voltak elsőáldozók. Még ma is sokan élnek, akik ily módon kötődnek a területhez, a kápolnához.

A kápolna a második világháborúban katonai célpont lett, felrobbantották. A környék újjáépítéséhez követ széthordták. Egy feszület, a harangláb és a harang maradt csak meg. Egy ideig a harangozó még jelezte vele az idő múlását, de amikor meghalt, a plébános jobbnak látta, ha elviszi a harangot, nehogy valaki ellopja.

Ennek a kápolnának a helyére tervezett az öreghegyi egyházközség új kápolnát, s e célból 1991 tavaszán létrehozták a Szent Donát alapítványt. A fehérvári *Schultz István* tervei alapján kezdődött meg az építkezés. A templom a törökkori őrtorony formáját idézi; a toronyban a plébániai harang mása szól, melyet a fehérvári nehézöntöde készített. A kápolna alatt altemplom található, urnatemetővel. Búcsúnapokon s más jeles ünnepeken a kápolna előtt szabadtéri misét mutathatnak be. Tavaly, Szent Donát ünnepén szentelték föl, de belső terében még vannak elvégzetlen munkák, így az alapítvány továbbra is várja az adományokat. (Karzatot szeretnének kialakítani, a világítást szeretnék szebbé tenni, padokat kell készíttetni.)

A templom építésen kívül persze az 1976 óta itt szolgáló Glósz Ervin plébánosnak számtalan más dolga is akad. Kezdetben egy présházban lakott, elhunyt elődje édesanyjával egy fedél alatt. 1976 és 78 között plébániát épített, majd a meglévő iskola-kápolnát (elődjének csak a régi iskolakápolna renoválását engedte az állam) összekötötte a plébániával, egy folyosóval. Később, a templom újbóli renoválásakor egy kis épületet emeltetett a szentély mellé, hogy legyen sekrestyéje, amit persze a templom bővítésének minősítettek az akkori hatóságok...

Az öreghegyi plébániatemplom

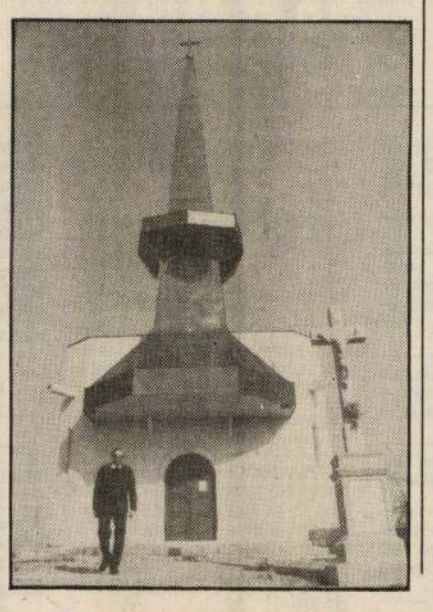

1990 után kibővíthették a templomot, s az új részre tehették fel a már említett, messziről látszó fatornyot.

De ma is akad munkája bőven. Évek óta a város kórházának a lelkésze. Hittanára a ciszterciek iskolájának. Különös örömmel beszél erről, hiszen békességes módon, kölcsönös megelégedéssel kapták vissza az iskolát. Kevés kivételtől eltekintve, a tanárok és a diákok az egyházi iskolában maradtak. A régi ciszterci rendház visszaadása folyamatban van. Jelenleg múzeum, s csak két szobában lakhat ciszterci szerzetes.

Kisegítője, káplánja pedig nincs. Néha, nagyobb ünnepeken jönnek a fehérvári papi otthonból segíteni neki a hívek ellátásában. De jönnek hívatlan látogatók is. (A plébános nyugalmára, kiegyensúlyozottságára jellemző: ott jártamkor a búcsúzáskor mellékesen jegyezte meg, a múlt héten az esti mise alatt betörtek hozzá, de nem sokat találtak. „Bolond az, aki otthon manapság értékeket tart...") Béke, nyugalom és szeretet árad a plébániáról. A templom nyugalma különös kontraszt a kint hömpölygő kocsiáradattal szemben. De Fehérvár is különös nyugalmat ad a plébános szerint az országnak. Az egyházi ingatlanok visszaadása zökkenőmentesen

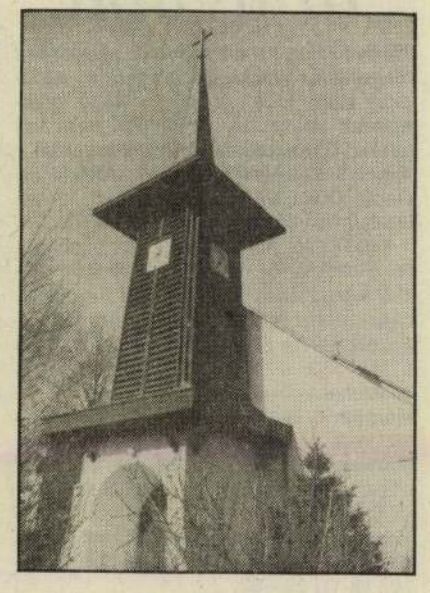

A kápolna

folyik, az önkormányzat képviselő-testületében javarészt a jelenlegi parlamenti ellenzéki pártok tagjai ülnek, s munka, békés munka folyik. Talán tehet erről az is, aki misét mond, fiatalokat tanít hitigazságokra, aki plébániát, templomokat épít és eközben a lélek templomának építésére is figyel...

B. L.

Az Olvasó írja

A történelem tiszteletéért

Közeleg Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe, amikor azt olvassuk Szent Lukács evangéliumában (Lk 2,23) hogy: „Volt Jeruzsálemben egy Simeon nevű igaz és istenfélő ember". Igen, volt, de még a földi maradványai is csak voltak, mert azokat a keresztesek elhurcolták és ma a dalmáciai Zadar városban az ő nevére szentelt kis templom oltárán elhelyezett fakoporsóban nyugszanak, amit az oltár oldalára erősített kőtábla szövege tanúsít: Simeon Hic Iustus Jesum De Virgine Natum Ulmis Qui Tenuit.

A koporsót domborműves ezüst lemez borítja, amit Erzsébet magyar királyné, Nagy Lajos királyunk özvegye készíttetett. A dombormű Nagy Lajos király Zadarba való bevonulását ábrázolja.

Az oltár alatti sírboltban nyugszik a fentebb említett Erzsébet magyar királyné, akit Kis Károly nápolyi király lázadó horvát hívei a közeli Novigrádban megfojtottak. Az oltár hátsó oldalán elhelyezett kőtábla szövege:

HAC ARA PACE QUIESCIT
HUNGARIAE REGINA
POTENS ILLUSTRIS ET ALTA
ELISABETH IUNIOR
QUAM VOTO CONTULIT ALMO
ANNO MCCCLXXX

Ezek az adatok egyetlen útikönyvben se találhatók. Úgy vélem érdeklődésre tarthatnak számot a magyar olvasók között.

Tisztelettel: **Schlegel Oszkár**

Méltóság és élet

tatlannak ítélt betegek esetében valójában azért történnek, mert az orvostudomány a halált nem kalkulálja be, a halál számára mindig kudarc.

Így van ez egy keresztény ember számára is?

A halál az élet része, és eljövetelének pillanata Isten akaratától függ. Ezért nemcsak lehetséges, hanem szükséges is, hogy a gyógyíthatatlannak ítélt beteget az orvostudomány „szabadságra" ítélje, ne akarja mindenáron tovább „gyógyítani", hanem ápolásának biztosításával, fájdalmai és kényelmetlenségei lehetséges csillapításával adja meg a betegnek a lehetőséget és méltóságot az életre és a halálra, amikor annak érkezik el az ideje.

A mai kórházi gyakorlat a haldoklókat a szigorú napirend betartásával, esetenként felesleges, újabb vizsgálatok végzésével vegzálja, és nem veszik figyelembe a beteg kívánságait, panaszait; magára hagyják.

Az euthanáziának annyi köze van ehhez, hogy ez a helyzet váltja ki a hamis „megoldási" igényt: ne szenvedjen a beteg!

A keresztény ember az életet és a halált egyaránt el kell fogadja, de a beteg életének, lehetséges életminőségének, és ezen keresztül emberi méltóságának megőrzése együttes feladat. A haldokló beteg kiszolgáltatott, és az egészségügy ma elviselhetetlen további terheket rak rá. Keresztényként az élet igenlésével együtt ezeken a terheken is kötelességünk enyhíteni. Megvan a módja, hogy szeretettel, gondoskodással, békével vegyük körül őt, de ez már egy másik cikk témája.

B.A. Budapest

József és Jézus

Kedves eseménynek voltunk tanúi a zalaegerszegi Jézus Szíve templomban tavaly, a Család éve befejezése alkalmával. A templom részére gyönyörű Szent József szobor készült, amelyet a Bocföldön élő *Farkas Ferenc* szobrászművész készített. A fából faragott, visszafogott színekkel festett kedves Szent József erős, munkás karjával vezeti, ajánlja, előtte álló Jézuskáját. Lába alatt a fahasáb, a munkája, melyet ez alkalommal félretett. Jézus 14 év körüli sugárzó, mosolygó kisfiú. Gyönyörű, földön túli Isten gyermeke! (A szobrászművésznek három szép kisfia van, volt honnan mintáznia a gyermeket). A szoborkészítéshez egy sok szenvedésen átment zalaegerszegi család adományozta a pénzt. Az apát elbocsájtották a munkahelyéről, mert a nagyobbik fiát egyházi gimnáziumba járatta. Az édesanyát is zaklatták, majd amikor végre sikerült nyugodtabb munkahelyet találnia, elgázolta egy autó. A baleset majdnem végzetes volt, de a jó Isten csodálatos módon megmentette. (Amint hallottuk a baleset után kapott összegből készíttették el a szobrot.) A családban felnőtt két fiú

közül a nagyobbik ferences paptanár, a kisebbik kispap, ő is Szent Ferenc követője. A szerény szoborszentelési ünnep után a jelenlevő családok is áldást kaptak, majd kedves megvendégelés következett. Ilyen még nem volt Zalaegerszegen, szép kezdeményezésnek voltunk tanúi. Köszönjük szépen.

a zalaegerszegi Jézus Szíve plébánia Rózsafűzér Társulata

A hit reménye:

A halottak feltámadnak

Az ember sohasem tudott belenyugodni abba, hogy halála után teljesen megsemmisül. Nem volt hajlandó elfogadni, hogy annak az emberi lénynek, amely gondolkodik, érez, műremeket alkot, elporladó testével együtt megsemmisüljön a lelke is. Ez a magyarázata annak, hogy az emberiség történeti fejlődésének minden fokán megtaláljuk az elhaltak iránti tiszteletnek, kegyeletnek valamilyen megnyilvánulását, netán a holtak szellemeitől való félelmet. Gyökere abban az ősi hitben keresendő, mely szerint az elhúnytak lelke haláluk után tovább él egykori földi életük színhelyén, vagy legalábbis oda visszajár, s hátramaradt rokonságukat szemmel tartva, érdemük szerint okoznak kárt, vagy szerez nekik örömet. S miután az elhalt valamilyen módon tovább él, ez arra kötelezi az élőket, hogy halottaikat továbbra is ellássák minden szükségessel: táplálékkal, ruhával, szerszámmal stb., amint erre az ősi hiedelemre még ma is számos népszokás utal nálunk is. A megholt lelke mindaddig nem nyugodhat meg, tartja a néphit, ameddig az őt jogosan megillető végtisztességben, s az emlékét fenntartó kultuszban — méltó temetésben — nem részesült, és nem kapott síremléket.

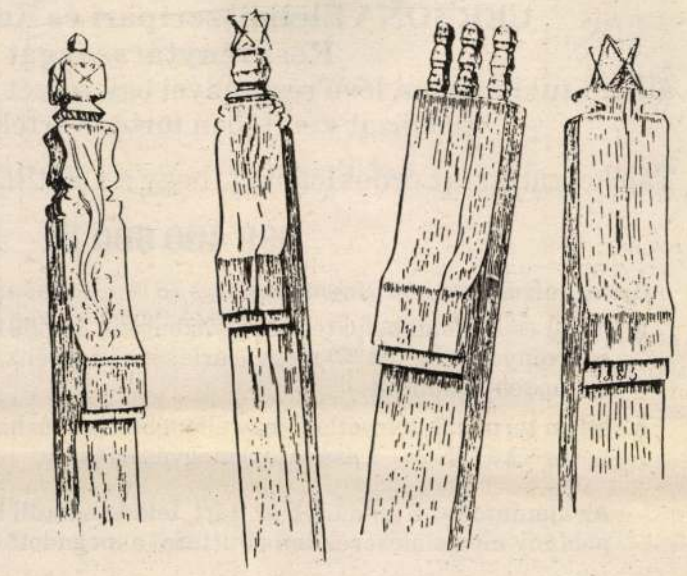

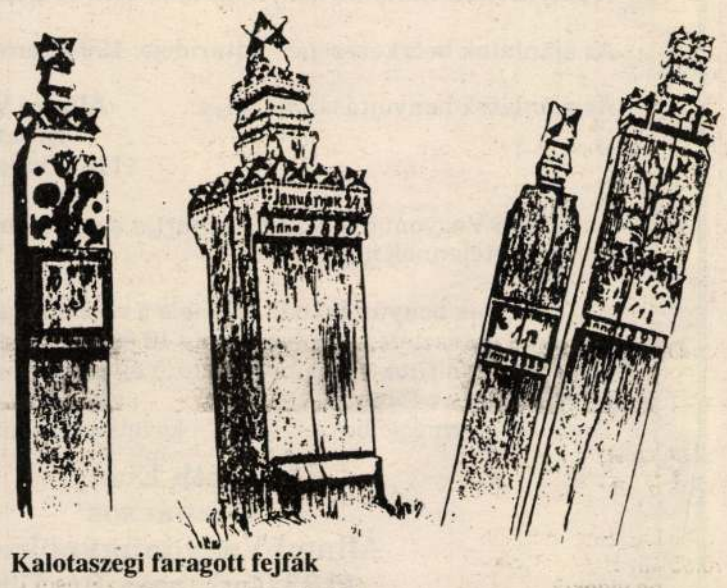

Kalotaszegi faragott fejfák

Egyes helyeken úgy tartják, hogy a léleknek nem csupán a nyugalma, hanem a további létezése is az élők vele szemben tanúsított magatartásától függ. Hogy ez a sok tízezer esztendeje élő hiedelem még a XX. században is él az emberekben, bizonyítják ezt a halottak napi kegyeleti megemlékezések, illetve a második világháborúban elesett katonák és áldozatok tiszteletére felállított emlékművek. A rendbehozott sírokon gyertyalángok lobognak, virágok, koszorúk borítják a sírhalmokat, hősi emlékműveket.

Ezt az ősi hiedelmet azután új tartalommal töltötte meg, és emelte a valóság körébe a katolikus egyház tanítása, amely azt hirdeti, hogy az embernek lelke van, amely tényleg tovább él. De nem minden lélek jut halála után egyenesen a mennybe, csak az, aki halála pillanatában a megszentelő kegyelem állapotában van, tehát nem terheli lelkét bűn. Akinek kisebb-nagyobb, de megbocsátható bűn nyomja lelkét, az először a tisztítótűzbe kerül, ahol bűnei mértékében szenved, így vezekelve nyeri el a bűnbocsánatot, és kerül a szentek társaságába, a mennybe. Ezért 998-ban elrendelték, hogy a kolostorokban a szerzetesek november 2-án imájukat a tisztítótűzben szenvedő lelkekért ajánlják fel, s ennek az imának az erejével csökken majd szenvedésük ideje. A XIV. századtól azután általánossá vált, hogy már nem csupán a kolostorokban, hanem az egész Anyaszentegyházban minden hívő imádkozzon november 2-án a tisztítótűzbe kerültek lelkéért. Természetesen mindenki először a saját halottaiért imádkozott, mégpedig a temetőben, halottainak sírja fölött, s ezt a napot kezdték halottak napjának nevezni. November 2. „...azon lelkekre emlékeztet bennünket — írja 1843-ban, Pécsett kiadott munkájában Scitovszky János pécsi püspök —, kik minden bizonnyal fogják élvezni örökkétig rövidebb vagy hosszabb idő múlva a mennyei örömöket, de jelenleg més a tisztulás helyén szenvednek... Szent és üdvös gondolat, úgymond a Szentírás, imádkozni a megholtakért, hogy bűneiktől megszabaduljanak..."

Ma már az egyház által elrendelt halottak napja az egész földkerekség ünnepe, amikor virágpompába öltöznek a temetők, fellobbannak az emlékezés mécsesei szeretteink sírhalmain, mert e nap a temetőlátogatás általános, ám szomorúságot sugárzó ünnepévé vált. Az őszi virágok és gyertyafények azonban a hívő embert az örök életre is figyelmeztetik. Amint Szent Pál írta: „Testvérek, nem akarunk benneteket bizonytalanságban hagyni az elhúnytak sorsa felől, hogy ne szomorkodjatok úgy, mint a többiek, akiknek nincs reménységük... Az Úr harsonájának zengésére a halottak feltámadnak."

dr. Csonkaréti Károly

Köszönet a közreműködőknek

A bodajki református templomban október 31-én hitünk hőseire emlékeztünk. Nemcsak azokra, akiket hitükért meghurcoltak, hanem a mindennapok hőseire is, akik sokat tettek a bodajki református egyházért.

Köszönet a székesfehérvári közreműködőknek, elsősorban a bodajki születésű Bakonyi Kovács István író-tanár úrnak, aki a műsor kezdeményezője volt, valamint Bobory Zoltán és Cserta Gábor előadóművészeknek, akik elfogadták a meghívást. Köszönjük a lelkészeknek és a bodajki fiataloknak, hogy vállalták a szereplést.

Köszönetet mondunk minden résztvevőnek, akit adományaikkal vagy tetteikkel hozzájárultak az ünnep sikeréhez.

Reméljük, a jövőben többször is sor kerül ilyen szép összejövetelre! **Presbitérium**

HÍREK

— November 20-án, szombaton, Székesfehérváron, a Ciszter templomban egyházzenei hangversenyt rendeznek.

— November 21-én, Krisztus Király vasárnapján ugyancsak Székesfehérváron, az Almássy telepi kápolna búcsúnapját tartják. Fél tizenegykor püspöki szentmise, majd szentségimádás kezdődik. Délután három órakor a gyermekeknek és az ifjúság imaóráját tartják, majd fél öttől közös rózsafűzért mondanak. 17 órakor szentóra, majd befejező szentmise 18 órakor. Ugyanezen napon a Vízivárosi templomban is tartanak szentségimádást.

— November 21-én és 22-én a Felsővárosi templomban kétnapos szentségimádást tartanak.

— Ünnepeljünk együtt! Szeretettel meghívjuk a Karitász-Fiatalok jótékonysági színielőadására. A Szent Erzsébet élete jótékonysági rendezvényünk dr. Takács Nándor megyés püspök úr védnöksége alatt áll. Helye: Bazilika, Székesfehérvár, Arany János utca. Időpontja: Szent Erzsébet napján, november 19-én, 19 órakor. Előadják: a székesfehérvári Fiatal Karitászosok Színjátszó Köre. Az előadás nyitott, a belépés díjtalan! Önkéntes adományokat örömmel fogadunk, és a szegények karácsonyára fordítjuk. Kérjük, aki tud, lehetősége szerint támogassa a Karitászt!

ÖKUMENIKUS EGYHÁZI NAPTÁR

1993. november 16-22-ig

November 16. Kedd

Katolikus naptár: Skóciai Szent Margit napja.

Görög katolikus naptár: Máté apostol napja.

Ortodox naptár: Szt. Máté apostol és evangelista napja.

Zsidó naptár: Kiszlév hónap 2.

Skócia népe hálás szeretettel tisztelte királynéját, Margitot (1047-1093), aki templomokat és kolostorokat építtetett, segített a szenvedőkön. Irgalmas cselekedeteiről országszerte beszéltek. 1261-ben avatták szentté, ünnepét 1763-ban vették fel a római naptárba, június 10-re, 1969-ben pedig november 16-ra helyezték.

November 17. Szerda

Katolikus naptár: Nagy Szent Gertrúd napja.

Görög katolikus naptár: Gergely atya napja.

Ortodox naptár: Szt. Gergely neocezáriai püspök és Szt. Nikon napja.

Zsidó naptár: Kiszlév hónap 3.

Az ötéves Gertrúd, aki valószínűleg árva volt, a helftai kolostorba került, és ott élt negyven éven át, haláláig. (1256-1301). Az okos kislányt az apátság kitűnő iskolájában nevelték, s hamarosan magára öltötte a fátyolt. Szellemi képességei messze túlszárnyalták az átlagos méreteket, s ő maga sem akart elmaradni a férfiak mögött képzettség tekintetében. Csodálatra méltó, átfogó műveltség, a szépség iránti finom érzék, erőteljes művészi- és képzelőerő hatja át misztikus írásait. Halálát követő időkben Gertrúdot szinte teljesen elfeledték, csak 1550 után és a következő két évszázadban adták ki műveit. Anélkül, hogy hivatalosan szentté avatták volna, ünnepét 1738-ban felvették a római naptárba.

November 18. Csütörtök

Katolikus naptár: A Szent Péter és a Szent Pál bazilikák felszentelése.

Görög katolikus naptár: Plátó és Román vértanúk napja.

Ortodox naptár: Szt. Pláton és Romanosz vértanúk napja.

Zsidó naptár: Kiszlév hónap 4.

Amikor közelebb ért, és meglátta a várost, megsiratta, és így szólt: Bár felismerted volna ezen a napon te is a békességre vezetőt utat! De most már el van rejtve a szemed elől. Mert jönnek majd reád napok, amikor ellenségeid sáncot húznak körülötted, körülzárnak, és mindenfelől szorongatnak; földre tipornak téged és fiaidat, akik benned laknak, és nem hagynak belőled követ kövön, mert nem ismerted fel meglátogatásod idejét. (Jézus siratja Jeruzsálemet. Lukács evangéliuma 19,41-44)

November 19. Péntek

Katolikus naptár: Árpád-házi Szent Erzsébet napja.

Görög katolikus naptár: Abdiás próféta napja.

Ortodox naptár: Szt. Abdiás próféta és Szt. Varlaám vértanú napja.

Zsidó naptár: Kiszlév hónap 5.

Árpádházi Szent Erzsébet, II. András és Gertrúd leánya (1207-1231) a világegyház egyik legtiszteltebb női szentje, a szegények és betegek, árvák és özvegyek patrónája. Legendája szerint már gyermekkorában kitűnt különös jámborságával, amit a róla szóló leghíresebb történet, az Érdy kódexben lejegyzett rózsalegenda is bizonyít.

Történik egy napon, mikoron nagy hideg volna, hogy úgy mint senki ne látná, vinne apró maradékokat az vár kapuja elében az szegényeknek, és íme elöl találta az ő atyja. Csodálkozván rajta ennen maga, mit járna és hova sietne. Megszólojtá: fiam, Erzsébet hová mégy, mit viszel. Az nemes király leánya, nagyon megszégyellé magát. Megijede, és nem tudta félelmében egyebet mit felelni: ím rózsát viszek. Az ő atyja kedég mind eszös ember meggondolá, hogy nem volna rózsa virágzásának ideje. Hozzá hívá, és meglátá kelebét. Hát mind szép rózsavirág... 1235-ben avatták szentté, ünnepét 1670-ben vették fel a római naptárba november 19-re. 1969-ben visszatették november 17-re, halála napjára, a magyar egyház azonban a mai napon ünnepli.

November 20. Szombat

Görög katolikus naptár: Gergely atya napja.

Ortodox naptár: Dekapoliszi Szt. Gergely és Szt. Proklosz konstantinápolyi érsek napja.

Zsidó naptár: Kiszlév hónap 6.

És láttam egy nagy fehér trónust és a rajta ülőt: színe elől eltűnt a föld és az ég, és nem maradt számukra hely. És láttam, hogy a halottak, nagyok és kicsinyek, a trónus előtt állnak, és könyvek nyittattak ki. Még egy könyv nyittatott ki, az élet könyve, és a halottak a könyvbe írottak alapján ítéltettek meg cselekedeteik szerint. A tenger kiadta a benne levő halottakat, a Halál és a Pokol is kiadták a náluk levő halottakat, és megítéltetett mindenki cselekedetei szerint. És a Halál és a Pokol belevettetett a tűz tavába: ez a második halál, a tűz tava. Ha valakit nem találtak beírva az élet könyvébe, azt a tűz tavába vetették. (A halottak feltámadása és az utolsó ítélet. Jelenések könyve, 20,11-15)

November 21. Vasárnap

Katolikus naptár: Évközi 34. vasárnap. Krisztus király ünnepe. A Boldogságos Szűz Mária bemutatása a templomban. Emléknap.

Evangélikus naptár: Az egyházi év utolsó vasárnapja. Örökélet vasárnapja.

Görög katolikus naptár: Pünkösd utáni 25. vasárnap. Az Istenszülő templomba vezetése.

Ortodox naptár: Szűz Mária bevezetése a templomba. Nagyünnep.

Zsidó naptár: Kiszlév hónap 7.

A keresztény egyházak mai közös ünnepe a gyermek Mária bevezetése a templomba. A hagyomány és egy apokrif evangélium előadása szerint Szt. Joakim és Anna terméketlenségükben fogadalmat tettek, hogy születendő gyermeküket Istennek ajánlják. Ezt be is váltották, amikor a hároméves Máriát átadták a jeruzsálemi főpapnak. Így nevelkedett aztán a Szent Szűz 14-15 éves koráig a jeruzsálemi templom szentélyének szolgálatában, míg Józseffel házasságra nem lépett.

November 22. Hétfő

Katolikus naptár: Szent Cecília szűz és vértanú emléknapja.

Görög katolikus naptár: Cecília vértanúnő napja.

Ortodox naptár: Szt. Filemon, Archipposz, Apfia és Oniszimosz apostolok, valamint Szt. Cecília vértanú napja.

Zsidó naptár: Kiszlév hónap 8.

Cecília legendája annyira nélkülözi a megbízható forrásokat, hogy az új római kalendárium is kifejezi fenntartásait. Ünnepét, melyet már 545 óta ülték Rómában, csak azért nem törölték a naptárból, mert az ókeresztény vértanút nagy tisztelet és népszerűség övezi szerte a világon. A szűzességet fogadott szép és előkelő leányt atyja egy pogány ifjúhoz, Valerinushoz adta férjhez, aki később megkeresztelkedett. A legenda szerint felesége liliomból és rózsából font koszorút helyezett mindkettőjük fejére, s a csodálatos virágillatot megérezve Valerianus bátyja, a gőgös Tiburtius is megtért. A helytartó a két testvért nemsokára kivégeztette, majd Cecíliára is sor került. A hóhér három csapással sem tudta lefejezni, otthagyta áldozatát, aki még három napig élt, mindenét szétosztotta a szegények között, házából pedig templomot alapított. A középkor végén az egyházi zene védőszentje lett, orgonával, muzsikáló angyalokkal szokták ábrázolni.

A HIT SZÍNKÉPE

A hit nem hiszékenység, nem bizonytalan vélekedés, hanem az ember egész életét meghatározó meggyőződés. Igehirdetés sorozatot tartunk az evangélikus templomban (Zichy liget sarka) november 22-28 között. Hétköznap du. 6 órakor, vasárnap de. fél 11-kor, melyre minden érdeklődőt szeretettel várunk.

A részletes program: *Hétfő:* A hit elfogadás — nem produkció — Túrmezei Erzsébet költő. *Kedd:* A hit bizalom — nem félelem — Marschalko Gyula ev. lelkész. *Szerda:* A hit engedelmesség — nem szabadosság — Madocsai Miklós ev. lelkész. *Csütörtök:* A hit aktivitás — nem passzivitás — Nyári Erzsébet tv. *Péntek:* A hit alázat — nem gőgös elkülönülés — Csapó Margit tv. *Szombat:* A hit szeretet — nem önmagunk körüli forgolódás — Taschnár Erzsébet tv. *Vasárnap:* (fél 11 h-kor): A hit reménység — nem álmodozás — Csepregi Zsuzsa ev. lelkész.

A Székesfehérvári Evangélikus Egyházközösség Vezetősége

Háromnegyed milliós adomány az öreghegyi építkezésre

Kápolna a város tetején

Augusztus 7-én, Szent Donát napján rakták le az alapkövét és — a tervek szerint — éppen egy év múltán, ugyanezen a napon szentelik majd föl Székesfehérvárott, az Öreghegyen épülő kápolnát. A névadó Szent Donát a közhit szerint a villámcsapás és a jégverés ellen véd, ezért — vélhetően német telepesek által meghonosított — kultusza hazánkban is elterjedt a szőlőművesek között. Márpedig az Öregheggyel szomszédos Csúcsos-hegyen, amit akkortájt még Noé-hegyként emlegettek — a kutatások szerint — már a honfoglalás korában is termeltek szőlőt. Az Öreghegy tetején, amely egyben Székesfehérvár legmagasabb pontja is, az 1730-as években emeltek barokk stílusú kápolnát Szent Donát tiszteletére.

A kápolnában, amely 1944 telén pusztult el, s amelynek romjait aztán széthordták a környékbeliek, még hetente miséztek a húszas években; eskettek, kereszteltek.

— Ha megépül az új kápolna, talán sikerül ismét feltámasztani a májusban megtartott, valamint a püspöki misével összekötött, Donát-napi búcsú hagyományát. A *Schulz István* által tervezett kápolna előtt szabadtéri oltár is lesz, amely jó lehetőséget teremt ahhoz, hogy akár több százan is résztvegyenek az istentiszteleten. Úgy, mint most augusztusban, amikor vagy félezren jöttek el az alapkőletételre — meséli *dr. Glósz Ervin*, az öreghegyi egyházkerület plébánosa, akitől a kápolna építésének állása felől érdeklődtünk.

Nos, mint az atya elmondta: fölmagasodtak már a falak, kész a koszorú is. A Donát-kápolna építését egyébként jelentős összegű adománnyal támogatta egy Fehérvárról Kanadába elszármazott hazánk fia. *Almásy Tibor* és felesége, akiknek nem ez az első adománya az egyháznak, ezúttal tízezer kanadai dollárt — ami mintegy háromnegyed millió forintnak felel meg — áldozott e nemes célra. **(bkl)**

MÉG MINDIG TART A LEÁRAZÁS A RUHÁZATI DISZKONTBAN!

5.900 Ft feletti vásárlásnál 1.950 Ft-os FÉRFI

SPORTCIPŐT AJÁNDÉKOZUNK!

Csipkés Top+alsó	950.-	790.-	490.-
Női mintás hálóing	950.-	690.-	249.-
3 db-os férfi alsó	495.-	395.-	249.-
6 db-os női alsó	790.-	590.-	349.-
6 db-os gyermek alsó	790.-	595.-	349.-
Férfi pizsama	1.980.-	1.690.-	980.-
Női pizsma	1.980.-	1.690.-	980.-
Gyermek szabadidő	1.690.-	1.290.-	790.-
Angóra pulóver	1.290.-	950.-	590.-
Lábfej nélküli strech	980.-	790.-	495.-
Pantallós strech	1.490.-	1.290.-	690.-
Strech Nadrág	790.-	590.-	390.-
Strech Farmernadrág	1.980.-	1.690.-	1.190.-
Melltartó	890.-	590.-	295.-
Férfi Farmernadrág	1.790.-	1.490.-	980.-
Gyermek csizma	1.290.-	980.-	590.-
Gyermek bundás cipő	2.059.-	1.590.-	1.090.-
Szabadidő nadrág	1.290.-	890.-	690.-
Farmer nadrág	1.980.-	1.590.-	980.-

UDVARHÁZ ÜZLETKÖZPONT

Kossuth u. 14. Fsz.3.

(Olasz, német, amerikai áru érkezett!)

68685

DIGITAL KFT.

PÉCS RÁKÓCZI ÚT 39/C.
TEL/FAX:
72/336133, 335747

Viszonteladók, kereskedők, üzletek részére

nagykereskedelmi áron kínálunk

Szines TV-ket, Videomagnókat, mikrosütőket

egyéb háztartási és elektronikai berendezéseket.

Kérje aktuális árlistánkat, faxon vagy levélben.

69149

AJÁNLATI FELHÍVÁS

Az
Állami Vagyonügynökség
meghirdeti a
Fejér Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat
átalakulásával létrejött
CERBONA Élelmiszeripari és Kereskedelmi Részvénytársaságát
állami tulajdonban lévő részvényei egy részét egyfordulós, nyilvános pályázat keretében történő értékesítésre.

Tájékoztatjuk az érdeklődőket, hogy a CERBONA Rt. jegyzett tőkéje

699 400 000 Ft

A megpályázható részvénymennyiség: 76 % + 1 szavazat

a.) hazai és külföldi befektetők pályázhatnak 35 669 db 10 000 Ft névértékű részvénycsomag (51 %) megvásárlására készpénz, E-hitel és kárpótlási jegy ellenében, valamint

b.) hazai termelők kárpótlási jegy ellenében pályázhatnak 17 486 db 10 000 Ft névértékű (25 % + 1 szavazat) megvásárlására.

Az ajánlatokat 5 példányban, zárt, feladó nélküli borítékban, az eredeti példány megjelölésével kell eljuttatni a megadott címre.

A pályázónak vállalnia kell, hogy ajánlatát 90 napig fenntartja.

Az ajánlatok beérkezésének határideje: **1994. január 12. 14-15 óra között.**

Az ajánlatok benyújtásának helye: **Állami Vagyonügynökség hivatalos helyisége**
(1133 Budapest, Pozsonyi út 56.)

Az Állami Vagyonügynökség fenntartja a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa.

A pályázatok benyújtásának feltétele a részletes pályázati kiírást is tartalmazó részletes ajánlati anyag 10 000 Ft összegért történő megvásárlása titoktartási nyilatkozat ellenében az ÁVÜ budapesti és vidéki Információs Irodáin.
További információ beszerezhető a következő személynél az alábbi címen:

Tóth Éva
főtanácsos
Állami Vagyonügynökség
1133 Budapest, Pf.: 708

69582

A Nemzetközi Vagyonértékelő Rt.
mint a BOFALK Kisszövetkezet /Bodajk/ felszámolója

NYILVÁNOSAN ÉRTÉKESÍTI

a Kisszövetkezet BAU-FA-KER Kft-ben lévő üzletrészét:

A BAU-FA-KER Kft fő tevékenysége: betontermékek, Moba elemek gyártása, barlangok tisztítása.

Az értékesítés előzetesen benyújtott pályázat alapján történik.

A cégismertető 5.000.- Ft ellenében átvehető:
Székesfehérvár, Balatoni u. 6.
Felszámoló Iroda /KDT VIZIG telep/
Tel.: 22/312-437.

A pályázat benyújtásának határideje:
1993. november 30. 15 óra.

A pályázat „BOFALK" jeligére az alábbi címre nyújtható be:

Székesfehérvár Postafiók 24. 8002.

A pályázat értékelésének időpontja:
1993. december 2. 8 óra

Helye: Felszámoló Iroda.

217482

We are an American Joint Venture with an interesting opening for
PHARMACEUTICAL SALES REPRESENTATIVE
We are looking for young and dynamic individuals whose responsibilities will involve the detalling of our products to the physicians in his/her territory. The position offers challenging opportunities for career development and encompasses a large degree of autonomy and individual initiative. The candidate should have:
– a permanent address in his/her territory or in the immediate surroundings
– in Medicing of Pharmacy
– a good working knowledge of English
– a driving license
We offer a promising career opportunity and an attractive remuneration package.
Please send your application and photo with your Curriculum Vitae in English to
1581 Budapest, Pf. 76.
Tel: 252-4078
Fax: 252-3168

69056

BLP&P

Bodó, Lobmeyr, Preyer & Partners, International Consultants Kft.

Európában vezető pozíciót betöltő, osztrák érdekeltségű katalógusáruház tevékenységének további bővítéséhez, - székesfehérvári központjába

LOGISZTIKAI MENEDZSERT

(Ref. szám: 374/C)

keres.

Az Ön feladata a szállítás, áruérkeztetés és raktározás irányításán keresztül az optimális áruellátás biztosítása. Elképzelésünk szerint Ön a jelzett területeken megfelelő szakmai és számítástechnikai ismeretekkel, illetve gyakorlattal rendelkezik, legalább alapfokon beszél németül, jó szervezőkészségű, tapasztalt vezető.

Ha Ön úgy gondolja, hogy a fentiek megfelelnek elképzeléseinek, szívesen lenne egy világszínvonalú vállalat megbecsült vezető munkatársa, akkor november 19-ig küldje el magyar és német nyelvű önéletrajzát a:

Dr. Lobmeyr & Partner
International Consultants GmbH & Co. KG

magyarországi partnere címére:

Smaroglay & Tsa Személyzeti Tanácsadó Iroda

1026 Budapest, Ervin utca 12. fszt. 2.
Tel./Fax: 116-3164

69587

Bodó, Lobmeyr, Preyer & Partners, International Consultants KFT.
1052 Budapest, Vármegye u. 3-5, Tel.: 267-4239, Fax: 267-4240

BLP&P

Bodó, Lobmeyr, Preyer & Partners, International Consultants Kft.

Európában vezető pozíciót betöltő osztrák érdekeltségű katalógusáruház, tevékenységének további bővítéséhez, székesfehérvári központjába

ÁRUBESZERZÉSI VEZETŐT

(Ref. szám: 374/B)

keres.

Az Ön feladata, hogy a magyar piac és a versenytársak figyelése és analizálása segítségével biztosítsa, hogy a vállalat a leginkább versenyképes termékskálával jelenhessen meg. Ez a komplex munkakör a piacfigyelés, kapcsolatfelvétel, tárgyalás, ajánlatok és rendelések megírása, árképzés, minőség-ellenőrzés területeket foglalja magába.

Elképzeléseink szerint Ön kereskedelmi végzettséggel és gyakorlattal rendelkezik, elmélyült ismeretei vannak a textil és ruházati iparral kapcsolatosan, kiváló szervező és kapcsolatteremtő készsége van és beszéli a német nyelvet.

Minőségi munkáját megbízónk vonzó jövedelemmel és szolgálati gépkocsi használatának biztosításával honorálja.

Ha Ön úgy gondolja, hogy a fentiek megfelelnek elképzeléseinek, szívesen lenne egy világszínvonalú vállalat munkatársa, akkor november 19-ig küldje el magyar és német nyelvű önéletrajzát a

Dr. Lobmeyr & Partner
International Consultants GmbH & Co. KG

magyarországi partnere címére:

Smaroglay & Tsa Személyzeti Tanácsadó Iroda

1026 Budapest, Ervin utca 12. fszt. 2.
Tel./Fax: 116-3164

69588

Bodó, Lobmeyr, Preyer & Partners, International Consultants KFT.
1052 Budapest, Vármegye u. 3-5, Tel.: 267-4239, Fax: 267-4240

Mennyire megbecsülték tudományát, mutatja Kazinczy levele, melyet Bellaághoz írt az 1815-ik évben:

Különös bizodalmú, Drága Jó
Uram, Professor Úr,

Az ifjú ember úgy tanulja ismerni és szeretni a mesterségeket, ha szép remekeket lát, és ha van barátja, aki kimutatja, mit lásson ezekben. Ez bátorit engem arra, hogy az Urat, Prof. Urat arra kérjem, hogy Szemere György és Péter öcséimmel a Balkay darabjait látatni, és nekik holmit kimutatni, magyarázni méltóztassék. A két ifjú jól tanult, nyelveket is s poétákat tanult s így inkább fogja érezhetni, mi szép. — Oda utasitottam mélt. gróf Desőffy József urat is, kit az Urhoz, Prof. Urhoz ezek miatt Prof. Pongrácz úr fog elvezetni. Ez a kedves barátom látta Rómát s ugy lesse ki az Ur Prof. Ur, mely behatásokat tesznek reá a képek. Ugy tetszik Uram Prof. Úr, hogy a mi a mesterségben szép, azt ezen a földön csak Fáy János és én érzenénk. Én egy hónap óta nem látok egyebet, ha szememet behunyom, mint a Furinói szemeket. Mely meleg tinte!

Maradok szives tisztelettel az Urnak Prof. Urnak
Széphalom Dec. 15 ae.
1815.

alázatos szolgája
Kazinczy Ferencz.

A levél hátán: Tudja-e az Ur Prof. Ur. hogy a Balkay onkele Kövesden Novemb. 18-dikán gutaütésben megholt?

Az utóiratban említett Balkay onkele a Balkay Pál akadémiai festő nagybátyja, mezőkövesdi plébános volt.

Az 1818-ik évben a szepesi kamara kebelében működő vizsgálóbizottság előtt vizsgát tett, mely őt a városi építészi állásra képesítette s azóta, mint a város építésze nagy tevékenységet fejt ki a város középületei és műemlékei körül, amint hivatalos állásából kifolyólag a város köz- és magánépítkezési ügyeire irányító hatással volt. Mint rajztanár számos tanítványt nevelt. Midőn Lőcse városa rajziskolát állít, kiszemelt leendő tanára, Czauczik János, aki mint oltárképfestő tette nevét ismertté a Felvidéken, Kassán az ő útmutatása mellett készült a vizsgálatra, amint Czaucziknak Lőcsén az 1820-ik évben kelt levele szól erről:

Wohledelgebohrner Herr,
Hochzuverehrender Freund!

Dero Güte die aus den an mich erlassenen Schreiben hervorleichtet, macht mich Ihnen, Edler Freund, sehr verbunden, ich wünsche nur, Sie gäben mir Stof meinen Danck nach Ihren Wünschen an Tag zu legen. Eine geraume Zeit war ich bey unsern Zipser Bischof Pierker mit Portrait mahlen beschäftigt, bey meiner Nachhausenkunft wurde mir durch Herrn Bürgermeister von Prachory vorgetragen, mich der bewusten Sache ernsthaft anzunehmen, um die Schule sobald als möglich zu eröffnen. Nun zu Ende der Osterwoche, längstens den ersten Tag in der künftigen, bestimme ich meine Abreise nach Caschau, um von Ihrer güte gebrauch zu machen. Wollten Sie, hochgeschätzter Freund meine zu dreiste Bitte nicht übel aufnehmen, denn auser dero, mir sehr werthen Bekanntschaft, bin ich in Caschau fremd, so wäre mein sehnlichster Wunsch ein Quartier in Ihrer Nähe zu haben ich brauche wenig Raum und bin genügsam, nur um meine kleine Werkstat, von der ich unzertrenlich bin, aufstellen zu können, kann ich durch Ihre gütige Verwendung meinen Wunsch erreichen, so sey auch jede Bedingung von mir angenommen.

Bin mit aller Hochachtung
Euer Wohledelgebohren

Leutschau den 1-ten April
1820.

ergebenster Diener und Freund
Joh. Czauczik
Maler.

Úgy a lőcsei, mint nehány év mulva az egri rajztanítás körül Pyrker László, előbb szepesi püspök, majd (1827) egri érseknek voltak a legnagyobb érdemei s az érseknek kell tulajdonítanunk első sorban, hogy Eger városa az 1828-ik évben rajziskola felállítását határozta el s pályázatot irtak ki a rajztanítói állásra, mellyel évi 272 frt fizetés és 13 öl fa járandóság volt egybekapcsolva. A pályázók közt volt Schultz Lukács is, aki Bellaágh ajánlatával ment a harcba. Schultz levele, melyet Bellaághoz írt, egri fogadtatásáról s az akkori művészi viszonyokról rajzol képet:

Wohledel geborner Herr, Mein Professor
und gütigster Wohlthäter!

Ich bin glücklich den 15-ten October Abendt in Erlau angekommen. Am andern Tag meldete ich mich bey Seiner Excellenc, wo ich erst Nachmittag Audienz erhalten habe, Gott sey gedanckt, es ist gut ausgefallen. Des Herr Gozig war so gut mich aufzüführen. Mein erster war der Handkuss und dabey sagte ich: Ich bin auf den hohen Befehl Euer Excellenc uten 13-ten September laufenden Jahres von Kaschau zum Antrettung der von Euer Excellenc mir anvertrauten Lehramtes angekommen, für welches ich unterthänigst dancke, erwartend der gnädigen Befehle Euer Excellenc. Auf dieses war die Frage: Sind Sie es, der um die Stelle angehalten? Zu diensten Euer Excellenc. — Werden Sie noch nach Kaschau zurück kehren? — Nein, ich bin mit allem hier. — Sie müssen sich examiniren und approbiren lassen. — Ich habe mein öffentlichen Examen abgelegt. — Wo, in Ofen? — Nein, zu Kaschau in gegenwart des Herrn Oberdirector und andern Herrn, wie es das meiner Bittschrift beygefügte Zeugniss ausweist. — Dann sagte ich: Mein Herr Professor von Bellaagh

Művészet 1913

bittet Euer Excellenc sein Schreiben gnädigst aufnehmen zu wollen, welches ich überreichte, unterm aufbrechen desselben und von Anfang her, hat Seine Excellenc mich beständig betrachtet, ich habe aber auch tüchtig scharf in Seiner Excellenc Augen geschaut, wo ich bemerckte ein zufriedenes Lächeln, das gab mir Muth Nach Überlesung des Briefes, schmunzelten Seine Excellenc, bis an mich antrettend mit der Frage: Wie stet es mit der ungarischen Sprache, tud magyarul? — Keveset tudok, de nem sok — sagte ich. — Ich will mich bestreben Euer Excellenc Wünschen zu entsprechen. — Das sind Kleinigkeiten. sagte seine Excellenc, dies ist bald erlernet. Gehen Sie daher zum Domherr Rainer, er wirdt Ihnen sagen, da der Herr Director Durtsák abgereist ist, was Sie weiter zu thun haben. Auch Ihr Schreiben übergaben S. Excellenc dem Domherr Rainer. Sie müssen sich bestreben um denn Professionisten zu zeigen, welchen Nutzten dieselben von der Zeichenkunst haben können und das es höchst nothwendig zei. — Ich sagte, im Anfange wirdt dies sehr schwer seyn, da alle Lehrjungen Anfänger seyn. — O! sagte S. Exc., es gibt hier par Diletanten, die schon etwas zeichnen, als eines Apothekers Sohn. Mit dem bin ich ausgetretten und Herr Gozig war vorgerufen, dem war angeordnet von S. Exc., das man mir Quartir in der Residenc anweisen soll, welches ich gleich bekommen, auch Kost gut, aber — nicht als Lehrer. Das macht nichts, wenn man nur nicht zahlen muss. Notabene bis 1-ten November laufenden Jahres. Der Herr Gozig erzählt mir, das Ihm Seine Excellenc sagten, das Gesicht und das äussere des jungen Mannes gefällt mir und macht mich zufrieden. Etwas besonderes, als der Bediente den Herrn Gozig im Garten, da S. Exc. dort waren, anmeldete, so war nach einer viertelstunde das Audienzzimmer mit einem Na! aufgesperrt, der Herr Gozig tratt vom Saale hinein, dann ging die Thür bald wieder auf und Seine Excellenc befanden sich, für mich, wie ein Blitz, nache des Schwellen von Vorzimmer, vielleicht um mich zu betrachten, und so trat ich nach S. Exc. ins Audienz-Zimmer. Ich dachte in mir, jetzt nehme dich zusammen, aber es war bey weitem nicht so, wie ich mir vorstellte, das gravitetische und doch Milde an S. Excell. ist nicht zu beschreiben.

Was die Schule betrifft, das ist bis jetzt sehr langsam gegangen; es sind kaum 2 Tische fertig und par Räume, da ich da bin, so greift man dazu, das Zimmer wirdt geputzt und geweissigt, welches gegen Sonnenaufgang ist. Der Herr Balkay ist gesund, fett, guter Mensch, aber langsam, spricht nicht viel, aber was er spricht, ist angenehm. Mahlt beständig an seinen Altar-Blatte sat. Ich sage hier alles treu, den ich bin überzeigt, das kein Vater für mich mehr ist, auser dem Allmächtigen, als Sie mein gnädigster Wohlthäter. Küssend diero wohlthätige Hand, doch um Verzeichung bittend, das ich bey allen den mir erwiesenen Wohlthaten noch belästige. Verharre mit hoher Achtung Dero unterthänigster Diener und ewiger Schuldner.

Erlau den 21 October 1828

Lucasz Schultz.

Utóiratban írja: Was den Jó betrifft, weis ich nur so viel, das er hier war, schon so, als sicher. Aber da seine Arbeiten mit der Bittschrift nicht übereinstimmt haben und weil die Kammer ihn nur insoferne ernannt, da S. Exc. wünschen, mit der Bemerckung, das derselbe um Temesvarer Schule schon concurirte und nicht aprobirt war, auch haben S. Excell. etwas von moralischen Aufführung desselben in Ofen gehört. Daher diese Ursachen seiner Abschaffung. NB. bei welchen Herr Jánossy sehr gehalten haben soll.

Eddig a levél. Jánossy a kassai kerület iskolafelügyelője volt.

Bellaágh alatt indult meg a kassai monumentális egyházak restaurálása. Midőn az 1821-ik évben a Sz. Mihály kápolna díszítésére a tanács szobrokat óhajt, Bellaágh felemeli szavát, hogy vagy jó szobrokkal ékesítsék a kápolnát, ellenkező esetben álljanak el tőle.

Midőn az 1780-ik évben épült városháza utcai részére második emeletet óhajt a város építeni, az ő szavára állanak el a díszes épület építésétől s tanácsára a városháza kiépítetlen udvari részén emelnek hivatalos helyiségeket. Dobay Dániel kassai főbíró ravatalára 6—6 selyemre és kartonra festett címert készített, melyért 120 frtot számított fel. Az illuminációk és ravatalok felállítása körül serénykedett kiválóan s a transparentek és feliratok chronostichonjai is az ő művei voltak, így midőn Ferenc császár, majd István nádor (1847) és Albrecht főherceg (1851) Kassán jártak, I. Ferenc József király szerencsés megmenekülése (1853) és XII. Leo és XVI. Gergely pápa halála alkalmából. Az 1860-ik évben kelt végrendeletében meghagyta: „testem temettessék el a néhai méltóságos Cseh püspök úr rendelete szerint általam épített kálváriahegyi kápolna mellett". Azonban, mint említettük, 1869-ben hunyt el, mint a koronás ezüst éremkereszt tulajdonosa. Hagyatékában „egy igen ócska zongora mult századbeli szerkezetű igen rossz karban, tizenkét olajfestmény, keret nélkül részben sérült állapotban, ötvenkilenc különféle rajz és vízfestmény keskeny fekete keretekben többnyire rossz állapotban, öt gypsalak sérült állapotban, egy feszület alakban készült ószerű kis óra, ismét tizennégy kisebb-nagyobb olajfestmény keret nélkül többnyire sérült állapotban, harminckét rajz és vízifestmény, egy mérnöki másoló gépecske sárgarézből, egy feketére fényezett festéktartó szekrényke, hat rajztábla, tizennégy kis képecske, egy festéktörő, egy festé-

However, on the whole it was a most enjoyable performance, although I should have preferred to enjoy it without the help of Mr. Sutherland Felce, the compère. But that, perhaps, is due to my reluctance to follow in anybody's lead !

BARONESS MARIE BUDBERG

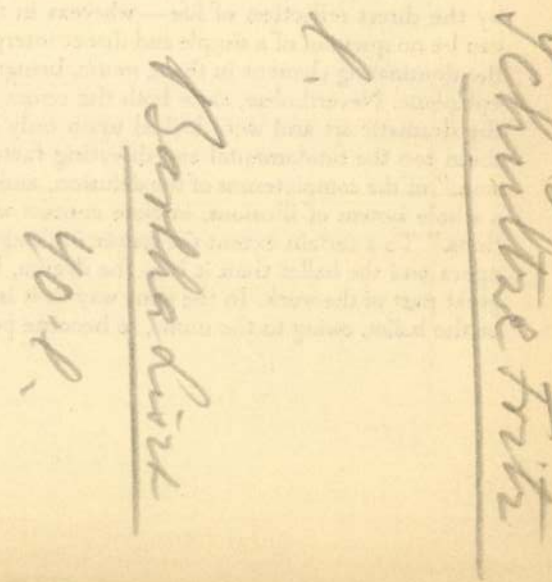

"truth" and his absurdities begin to strike one almost as natural. But to reach this phase in deluding, every actor (whether on the stage or in real life) knows by experience that it comes off only when he believes in it *himself*, when he lives his part and thoroughly impersonates it. The Moscow Art Theatre was par excellence the theatre of emotions reflecting life and this was its chief peculiarity, charm and purpose.

Independent of these aims, but following the same ideas, came the opera and the ballet. The Moscow Art Theatre dealt with the art of the word in which the rational side is nearly always dominating — and is also influenced by the direct reflection of life — whereas in the opera and the ballet there can be no question of a simple and direct interpretation of life if only because the dominating element in them, *music*, brings them into another and different plane. Nevertheless, since both the opera and the ballet are branches of the dramatic art and were looked upon only as such in Russia, so was with them too the fundamental and directing factor the same "aim of the delusion," of the completeness of the delusion, and this aim, in its turn, provoked a whole system of illusions, in close contact with the same "system of emotions." To a certain extent the *convincing* stage is more easily reached in the opera and the ballet than it is in the drama, because the music does such a great part of the work. In the same way as it is easier for an actor of the opera or the ballet, owing to the music, to become penetrated with certain emotions

Schultzer

Rajzolte és metszette Szentpétery archépét a Magyar nemzeti szinkári csebkönyv részére. (1841).

Illyesmiket nem Eitmistetet-régre mutat, írja a Honmu vész 1841. 53 l.

M. KIR. ADÓHIVATAL
Nagy Kanizsa
Ék. 2
30
szám

Schulz György

festő

a XVI. században pedig János Zsigmond egy oklevelében értesülünk *Schulz György* festőről, kinek műveit dicséri a fejedelem s egyszersmind a hazai festőket az ő munkái utánzásától eltiltja s a külföldi művek behozatalát korlátozza.

Szendrei J.: ERDÉLY MŰKINCSEI. Magyar műkincsek. Arad 1901. III. K. 78.1

művészt, kinek
szok és ötvösöl
Váradon Szent

zítik
rető
rgy

domány Pasteur kezei közt megoldotta azt a feladatot, hogy megszüntesse a kutya fogékonyságát a veszettség iránt e kór ragályanyagának előleges beoltása által. Mindazon kutyák, melyeket ekként a fogékonyságtól mentesitett Pasteur, ellentállottak a legerősebb ragályanyag beoltásának, mig a legnagyobb része a többi kutyáknak, melyek nem voltak biztositva előleges beoltás által, nem viselhették el a veszettséget s áldozatául estek.» Pasteur most uj kisérletekhez fogott, a melyek czélja megállapitani az előleges beoltás hatásának időtartamát s azon fontosabb kérdést, vajjon a veszett állat harapása után a beoltás megsemmisitheti-e a harapás által bevezetett ragályanyag hatását. Sok kutya és tengeri nyul életébe kerültek e kisérletek, de az áldozat nem lesz nagy, ha sikerül orvosolni a veszettséget a beoltás által.

A kholera déli franciaországi főfészkeiben, Marseilleben és Toulonban csökkent. Marseilleben e hó 13-án 12, Toulonban 2 halt meg. De a vidéken terjed, s noha nem ragad el egy-egy helyen sok áldozatot, a kiterjedés növekedése nem biztató arra nézve, hogy a járványt egyhamar el lehet fojtani. Egy helységben, Omergues-ben pedig két nap alatt negyvenen haltak el. Olaszországban szintén naponkint fordulnak elő kholera-esetek, és itt is mindig nagyobbodó területen jelentkezik a baj.

A «Jogtudományi Közlöny» augusztus 15-iki (33-ik) száma a következő tartalommal jelent meg:

Észrevételek az átalános magánjogi törvénykönyv tervezetének «Kötelmi jogi» (átalános) részére. Dr. *Haller Károly* kolozsvári egyetemi tanártól. — Jogirodalom: Az érvényben levő magyar büntető-törvények gyüjteménye (Codex Juris Criminalis Hungarici). Összeállitotta: Dr. *Schulhof Géza* ügyvéd. Dr. *Illés Károly* ny. kir. ügyésztől. — Törvénykezési Szemle: Még egyszer az irástudatlanok váltóképességéről. *Serly Antal* losonczi kir. aljárásbirótól. — Gyógyszertári jog lefoglalható-e? *Fenyvesy Sándor* egri ügyvédtől. — Fegyelmi biráskodás köréből. — Különfélék.

MELLÉKLET: Curiai Határozatok. — A magyar pénzügyi közigazgatási bíróság határozatai. — Igazságügyminiszteri rendelet. — Kivonat a Budapesti Közlönyből.

HALÁLOZÁSOK.

Illyés István, a pestvidéki törvényszék legidősb birája, elhunyt e hó 8-án 60 éves korában. Az érdemes férfiut, ki nagy buzgósággal élt hivatalának, az utczán érte szélhűdés és rögtön meghalt. Illyés 1854-ben Kecskeméten államügyészi helyettes volt, ugyanott 1860-ban törvényszéki biró, majd a törvényszék elnöke, 1871-ben pedig a pestvidéki törvényszékhez nevezték ki. A jellemes és jeles képzettségü birót nagy részvét közt temették el. Halálát egy fia gyászolja.

Mezriczky Péter, zalamegyei földbirtokos, a régi idők egyik tiszteletreméltó férfia s még az utóbbi években is tevékeny ember, meghalt Kővágó-Eörsön 85 éves korában. A közügyek terén sokat fáradt, s Deák Ferencz barátságát is megnyerte. A klasszikai müveltségü férfiu egykor az irótollat is forgatta, s megirta Csobáncz és Szigliget történetét. Sok ideig az Inkey-család jogi ügyvezetője volt. Az evang. egyház ügyeire mint egyházmegyei és községi felügyelő sok ideig üdvös befolyást gyakorolt. Az ő fáradozása hozta létre Kővágó-Eörsön a gymnáziumot is, mely hogy megszünt, abban neki nincs része. Koporsójánál Horváth Sándor esperes és volt képviselő megható szép beszédet mondott.

Ebergényi Sándor, Sopronmegye köztiszteletü veteránja, e hó 7-én meghalt Felső-Bükön, 76 éves korában. Több urodalom nyug. főügyésze volt, az irodalom és a közügyek lelkes támogatója.

Elhunytak még a közelebbi napok alatt: Gajdos József, aradmegyei kir. tanfelügyelő, 37 éves korában Aradon, özvegyet s két kis árvát hagyva maga után. — Fónagy László, Nagy-Szalonta város volt országgyülési képviselője, előbb pedig szolgabirája, hosszas betegeskedés után 46 éves korában. — Somossy Mihály, Hajdumegye főszámvevője, régi megyei tisztviselő, 66 éves korában, Debreczenben, s H.-Böszörményben közrészvét közt adták meg neki a végtisztességet. — Rostaházy Károly, a tatai, gesztesi és mezőlaki uradalmak nyug. ügyviselője, 84 éves korában, Tatán. — Intay Vazul, a benedekrendi dömölki apátság érdemteljes perjele, aranymisés pap, 78 éves korában, Kis-Czellben. — Magyar Ferencz, aranymisés pap, szentszéki ülnök, az egykori egri érseki liczeum tanára, Egerben. — Bolla Alajos göllei (somogymegyei) nyug. plébános, 72 éveskorában, a ferencziek zárdájában, Andocson. — Farkas Lajos, márfai szeretett ref. lelkész, jó gazda, kedélyéről is messze vidéken ismeretes, 69 éves korában. — Bálint József, Rákospalota ref. lelkésze, ki harmincz évet töltött e helyen, 63 éves korában. — Földváry Károly, régi huszár-kapitány, kit hosszas betegség után nehány hét előtt téboly szállt meg, mikor jelentékeny összegü készpénzt és értékpapirt elégetett, s nem sokára az országos tébolydába kellett szállitani. — Csák Imre, a fővárosban ismeretes egyenruha-készitő, 61 éves korában. — Darlóczy Sándor, magánzó, Budapesten. — Schulz Ignácz, pécsi épitész, ki az ottani székesegyáz restauralásánál az épitkezések egyik vezetője volt, 40 éves korában. — Dr. Schwarz Fülöp, adonyi orvos, ki Frauenbergban halt meg, de holttestét haza hozták, 50 éves korában. — Perge István. tekintélyes iparos, kinek ekéi számos versenyben nyertek kitüntetést, 67 éves korában, Nagy-Váradon. — Selle Sándor, 74 éves korában, Szombathelyen. — Nánássy Gyula, ügyvéd, 40 éves korában, Egerben. — Darvasy János nagyszalontai köztiszteletü polgár. — Hegedüs Gedeon, földbirtokos, 57 éves korában, Jászkiséren. — Roheim Vilmos, 67 éves korában, Bezdánban. — Nádpataky János, a munkácsi püspökség nyug. erdésze, Miskolczon. — Hász Jónás, Arad egykori polgára s dusgazdag ember, Bécsben. — Menczer Ignácz, földbirtokos Szerb-Neuzinán. — Ifj. Krisztiáni Alajos, id. Krisztiáni Alajos és Kenéz Etelka 17 éves fia, Debreczenben. — Kiss Kálmán, végzett ref. theologus, Kiss János kir. aljárásbiró fia, 25 éves korában, Tamásiban. — Zmertych Ödön Uj-Tátrafüreden, hol sulyos mellbajára keresett üdülést, s hol az egész gyógyhely közönsége kedvelte a betegségében is jókedvü férfiut; fiatal özvegy s két árva gyászolja. — Dr. Virág Nándor, Temesmegye tiszti főorvosa, a homeopathia egyik uttörője nálunk, 76 éves korában Temesvártt.

Bachat Dánielné szül. Rumann Antonia Emilia, a budapesti evang. szláv egyház főesperes-lelkészének és a Kisfaludy-társaság tagjának neje, 43 éves korában. — Özv. Mutnyánszkyné Ambrózy Zsófia, 77 éves korában, Trsztenán. — Bába Sándorné szül. Balajthy Ilona, a «Szegedi Napló» társ-szerkesztőjének neje, 37 éves korában. — Kresztics Jánosné szül. Regulits Erzsébet, Kresztics Döme aradi ügyvéd anyja, 76 éves korában. — Krüger Viktorné szül. Stenczinger Lujza, főreáliskolai tanár neje, 28 éves korában, Nagy-Váradon. — Fridély Jánosné szül. Kurcz Erzsébet, 70 éves korában, Mezőkövesden. — Özv. Boócz Józsefné szül. Nedeczky Emilia, 70 éves korában, Léván. — Markovits Istvánné szül. Nyegrucz Mathild, 49 éves korában, Deésen. — Farkas Izabella, dr. Farkas Mihály leánya, 19 éves korában, Budapesten. — Borsody Terka, a budai állami nevelőnő-képzőintézet volt harmadéves növendéke, Borsody Ferencz zombai jegyző 17 éves leánya, Zombán. — Röck Márta, Röck Gyula tekintélyes miskolczi ügyvéd kis leánya. — Özv. Pröcz Sándorné szül. Tegyey Mária, Szombathelyen.

Haizinger Amália, a bécsi Burgszinház jeles veterán művésznője, elhunyt e hó 11-én 84 éves korában. Karlsruhében született, családi neve Morstadt volt, és szini pályáját mint opera-enekesnő kezdte, valódi diadalait azonban később, mint drámai színésznő aratta, kivált a finomabb vigjátékokban. 1827-ben Haizinger Antal énekeshez ment nőül. Vendégszerepelt Párisban, Londonban, Pétervártt. Művészete legfejlettebb és legtöbb sikerü pályáját azonban Bécsben találta meg. A bécsi Burgban 1860. márcz. 20-én ünneplé ötvenéves szinházi jubileumát, mely alkalommal őt ő felsége a művészeti nagy aranyéremmel tüntette ki.

SAKKJÁTÉK.

1287. számú feladvány. Hubert F.-től.

Sötét.

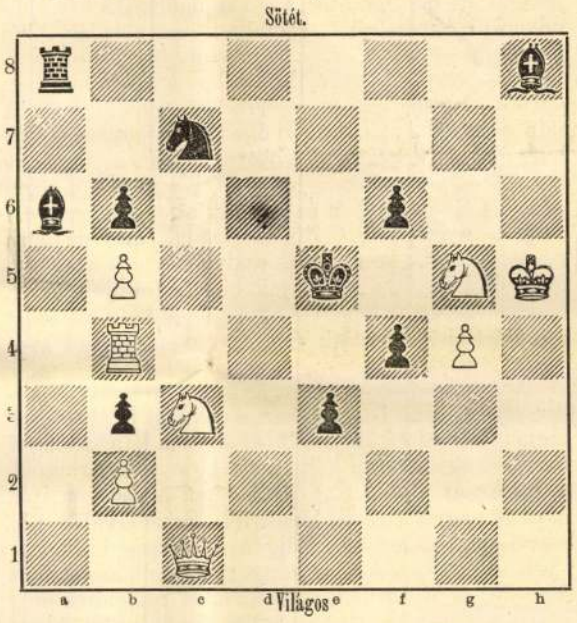

Világos indul s a negyedik lépésre mattot mond.

Az 1282. sz. feladvány megfejtése.

Planck C.-től.

Megfejtés.

Világos.	Sötét.
1. Fd7—f5 --- --- ---	Ke5—f4 (a)
2. Vd3—e3 † --- ---	Kf4—e3 :
3. He7—d5 matt.	

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

S. K. Legutóbbi levele jelen számunkra már későn érkezett.

Stabat mater. A gondolat elég jó, de a kivitel oly annyira gyarló, hogy közlésre szóba sem jöhet. Ép oly gyönge a másik is. — A mi a levélben egymásra halmozott kérdéseket illeti, hogy «lehet-e ezt meg amazt beküldenie?» — válaszunk, hogy beküldeni mindezt lehet, mert a posta elhozza; de hogy találkozik-e közöttök közölhető, az más kérdés, — melyre, a mostaniak után itélve, alig igérhetünk kedvező feleletet.

Az agglegény. Miért van némely sor aláhuzva, mintha valami különös figyelemre méltót, vagy mély értelmü dolgot foglalna magában; nem értjük. Az egész oly szintelen, bágyadt, köznapi — hogy belőle egy szó, egy sor sem válik ki figyelemre méltó.

Két régi levél. Dukai Takács Judit és Kis János emlékezetre méltó nevek irodalmunk uj korának kezdetéről; de ez a két levelők nem igen érdemes a közlésre. A Kis Jánosé egészen magánügyről szól, minden irodalmi vonatkozás nélkül; a másik pedig csak dagályos kifejezései által ha tünik ki. Mint autografok: ereklyék lehetnek; de a nagy közönségre nézve becsök nincs.

Ébredő sziv. Gyöngécske.

HETI NAPTÁR. Augustus hó.

Nap		Katholikus és protestans		Görög-Orosz	Izraelita
17	V	**E11 Sz. Joakh. o.**	**E 10** Betr., Ver.	**5 G 10** Eusign.	26 Libus.
18	H	Ilona császárné	Ilona, Agapét	**6 Urunk szin.**	27
19	K	Lajos pk.	Szépolt	7 Domácz	28
20	**S**	**István király**	István m. kir.	8 István kir.	29
21	C	Bernát apát	Kemény, Szimf.	9 Mátyás apo.	30 Ro. M.
22	P	Alfonz †	Timót	10 Loránt	**1 Elu. R.**
23	S	Ben. Fülöp	Zakheus	11 Eupol	2 Sab. E.

Holdváltozásai: ☽ Első negyed 28. 4 ó. 25 pk. d. u.

Tartalom.

Szöveg: Sár-Szentlőrincz és Borjád. *Sántha Károlytól.* — Forster Dóra. Angol regény. Irta *Besant Walter.* — Nyelvbotlások és tollhibák. — A kholera Toulonban. — Ostende. — A Mátyás királyról szóló Krizsmán-féle jóslat. Csehből közli: *Cso ey László.* — Fazekas Mihály «Lúdas Matyi»-ja. — Egyveleg. — Lúdas Matyi, egy eredeti magyar rege négy levonásban. Irta F. M. – A sár-szentlőrinczi Petőfi-ünnep. *Sántha Károlytól.* — Tárcza a gyümölcsösből. — Az uj norvég miniszterelnök. — A kutban. Falusi történet. — Egy s más a kholeráról. — Irodalom és müvészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Szerkesztői mondanivaló. — Halálozások. — Sakkjáték. — Heti naptár.

Képek: Sár-Szentlőrincz és Borjád. — Forster Dóra. — Tüzrakás a kholera ellen a touloni rakparton. — Ostende és uj társas-helyiségei. A király és királyné pavillona. A gát. Ostende nyugot felöl. A gyógyterem. A park. — Zsivora szülőháza Sár Szent-Lőrinczen. Borjádi méhes. Borjádi présház. — Sverdrup, az uj norvég miniszterelnök.

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
(L. Egyetem-tér 6. szám.)

Nyers selyem bastruhákat (egész selyem) **9 frt 30 kr. egy teljes öltönyre,** valamint nehezebb minőségeket is, szállit, legkevesebb két öltönyre valónak megrendelésénél, vámmentesen a házba, **Henneberg G.** (kir. udvari szállitó) selyemgyári raktára, Zürichben. Minták póstafordultával. Levéldij a Svájczba 10 kr.

KÖSZVÉNYESEKNEK.

Kwizda Ferencz János, cs. k. udv. szállitó és kerületi gyógyszerész urnak, Korneuburgban.

Miután az **ön köszvényfolyadéka** nem csak nekem és nőmnek, hanem sok ismerősömnek is **jeles szolgálatokat** tett, kérem önt, posta fordulatával nékem ujabb 6 palaczkkal utánvét mellett küldeni.

St. Lorenzen. 1883 okt. 12.

Teljes tisztelettel
Fink János
kőfaragó-mester.

A beszerzési forrásokra nézve utalunk a KWIZDA-FELE KOSZVÉNYFOLYADÉK czimü mai hirdetésünkre.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A muzeumok e hó 19-ikétől mindennap nyitva lesznek a jövő héten, hogy a Szent-István napra Budapestre jövő vendégek valamennyit megtekinthessék; és pedig a nemzeti muzeum összes gyüjteményei délelőtt 9—1 óra közt, az iparmuzeum, a tekhnologiai muzeum és az országos képtár szintén. A gazdasági egyesület köztelki muzeumát f. hó 19-től 24-ig naponkint d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig nyitva fogja tartani; a nagy teremben ki lesz állitva a gazdag gyümölcsminta-gyüjtemény és a nagy maggyüjtemény a világ különféle gazdasági terményeiből.

A magyar tud. akadémia legutóbbi nagygyülésén választott tagok köszönő levelei már beérkeztek az elnökséghez, köztük a külső tagoké is: *Capasso*, és *Guasti* olasz történetbuváróké, dr. *Henle* göttingai boncztanáré és Genetz Arvid finn tudósé. *Genetz*, ki tavestehusi tanár, magyar levelet irt. Huzamosb időt töltött hazánkban, megtanulta nyelvünket s 1879-ben tartott is magyar felolvasást akadémiánkban. Honában a magyar nyelvet tanitja, Arany «Toldi»-jából egy részt leforditott finnre s magyar-finn szótár készitésével is foglalkozik. Levelében irja: «Reménylem, hogy a jövőben, mint a magyar nyelv és a magyar-ugor nyelvtudomány buzgó ismertetője éjszaki hazámban, talán be fogom bizonyithatni, mily kedves kötelesség gyanánt vettem át ezen tisztséget».

Közgyülés és kiállitás. A Kárpát-egylet «Keleti Kárpátok osztálya» idei közgyülését és háziipar-kiállitását e hó 10-én *Nagy-Bányán* tartotta.

A közgyülést *Prugberger* József miniszteri tanács nyitotta meg. Az előterjesztések az osztály gyarapodását tüntetik föl. *Szokol* Pál, a felsőbányai bányász-iskola tanára, előadást tartott «a nagybánya-felsőbányai földismei viszonyok»-ról. Sok évi fáradságos kutatás eredménye volt összegezve értekezésében, melynek érdekességét nagyon emelte az a körülmény, hogy előadását az egyes telepek helyszinén fölvett rajzok, térképek s a földtani rétegeket jellemző kőzet-csoportok által illusztrálta. Ezután a főgymnáziumi épületben rendezett *háziipar-kiállitást* nyitották meg. A kiállitás négy teremben s az ezeket összekötő folyosón volt elhelyezve. Százhetvenolczvanöt kiállitótól összesen 1911 tárgy volt. Az első termet a házi, gazdasági termékek s a rodnai bányásziskola faragványai töltötték be. A második terem a bányaigazgatóság által sok gonddal rendezett kőzet- és ásványgyüjteményt és a felsőbányai rézmunkákat foglalta magába. A harmadik terem a női kézi munkákat és a szövő-ipar termékeit csoportositotta. — Leginkább magukra vonták a figyelmet a nagybányai nőegylet munkaháza által kiállitott virágok. Nem kevésbbé figyelemreméltók a szövő-ipar termékei. A katrinczák, asztalnemüek, törlőkendők eredeti mintáikkal érdekes képet nyujtottak. A kiállitás sikerében sok érdeme van Szathmáry Bélának, a rendező bizottság elnökének. E hó 11-én a közgyülés tagjai a vidék megtekintésére rándultak.

MI UJSÁG?

Szent-István ünnepére az idén is minden irányból jönnek olcsó vonatok a fővárosba. Az egyházi szertartás a budai várkápolnában kedden, a megelőző nap délutánján kezdődik, az oltári szentség kitételével. Az ünnep napján reggel fél hatkor lesz az első mise s hét órakor indul az ünnepi körmenet, a szent jobbal. Nyolcz órára érnek a helyőrségi templomba, hol magyar és német egyházi szónoklatot s ünnepi misét tartanak. Aztán az ereklyét visszaviszik a Zsigmond-kápolnába, hol a következő nyolcz napon közszemlére lesz kiállitva.

Jókai Mór jelenleg «A kis királyok» czimü négy kötetes regényen dolgozik, mely társadalmi tárgyu s a 40-es években játszik. Egy másik regényen is dolgozik, melynek czime «Martinuzzi», de az e regényhez szükséges történelmi tanulmányai hosszasb időt vesznek igénybe, s igy ezt csak a jövő évben teheti közzé. Jókai az idén is a felvidéken fog utazni, és pedig Abauj-Tornamegyében. E hó 20-án megy Kassára, s onnan indul körutjára. A városi és megyei hatóság, valamint az intelligens birtokos osztály minden lehetőt elkövet, hogy koszorus költőnk minél több érdekes adat birtokába jusson és igy a felvidék a trónörökös könyvében, multjához méltó helyet foglalhasson el. Eddigelé a következő helyek meglátogatása van megállapitva: Szikszó, Alsó-Vadász, Göncz, Abaujvár, Ránk, Jászó és Arany-Idka.

A miskolczi országos dal-ünnep e hó 11-én ért véget. Az országos dalár-szövekezetet Pécs, Szeged és Kassa hivták meg, hogy falai közt tartsa meg a legközelebbi ünnepélyt. *Pécs* meghivását fogadták el 1886-ra. Jövő évben, az országos kiállitás alkalmából, a fővárosban tartanak rendkivüli dalár-ünnepélyt, de versenyek nem lesznek.

Miskolczon a vendégszeretet és szives látás folytonos jeleivel vették körül a dalárokat. Lakomák, bál, kirándulás s minden háznál nagy szivesség fogadta őket. A pécsi jeles dalárda, mely annyi versenyben győzött már, Miskolczon is sok elismerésben részesült. — Az e hó 8-iki közgyülésen a losonczi dalegylet 40 arany értékü dijat ajánlott föl a Pécsen tartandó országos dalünnepre. Az 1888-iki ünnepély székhelyéül Szegedet, az 1890-ikire pedig Kassát hozták jávaslatba. A király-himnusz ügyében pedig azt határozták, hogy a száz darab tiz frankos aranyból álló alapot az akadémiának adják át, hogy tüzze ki harmadszor is a pályázatot és állapitsa meg a föltételeket. A közgyülés elé terjesztett elnöki jelentés szerint a lefolyt két év alatt az országos egyesületnek 5354 forint és tiz darab arany bevétele és 4822 forint kiadása volt. Az eddigi tisztviselőket választották meg a jövő évre is. Elnök Bartay Ede, alelnök Simonfy Kálmán, titkár idősb Abrányi Kornél, pénztárnok pedig Engeszer Mátyás, tiszteletbeli karnagy Erkel Ferencz, karnagy Huber Károly.

E hó 9-ikén tartották meg a szinházban a nagy össz-előadást, melyben mintegy ötszázan működtek közre, saját zászlóik alatt, Huber Károly vezetése mellett, kinek «király-indulóját» nagy hatással mutatták be, és ismételni kellett, valamint Hubai Jenő «Bucsu»-ját. A műsor Liszt'«Rajnai bordalából», Mosonyi «Szentelt hangok», Mihalovics «Intés» és Hubai «Hajós imája» zeneműveiből állt, a «Himnusz» eléneklésével kezdődött és a «Szózat» végezte.

E hó 10-ike mozgalmas nap volt. A pécsi dalárda a mindszenti templomban Hoffer Károlynak, a dalárda szép hangu tenoristájának vokál-miséjét adta elő. Mind a zeneműről, mind az előadásáról nagy dicsérettel emlékeznek meg. Radvány Alice k. a. Gounod «Ave Máriá»-ját énekelte müvészileg. Délben a *közgyülést* folytatták. Elfogadták Ábrányi Kornél abbeli inditmányát, hogy az országos daláregyesület által kitüzött 20 darab arany kiadásánál ne kivánjanak abszolut becsü müvet, hanem a legjobb darabok közül az egyes dalárdák elnökei válaszszanak tetszés szerint és szavazatukat küldjék be a központi bizottsághoz; a pályadijat aztán a legtöbb szavazatot nyert műnek adják ki. A dalversenyeken dijakul ezentul nem kelyheket és babérkoszorukat fognak kitüzni, hanem arany és ezüst érmeket veretnek. — Az e napra tervezett közebéd a kellemetlen idő miatt elmaradt, de délután 5 órakor a szadadban, a városház udvarán ismételték a szombati össz-előadást, két katona-banda kiséretével. Este pedig bál volt.

Augusztus 11-ikén tartották meg a *befejező közgyülést* és hirdették ki a *versenyek eredményét*. A minta-dalárdáknak kitüzött dijat (ezüst-koszorut) egyhangulag a *pécsieknek* itélték oda. Versenytársának a debreczeni egyletnek arany érem jutott. A dalegyletek közti versenyben az első kitüntetést az *ungvári* dalárda nyerte meg; dijakat kaptak még az egri, rimaszombati, szegszárdi, szatmári és jászberényi dalárok. Diszokmányt vivtak ki a sátoralja-ujhelyi, szegedi, kassai és szentesi egyletek. A kitüntetéseket mindjárt ki is osztották, mit az egyes egyletek képviselői melegen köszöntek meg.

A dalünnepek sorozatát az este rendezett *hangverseny* fejezte be, melyben a nemzeti szinház több tagja is közremüködött. Hubai Aranka k. a. Ábrányi Emilnek egy alkalmi költeményét szavalta el, később pedig Arany «Rákócziné» balladáját. A pécsi dalárda most is nagy tetszéssel lépett föl, Erkel Gyula «Ébresztő»-jét, végezetül pedig a «Harczos bucsuját» adván elő. Juhász Aladár (zongora), Waldmann Albert (hegedü) és Morgenstern Czélia k. a. működtek még közre, a nemzeti szinház tagjai közül pedig Ábrányiné-Wein Margit, Hajós Zsigmond és Ney Dávid.

Ezzel véget értek az ünnepélyek s a dalárok a Miskolczon töltött hat nap legmelegebb emlékével távoztak el. A pécsi és ungvári dalárokat otthon egész ünnepélyességgel fogadták.

A központi személy pályaudvart e hó 16-ikán adják át a forgalomnak. A magyar állam vasutain a szent-István-ünnepre érkező utasok már itt szállnak ki. Az utolsó napokban a pályaudvarban éjjel-nappal tartottak próbákat, hogy a személyzet kellőleg megismerje a helyiségeket, a vágányok fekvését. A budaujszőnyi vonal utasai is, kik eddig a budai indóházból indultak és érkeztek, szintén a központi személypályaudvarhoz tartoznak. Az uj indóház minden tekintetben diszes és kényelmes, s villamos világitásra van berendezve.

A budai Mátyás-templom ujra épitése már annyira haladt, hogy a belső berendezéshez foghattak. De még igy is elmulik két év, mikor isteni tiszteleteket tarthatnak benne. Voltaképen azonban eddigelé csak a templom fele van megujitva, az első rész a toronynyal érintetlen. A torony kérdése még mindig nincs megoldva. Sokan szeretnék, ha az emlékezetes épületből legalább a torony megmaradna, ugy a hogy épitették, mert a Mátyás-templomot ugy restaurálták, hogy a legutolsó homokszemig minden uj benne. De a torony fölötte rossz állapotban van, ledöléssel fenyeget, s az épitészek ennek is tökéletes ujjáépitését ajánlják.

Augusztus 13-ikát, a világosi gyásznap évfordulóját Nagy-Váradon tüntetésszerü érdeklődés közt ülték meg. A barátok templomában tartott gyászmisére alig fért be a közönség. Megjelent a városi és megyei tisztikar, valamennyi állami hivatalnok, a főklérus, a biharmegyei 48-as párt, az önkéntes tüzoltó-egyesület, s több más egyesület. A misét egy volt honvéd: Palotay László kanonok-plébános végezte fényes segédlettel s ezután a szegedi szintársulat dalkara énekelt gyászdalokat s ezzel a megható ünnep véget ért.

Uj-Tátrafüredről irják: A nyári idény e fürdőben julius végével érte el tetőpontját. Az augusztus elejével kezdődő második idény szintén igen látogatott, de már megszünt a nagy lakásszükség, mely miatt juliusban számos családot lehetetlen volt elhelyezni. Ma már az igazgatóság minden jelentkező vendéget jól és kényelmesen el tud szállásolni. A mult heti kedvező időjárás sok szép kirándulást engedett meg; több izben mentek nagy társaságok a csorbai tóhoz, a mi egész napot vesz igénybe; nehány edzettebb fürdővendég pedig a lomniczi és szalóki csúcsokat is megmászta. Két bátor hölgy, Pekár Imréné és Dapsy Aranka urnők mult hó 31-dikén két vezető kiséretében szintén fölmentek a lomniczi csucsra, reggel öt órakor indulva, már tiz óra előtt fenn voltak a csucson s délután négy órakor pedig lenn a sétányon fogadták ismerőseik üdvözletét. A kirándulóknak mindvégig szép derült idő kedvezett. A téli idényre is jelentkeznek már betegek; legnagyobb része azonban csak szeptemberben érkezik meg, midőn az ősz szép napjain könnyebben hozzá szoknak e léghez s az átmenetet a télbe alig érezik meg.

Rózsák. Komáromy Tivadar hirdi plébánosnak (Baranyamegyében) 436 külön faju rózsája van. A lelkész nagy szeretettel és kellő jártassággal üzi a rózsatenyésztést. Majdnem ezer rózsató van kertjében, köztük a legpompásabb fajok.

A bécsi egyetem magyar tanulóinak száma a most bevégződött iskolai évben is nagy volt. Az egyetem 4814 hallgatója közül 1101 magyarországi illetőségü, és pedig 884 a Királyhágón innenről, 97 túlról és 120 horvát.

A Greely-expediczióról a newyorki «Times» hajmeresztő dolgokat ir. Azt állitja, hogy az expedicziő tagjai az iszonyu éhség közepett emberevésre vetemedtek és éhen halt társaik holttestét felfalták. Az expedicziő egy német születésü tagját, Henryt, a többiek meglőtték, mert ellopott egy darab emberhust czimborái elől; azután az ő testét is fölemésztették. Az emlitett lap e közlése New-Yorkban képzelhető megdöbbenést, de egyszersmind kétségeket is kelt s valószinüleg hivatalos vizsgálat fog a dologgal foglalkozni.

Kormányozható léghajó. A párisi «Moniteur Universel» egy kisérletről emlékezik meg, melyet e hó 9-ikén Meudonban kormányozható léghajóval tettek. E lap szerint a léghajó kifogástalanul haladt amaz irányban, melyet a Renard műszaki százados által kormányzott gép adott neki. Huszonöt percznyi ut után a léghajó ismét visszatért arra a helyre, a honnan elindult.

Pasteur és a veszettség gyógyitása. A franczia kormány tudományos bizottság által vizsgáltatta meg Pasteurnek a veszettség gyógyitása körül tett kutatásait, s a bizottság hosszas vizsgálódások és próbák után kimondta, hogy Pasteur elmélete helyes, «nagy becsületére válik a franczia tudománynak és uj jogczimet ád neki az emberiség hálájára».

A kisérletek ellenőrzésére kiküldött bizottság elnöke, Bouley, ekként konstatálja a sikert: «A tu-

Der israelitische Tempel in Pest entworfen
von dem Architekten Prof. Ludwig Förster."
„Verlag und Farbendruck des L. Förster's Anstalt
in Wien."—

Hfv. Mus. 3834.

Das israelitische Bethaus in Pesth
entworfen von ..... L. Förster. [Holz:]
Ger. v. C. Schumann. 43 x 33 cm.

Föv. Kol. 769/161.

Schumann C.

Schumann Sz. Katalin

RÉVBÍRÓ TAMÁS:

Hanglemez

A hosszú, fekete fátyol

Februárban adta a tévé James Galway portréfilmjét. Ez a szimpatikus, szakállas ember a világ egyik legjobb klasszikus fuvolása; úgy fúj Bachot, ahogyan kevesen. A portréfilm kamerája belekukucskált a művész menetkalkulátorába is, és az előjegyzések között egy pillanatra olvasható volt egy érdekes programpont: Rehearse with the Chieftains. Próba a Chieftains együttessel.

Különös. A Chieftainsről legföljebb ha annyit tudtam, hogy írek, és ír-skót-kelta népzenét játszanak mindenféle elvarázsolt síppal-dobbal-nádi hegedűvel. Mit keres közöttük ez a világjáró szupersztár, akiért a legnagyobb szimfonikus zenekarok versengenek?

Hát most megkaptam a választ. 1995-ös keltezéssel megjelent a BMG-nél a Chieftains új CD-je, The Long Black Veil címmel. A lemezen Galway nem játszik ugyan, de legalább ezek után már rajta sem csodálkozom.

A Chieftains átlagéletkora ötven és hatvan között lehet, és a fazonok egytől-egyig bátran, feltűnés nélkül beülhetnének Holling kocsmájába az alaszkai Ciclyben. Van köztük, aki kamionsofőrnek néz ki, van, aki könyvelőnek, van, aki prémvadásznak. A zenekar lelke a kábé másfél méter magas Paddy Moloney, akinek a fogsora dülöngél, mint egy faluvégi léckerítés, és akkora furulyán játszik, mintha egy Versatil márkájú csehszlovákból eszkábálta volna. De a banda úgy szól, mint az ágyú. Akkor is, amikor magukban zenélnek. A lemez tizenhárom dala közül viszont csak kettő van olyan, amelyre nem hívtak vendéget.

Sorolom. Mindjárt az első dalt Sting énekli gael nyelven, egy eszméletlenül tömör hangzású kórussal. A másodikban (ez a címadó Long Black Veil, a hosszú fekete, fátyol) Mick Jagger dalol, olyan lágyan, ahogy utoljára az Angie-t. A harmadikban Sinead O'Connor hajlítgat Sebestyén Mártásan, gyönyörűen. Negyedikre Van Morrison következik, kövérebben és jobb hanggal, mint valaha. Ő saját dalát énekli, Paddy Moloney (ki más?) hangszerelésében.

Egy Chieftains-dal után jön életem egyik főszereplője, Mark Knopfler. Nekem már az is zene, ha a gitárját hangolja, ha a torkát köszörüli. Most hat nyolcadban a The Lily of the West című játssza és énekli. És ez még semmi: mindjárt utána nyomul a másik gitárhősöm, Ry Cooder — tudják, akitől a Paris Texas sivatagi jelenete annyira hátborzongató volt. Cooder két dalt játszik lassú egymásutánban. A túlvilági, zizegő slide-gitár a Versatillal együtt hihetetlen hangzást eredményez.

Jó tíz éve nem hallottam az egykor angyalarcú Marianne Faithfull hangját; azóta tovább sötétedett, ma már olyan, mint a kőszénfüst, és tangóharmonika szól mellette. Ő és Jagger egy lemezen — nem tudom, volt-e már ilyen egyáltalán. Aztán kontrasztnak visszajön csilingelni Sinead O'Connor egy dal erejéig, majd egy hangszeres Chieftains-féle tánczene következik. A hátralévő két dalból az egyik egy régi country-keringő, a Tennessee Waltz, de hangszerelésileg jól el van bolondítva, és pláne Tom Jones énekli, a teljes pejslijét beleadva, ahogy azt szokta.

És végül a Rolling Stones (!) meg a Chieftains együtt adja a Rocky Road to Dublint, öt percnél hosszabb verzióban, mintha soha nem akarnák abbahagyni, és közben mindenki táncra perdülne a stúdióban.

Arrafelé valahogy még ez is működik. Az olimposzi istenek (jó, tudom, Morisson és Faithfull csak félisten) leszállnak egy kicsit paraszti zenét játszani a földművesekkel. Tisztára úgy, mintha jó dolog volna muzsikálni.

Jókedvűen, kormányhatározatok és fogvicsorgatás nélkül is megy a népi hagyományok ápolása, úgy látszik.

SZITÁNYI GYÖRGY:

Rádió

A' idegen randa

Vannak darabok — hangjátékok is —, amelyeket egyszeri találkozással nem tudunk le. Israel Horowitz művével éppen harmadszor hozott össze a jósors (vagy mi), hogy azzal frappírozzon, már-még megint-mindig aktuális, csak éppen időszerűségének hangsúlya változik alkalmanként.

Legelőször — így remélik — a honi bunkóság létállapottá nemesülésével rímelt legfőképpen, nagyjából két dologgal: azzal, hogy aki idegen, nem tud magyarul itt, az hülye állat, valamint azzal, hogy aki nem mi (mink!) vagyunk, azon remekül ki lehet próbálni, mi dolog három dimenzióban az agyonverés. Vagy bármi hasonló, ami kétdimenziós produktumból ismeretes. Mondhatnám akár, és ezzel néhány lelkes pszichológus bólogatását talán ki is vívnám, hogy a szeretetet nélkülöző ifjúság természetes empátiahiányáról szólnak az ilyen esetek; arról, hogy a befelé forduló felnőtt társadalom érzéketlensége következtében sivár az utcára vetettek lelkülete. Elannyira, hogy eszükbe sem jut, megtörténhet, hogy ők állnak idegen országban, annak nyelvét sem ismerve, segítségre szorultan, eltévedve, egy telefonfülke előtt, ahol is segítőkésznek mutatkozó helyi tahók elszórakoznak velük. Például azért, mert erre éppen lehetőségük van.

Úgy látszik, nélkülözöm a finom lelkületet: nekem először is az jutott eszembe, hogy a söpredék (értse az olvasó, ahogy csak tudja), ha erre bármi lehetősége adódik, söpredékként is viselkedik. Jogos alacsonyabbrendűségi érzését kompenzálja, amikor csak teheti. Ha hatalomhoz jut. Akármilyenhez. Amint hatalmában áll a tőle különbözőt megalázva önmagát felsőbbrendűnek érezni.

Ennek a legsterilebb változata az, hogy a más kultúrájú, akit most helyzeténél fogva nem nevezek magasabb rendűnek, nem beszéli a söpredék nyelvét. Szűkítve: legyen bár anyanyelvük közös. Maradva Horowitz példájánál: még anyanyelvében is különbözzék. Sőt ruházatában is. Az idegent elbüvölő mosollyal lehet elküldeni az anyjába, barátságosan mosolyogva bólogat majd, és szívből sajnálandja, hogy nem beszéli a nyelvünket.

Akkoriban mikor először hallottam ezt a rádiójátékot, egy fiút betegre vertek a Várban Budán, mert csak. Hogy fájjon neki, és akkor nézni lehet, hogy milyen az élőben. Úgy emlékszem, túlélte, de ebben nem vagyok egészen biztos. Hol voltak már akkor azok a poétikus szépségű idők, amikor a 28-as villamos utolsó járatának kalauza elcsengette a tuját a munkából haza igyekvő terhes asszony elől! Amivel kapcsolatban az jut eszembe, hogy Horthy titkos irataiban van egy levél Payr Hugó legitimista képviselőtől, amelyben figyelmezteti a kormányzót: a faizmus elsősorban a BSzKRT-kalauzok és a hasonlók között terjed. Meg persze a kishivatalnokok is hajlamosak rá, nem beszélve azon kényszernaplópókról, akiknek a száját remekül be lehetne fogni egy íróasztallal, ahol kiélhetnék agresszívitásukat.

Túlhaladván azokat az időket, amelyek alighanem eminens idők voltak Horowitznak, az elbánások is, az indokok is változnak. Nincs olyan marha, aki Morph és Joey (Balázs Péter, illetve Harkányi Endre maradandó alakítása) számára íróasztalt kívánna adni. Máshova pedig nem is jelentkeznének, az a helyzet. Az indus (Latinovits Zoltán) sorsa nálunk is megpecsételt már régóta.

Éppen ezért emelem ki Latinovits szédületes játékát. Jóllehet „indián" szövegéből csak a szahib szót értettem: akit játszott, nem egyszerűen egy jobb sorsra méltó idegen. Indusa karaktere, valamikor így nevezték: halk szavú úr. Aki uramnak szólítja a tahót, mert úgy tudja, ez minden emberi lényt megillet. Ez a nyomorult nem ért(het)i, a segítőkész hazaiak miért vágják el egyszer csak a telefonzsinórt, amikor az országukba települt fiával beszél. Az ilyen hülye idegen nem érti, miért verik. A Latinovits által előadott szöveg nyilvánvaló artikuláltsága mellett értetlenséget, döbbenetet, fájdalmat és mindent, amit ilyen helyzet okoz, kifejezett, és ebből arra következtetek, hogy kisebb tehetségű színésszel nem élne így a darab. Kár lenne érte, ma legalább két új árnyéka van. Itt, közöttünk kószálnak a mi idegeneink, akik vagy beszélnek magyarul, vagy nem, és — éppen az adás napján — örömet szerez az osztrák sógor, hogy az átmeneti szigorítás után még egy ideig viszonylag simán beutazhatunk az épülendő vasfüggönyön túlra. Az Ígéret Földjére.

(Dramaturg: Mesterházi Márton, rendezte: Pós Sándor.

A' indián a Broxba vágy; Éjszaka, Petőfi URH és Kossuth, március 26-27)

BÁNYAI GÁBOR:

Film

Betegesen

„A *Blue sky* egyedülálló, szenvedélyes szerelmi történet két emberről, akik egyrészt képtelenek egymás nélkül élni, betegesen ragaszkodnak egymáshoz, másrészről viszont kapcsolatuk korántsem nevezhető idillinek, viharos veszekedésekkel, indulatos kirohanásokkal, konfliktusok sorával tarkított együttlét ez" — nyilatkozta *Tony Richardson* utolsó filmjéről a női főszereplő, *Jessica Lange*, aki egyébként alakításáért Oscar-díjat is kapott. (Tegyük rögtön hozzá, nem érdemtelenül: érzékeny portrét fest egy furcsa, vágyakkal teli, álomvilágban élő katonafeleségről, aki megpróbál hű társa lenni nukleáris kísérleteken dolgozó őrnagy-férjének, igyekszik zokszó nélkül követni őt lányaival együtt olykor félévenként változó állomáshelyeire, de közben sikoltva menekülne el ebből az egészből, s jobb híján Monroe, Bardot, Taylor hollywoodi sorsát álmodja a magáénak, színpadra s filmbe vágyik, mindent kockára tesz és önfeláldoz, rombol és épít ugyanazzal az energiával.) Szíven ütött Jessica mondata arról, hogy a filmbéli két ember betegesen ragaszkodik egymáshoz. Szíven ütött különösen azért, mert ez nem csak a színésznő véleménye, erről szól lényegében az egész alkotás is.

Betegesen ragaszkodnak egymáshoz: ez annyit tesz, hogy vállalják egymást szőröstül-bőröstül, hogy már megkötötték a maguk iszonytató-szép kompromisszumait. A férj tudja, hogy felesége belepusztul minden költözés és új támaszpont kietlen újrakezdésébe, hogy egy gyerek naiv vágyaival éli az életét, egy fiatal nőstény ragadozó indulatával falja föl maga körül az össze férfit (*Tommy Le Jones* alakításában az a legvonzóbb, hogy mindezt nem álmodozóként éli meg, bölcsességében azt is hajlandó beismerni, hogy a szerelem irracionalitásában lélegzik igazán — milyen kár, hogy emberi hite helyett Tom Hanks zacskófejű érzéketlensége csábítja Oscarra az amerikai kritikusokat.) A nő pedig bizonyos abban, hogy társa sosem hagyja cserben, hogy nincsenek határai a vállalásának, vagy legalábbis még sosem mentek el eddig a falig. Talán csak most, éppen ebben a történetben, amelyben a manipuláció veszi kezdetét. (Ez a film nézhetetlenebb része, kalandos történet magányos hősökről, akik fölveszik a harcot az egész államgépezet ellen, akik leleplezik a katonság bűneit és ezzel megmentik az emberiséget a földalatti atomrobbanások rémétől, merthogy mindez a hatvanas években játszódik, s kell is ez a szál ahhoz, hogy eladható legyen ez az egész sztori, ez nem beteges, ez hősies, ki tudná két órán keresztül azt figyelni, hogyan menti meg két ember a maga szép szerelmét.)

Betegesen ragaszkodnak egymáshoz, istenem, milyen iszonyú ez a szemlélet, mintha két ember repülését bárki is megítélhetné kívülről, mint mindent, ami eltér a megszokott sémától (pedig az élet maga állandóan új és újabb törvényekhez igazodik), mintha lennének kötelező játékszabályok, az sem baj, ha abba beledöglünk, de legalább nem rontottuk a statisztikai átlagot, nem szereztünk kellemetlen perceket mindazoknak, akik eléggé bátrak ahhoz, hogy a konvenciókban éljenek. (Ezért is van szükség a film krimi-vonulatára, hogy a feleség felmagasztosulhasson, egyedül legyőzze az ádáz katonai összeesküvést, kimentse férjét az elmegyógyintézetből, ahová túl sokat tudása kapcsán záratta parancsnoka, aki egyben felesége csábítója is volt: mert ki hinné el, ha ez a két ember csak azért találna újra egymásra, mert nem tudnak mással élni, mert számukra a megbocsátás nem kényszer, nem hősies vállalás, annyi csak, mint a lélegzet, ki gondolhatná, hogy egy másik férfi azért áll bosszút csupán, mert féltékeny. Nem, sokkal jobb egy összeesküvés, egy magányos megnemesülő, így a társadalom is megkapta a magáét, a hazaszeretet is, így aztán lehet happy end, könny, csókok, ölelések, győzött az amerikai álom, éljen a mese, mi is megnyugodhatunk, lám, mégsem volt hiába az a beteges ragaszkodás, a végére mindketten egészségesen vállalhatják egymást.)

Nekem a film happy endje az igazán beteges. Merthogy azt sugallja, hogy csak akkor maradunk egymás mellett mi mindannyian, furcsa társak, ha közben minimum megmentjük egymás életét, leleplezünk néhány kínos összeesküvést, legyőzünk egy hadsereget, tönkrezúzzuk a legtitkosabb titkosszolgálatot. Pedig erre viszonylag ritkán nyílik lehetőségünk. Sőt. De ha mégis, akkor sem ez szokott életben tartani bennünket, magányunkat éppoly kevéssé, mint kapcsolatainkat. Amit ez a film oly sok hasonszőrű alkotással egyetemben betegesnek tart, szerintem az a happy end maga. Nem normális és nem természetes persze, dehát a boldog vég sosem volt még mindennapos. Nekem a másik ember gyönyörű, esztelen vállalása az egészséges, nem a futáskényszer.

FÁY MIKLÓS:

Zene

A különc

Gidon Kremert lehet szeretni vagy nem szeretni. Lehet félni tőle, csodálni, rajongani érte vagy elutasítani, esetleg tudomást sem venni róla. Mindent lehet, csak egyet nem: utánozni. Egyszeri eset, egyedi példány, elődök és utódok nélkül. Ki gondolná róla, hogy Ojsztrach tanítvány? Még csak nem is emlékeztet rá, ha játszik.

Gidon Kremer nehéz eset. Nem olyan mint a többiek. A nagy hegedűsök mind kövérkés, laza izületű, vaskos kezű, virsli ujjú férfiak. Paganini kivétel volt. Kremer is az. Vékony, kivételesen finom és szép kezű, karja, lába hosszú, szögletes. Mint egy óriási tücsök, úgy áll a zenekar előtt. Természetesen virtuóz, de nem a megszokott módon. Virtuóznak azt szoktuk tartani, aki valószínűtlen teljesítményekre képes, nem hibázik, és még úgy se tesz, mintha az egész neki igazán könnyen menne. Kremer nem csinál titkot belőle, hogy jól hegedülni nehéz. Hibázgat is. Nem számít, őt sem zavarja. A hegedűhang, ami mindig a legfontosabb, hogy egyedi, tiszta és csillogó legyen, az nála csak egyedi, és csak zenei értelemben tiszta, de nem éteri, sőt ellenkezőleg. A hang maga rekedtes, a játék fizikai része mindig érzékelhető. Reccsennek a húrok, szakad a lószőr a vonón. Hegedülni munka, szellemi és nehéz testi munka. Mégis jó nézni és hallgatni.

Miért kell hát Kremerrel foglalkozni? Mindenekelőtt azért, mert van. Mert eljött Budapestre a Sibelius Hegedűversenyt játszani a Fesztiválzenekarral. Kiemelkedően jó formában volt a zenekar, partner tudott lenni egészében és részleteiben is, különös tekintettel a brácsaszólamból Lukács Péterre, mégis legnagyobb érdemüknek azt gondolom, hogy nem zavartak. Hogy megfelelő háttér voltak Kremernek, aki elmondhatta a magáét a műről. Amit mondott, az nem feltétlenül tetszett. Az első tétel szétesö volt, fájdalma szinte dicsekvő, mazochisztikus, éles és kemény. Az Adagio magánya reménytelennek, szomorúsága végtelennek és feloldhatatlannak tűnt, nem lehetett a kapcsolatot érezni az ördögi, szélsőséges és duhaj zárótétellel. Utána jöttek a ráadásszámok. Átirat Schubert Erlkönigjéről, ami eredeti állapotában is bonyadalmas dal. Az énekestől kell hozzá háromféle énekhang, a kísérőtől két jó kéz. Kremernek elég volt a négy húr is. Erre következett Alfred Schnittke Madrigálja Oleg Kagan emlékére. Hamisítatlan anti-encore, hosszú, tartott hangok sora. Nem illett itt semmi semmihez. Nem illett volna, ha a hegedűs személye nem tartotta volna össze a tételeket és a műveket. Ő azonban csak tette, amit akart, amit szokott, elnyíló ajkakkal, rogyasztott térddel lépegetve a kottaállvány körül. Nem képviselt semmit saját magán kívül. Lehet érte szeretni és nem szeretni. Én szeretem.

BALASSA PÉTER:

Tárlat

Nyírfakép Jeszenyinhez

Schumann Sz. Katalin abban az eredeti környezetben állítja ki most, szerényen *Próbálkozások*nak nevezve képeit és tárgyait, ahol jó ismerősként, háttérbe húzódó, finom kezű résztvevőként régóta látjuk őt dolgozni. Az Írók Könyvesboltja különleges légköréhez, képi világához, kiállításszerű könyvoszlopaihoz és nem utolsósorban könyvbemutatóihoz évek óta hozzátartozik az utca felé nyíló kirakat, hívogató idézeteivel, kollázsaival, sajátos installációival, és a teázó sarok belső térképéhez Schumann Sz. Katalin képi világa, gondolkodása az enteriőrről. Az ő fantáziája egy nagy hagyományú gondolat közelébe viszi a szerzőt, az írót meg az olvasóját, ahhoz, hogy a KÖNYV, a Liber, eredendően és elsődlegesen tárgy, földhöz kötötten materiális valami, mely magában hordozza a betűket, a szövegeket, de — a technikai sokszorosíthatóság tömeges elterjedését megelőzően — mindenekelőtt igazi iparművészet volt. A könyves céh mint a Könyv és a Szöveg sajátos, mesterségszerű interpretációja maga is hozzátartozik egy-egy műalkotás szöveges hatástörténetéhez. Ha sokan úgy érezzük, hogy az itt bemutatott könyvekhez, írókhoz szorosan hozzátartozik az Írók Boltjának tárgyvilága, a teáskannától a kifelé s befelé egyaránt érdekes, megfejtendő látványt nyújtó képekig, Schumann Katalin anyagszerű fantáziájáig, akkor az is valószínű, hogy a könyv mint szöveg tárgyi hatástörténetétől elválaszthatatlan ez a környezet. Az Írók Boltja és a kirakatot, meg a belsőket megtervező, kivitelező látásmód és kézimunka hatástörténeti, befogadástörténeti tény, melynek ily módon egy kis ország olykor fülledt, olykor szorongó irodalmi életében közösségteremtő jelentősége van. A most kiállított Próbálkozások ennek a közösségteremtésnek és hatástörténetnek lényeges motívumait, külön kis világát mutatják be. A sokféle anyag kezeléséről, mint sajátos gondolkodásmódról, a Liberhez való képző- és iparművészeti viszony, attitűd szuverén világából ad hírt. Szöveg és kép, szavak és anyag ütközését, harcát, vitáját és egymásba simulását szemlélhetjük ezeken a tárgyakon és képeken. Ezúttal a környezetteremtő egy pillanatra előlép, és mi változunk át közönségévé, környezetévé, méltatóivá. Nem a tartozásra gondolok, hiszen a kölcsönösség egyik titka éppen abban áll, hogy nem szimmetrikus, hogy kölcsönök nem adhatók vissza, hogy nincsenek is kölcsönök, csak kölcsönös adhatóság és kaphatóság létezik, hanem arra, hogy most nem mi vagyunk a szerzők, hogy most mi vagyunk a szerző közönsége.

Ha most pusztán felsorolom azokat az anyagokat és eljárásokat, amelyeket Schumann Sz. Katalin ezen a kiállításon bemutat és alkalmaz, akkor ugyanúgy mondásnak, kifejezésmódnak és hangfekvésnek tekintem ezeket, mintha egy írott műről próbálnék leírást adni. Tus és rosttoll, aranyfesték és varrás, ragasztás és sok tempera, montírozás, fénymásolat-montázs és akrilspray. Szénrajz, írógépbetűk és egyszerű ceruza. Gipsz és fa. Klimt-kivágatok két táblán is, ismét arany, tempera és varrás-ragasztás. Gyöngyszerűség egy zsákvászon felületén. Rücskök, gyűrődések és légies ecsetvonások, lendület és megtorpanás, növényszerű és ruhaanyagszerű találkozása. Nyírfakép Jeszenyinhez, rücskök Petrihez. Nyilvánvaló, hogy Schumann Katalin nem illusztrál, hanem interpretál, megvan a saját olvasata a könyvekről, a könyveinkről. Ezért gondolom azt, hogy a legjobb értelemben vett céhes mesterség, munkabecsület és tárgyszeretet, a Liber mint materiális használati tárgy sajátos visszatérésével van dolgunk, miközben egy rokonszenves egyéniség romantikus vagy fájdalmas hangulatairól és szemléletmódjáról is értesülhetünk.

RÉZ ANDRÁS:

Média

Enteriőr töltőpisztollyal

Bejelentették, hogy hamarosan titkosítják az MTV-t (mármint a Music Televisiont). Szomorú hír, mert az MTV borzasztóan eredeti, a parttalanul áradó duma helyett képekben gondolkodik. Éppen ezért bitang egy erővel kényszeríti maga elé a tizeneéveseket. Ebből a szempontból nézve jó dolog, hogy titkosítják. Mivel nem futja majd minden családnak dekódoló egységre a hozzá tartozó kártyával együtt, tinédzserek százezrei maradnak majd MTV nélkül. Boldog világ lesz ez, mert majd, ugye, elkezdenek összejárni, lófrálni, sportolni.

Dehogy kezdenek! Átkapcsolnak egy másik csatornára.

Örkény *Hírek és álhírek* című terjedelmesebb egypercesében azt fejti ki, hogy a hírek használhatóságuktól, igazságtartalmuktól függetlenül alkalmasak eredendő híréhségünk csillapítására. Ha ez így van — és így van! —, az információk világa és az érzéki, valóságos világ közötti kapcsolat akár mellőzhető is. Miért ne kerekedhetne a magas szervezettségű információs univerzum a szedett-vedett valóság fölé? És akkor már nem arról van szó, hogy olykor felfüggesztjük a kézzel fogható világot az imaginárius, virtuális világok kedvéért, hanem arról, hogy kényszerűségből (megélhetés, hormonok, enzimek stb.) kell olykor kilépnünk a végtelenül mulattató másodlagos világokból.

A televízió mint médium saját rendszerén belül nem képes változtatni ezen a helyzeten. Képtelen helyzet lenne, ha az alul fotel, felül bemondó kentaurok minden műsor előtt azt mondanák: Hölgyeim és uraim! Kedves nézők! A világban annyi érdekes, mulattató, mámorító dolog van. Miért kell önöknek éppen a tévé előtt ülniük? A sokcsatornás televíziózás eleve kizárja annak a lehetőségét is, hogy bármely televízió, egy ilyen szemlélet úttörőjeként, a világon először eltanácsolja magától a nézőket. Mert akkor átkapcsolnak egy helyi televízióra, vagy valamelyik műholdas csatornára.

Mióta új lakásba költöztünk, legalább harmadára csökkent az általunk tévézésre fordított idő. Mindennek az oka S. T. barátom, a belsőépítész, aki végigkommandérozta lakásunk felújítását. Miután beköltöztünk, napokig tologattuk a bútorokat, míg végre sikerült mindennek megtalálni a helyét. Meghívtuk S. T.-t, hadd gyönyörködjön. A Mester (akinek otthon nincs televíziója) megérkezett, elégedetten nézte a festést, a burkolatokat, majd felhörrent:

— Hogy dughattátok oda azt a gyönyörű szekrényt? — bökött meghasonlottan a nappali végében álló szép kis pohárszékre, amelyet apámtól örököltem.

— Nincs az eldugva, drága Tibor. Remek helye van.

— Annak itt a helye — mutatott a helyre, ahol a tévékészülék állt.

— Kizárt – mondtam –, a tévé mozdíthatatlan. Ott az antennacsatlakozó, szemben vele a kanapé, amelyről olyan jólesik a tévézés, és a szekrény különben sem férne el ott.

Tibor mérőszalagot ragadott:

— Igenis elfér! A tévé haladéktalanul helyet cserél a szekrénykével!

Holtfáradtak voltunk, de azért nekiláttunk hurcolkodni. A feleségemre kacsintottam. Elértette: majd ha Tibor elment, úgyis visszarendezzük a szobát. Elment. Fáradtak voltunk. Nem rendeztük vissza. Másnap sem. Pedig nagyon macerás lett a tévénézés. Valahogy most a készülék nem esik útba. Vele szemben pedig csak egy fotel fér el. Ha tévézni akar a család, székeket kell elé cipelni. És a távvezérlő is elromlott. Ha csatornát akarunk váltani, vagy állítani akarunk a hangerőn, oda kell lépni a készülékhez. Arra pedig végképp nincs hely, hogy a vendégekkel együtt nézzük a tévét, pedig nincs is szebb annál, mint amikor összeverődik egy meghitt családi kompánia, pár órán át közösen szapulja a műsort, aztán baráti érzésekkel feltöltekezve hazamegy.

A tévé most már nem szimplán odaadást, hanem fizikai aktivitást követel tőlünk. Így, sarokba állíva nem provokál minden pillanatban, hogy „nézz már ide, a büdös hétszázát!". Eddig a média a szőnyeg alá söpörte személyes problémáimat, a családi ütközeteket demarkációs vonal mögé szorította a televízió kínálta közös ellenségekkel szembeni összetartásunk. A tévé korábban jól kitöltötte életünk hasadékait, melyeken keresztül most megállíthatatlanul szivárog be a valóságos világ a maga nagyon is valóságos konfliktusaival. Vége a reality show-nak, amikor a világ ellen immunizálva fotelbékességben háborogtunk olyan dolgokon, amelyekhez nem volt közünk, s értelemszerűen nem is változtathattunk rajtuk.

Persze azért néha nézem — és megrendülök. Egyik nap belezuhantam a MOL reklámfilmjébe. Látható egyébként a napilapokban is: balról kesztyűs kéz pisztolyt fog a jobbról benyúló, benzintöltő pisztolyt tartó kézre. Merednek egymásra, mint Henry Fonda és Charles Bronson. Az üzenet: A MOL kútkezelői csak váltópénzt tartanak maguknál! Kutat rabolni nem éri meg! (A tévéreklám utal arra is, hogy az utóbbi időben kétszer megtámadták a kútkezelőket.) Bár magam is a reklámszakmában keresem a kenyerem javát, ez a kampány szokatlanul nagy hatással van rám. A sajtóreklám — amely egy szellemes metaforával kapcsolja össze a maroklőfegyvert és a benzinadagoló apparátust — roppant érzékenységgel fogalmazza meg a kérdést: vajon nem rablás-e a jelenlegi benzinár? De — mivel talán fogékonyabb vagyok a mozgóképekre — engem mégis a tévéreklám érintett meg erőteljesebben. Elgondolkodtam ugyanis azon, ki lehet ennek a reklámnak a célcsoportja. Nyilvánvalóan én, ha limitált televíziózásom közepette éppen egy szívemnek kedves műsor szomszédságában találkoztam vele. Így aztán szigorú önvizsgálatot tartottam: megfordult-e már a fejedben, Réz András, hogy fegyverrel kirabolj egy benzinkutat? Határozottan állíthatom, hogy nem. Kétségtelen, hogy olykor vannak jogszabálysértő gondolataim, de ez még nem szerepelt közöttük. Világos tehát, hogy mégsem én vagyok a reklám célcsoportja. De akkor ki? Elborzadtam. Lehet, hogy miközben én a tévé előtt töppedek, potenciális benzinkútrablók százezrei tekintenek magukba a képernyők előtt? Az eddigi esetek száma nem azt bizonyítja, hogy született benzinkútrablók lennénk mindahányan. De akkor miért feltételezi a reklám feladója, hogy a töltőállomások lehetséges kifosztói a készülékek előtt ülnek, s ez a reklám majd eltántorítja őket a bűntől? Mint ahogy azt is nehéz lenne feltételeznem, hogy az olyasfajta reality show-k, mint a *Kriminális* vagy a *Testközelben* a jövőbeli elkövetőket tartják majd vissza a teljes elvetemüléstől.

De mi van, ha a reménybeli bűnösök mégis köztünk vannak? Ha Oliver Stone filmnek gyenge, morális példázatnak baromi erőteljes műve, a *Született gyilkosok* mindennapjainkra kivetíthető bölcsességet hordoz, miszerint a média egységesíti a mi világunkat és az alvilágot? A Klaus von Bülow-per televíziós közvetítése óta minden lehetséges (ld. az O. J. Simpson-pert mint az Oscar-díj átadási ceremóniájával konkuráló műsort). Még az is, hogy a következő benzinkútrabló perét a televízióban követhessük végig. Az egyes kamera majd ad egy közelit a bíróról, a kettes megmutatja a tárgyalótermet, azután átvágunk a hármas kamerára, amely az izguló, szemünkkel alig észrevehetően az otthon maradottakra csippentő boldog kevesek közül ragad ki egy-egy arcot. Aztán újra a bíró: „Vádlott! Maga sohasem látta a tévében azt a reklámfilmet, amelyből egyértelműen kiderülhetett, hogy nem éri meg?" Közben egy pillanatra látjuk a vádlott bűnös kezét, majd visszakapjuk a bíró közelijét, s amint befejezte a mondatot, máris a vádlott kissé leszegett feje tölti be a képernyőt. Egy darabig hallgat, kicsit megemeli a fejét, épp csak annyira, hogy ne tűnjék szemtelennek a gesztusa, majd bűnbánóan megszólal: „Beismerem, tisztelt bíróság! Láttam!" (a közönség felhördül). „De, tetszik tudni, annyi mindent reklámoznak már a televízióban... Ha én ezt mind bevenném, otthon már mozdulni sem tudnék a margarintól meg a hajkondicionálótól!"

Schultz

l.

LykaMagyműI300-50

414,463.l.

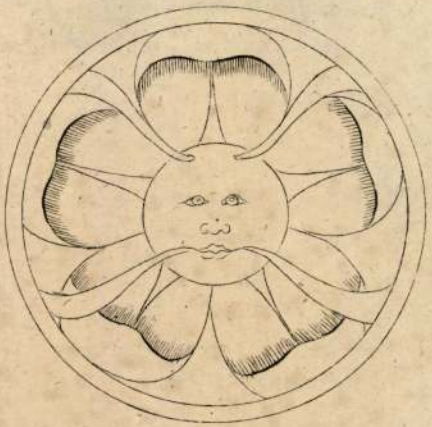

9.

5.

SCHULTZ, Adam Cremnicouren Geometr. cultrem

1770. Superiori Hung

FODOR Ferenc; A magyar térképirás.
1-3. Bp., 1952-1954 99.

Festett ornamentika, Schulz

Pesti Hirlap. 1879. máj. 12. 6-7.

Rét uj templom a fővárosban

SCHULTZ /SCHULT/ Antal gyöngyösi lakatosmester. 1768-ban a megyei kvártélyháznál az istállókra ablakrácsot készit Gyöngyösön. 1786-ban a ludasi templomon dolgozik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Schultz (Schult) Antal, gjöngjösi lakatosmester

1768-ban a megyei kvártély-kárnál az istállókra ablakrácsot készít. 1786-ban a ludasi templomon dolgozik.

Heves megy müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 397. old.

Schultz András

Könnivesm. XIX/2.

l

Birógernyczegi

22. l.

2283. Poll Hugó:

Templomok és romok.

Elől jobbra van a szigligei
balra egy épület köti le figyel
képeznek csoportot; a háttérben
Az égbolt derült. Jelzése alól

Pastell, méretei 25.5: 32.
Vétetett a Képzőmüv. Társu
90013 sz. leirattal 100 Kán. (9

SCHULZ
kőedénygyári munkás, hermányi kőedénygyár, 1818

Folia Archaeologica, XIV, 1962. 193 lap

Schulz Ignác építész

Pesti Hirlap, 1883. máj. 13.
13. A pécsi székesegyház

mDK.

Schultz Dániel

nyomdász

1617-ben Lőcsén Klösz utódja lett, rövid ideig működött csak itten. 1623-ban Kassára telte át működését.

Firtinger Károly: Hazánk könyvnyomdái
Grafikai Szemle 1892. 12 sz. 198 l.

SCHHULTZ, Daniel nyomdász

GALLI Katalin - PAVERCSIK Ilona: Fejezetek a kassai könyvnyomtatás történetéből. = OSZK Évk., 1981 (1983) 3o9 - 352.p. ill.

Kertészeti és Szőlészeti Főiskol

1964	Tom. 1	Fasc.:	1,2,3.	1
1965	Tom 2	"	1	2
1966	Tom 3	"	1	2

Kertészeti és Szőlészeti Főiskol

1960	Tom 8.	Fasc.:	1,2	15.
1961	Tom 9.	"	1	16.
1962	Tom 10.	"	1,2	16.
1959	Tom 7.			Fa
1960	Tom 8.	Fasc.:	1,2.	15.
1961	Tom 9.	"	1	16.
1962	Tom 10.	"	1,2	16.
1963	Tom 11.	"	1.	17.
1958	Tom 6.	Fasc.:	1,	3-9
1960	Tom. 8	"	1,2	15.
1960	Tom 8	"	1,2	15.
1961	Tom 9	"	1,	16.
1961	Tom 9	"	1	16.

MNK

Schultz Dávid
nyomdáz

a perlisben elhalt Moller 1621-22 után
1623-1629 ig vezeti a nyomdát. Szanus
naptár kiadója ep ugy mint elődei.

÷ A kassai könyvsajtó történetéhez.

Grafikai Szemle 1905 évf 9 z 210 l.

Schultz Daniel

nyomdász

l.

Könyvkiáll. emlék

157. l.

Postatakarékpénztári

Neve: N

A honvédelemről szóló 1939: II. t.-c
erdélyi országrésznek a Magyar Szent Kor
szóló 1940: XXVI. t.-c. 8. §-a alapján kibocs

4%-kal kamatozó

(Erdélyi

JEGYZÉSI

M. kir. Po

ke a pénzintézetnél 1941. december 23-ig bezárólag befolyt.

Schultz Daniel

nyomdai

l.

Könyvkiáll ciulch

150. l.

kirendeltsége helyiségeinek berende

•

*

ad a/ és e/. E két előirányzás kapcsol
ség berendezésére és irodai javadal
felhasználni. Van-e ilyen kirendelt
év vége! Quid nunc? A 2.500 P.t megk
dr. Lux Kálmán rese

ad b/ és c/. A nagy hitelkimutatásban

ad d/. Hogy ez az összeg miként oszlik
erre nézve rövid napokon belül dönt
Say Géza, vagy én fogom értesiteni
felhasználása is sürgös. Döntés: a
használják fel.

XI/15.

Schultz Daniel

XVII. 12

L.

Kereszmyontatott

127 l.

159. kép. *Schüchlin:*
Sirató asszonyok Krisztus sírjánál.

A Körülmetélés Dürer B. 86. metszete után. Benesch Belved 69. l. — Gerevich IPGY 95. l. — Hoffmann, Edith: Über Altäre aus Ungarn. A Műgyüjtő, V., 1931., 169. l. — Thieme—Becker, XXIX. kötet, 1935., 559. l.,

mDK

Schultz Dávid
könyvnyomtató

1623-1629 ig a kassai könyvsajtó tulajdonosa. Buzgó naptárkiadó. A tanacs a benyujtott naptárért megjutalmazza 1625-ben.

÷ Kassa város legelsö könyvnyomtatór

Grafikai Szemle 1909 évf 8 z 177 l.

mDK

ozv. Schultz Dávidné
könyvnyomtató

1629 december 13 án a fanácsnak új
naptárral kedveskedik. Ezért tarom
köböl gabonát kap

÷ Kassa város legelső könyvnyomtatói

Grafik ai Szemle 1909 évf 8 sz 177 l.

l. Schulcz
és l. Schulz

SCHULTZ Ferenc ács

Pécs 1839

Pécsi Szemle 1999/2. 36.

keleti nagytermet is gerendás deszkamennyezet fedte
sen kiemelkedő a keleti nagyterem lefedése, sűrű ge
zök), még a reneszánsz korból való. A mennyezet kívü

A kutatás további feladata annak megállapítása, hog
ről az udvarház első emeletére honnan nyílt a feljárás?
leti főszint alaprajza nagy vonalakban a földszinthez h
ból két oldalt egy-egy helyiség nyílt. A folyosóban a 19
korábbi ajtókáva maradványát is megtaláltuk. Kialakít
is lefaragták. Kiépítése összefügg a 16. század második
téssel, ahol a mai falépcső alatt a régi téglalépcső ma
folyosó középkori járószintje nem maradt meg, de a té
zépkori ablak megfigyelhető volt az eredeti vakoláss
nagyméretű helyiségében megmaradt a 18-19. század
középkori falfelületek kutatása ezért erősen lehatárolt
eredményeire kellett elsősorban hagyatkoznunk.

A bejárati folyosótól jobbra eső terembe ma újkori
melékes feltöltés eltávolítása után megtaláltuk a keske
nyát. A helyiség terrazzó burkolata kis foltokban me
A külső falfelületen végzett falkutatás nyomán úgy go

SCHULZ Ferenc

Galgamácsa, Lináfr. vadászkastély, 1869-70
tervezte

Komárik 1982 313.

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

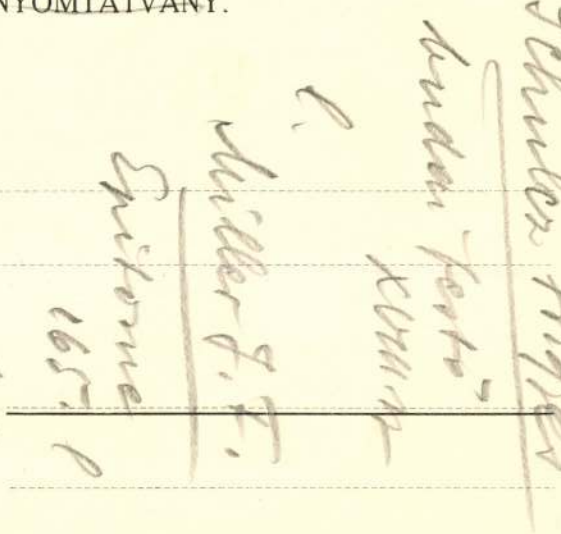

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Schulcz Frigges

fert

~~#~~ 1757. Buda

Miller 165 l.

Hochburg Jánosné grófné 1715-

ben himzett uraszt alken-
döje

VII. 161

Schultz Frigyes

festő

l.

Szépművészet

1944. 235. l.

Schultz Janos Frigyes

festő

azonos Schultz Frigyessel?

l.

Szépmüvészet

1944. 235. l.

Schultz Friggers

festö

l.

Müller Florian - Egyolna

56. l -

Schultz Frigyes

1741. junius 16. Budán polgárrá lön, a hol a várban 1755. ben az összeírásban mint hártulajdonos említtetik. Scherevitznek kortársa lévén, velegyüt mint polgári ör ugyanazon századba vala sorozva. Családi életéből fölemlitendőnek találom, hogy nejéül Falkoner Polykarp özvegyét vette, és ennek árváira Ferencz és Borbálára kedvező eredményü volt szorgos tevékenysége, mert vagyonukat szépen gyarapitá. A ház is, melyben lakott, ezek tulajdona volt. Már 1761-ben nem említtetik, tehát 60 vagy 61-ben kellett elhalnia. Özvegye túlélte öt és csak 1781. April 30 án halt el 80 éves korában. Schultznak gyermekei nem maradtak.

Arch. Ert. 1883. 108 l.

Schultz János Frigyes

Schultz János Frigyes 178, 180, 181–182, 204, 206, 208

Schoen Anna temple.

Schultz Janos Frigges

festő

1711 – 1761

a brandenburgi

erőd Zillichauból szár-
mazott.

Schoen Arnold: Schervitz

Mátyás budai festő.

Magyar Művészet

1929. 265. l

268. l.

Schultz Frigyes épitész

Századok 1902 682 o.
Vegyesek

Épitenek világa.

Tér és Forma. kür. f. 1930. 509-510 l. 4
alaprajz.

B. Y.: Üdülőotthon Balatonfüreden.

London. Schultz T.

Pesti Hirlap. 1932. márc. 9.6

magyar festőművésznő kiállítása

Londonban

Schultz György
festő

M.D.K

János Zsigmond támogatta.

Balás Edit: Székelyföldi szárnyasoltárok. 11 l.
Székelyföld történeti és művészi multja

Schultz, Georg

Erdély szobrász? XVII. 17

vrod

Petranu

325. l.

Schultz Ila MDK

Arckép, pasztell

Mücsarnok 1913. tavaszi kiállitás

MDK

Schultz Ila

Ujfalussy Amadil irónő arcképe, paszt.

Rózsák, of.

Magyar Képzőművésznők Egyesülete X. kiáll.
1918.ápr.

MDK

Schultz Ila

Művészet 1916. 1. 11.1.

MDK

Schultz Ila, festőm.

556. Arckép. Pastell. Mgt.

Képzőm.Társ. 1913.tav.kiáll. Kat. 75.l.

Schulz Ila foto'

Pesti Hirlap. 1932. márc. 9. 6

Magyar fotóművészet kiállítása

Londonban

Schulz Ferenc építész.

Magyar Mérnök és Építész Egylet

közleményei

1870 ik. évf. 40-42 és 552.o.

MDK

Schultz Ila

Csendélet, c. képe.

Művészet, 1917. 5.l.

MDK

Schultz Ila festőnő

Művei a Londonban élő magyar művészek kiáll.-án.

Ráskay László: A Londonban élő ...

Magyarország, 1938.jun.15. 9.lap

Schultz Ilona

Lichtenbergné Propper Aranka, Benkő Ilona, Lámné Hilberth Irén, Fodor Böske és Stankovics Zseni vezetnek a festőművésznők között, -mint Rm. irja "Nemzeti Szalon" c. kritikájában a "Tavaszi Tárlat"-on szereplő művésznőkről.
A kiállitást a Magyar Képzőművésznők Egyesülete rendezte.

A HÉT, Bp. 1910. márc. 27.
XXI. évf. 13. sz. 21o. lap.

Schulz Ila

MDK

Sirdarni Muraosingh Sher-Gil of Majitha
arcképe, pastell

Magyar aquarellisták és Pasztellfestők
Egyesületének V. kiállitása.
Nemzeti Szalon 1916. nov.

MDK

Schulz Ila

Sirdarni Muraosingh Sher-Gil of Majitha arcк.,paszt.

MAPE 5. kiáll. N.Szal. 1916. nov. 23. l.

Schulz Ila

Régi porcelán, of.

Tájkép, of.

N.Szal. tavaszi kiáll. 1916. ápr. 20. 1.

MDK

Schulz Ila

Csendélet, of.
Női arckép, paszt.

M. Képzőművésznők E. 9. kiáll. N.Szal. 1917. ápr.

17. 1.

Schulz Ila MDK

Ldányi-Nitzky grófné muzeumából, olf.

Műcsarnok 1919-20. téli tárlat

Schulz Ila MDK

Névnapi megemlékezés, olf.

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

Schulz Ila

MDK

Ládányi-Nitzky grófné muzeumából, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli tárlat

Schulz Ila MDK

Mme. Lydia Lipkovska arcképe, pasztell

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Schulz Ila

MDK

Ladányi-Nitzky grófné múzeumából, olf.

Műcsarnok 1919-20 téli kiállitás

Schulz Ila MDK

Egy indus főur szlonja, olf.

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

Schulz Ila

MDK

Astuto hercegné arcképe, pasztell

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállitás

Schultz Ila

Régi porcelán, olf.

Műcsarnok 1916. Tavaszi tárlat

MDK

Schulz Ila

Sevresi porcelan olajf.

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatanak katalogusa. 1920. Majus. 20. 1.

M.D.K.

Schulz Ila

"a külföldön élő magyar festőnő, aki a párizsi Salonban és a londoni Royal Academy tárlatán nagy sikereket ért el. Különösen Anna Pavlova arcképe keltett nagyobb érdeklődést."- irja a lap a művészről közölt fénykép kisérősoraiban.

Szinházi Élet. Bp. 1929. szept. 29.-okt. 5.
XIX. évf. 40. sz. 68. lap.

MDK

Schulz Ila, festöm.

Régi hall.	Of.
Őszi napsugarak.	Vf.

Nemz. Szal. - 1919. okt. hiáll. Kat. 13.1.

MDK

Schulz Ila, festöm.

- Astutó hercegné arcképe. Pastell.

Műcs.-OMKT. 1921. Tavaszi kiáll. Kat. 16.1.

Schulz Ila MDK

Esti hangulat Torbolében, olf.

Egyház és Müvészet
Nemzeti Szalon 1919.

Schulz Ila MDK

Sévresi Porcellán, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Schulz Ida festőművész

9 órai Ujság 1931. V. 10. 18.

Id. Schulz Ida londoni sikeréről

Képes Pesti Hirlap 1931 LIII febr.14.

2 o. Rozgonyi

Shchulz Ila: Lord Sydenham képmása..

7x9

l. Schuller

és l. Schuller

M.D.K.

Schulz Ila

A Műcsarnok tavaszi nagy tárlatán bemutatott 443 kép és szobor között szerepel müve.

A 17. oldalon a 3-as számu és a 19. oldalon a 17-es számu fényképet jelölik a müvész nevével.

Képek, szobrok - festők, szobrászok c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. juni. 26.- juli. 2.
X. évf. 26. sz. 23. l.

Schulz Ila

MDK

Művészet 1917. 4.1.

SCHULZ ILONA

Ujfalussy Amadil irónő arcképe. Pastell
Rózsák. Olajf.

A Magyar Képzőművésznők Egyesülete tizedik rendes
tárlatának katalógusa. Nemzeti Szalon 1918.ápr-máj.

Schulz Ila

festő U. 3429.

Pesti Hirlap, 1932. márc. 25. (Magyar festőművésznő sikre Londonban.)

Koll. kiáll. a londoni Brook Street Galerieben. Lord Sydenham életnagyságú archéje, Kubelik hegedűművész archéje, Pavlova táncosnő portréja, Asfa Yilma hercegnő képe, számos szingazdag virágcsendélet.

A hivatalos

min

Schulz Ila

U. 3504

Koll. kiáll. a London The Foyle Art Galeryben, nyári arcképeiből, táj képeiből és csendéleteiből, melyet László Fülöp nyitott meg.

Budapesti Hírlap
1933. máj: 14.
(S. londoni kiállítás)

x 0061 →

x 0061

Schulz Ila

Női fej c.
keje repr.

Gyöngyösy 73. l.

Mária Terézia

Az érem egyik lapján
a trónuson koronával
magyar főúr térdel,
vel leönt mondván: „
SER". A hatlapon had
„17 43" évszám olvashat

Bronz-érem, m
Csernatony L

Schulz Ila

Rózsák, olaj.
Esti hangulat
Torbolében

Nemzeti Szalon
1915. szept.
őszi kiáll.

Schulz Ila (Ilona)

Thieme Becker

XXX. 330. f.

(Lyka)

könyv, papír, írószer, ... 1949
Vác, Gr. Csáky K.-u. 11

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Schulz Ila

festö, zül. 1887 jun. 14.
Reichenberg

nód

Krück II. 482. l.

Corona lucida, XV. náradbeli; Kovácsolt vastól III. 85, 86,

Schulz Ila

Jessonō

U. B.

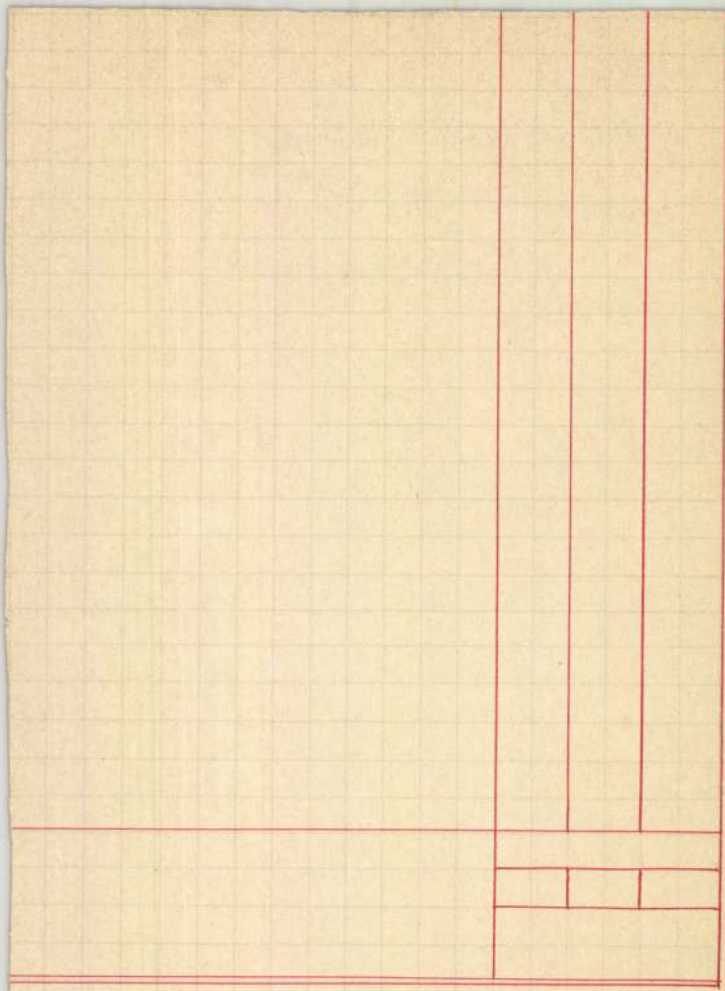

Schulz Ilona

Nagybánya kiáll kat. 1912

82

Római aranyfüzet IX. 117.

Schulz Ila

Műszaros
1913. tav. kiáll. - 556.

Žabla vasbót VI. 128.

Schulz Ilona

szül. Reichenbergben

1887 jun. 14. ref.

3 éva mintarajziskolán

2 párrajz isk.

1909/10 I. negyed osztály-

beli rendes művésznő-

vendék

Tanára Deák Ebner Lajos

1909/10. II félév. 3. osztály-

Deák Ebnernél.

1910/11. I. negyedosztály-

beli rendes művésznő-

Deák Ebner Lajosnál

1910/11. II. negyedosztálybeli-

Deák Ebnernél-

A párisi akadémiám

is lamult

Schulz Ilona

1911/12. I ötödéves
Deák Ébnerné.
~~1912/~~ 1911/12. II. ötödosztály-
beli u.o.
1912/1913. I. hatodéves u.o.
1912/13. II. " " "

Oltszemi Leányvár V. 186.

Schulz Ilona

Nagybányai kiáll kat. 1912

84

Róth Ármin izr. tanító IX. 80

Schulz Ila

1921. ősz. MKE

Lillyke, pastel.

Maros-völgy VI. 209

Schulz Ila

1913. máj.-jun. kiáll. MKE
Nemzeti Szalon
Pipacsok, olaj. 200.–
Kolostor Arbe szigetén, vízf. 100.–
Az Adria partján, olaj. 200.–

1913. ápr.-máj. kiáll. N. Szalon
Nemes Lenke arcképe, pasztell

1914. MKE n. o.
Zsarsa, pasztell.

1914. máj-jun. kiáll. n. o.
Őszi virágok, olaj. 300.–
Chrisantemmok, olaj. 350.–

1915. MKE kiáll. n. o.
D. E. ürhölgy arcképe, olaj.
Régi dal, olaj. 350.–
Ibolyák, olaj. 200.–

1915. ápr.-máj. kiáll. n. o.
Cebrián Mária grófnő
arcképe, pasztell.

Azoráb nem írom ki.

Niederbieber h. n. III. 165.

Schulz Ila

Mücsarnok
1914. tav. kiáll. 526
1916. tav. kiáll. 206
1917. tav. kiáll. 95, 154
1919–20. téli kiáll. 572
1921. tav. kiáll. 329.

~~Bethlen Gábor III~~ 182, 183, 184.

Schulz Ila

wód

Buca 52. l. arch.

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

délyezem:

ök vagy helyettesének
aláírása.

nta. — Endrényi Imre, Szeged.

Schulz Ila

magyar festő Londonban

cvod

Ráskay László

A Londonban élő magyar
minőszek kiállítása
Magyarország

1938. jun. 15.

Schulz Ila

festo

Bul. Bpest

laid

Bor Magyarlex

835 h.

Püspöksüveg, fekete moaré selyemalapon aranyhímzésü kereszt. A szalagok végén arany rojt. Belsejében: MCS 27 A. 847. Mag. 38 cm. Bécsi (?) munka 1847-ből.

Schulz Ila

irod.

Tábori Kornél: Magyar
művésznők. Pesti Napló 1912
dec. 25. (Önarcképpel)
Budapesten (Zemplényi, Révész, Ferenczy,
Székely) Nagybányán (Ivanyi Grün-
wald, Ferenczy, Réti) majd Deák
Ébner és Párizsban végezte tanul-
mányait. Londonban, München-
ben, Olaszországban is járt. Legin-
kább arcképfestéssel foglalkozik.
Kiletett 1887-ben.

U. 13.

Schule Ole

Prof.

Taborri Petrus: Magyar
nemzetiség. Pest, Magyar 1915
Dec. 25. (Omne triparti).
Tradagrotta (Geographi; Henry, Theory
Statistik) Marylinien (Tunnig, Gym-
nasi; Theory, Pein) mapit Pest
Bibliothek et Parisien weiter Tauri-
nensis et. Insubrien Mediolan-
ten. Observationen in Pest Topi-
graphi ordnungsmäßig Statistik
Historik 1893-ten.

M. 13.

Schulz Ilona

1909/10 – 1915/16 és
1906/7 – 1907/8
Deák Ébner ísk.

Ferkèpzomfoiskèvk

130. l.

nak egyik legnagyobb érdeme az a ri-
tűnő tagozás, mely az épület tömegé-
ben megnyilvánul. Ybl a felhajtó kis
tömegével bevezeti, majd határozottan
hangsúlyozza az előcsarnokot, a foyert
és a lépcsőházat magába foglaló elő-
építményt s egy nagyobb és magasabb
tető alatt egyesíti a nézőteret és szín-
padot, végül ismét alárendeltebb tető
alatt képezi ki a színpadi mellékhelyi-
ségek épületét. Ezt a megkapó ritmust
a bécsi opera nehézkes homlokzatán,
vagy az egyébként pompás párizsi
operán hiába keressük. Vannak olyan
színházak, melyek még a bécsi opera-
házon is túlmenve, az épület belső
rendeltetését teljesen eltakarják, pl. a
La Valletta-i színház, a His Majestys
Theatre, London.

Az eddig tárgyalt típusoknál az elő-
építmények teljesen eltakarják a né-
zőtér jellegzetes vonalát. Az épité-
szeket azonban gyakran vezette az a
csábító feladat, hogy a nézőteret a
római amfiteátrumok módjára a kül-
sőben is kifejezésre juttassák. Ilyen
kísérletek történtek a renaissance-idő-
ben és a mostani színházépítésben is
1880 óta. Ezen elrendezés alapelvei
szerint a foyer félköralakban vette
körül a nézőteret, az épület főhom-
lokzatán két főbejáratot, előcsarno-
kot és két főlépcsőházat építettek.
Erre az elrendezésre jellegzetes a
Semper által épített Neues Hoftheа-
ter Drezdában, a Hofburg-Theater
Bécsben stb. A Ringtheater égése
után ezen rendszer szerint több szín-
ház épült, ahol a főlépcsőházak he-
lyett a foyer-n kívül radiálisan he-
lyezték el a lépcsőházakat és a köz-
tük levő teret loggiáknak, illetve
ruhatáraknak használták fel, például
odesszai színház. Az újabb tűzrendé-
szeti szabályok ezt az elrendezést
azonban azért nem engedték meg,
mert a nézőtérből a foyerra vezető
ajtókon nehezen átjutott és a foyer-

Schulz

S. 2. *Ila*, festő. * Reichenberg 1887 jún. 14. A bpesti képzőművészeti főiskolán és Nagybányán tanult, azután Budapesten letelepedve arcképeket festett s állított ki 1913-tól a Nemzeti Szalonban és a Műcsarnokban. Évek óta Londonban él.

E. f. II. 4291

Schulz Ila festőművész
Ujfalussy Amadil irónő arcképe
Rózsák
Magyar képzőművésznők Egyesülete, 1918.ápr. 26.

x. riéll

NÉGY MÚZSA. (205. kép)
Brüsszel, 1520—1530 körül, Maître Philippe köre.
Nagyobb darab töredéke, kb. egyharmada.
Gyapjú és selyem, 190×104 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Ipolyi, Biharvármegye, 252. szám. — Radisics Ipolyi, 94. szám. — Gerevich PA, 258. l. — Dutka 43—46. l. (képe 44. l.) — Lázár: Könyvismertetés. MM, XIII., 1937., 64. l. — Lepold—Lippay 58. l.

A SZABIN NŐK ELRABLÁSA. (206. kép)
Flamand, XVI. század.
A baloldalon kb. a harmadrésze hiányzik, az eredeti bordürt ismét hozzávarták. Analogiája a pienzai múzeumban és berlini műkereskedelemben.
Gyapjú, 329×175 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Ipolyi, Biharvármegye, 342. szám. — Őszi kiállítás, Ipolyi, 126. szám. — Dutka 47—50. l. (Képe 48. l.) — Lepold—Lippay 60. l.

A BÁBELI TORONY ÉPÍTÉSE. (207. kép)
Brüsszel, XVI. század, Michiel von Coxie műhelye. Nagyobb darab töredéke. Rokon darab a krakói Wawelben.
Gyapjú és selyem, 182×292 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Gerevich PA, 257—258. l. — Dutka 50—56.

Schulz Ila festőművész
Lillyke pasztell
Magyar Képzőművésznők tárlatának és Páris Erzsi
gyüjteményes kiállitása, Nemzeti Szalon, 1921. okt.

yi miniszternek 1908.é.febr.
a budapesti IX.ker.állampénztár-

llampénztárt, hogy Liebisch Albert
ak egyik részét ábrázoló vizfest-
záz kettős záz K.-át, a ne vezett
ékek Országos Bizottsága elnöke
ványára fizessen ki és ezen össze
yi miniszteri tárca naplójában

MDK

Schulz Ila

Piros sapkás nő, paszt.

M.Akv. és Paszt.festők Egyes. 8. kiáll. N.Szal.
1921. ápr. 14 l.

Schulz Ila

nr.Rácz Dezsőné arcképe, oalj
Csendélet, olaj
Biedermayer csokor, olaj

Magy. képzőművésznők egyesülete VIII. kiáll. N.Szal.
1916. márc. 21 l.

Schulz Ila

Sirdarni Muraosingh Sher-Gil of Majitha arcképe,
paszt.

MAPE V.kiáll. N.Szal. 1916. nov. 23 1.

Schulz Ila
Ladányi-Nitzky grófné muzeumából, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-2o. 24 l.

M. D. K.

SCHULZ Ilona festő

1906-ban Nagybányán a Szabad-iskola növendéke

Réti Bp. 1954. 327. l.

M. D. K.

SCHULZ Ilona festő

1907-ben Nagybányán a Hollósi-iskola növendéke

Réti Dr. 1954. 327. l.

MDK

Schulz Ila

Mária Terézia korabeli szalon, of.

" " " " sarok, of.

N.Szal. őszi tárlat, 1921. szept.

16 l.

MDK

Schultz Ilona,

1907-ben az iskolában dolgozott.

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 84.l.

MDK

Schultz Ilona,

1906-ban az iskolában dolgozott.

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 82.1.

Schultz István
építész

A Bolyi Állami Gazdaság iroda-
épületének parkjában Meszlényi Já-
nos „Öregember" szobrának posztá-
mensét Schultz István készíti.

- : Köztéri munkák
Művészet, 1975.december - 44.oldal

Jelzet:

Év:

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

Jelzet:

Év:

Schulth István
építész

A Békéscsabai Egészségügyi Szakközépiskola és Kollégium tervezője.

— Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. március – 48 oldal.

Schultz István
építés

A székesfehérvári Egészségügyi Szakkörép
iskola és Kollegium tervezője Schultz
István építés, Székesfehérvár, Megyei
Tervező Vállalat.

N.Dvorszky Hedvig: Képzőmüvészeti pályázatok.
Müvészet, 1974.február - 48.oldal

Schulz István

Róth János: Szakszervezeti üdülő, Agárd. /Schulz István épitész./ - Müszaki Tervezés, 1966. 6.sz. 11.1.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1969. 3.sz. 243-283.l./ 249.l.

SCHULTZ István tanyakutó

Kis-Csalomia - 1824 - 23 fl. 27 kr fogalma volt

J. Halán Margit - VIII. Kérnünnaipartörténeti-konferencia, 1992. Veszprém, 1993. 155.

MDK

Schultz Jakab sombereki ácsm.

1795 felszabadult Pécsett

Cserkuti A: Pécsi ácsok céhe. Pécsi Napló. 1913. nov. 30. 3-4. l.

MDK

Schultz János Frigyes /1711-1761/ festő

Schoen Arnold: Schervitz Mátyás budai festő. Magyar Művészet 1929. 265.l.

M. D. K.

SCHULTZ János Friggyes festő

szül. 1711 k. Züllichau (Német o.)

meph. 1761 Buda

1739-ben Budán feleségül veszi

Falkoner Polykárp festő özvegyét

1741 ben nyer polgárjogot Budán

1741 Buda diadalkapu II. József szüle-

tésére

1758-59 Buda Szt. Anna t. - aranyozási

munkák

Garas XVIII. 27. 146-147, 216, 250. l.

M. D. K

POPOVICS

M. D. K.

SCHULTZ János asztalos

1735. Buda polgára

Aggházy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.

I. 272. 297. l.

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848. II. 255. l.

Név: Schultz Johann Friedrich

Foglalkozás: fest

Szárm. hely: _____

Hitfelekezet: _____ Csal. állapot: _____

A polgárjog megszerzésének időpontja: 17 III VI 16.

A polgárjogért fizetett összeg forintban: _____

Schultz János

ágyúöntő

Danzig 1670

és Lőcsei

d.

Hadtört. Közl.

1928. 424. l.

847. Horovitz Lipót.
Sz. Rozgonyban 1839-

~~847.~~ Tisza Kálmán.

Egész alak(ban), ~~ül.~~ kisvé balra forc
tatja, baljának hüvelykujját zsebébe
paszemet visel. Feje elől kopaszodik
döke őszbevegyült; szeme barna. Jeke
egyelejü csontgombos kabátja és pant
kézelői látszanak. Jobbjának negyedi
Balról iróasztal áll, melyen a vaskos
lábához irómappát támasztottak; jobb
mozott iratcsómók hevernek. Jelzése

Vászon, méretei 148: 107 c
Tisza Kálmán tisztelőinek
Átvétetett 1897: X. 30-án
L. a Nemzet 1897: X. 31-én

904:V.3.

Schultz János, műépítész V. 183.

Schultz János Lőrinc
asztalos

1735 töl hatvanas
volgár Budán

Schmall

II. 275. l.

Schultz Lőrinc

asztalos

1737-től városi

számadások Budán

Schmall

II. 287. l.

és vasuti arcképes igazolvánnyáv
Titkár Urnál a kép átvétele vég
lenni és megvan a láda is,hogy
neki a képet átadni, ő azt nem
tor székesfővárosi fogalmazó IX
ja,ahol továbbra őrizni fogják.
jövőben valaki érdeklődnék az i
tassék az illetőt utasitani.

Mégegyszer őszinte köszönet
kivüli előzékenységeért maradok

mély tiszte

Nagys.
Dr.S z e n t i v á n y i Gyula
titkár urnak
B u d a p e s t .
Orsz.Szépmüvészeti Muzeum,Aréna

Schultz, Johann
Lorentz

„bürgerlicher tischler
meister" Budai -

1722-ben költségvetést
adott be a magyar kama-
rához a budai kir-
palotán végrendő
asztalos munkákról -

Bánkirpal. 27. l.

az ajánlott formában
e munka nem valósult
meg

Schultz József Lőrinc

1711.

László

Budapesti asztalosmester

lentek meg, Magyaritól
Habó Jánostól, Bara-
bástól és másoktól.
Kevésbbé jelentős könyvn
dája volt Kolozsvárt
Kat. liceumi könyvnyo
dának.

Vidéki városaink
körül a már ~~el~~ emlite
~~ten kívül~~ mellett legro
ban Pozsonyban honos
dott meg ~~Senefelder~~ a
litográfia. A Landerer-
féle tipográfiának má
1832-ben volt könyvnd
is. ~~A~~ Ebben az évben je-
lent meg itt a Varság (l
által rajzolt „A Dunán
járó I. Ferenc csánár görb
c. „~~Varsag del~~ lap.

mDk

Schultz János

nyomdász

1691 körül vezette a kassai jezs. Kollegium nyomdáját.

Fürtieger Károly: Hazánk könyvnyomdái
Grafikai Szemle 1892. 12 f. 199.

MDK

Schultz János

nyomdász gépmester

a Hornyánszky Viktor nyomda gépmestere kiváló munkát produkált illusztrátiokkal egy mintafüzetben: autotipiát, fototipiát rézmaratás, fametszet toll-kréta rajz stb. -

—: Hornyánszky Viktor

Grafikai Szemle 1898 évf 4 z 64 l.

MDK

Schultz János
nyomdája

ezüst éremmel lett kitüntetve
(Hornyánszky nyomda)

– A párisi világkiállítás kitüntetései
Grafikai Szemle 1900 évf. 9. f. 126.

MDA

Schultz János sombereki ácsm.

1794. felszabadult Pécsett

Cserkuti A: Pécsi ácsok céhe. Pécsi Napló. 1913. nov. 30. 3-4. l.

Schultz János

ugyondais

l.

Könyvtárt. Emlék

151 l

, Használjátok

történő (gondolom,

után, lépés szíves,

.031 – 941. számú

SCHULTZ /Schulcz/ János egri kőmüves. 1790-95 közötti adóösszeirásokban szerepel. 1800-14 között ismét összeirják.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.DLK.

Schultz (Schulcz) János, egri könüves

1790-95 közötti adóösszeírások-ban szerepel. 1800-1814 között újra összeírják.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 397 old.

Schultz János Lőrinc

feltehető épitője az I. Dísz tér 15 sz. a. ház D-szárnyának

Merza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest, 1973 13351

2451

Schultz Johann Bernhardt

ércmverő

lásd

Glbe IX. 175

..... nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

lyezem:

.....

vagy helyettesének
írása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Schultz J.B

laid

Slbé IX K. 179

..... nevü munkás igazolta.

a müvezető aláírása.

lyezem:

vagy helyettesének
írása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Schulz J. B

ércmvező

Cásd

Numizmatikai Közlöny

1907. 98. l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühel

Miután keresményemnek 191..... (

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

Schultz Johann Gottfried

Thieme Becker

XXX - 331. l.

(Lyka)

SCHULTZ József kőmüves. Egerben 1800-45 között
irják össze.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

M.Sz.K.

Schultz József, kőműves

neve 1800-1845 között szerepel az egri adóösszeírásokban.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 397 old.

MDK

Schultz József Lőrinc

Siklóssy L.: Régi pest-budai asztalosmesterek. M.I. 1922.

9.1.

Schultz Lukács

épitesz.

1831 – 1846. Bartfa

ira

Toth Sáros 721

..... *műhely.*

főnökség!

v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Schulcz Lukács

épiten

laid

MV 21 l

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
láírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Schultz Lukács

1831 ben restaurválta
a bártfai városház tanács-
termét

ipod

Tóth Sáros 696.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
aláí

8. sorsz. Műhelyi minta. –

S c h u l t z Lukács rajztanár

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
78-79.
"Bellaagh József"

M.D.K.

Schultz Mátyás, kőműves

neve 1800-ban fordul elő
az egri adófizetők közöll.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 398. old.

SCHULTZ Mátyás kőmüves. 1800-ban az egri adó-
fizetők között találjuk.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M. D. K.

SCHULTZ, Martin

Vogel S. albolmarotteja 1802

L-S. Vogel 205.

Michael Schultz,asztaloslegény

A győri aaztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből,1685 utan:"Michael Schultz Tieschler gesell gebierdieg Von der Hudt au3 [redacted] boehmen". 107.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században.- Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Arrabona,9. - Xantus János Múz.Győr,1967.- A Győri Múz. Évkönyve

Schultz M./Michael/,asztaloslegény

Győrben 1674-169 között megfordult asztalosleg-
nyek jegyzéke származási hely szerint:"Hudt,Csehorsz,:
Schultz M." 122.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.
században - Adatok Győr város asztalosművességé-
nek történetéhez 93.old

Arrabona,9,- Antus János Múz.Győr,1967.-A Győri
Múz.Évkönyve

Schulz, Michael, asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegények jegyzéke: "Schulz, Michael, Hudt, Cseho. 1691.". 119.old. 13.jegyz

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona, 9. - Xantus János Múz. Győr, 1967.
A Győri Múz. Évkönyve

Nikolaus Schultz

Brabanti vydrány

a csehországi němčici fiöltár

Tét vydrát Tényitette – emlitve

Magyarországi reneszánsz és barokk
Akadémiai Kiadó Bp.1975. 385.old.

K. D. K.

SCHULTZ Pál asztalos

1772. Székesfehérvár, székesegyház, főoltár-menza asztalosmunkák

1777–1778. Székesfehérvár, püspölzi palota, költségvetésében szerepel

Agghány: Barokk szobrászat... tsp. 1959.

I. 272. II. 263.

SCHULTZ Pál kőműves. Gyöngyösön 1825-ben a város I., illetve a II. negyedének 4. fertályában irják össze.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Schulz Pál, kőműves

Gyöngyösön 1825-ben kerül összeírásra.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 398. old.

MDK.

Schultz Pál
betüöntö

ezüst érmet kapott

÷ A párisi világkiállítás kitüntetései
Grafikai Szemle 1900 évf 9 f. 126 l.

Schultz Tamás

lásd

My Bártfa II. 67. 1.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191...

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételé

nevü munkástársamat szóbelileg meg

Kelt ....., 191...

.....

tanu.

.....

tanu.

HDK

Schultzbach Antal
Vás. 1935-ben

Győri Képző- és Iparművészeti Egyesület vásárlásai.
/levélbeli közl. Gy.1943.XI.15./

MDK

Schultzberg Anselm

Az erdőben, repr.

Hazatérés az erdőből, repr.

Vasárnapi Ujság 1906. 760.l.

M.D.K.

Schulhof János litográfus

1846 ban kért könyomdai engedélyt, de nem kapott.

Gerri, A magy. könyvj. 1960 38

Schulz

SCHULZ díszműárugyár
SERLEG versenydíjak
VI. Rózsa-u. 109. 120-174

Bpest. 1940. sept.

Pálffy János hagyom.
Wien.
Közjegző 20.

r 22-én.

VII : 179.

~~ben van~~ ~~ve~~ paraszt menyecske, a ki bal-
joltan (ábrázol~~ja paraszt asszony, a~~
nyát fogja, a feléje fordult két tar-
ztben fekvő szálfán léptek át, az in-
fökötő, kivágott ruhaderék, ingváll
knya, kötény és papucs. A háttért fe-
előttük cserjékkel és udvaraikon fák-
el München 78.

~~tben, fa~~
— Sidma a Közjegzői leltárban A : 1-20.

~~[illegible]~~

169

(855)
(846).

87

Schulz

l.

LykaMagyműI800-50

413.l.

pag. 493.

8.

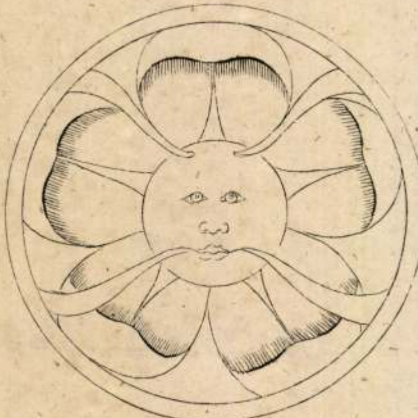

9.

5.

Edward Schulz

ein Maler in Croatien, von dem in der December Ausstellung 1870. des österreichischen Kunstvereins in Wien ein Oelbild „Eine Croatin" (300 fl) darstellend zu sehen war.

Monats-Verzeichnisse des österreichischen Kunstvereins. Wien. 1870. December. Nr. 103.

Wurzbach. Biograph. Lex. Wien 1876.
XXXII. K. 203. l.

Schulz Emanuel

geb. in Iglau

20 J. alt.

1853-54

Bécsi akadémia
könyvtár

Milleker Rezső dr. V. 193

Schulz Ferenc

Épitész hazánkfiát bizták meg Vajdahunyad várának, a 14-15. század "stylje szerinti" átépitésével. "A ritka régészeti mükincs restaurálására"az idén 25.000.-, jövőre ötvenezer forintot forditanak.
A munkálatokat a müvész vezeti Schmidt bécsi épitésszel együtt.
Budapesti hirvivő c. rovat közleménye.

Családi Lapok, Bp. 1868. nov. 22.
47. sz. 1124. lap.

Schulz Ferenc építész

Tervei szerint restaurálták az 1860-as években a siklósi várat. Ebből az időből származik a bevésett 1866-os évszám szerint a lilatószerűen kilépzett teraz.

Horváth Alice: Siklós, Vár-szálló

Vendégváró régi házak, Műszaki Kiadó Bp. 1979. 71.o.

Schulz Tobias

Forkalmitzky utóda volt a József-Polytechnikumban, de kinevezése után 3 héttel hirtelen meghalt, így helyét nem pótolhatta el.

Szentkirályi Zoltán: Adatok a magyar építészképzés történetéhez. - Építud, 1971 /III/, 4.sz. 439-465.l.

444.l.

SCHULZ GYÖRGY, csizmadiamester

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 519 név. Az arab számok a két listát, a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old

/ 1,2./ 2:IV, 1:V. csizmadiamester. 264.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Schulz Ida MDK

Sévresi porcellán, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Schulcz Ignác

ejtőbéz

Pécs, 1864-ben 20

éves

laid

Fleischer Bécs 83. l.

Schulcz Ignác

d.

Gereczerajztár

349, 350. h.

~~Tenkarika VII. 243.~~

Schulz Ignác

építész

Pécsett, ki az ottani székesegy-
ház restaurálásánál az épít-
kezések egyik vezetője volt,
meghalt 1884-be 40 éves
korába.

Halálozások. Vas. Nyj 1884
530. l

M.D.K.

Schulz Ignaz, tőpallér

Kirstein Ágoston építésvezető mellett Schmidt-Friges megbízottjai akik a pécsi székesegház átalakítási munkálatait a helyszínen irányítják. Schulz 1887. aug. 3-án, vázatlanul meghal.

Csemegine Tompos Erzsébet: A pécsi székesegház Schmidt-féle újjáépítése.

Az Építőipari és Közlekedési Müszaki Egyetem Tudományos Közleményei, Bp. 1964. X. köt. 5. sz. 57-58. old.

M.D.K.

M. D. K.

SCHULTZ Ignác

Szül. Buda, megh. 1781 Buda

vlszg. Sch. János Frigyes festő fia, v. testvére

1740-ben iratkozik be a leccsi Képzőművészeti Akadémián

Garas XVIII. N. 147, 250. l.

PAGGEN

MDK

Schultz Ignác

Schöen Arnold: A budai szent Anna templom.

Schulz Ignác

festő

Budán nőtetett

1740-ben vatkó-

zott be.

Fleischer Bécs

83. l.

Schulz Ignác 182

Schoen Anna templ.

Schulz István építész M.D.K.
/Fejérmegyei TI/

Székesfehérvár, Építőipari Tanulóotthonó

Épült: 1960-61.

repr.

Magyar Építőművészet 1963/1. 17-18.1.

Schulz Izidor

Schulz Izidor ékszerész aranyáru műhelye és nagyb. rakt., VII Wesselényi-u. 6. 226-037

Bptávb 1940 szept.

M.D.K.

Schulz Jakab, fazekas

Egerben 1775-80 között
szerepel az adózók névjegy-
zékében.

Heves megy müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 397. old.

Schulz Jenő

Schulz Jenő, ezüstáru különlegességek, Bpest szlőv. árvaszéki hites szakértő, Wesselényi u 6.
226-035

Budapest 1940. szept.

N° 179.

Moder

4370. Heinrich Zügel:
Sz. Murrhardtban 1850 októbe

Borjú etetés

~~Isszony borjúkkal.~~

Az előtérben szemlelhető, a hol egy ~~[illegible]~~

~~Á~~ Állva és kissé előreha
~~Bal~~ kezével a kapu egyik szár
ka borjú közül, a melyek a keres
nensőt etet. Öltözete: csipkés
könyökig érő ujjakkal, kurta szol
hérre meszelt házak foglalják el
kal. Jelzése alól jobbra: H. Züge

Festmény, aranyozott kere
~~Fa,~~ (méretei ~~37.3:59.5~~ cm.
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ — Becsértéke 3600 K.

37.5:59.7

Clichée.

20
38

SCHULZ Jakab fazekas. Egerben 1775-80 között szerepel az adózók névjegyzékében.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Schulz Jenő

Schulz Jenő ékszerész, occasiok vétele, ékszer átalakitások. Ezüstáru gyári áron. Brilliáns és aranyáruk. Bpest sz.-lőv. árvaszéki hites szakértő, Wesselényi-u. 6.
226-035

Budapest. 1940. sept

Schulz Leopold

1804–1873

Lit. I. 25

IV. 37, 75, 152

Schulz Margit

III. éves Középisk. tanárjel-

Képzm. Főisk. Évk

1936/37. Jul

Ferkèpzomfoiskèvk

A tervezett szentpéterva

Schulz Margit

1938/39. tanév végén középiskolai rajztanári oklevelet kapott.

Elfogadott művészet-történeti értekezése: Az annunciatio a művészetben, 4-r.

Ferképzőmfoiskévk
1937/39

183, 187. l.

Schulz Margit

tanítónő képzőintézeti rajztanári oklevelet kapott 1940-ben.

Ferképzőmfoisk vk

1939-41. 175. l.

287. kép. *Vecsernyepalást, 1480 körül.*

MISERUHA KERESZTJE,

újabb vörös bársonyszöveten. — A domború hímzésen baldachinok alatt Krisztus és a két lator a kereszten, alattuk Mária és Szent János evangélista, lentebb Bűnbánó Magdolna térdel. A vízszintes keresztszárakban egy-egy térdelő angyal.

Mag. 138 cm.

Magyar munka, 1480 körül.

Szepességi templomból. A budapesti műkereskedelemből, 1937.

Lepold Katalógus 154. sz.

MISERUHA,

szövete arany alapon piros réteges bársony, nagy ananász-mintákkal. Firenze, XV. század. — Domború keresztjén Madonna Jézussal, a vízszintes keresztszárakban két angyallal, alatta Szent Katalin, majd Dorottya.

Mag. 131 cm.

Magyar munka, 1490 körül.

Először az 1609. évi leltárban.

Henszlmann: A bécsi 1873. évi világtárlatnak magyarországi kedvelőinek régészeti osztálya Bp. 1875—76., 190. l. — Dankó 99—100. l. (Képe XXXVIII. táblán.) — Pulszky Károly: Az esztergomi főegyház kincstára. AÉ., XIV., 1880., 289—290. l. — Irodalom. Egyház-

67
17 72

Schulz Margit

tamtónő kapzőintézeti
rajztanárjelölt

l Ferkápzomfoiskávk

1943-41. 146. l

Maradtam mély tisztelettel:

Révhelyi Elemér

Budapest, VIII. Szigetvári - u. 15.

Schulz Matild I. é'

Ferkàpzomfoiskàvk

1933-34. 43. l.

(1-től 686-ig.)

Schulz Simon
1845 - 1895.
Könyvkötő

l. Könyvkötők Lapja
1895. 12. sz

Lásd
Hunyady Könyvkötés
101. l.

Schulze Lajos

Soproni Képzőművészeti Kör kiáll. 1927.

4 1.

Schulze Tanís

feto.

laid

O. Várl 60-l.

tanu.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

az osztályfőnök aláírása

Engedél

a műhelyfőnök v
aláí

Schulze János

János Zsigmond erdélyi fejedelem udvari festője Fentnick a fejedelem 1569. dec. 20-án kiváltságot ad, misszerint képeit és rajzait nyomtatva behozni és árulni lehessen

Ormvárl
60. l.

Schulze Lajos

festő Sopronban 1847.

Ertl Antal ottani festőtanít

vagyi

A Soproni Képrőmű-

veszeti Kör Kiállítása

1927

824

Stöber Franz.

Öz u forrásnál. Aquatintés rk. Friedrich Gauermann után

K. 1.50

235 m. 186 sz.

SCHULZE *Lajos*, festő. Ertl Antal soproni festőnél tanult, s az 1840-es években Sopronban működött.

Ko-Gy II 4791

MDK

Schulzer Ármin

Sgrafitto diszités. Magy. Iparmüvészet, 1904. 76,-88 l.

MDK

Schulzer Ármin

48. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet. II. rész. Bp. é.n. 35. l.

Schulzer Ármin

v. czm.

1902-3

Éimisk 1930

88. l.

Műemlékek

Sor-szám	N é v	Rangfokozata
1.	Dr. Gerevich Tibor	elnök
2.	Dr. Genthon István	előadó
3.	Dr. Szentiványi Gyula	titkár

Schulzer Armin

1906 graf.

ki II. Nemzeti Szalonban

Rézkarcok.

Legiol, Carl l. Lechol, C.

Schulzer Ármin

keresk. min. tól
1000 K.

Értimisk 1902/3. 59. l.

~~Andriska Antal dr. III. 239~~

Schulzer Ármin

Isk. pályázaton vézkaveban I. díj.

Értímisk 1902/3. 54 l.

~~Arch. Ep. III. 22.~~

Schulzer Armin

Rézmetszésben II. dij:

Értimisk 1903/4.

30 l.

s 1936 feb 8 Kir.Magy.Pázmány Péter
l. NOS RECTOR ET ALMA CELEBERRIMA
NGARICA A FUNDATORE PIETRO PÁZMÁNY
Ornatissimus ac Doctissimus Dominus
lginti octo, rel.rom.cath.,l.Dombac regia Scientiarum Universitate
Artium ceu principali,item in Arin Grammatica et Litteratura Italica
tionem ac scientiam summa cum laude
mum ac Doctissimum Dominum ZOLTANUM
EM creavimus,prenunciavimus ac deOMA Hoc maiore Universitatis sigillo
nibus roboratum Ei dari curavimus.
ava mensis Februarii a.D. millesimo
.Kornis Rector. /Rányomott szárazpecanus.

Schubzer Árnim

Sgrafitto terveretek.
Repr.
Magyar Iparmüvészet
1904. 86. 87. l.

nné teszi
ti tó hal-

igeten.
.//V.ö.
en c.képével.//

ervrajza./
x 12 cm.

nézve a
t.

Schulzer Armin

Keresk. min. -töl 1000 k
államsegély

Értimisk 1903/4. 32. l.

mDK

Schulzer Ferenc János

nyomdász

1789 ben alkil nyomdát Selmecz-bányán.

Firtinger Károly: Hazánk könyvnyomdái

Grafikai Szemle 1893 évf. 1. 76 l.

MDK

Schum András és Schum József

Hadtört. Közl. 1912. 482.l.

Schum József és K

András

vézm.

l.

Hadtört. Közl.

1912. 482. l.

Tek

Európa Film Könyv e

Budape

Rothermere

MDK

Schum József és Schum András

Hadtört. Közl. 1912. 482.l.

Schum Viktor Vilmos

1904/5 II. - 1908/9.

Ferkèpzomfoiskèvk

130 - l.

elrendezés azonban a színházakat általában kissé ridegnek bizonyult, mert a publikum az előadásokban való elmerülésen kívül szeret kisebb csoportokat alkotni, egymást látni és örmagát láttatni. Ezen a hiányon segít némileg az a típusa a színházaknak, midőn az amfiteátrálisan elhelyezett ülések fölé egyetlen páholysort építenek, mely által az alaprajz az egyszerűségét még nem veszíti el és a páholysor és az abban ülő közönség a puszta falakat megélénkíti. Ilyen típusú színházak főleg 1900 körül épültek, de szecessziós stílusukkal, sajnos, gyakran igen kietlen benyomást tesznek a nézőre, pl. a müncheni Neues Schauspielhaus s a budapesti Királyszínház. Hasonló elrendezéssel épült a budapesti Népopera (Városi Színház), mely külső elrendezésében is túlságba menve tükrözi vissza belső beosztását. Ezen nagy tömegszínházak mellett a társadalmi darabok előadására újabban a publikum nagyon szereti az intim, teremszerű színházakat, melyekben a dialógus könnyebben elhangzik a nézők soráig, akik a viszonylag magas helyárak mellett mind körülbelül ugyanazon előkelő társadalmi körhöz tartoznak. Ezek a színházak többnyire páholyok nélkül, nem ritkán egyszerű terem formájára épülnek, emelkedő, kényelmes fotelsorokkal. Egyik legelső

A 765—766. nyomott kézirat hiányzik!

(A vörös számozás szerint a kézirat stimmel!)

a Szinyei-jutalmat, a Szinyei-Társaság grafikai díját s a Nemes-alapítvány Szinyei-tájképdíját. A Szinyei-kultusz céljait szolgáló és más művészeti

Schumann

č.

Lykanemzromantika

223. č.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Schumann

könyvkötő

Gyöngyös 1787

erod

Tróeskönyvk

75. l.

Schümann C

C. Schoen 1948

45 C.

846 szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

(Min. kiutalja dr. Vecse-
nyi D. 169.-ős visegrádi,
dr. Lux K. 54709.-ös felső-
őrsi és dr. Lux G. 50709.-ös
felsőörsi útiszámláját.

A beadv

Mellékle

Együttal

Előirat s

Utóirat s

Másolta:

Schumann Ignatz

becsi ipitett

temesvári zsidó

templom

1860-as

évek

A 90

27 l.

iszter rendeletéből:

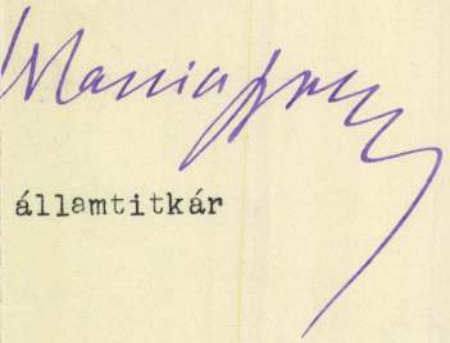

államtitkár

t s á g á n a k

B u d a p e s t

VII. Aréna-ut 41 sz.

Schumann, Ignaz

bécsi építész

a temesvár-belvárosi
Zsinagóga 1863-1865-
ben fenti terrvei szerint
épült

Barát Temesvár

122. l.

M E G H

az Istituto di Studi Romani Mag
Országos Bizottsága / IX.Hőgyes Endre
f.év junius 26.napján d.u.
a l a k u l ó k ö z g y
Tárgysorozat:

1, Az előkészitő bizotts
2, A tisztikar és a vála
3. Esetleges inditványok.

K.D.K

SCHUMANN, Ignatz építész
Bécsben

Temesvár, Szinagóga

Grünwald Fülöp - Namányi Ernő:
Budapesti Szinagógák Bp. 1949.
27. l.

Schumann Ignác

bécsi építész

Cisa

Berkeszi. Tem. mův. 117.

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

.....azaz: ..... Korona ..... f-ről

y összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

érnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta- és távirda

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi ..... hó 1-én.

Schumann Ignác

láid

z

Botemesvár

240. l.

..... *műhely.*

lyfőnökség!

év ..... hó ____n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

ztam.

.. évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Schumann Ignác

becsi épitesz

1863-65

l.

Berkeni Temesvár

68. l.

HELYSZÁM: Hiolapszekrény
SZAK: Művészet, Régészet.
DOSKAR FERENC KÖNYVTÁRA

Archaeologiai Közlemények.

I. k. 1859. teljes
II. k. 1861. teljes
III. k. 1862. ~~2. f. hiányzik~~ 1, 2, 3, 4 teljes
IV. k. 1864. ~~4 f.~~ 1, 2, 3 teljes
V. k. 1865. ~~1. f. 2. f.~~ teljes
VI. k. 1866. ~~1 2 f.~~ teljes
VII. k. 1867-68. ~~1 f hiányzik~~ teljes
VIII. k. 1870-71. ~~1 3 f.~~ teljes
IX. k. 1874. 1. f. hiányzik.
X. k. 1875-76. 1-2. f. 3 f. Valamennyi füzet.
XI. k. 1877. ~~1 2 f.~~ teljes
XII. k. hiányzik
XIII. k. 1879-80. 1-2. f.

XVII. k. 1895.
XVIII. k. 1895.
XIX. k. 1895.
XX. k. 1897.

LÁSZLÓ FÉLE PÁPIRTEK TÖRVÉNYVÉDVE

K. D. K.

SCHUMANN Károly mérnök

Bp. Dohány-utcai zsidó templom épité-
jénée Wechselmann I. épitésvezető mun-
katársa

Kotona József: A 90 éves Dohány-utcai
templom Bp. 1949. 6. l.

MDK

Schumann Károly épitész

A temesvári izraelita templom terve.1863-ban fedél alá került az épület. Repr.77.1. Glenc Fredy rajza.

Pesty Frigyes: A temesvári izraelita templom

Vasárnapi Ujság, 1864. 76-77.l.

~~412~~ ~~Spám. Erk. 1903. jul. 2ám~~

~~1903~~

490
6.8

Schumann Kirsch
Münsk

Budapest 1903 Junius 30 án

PHOTOLITHOGRAPHIA, CZINKOGRAPHIA, PHOTOTIPIA.
FÉNYNYOMAT, AUTO- ÉS LITHOGRAPHIA,
Fénymásolat.

KLÖSZ GYÖRGY

udv. fényképészeti műintézet

KIRÁLYNÉ

BUDAPEST

VII. Városligeti fasor 49.

...nlék Bizottság

Helyben

Budapesten.

...olatok 5-5 példány					
...21 ...	à 3.-	-	Kr.	26	43

jellegzetesen és keletien magyarok.
általános európai stílusának sajáto
tematikum és az élénk kolorizmu
hanem *a stílus vegetatív, passzív sz*
napnyugati feszültségének nyoma
Az *elringató szemlélődés és a terjeng*
tárgyait élteti, nagyon szívünk sze
lirizmus.

Szőnyi István ezidei gyüjtem
újabb fejlődésre vall. A festő stíl
ugyanakkor, főként színárnyalati fín
Kiváló példa erre az „Ivóban" n
életnagyságú, asztalnál ülő férfi lát
hatni szegényes téma. Mégis dúsan
zöldes, barnás modulációk végtele
fejek és kezek az egyben gyöngéd é
festői skálája igen kiszélesedett. A
és tobzódó színbőségével szemben
rajzának és színeinek jámbor lejtés
freskószerűsége. Könnyedén és vi

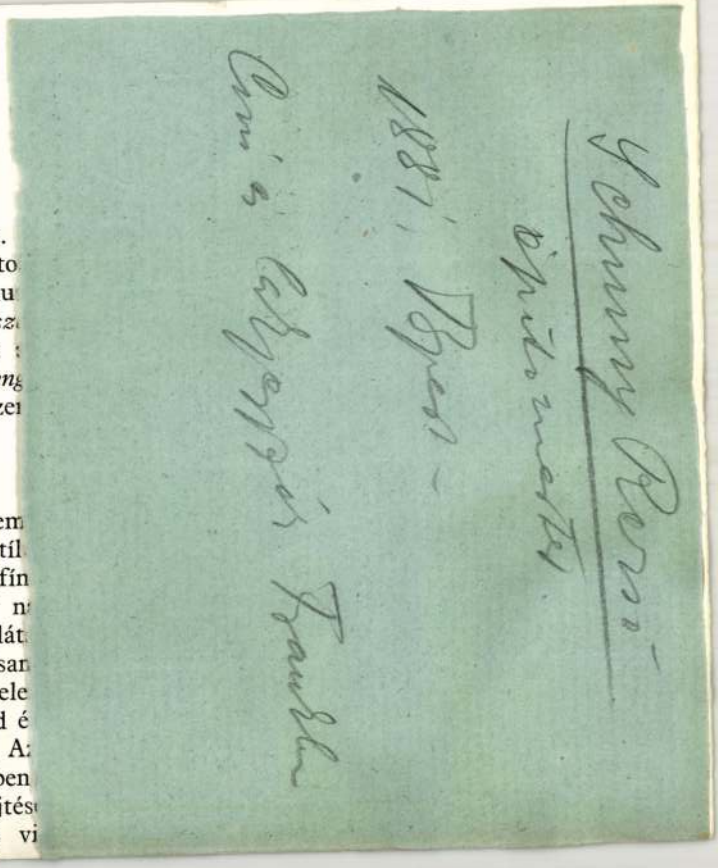

Schun Péter

ötvös
(pitter schun)

1630. jul. 29. a brassói ötvösök ifjabb céhmesternek választják meg.

A brassai ötvöscéh sed. vagyonjegyzéke. 1630.

Ballagi Aladár: Kecskeméti W. Péter ötvös könyvt. Bpest. 1884. 16.

Schun Péter

ötvös.

1631. jul. 7. ujból ifjabb céhmesterré választottak.

u. o. 1631.
u. o. 16. l.

Schun Péter

1632. jul. 12. idősb céhmesterré választottak.

u. o. 1632.
u. o. 17. l.

SCHUMANN László szobrász

BUDAPEST, I. Pontyu. 3. Hunfalvy Szaktörepiszt.

I. Világháborús Emlékmű

Adatok a Viziváros történetéhez. Szerk.
Mészáros György, Mészárosné Herczog Magdolna.
2.köt. Bp. : Budapesti Városszépítő Egyesület,
1991 255 p.

Schuman Ludák

Győr 1831–1834

l.

Yankó Ötvös apródok

12. l.

M. D. K.

SCHUMBAUER Antal

1809. a kolicsi gyárban működött

Csányi 1954. 31. l.

Schumbauer Antal

l. Reihelyitatai maj

30. l.
87 l.

1358. MISERUHA, vörös alaprajzu
kleingemusterter roter und rot

1359. MISERUHA, középsávja fehér
XVIII. sz. — Messgewand, das
teile gelber Damast. Französis

1360. HÁROM KÜLÖNFÉLE SZÖ
verschiedene Stoffe, zwei Brok

1361. SELYEMBROKÁT, fehér sel
virágok. Francia, Louis XVI.
Streublumen. Französisch, Lo

1362. ARANYHIMZÉS, piros bársc
mánttal szegve. Egy szélesebb
auf rotem Samt Renaissance-
umsäumt. Ein breiter und ein

1363. OLASZ SZŐTTES, fekete és
schwarz und rot. Volkstümlic

1364. HIMZETT TERITŐ, világos
XVIII. sz. — Stickereidecke
umsäumt. Spanisch, XVIII.

1365. SCUTARI BÁRSONY, tükr
XVIII. sz. — Scutari Samm

1366. SCUTARI BÁRSONY, hasor

inezéssel, heráti kerettel. XIX. sz. — Gebetteppich,
er Bordüre. XIX. Jh. 175×120 cm.

medaillon. XIX. sz. — Sultan-Teppich, im roten
cm.

ben kartus szines virágokkal. Arabeszkes kerettel.
, im braun-roten Spiegel Kartusche mit Blumen.
s Philippe. 400×338 cm.

iti rajzzal. (Hibás.) XVIII. sz. — Beschirteppich,
Jh. 160×315 cm.

sávos kerettel. XVIII. sz. — Kula Gebetteppich,
XVIII. Jh. 180×115 cm.

kapcsolt medaillonokkal. Keretében kufi-disz.
, darin Medaillone mit Ranken. In der Bordüre

pmedaillon, három sávos kerettel. XVIII. sz. —
telmedaillon. XVIII. Jh. 244×132 cm.

daillonnal. XIX. sz. — Kasak-Teppich, in rotem
cm.

. Fehér tükör, kék keret. XIX. sz. — Persischer
gel weiss, Bordüre blau. XIX. Jh. 206×128 cm.

Schrumbauer Antal

1809 Tata.

Gámyi 1954

31. l.

MDK

Schumichraszt Borbála, Üllő

textil

O. Iparm. és Háziipari kiáll. Magyar Iparmüvészet, 1929. 133. l.

Schmitzky József

plakátművész

Erődi – Bodnár

223 l.

POUSSIN, GASPARD DUGHET (francia festő, 1613—1675)
Krisztus sírbatétele
Vászon, olaj, 38×30 cm.

NÉMET ÉS OS

ALTOMONTE, MARTIN (osztrák festő, 1657—1747)
Szent Sebestyén vértanúsága
Vászon, olaj, 153×93 cm.

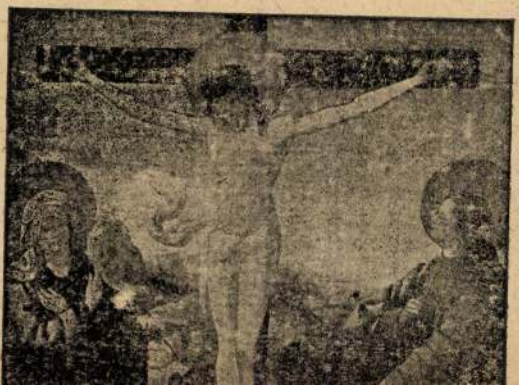

Heinrich Schumm, festő

Pásztortűz, 1930. 25 sz.
608. l.
Kós Károly: Erdélyi Képrőmű vezek
Kiállítása.

Schumm Heinrich

l.

Művészeti lexikon

Kolozsvár 1942.

39. l.

Schumm János

építész

Brassó, 1870

László

Fleischer Béla

83. l.

SCHUMIY Antal ácslegény. 1796-ban --+ Polereczky Györgynél a ciszterci ta kolostoron dolgozik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Schumix Antal, ácslegény

1796-ban Polereczky Györgynél a cisztercita kolostorban dolgozik.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 398. old.

MDK

Schumnicky József

Templom interieur, vf.

Interieur, vf.

N.Szal. tav. tárl. 1922. máj.

Schumnicky József

Templom interieur, vizf.
Interieur, vizf.

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Schumy Erna

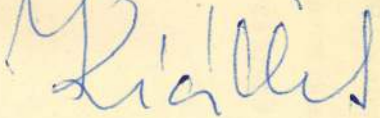

P. H. 932- IX. 4.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gy
Megrendelés esetén az összeg MNB 1
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület épitészeti állagának a t

M

M. D. K

SCHUMY Istvan

A vórosmajór u. 44. sz. villa

kibővítése (1891–92.)

Budapest müemlékei II. Bp. 1962. 575, 576. e.

MDK

Schumy István épitész

Magánépitési engedélyek Bp.

Vállalkozók Közl. 1905. nov. 8. 5 l.

Schumy István

épitomester

+ 1908. aug. 26.

Bpesti épitomester-
sek stb. ipartes-
tulete V. ěvk.
1909. 182 l.

Etruria ermei V. 254.

zebánya

Schumy Rezső

építőmester

1858/9-ben az alábbi iskolában tanult.

Jánosi II. ker. reálisk.

105. l.

21.015/1940. szám.

A Müemlékek Orsz. Bizottsága tek.Elnökségének

Budapest.

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

IX.Hőgyes Endre-u.10.s

MDK.

Schun József

Kiállitási hir

Petőfi Népe 1967 ápr.29.

Schuns Peter

ötvös

1629 elöször
1637 utoljärt célmester

BRASSO
RE. 20. l.

Schuss Péter

ötvös

1655 mesterré lett
1675 meghalt.

BRASSO
RE. 21. l.

Peter Schum

cool

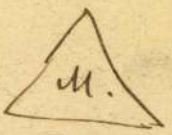

20.1.

Schum Pitter alias Repser

ötvös 1631

Lásd

Gyászfás Brassó 113

Schum Piter

ötvös 1661.

laid

Gyárfás Brassó 296.

_____ *műhely.*

főnökség!

_____hó____n történő kifize-

_____ indokából személyesen meg nem

_____szamu _____

n.

vi _____ hó_____

_____

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Schuu Péter

ötvös † 1642

Lásd

Gyárfás Brassó 260.

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

ezem:

.....

y helyettesének
sa.

Endrényi Imre, Szeged.

Schun Péter

ötvös † 1642

laid

Gyárfás Brassó 324

..... *mühely.*

...főnökség!

...v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

...m.

...évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Schön (Reposer) Péter

brassai ötvös

1604 – 1642

d. Jul

FRANZ SCHUNDA, hangszerkészitő

"MEISTERBUCH"1836"/1867-ig/, 179 lap, 63-on német szöveg 3 irástipus. a/. Kalligrafált "gestorben ist..." sir, kereszt szomorúfüz. 1836-1845. b/. Lent halálozási dátum tintával 1845-1870. c/. Lent adat, halálozás "vékony" tintával, 1846-1870. -1856 után ceruza bejegyzések. 6.. egyz "53. lap./Ceruzával:/Franz Schunda, Patentiert den 26. Nov: 860. Auf Holz und/Messing Blas Instrumente bezahte /sic!/die Taxe mit 30. fl./ö.w.". 199. old

GÍBRY GYÖRGY: A pesti hangszerkészitő céh Mesterkönyve 193. old

FOLIA ARCHAEOLOGICA. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve. XXI. 1970. Bpest

Schwanda Ferenc

hegedükészitö Budapest.
1850, 1871.
Schüler seines Bruders
Josef, bei dem er um 1850
in die Lehre trat. Er
wurde Theilhaber der
Firma und trat 1871 aus
derselben aus.

Lütgendorff

582.l.

Schůmdá Ferenc

hangszerkészítő

l.

Ezredeveskiáll

I B. 19. l.

BUDAPEST
1935 SEP 23

Schunda József

Hegedűkészítő Budapest.
Geb. in Sibřin in Böhmen
1818.
Gründer der am 16.
Januar 1848 errichteten
und noch heute be-
stehenden grossen
Musikinstrumentenfabrik.

Lützendorff

582. l.

snek, értékesnek, uttörőnek mutatkozik.
atos.
letem kifejezését

Dr. Kálmán s. k.

Schünda József

pesti hangszerjáros.

l.

Ezredevés kiáll

I B. 18. l.

Vetencze. XVI. vizirad.

Fés kerek kalapot viselő

2940

72. A. Conring.

(Sz. Mecklenburg Strelitzben 1865. julius 19-én.)

Németalföldi férfi képe.

A térdig látható férfi jobbra fordulva, ~~van ábrázolva~~ áll. Jobbját csipőjére támasztja s baljával kardjának kosaras markolatát fogja. ~~Kerek kalapot visel,~~ Haja ősz, bajusza s szakálla leberetvált, apró szeme kék. Vállra vetett köpenyege, kabátja s bő nadrágja fekete; elől kilógó ingének széles gallérja meg visszahajtott kézelője csipkés; kardkötője fekete szij. Jelzése alól jobbra két sorban: »*A. von Conring München 1896.*« by lelt sz. 501. —

~~Pastell, papiroson,~~ Aquarell méretei 133 : 91 cm. — Vétetett az 1898 ~~ban. — Ltsza 501.~~ május 18-ki 29527 sz. levzat alapján 500 frton (2000 K.).

4

Schunda József
hangszerajtás

laid.

M. Könyvszemle
1928. 25. l.

378 **Gelléri Mór.** A Brüsseli Kereskedelmi Muzeum. Különös tekintettel egy Bpesten létesitendő Keleti kiviteli muzeumra. 8° Bp. 1884. 38 l. . . . . 100.—

379 **Gespräch** über d. Fleiss u. über d. Arbeitsamkeit. 8° Ofen 1832. 16 S. . . . . 100.—

380 **Hantos Elemér.** Bpesti váltószabályok. 8° Bp. 1909. 29 l. . . . . 100.—

381 **Heltai Ferenc** . . . előterjesztése . . . az uj központi gázgyár épitése ügyében. Bpest 1910. 4° . . . . 120.—

382 **Hennike** u. **Hude.** Schlachthaus u. Viehmarkt in Budapest. Mit 13 Kupfertafeln. Fol. Berlin 1876. 10 S. Hl. . . . . 200.—

383 **Jahresbericht** d. Pest-Ofner Handels- u. Gewerbekammer für 1857—59. 8° Pest 1860. 279 S. . . 240.—

384 **A bp. Kárpitos-,** gombkötő-, paszományos- és paplanos-ipartestület 25 éves története 1887—1912. Képekkel. 8° Bp. 1912. 156 l. vsz. . . . . 120.—

385 **Kereskedelmi-Bank,** A' pesti szabadalmas Magyar — alap- és rendszabályai. Pest 1842. 4° 21 l. . . 120.—

386 **Közárucsarnok,** Jelentés a Klauber-féle — ügyében. 2° Bp. 1882. 40 l. tv. . . . . 100.—

387 **Közraktárak.** Szerződés a fővárosi — bérlete tárgyában. Bp. 1882. 8° 131 l. . . . . 240.—

388 **Közvágóhid,** Jelentés . . . a — és marhavásár bővitése és berendezése iránt. Bp. 1892. Fol. 24 l. . . 100.—

389 **Králky János.** Uti jelentés a külföldi nagyobb városok közvágóhidi és marhavásári berendezéseinek tanulmányozásáról. 9 rajzmelléklettel. Folio. Bp. 1892. 36 l. . . . . 120.—

390 **Lederer Sándor.** Iparcsarnok és állandó Kiállitás. — Errichtung von Gewerbehallen u. permanenten Ausstellungen. 8° Bp. (1880) 38 l. . . . . 120.—

391 **Maygráber Ágoston.** A dockrendszer s annak alkalmazása a Budapesten állitandó közraktárakra. Pest 1865. 8° 170 l. fv. . . . . 120.—

392 **Mueller Otto.** Dampfkessel u. Dampfmaschinen auf d. Millennium-Landesausstellung in Bp. 1896. Mit über 100 Fig. 4° Berlin 1896. 32 S. . . . . 120.—

393 **Nyáry Pál.** T. N. Pest Vármegyének 1839 Junius 10-kén . . . kiadott . . . értesités . . . Fáy András urnak . . . terve szerint felállitandó megyei Takarékpénztárról. 8° 8 l. Igen ritka . . . . . 240.—

394 **Óbudai gázgyár.** Tervrajz. 1915 . . . . . 100.—

395 **Ormody Vilmos.** Első Magyar Általános Biztositó Társaság 1857—1907. Műmellékletekkel. Folio. Bp. 1908. 178 l. vsz. . . . . 180.—

396 **Paur Ödön.** Gazdák biztositó szövetkezete emlékalbuma. Sok képpel. 8° Bp. 1913. 128 l. . . . . 100.—

397 **Pester Lloyd-Kalender** f. d. Jahr 1865. 4° Pest 1864. 164 l. . . . . 200.—

398 **Pester Lloyd-Kalender** für das Jahr 1866. Mit einem vollständigen Handels- u. Gewerbe-Adressenbuche... Pest 1865. 8° 173 l. . . . . 150.—

399 **Platzer Antal.** Adalék és tervjavaslat a bp. iparkiállitások kérdésének végleges megoldása iránt. 2 terv-melléklettel. 8° Bp. 1882. 50 l. . . . . 150.—

400 **Pólya Jakab.** A bp. bankok története az 1867—1894. években. 8° Bp. 1895. 208 l. fv. . . . . Eladva

401 **Pólya Jakab.** A pesti polg. ker. testület és a bp. nagykereskedők és nagyiparosok társulata története. 4° Bp. 1896. 525 l. Képekkel . . . . . Eladva

402 **Pontonerie.** Pest város árucsarnokai és vásárterei. Pest 1872. 8° . . . . . 120.—

403 **A m. k. posta és táviró** legujabb müszaki berendezései. 4° Bp. 1908. 236 l. fv. Számos képpel és ábrával . . . . . 120.—

404 **Rácz Sándor.** Budapest távíró- és távbeszélő ügye 1889-ben. 8° Kolozsvár 1890. 44 l. . . . . 100.—

405 **Siklóssy László.** Kuny Domokos, egy budai kerámikus a XVIII. században. Sok képpel. 4° Bp. 1918. 172 l. . . . . 300.—

406 **Schunda V. József** cs. és kir. udvari hangszergyár története 1848—1898. Képekkel. 8° Bp. 59 l. . . . 120.—

407 **Szuppán Vilmos.** A bp. kereskedelmi akadémia 1857—1907. Képekkel. 4° Bp. 1907. 248 l. . . . . 180.—

408 **Budapest szőv. vásárcsarnokai.** Képekkel. 8° Bp. 1897 . . . . . 120.—

409 **Zaka Lajos.** A bp. könyvnyomdászok és betüöntők egylete negyedszázados fennállásának története. Bp. 1887. 8° 173 l. . . . . 120.—

Közegészség-ügy.

Fürdők.

410 **Bosányi Béla.** Szent Lukács-fürdő. Buda téli és nyári gyógyhely. meleg és langyos kénes források. 8° Bp. 147 l. v. 25 fénynyomásu és chrom. képpel . 120.—

411 **Bruck Jakab.** Erzsébet-sósfürdő. Bp. (Buda) alatt mint gyógyhely és keserüviz forrásai. 8° Bp. 1877. 30 l. . . . . 120.—

412 **Edvi-Illés L.** A budai... Császárfürdő s gyógyintézetei. Pest 1843. 8° . . . . . Eladva

királyi papságodnak, engedd, hogy mindig azok
cselekedjük, amelyek a Te dicsőségedre valók.

De esedezünk Hozzád nagy szent reménységg
jóravezérlő Szentlelkedért is. Ha magunk uta
járunk, bizonytalanságok mélyein és meredéke

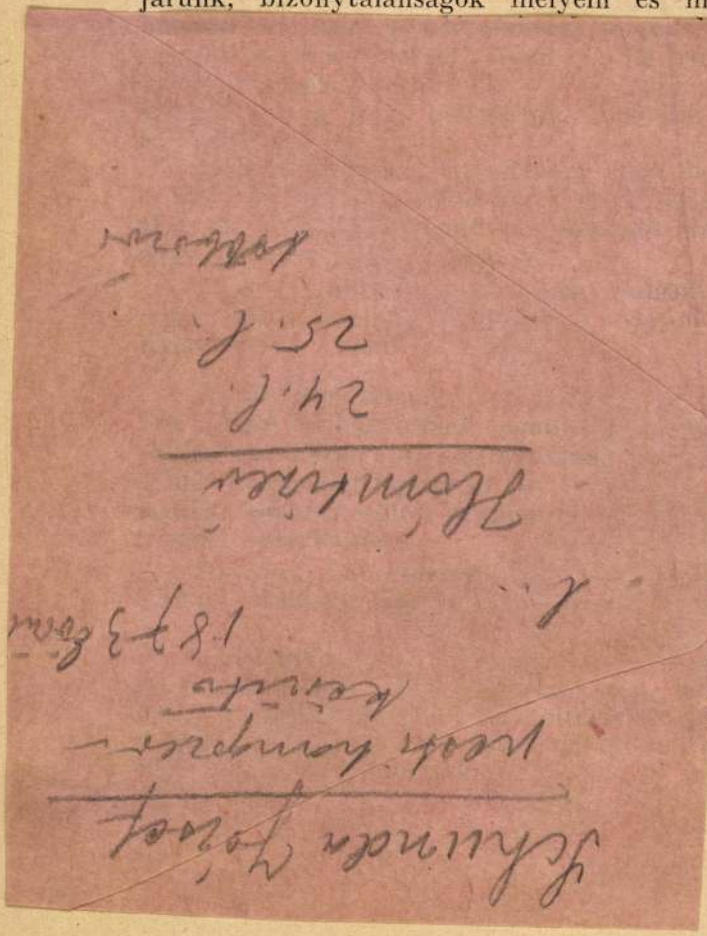

nnek? A négy szelek irányából, a nagy messziségből, osise megismétlődnék felettünk... Az apokalyptikus

ongó lelkesedéssel verik a készülőt. Lapjaik homlokán, hivogat:

DOK ÉV."

ılmányi versenyt rendeztek, melynek tizenöt jutalmazott A másik csoport, a Verhovay-Egylet nyolcvantagú vasárnapot Debrecenben töltötték, résztvettek a nagy-napon" újra itt lesznek... A new-brunswicki lelkész, ek, hogy az őszi Úrvacsorához Debrecenből fog vinni

örő örömet, áhítatot és bizonyságtételt, mely mind előt-zbe borítsa Debrecent.
b magyar református gyülekezet, a nyolcvanezer lelkes rjait kitárva vár. „A Magyar Református

agy emlékeihez: az egyszerűségében is legszebb és leg- négyszázéves multját ünneplő Kollégiumba. Hívunk hoz. És hívunk a Gályarabok Emlékoszlopához, hogy tőle az orcátok.
oly célja az egység dokumentálása. Mit ér a mi életünk rában; — vagy egybekötött kéve, mely megőrzi aranyló agvetésre?
ódon köveinket lássátok, hanem sokkal inkább azért, jározzék felétek: az Úrnak Lelke, Ki a messzeségben is forrasztja szíveinket, a szentek egyességébe, a magyar közösségébe.

Uray Sándor.

JOSEPH SCHUNDA, hangszerkészitő

"MEISTERBUCH/1836/1967-ig/, 179 lap, 6[illegible]-on német szöveg 3 irástipus.a/.Kalligrafált"gestorben ist..."sir, keresz szomorufüz.1836-1845.b/,Lent halálozási dátum tintával 1845-1870.c/.Lent adat,halálozás"vékony"tintával,1846-1870.-1856-tól ceruza bejegyzé ek. 6.jegyz "39.lap.JOSEPH SCHUNDA,hangszerkészitő/Holz-Blas/Instrumentenmacher/23 JÄNER/1848/Alatta ceruzával:/Am Jahr1858 erhielt Schunda ein Geigen Macher Meister Recht,durch die Stadthalterei,ohne dass er je die Geigen Macherei gelernt hat.". 198.old

GÁBRY GYÖRGY: A pesti hangszerkészitő céh Mesterkönyve 193.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA.A Magy.Nemz.Múz.Évkönyve. XXI. 1970. Bpest

SCHUNDA W.JÓZSEF,hangszerkészitő

A pesti hangszerkészitő céh mesterkönyvében szerepel. "MEISTERBUCH/1836". 39.lap. 23 Jäner 1848. 193.old

GÁBRY GYÖRGY: A pesti Hangszerkészitő céh Mesterkönyve 193.old

FOLIA ARCHAEOLOGICA.A Magy.Nemz.Múz.Évkönyve. XXI. 1970. Bpest

Schunda József

MDK

xcxcxcxcxcxcxcx hangszerkészítők/

Varju 1929. 77 l.

Schunda V.

hangnergyarós

irod

Marslaghy Ferenc

Levelek az országos

kiállitásról.

Uj Magyar Sion

1885. XVI. 689. l.

1.-87.-ll.

Budapest
1892

és utasítom, hogy az ebben foglaltakhoz alkalmazkodni szíveskedjenek.

Debrecen, 1938 július 11.

Uray Sándor, püspök h.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

3177—1938. szám.

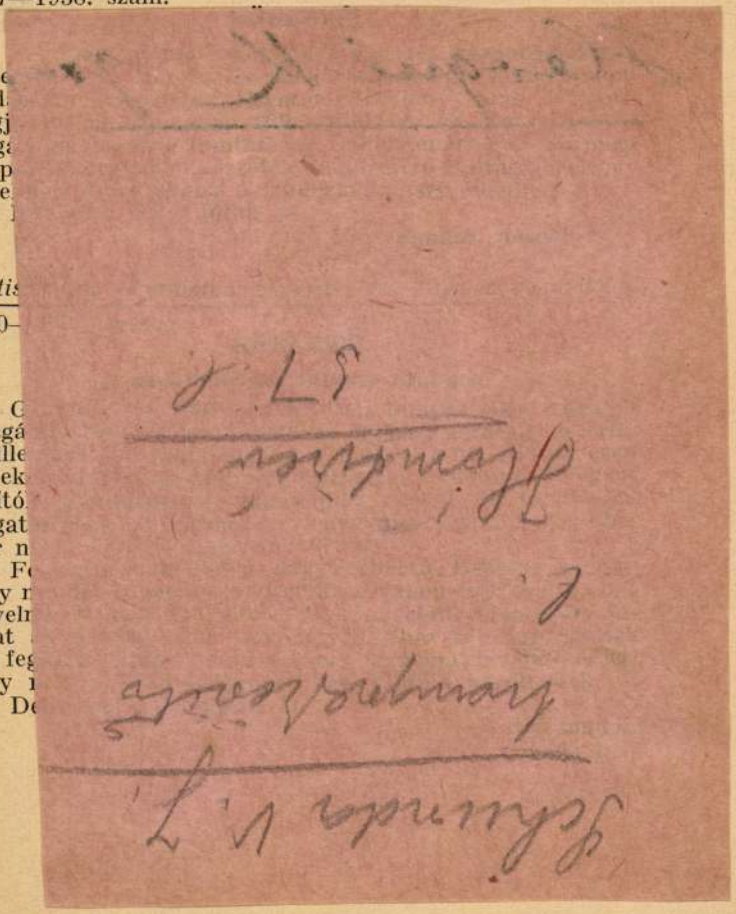

felosztható segély összege sem korlátlan s a háborús évek óta ez volt az első év, amikor 12,000·— P-t meghaladó összeget lehetett szétosztani. Ez is csak addig tarthat, amíg a kintlevő hátralékos járulékok nagyobb összegben folynak be. Ha a hátralékok befolytak — ami 3—4 év alatt megtörténik — évenként átlagosan 15—16,000 P lesz ezen a címen felosztható. Ezért kívánatos, hogy az egyházmegyei közgyűlés a folyamodó egyházközségek közül csak azoknak a kérvényét terjessze fel, amelyek a feltételeknek minden tekintetben megfelelnek és amelyeknél a segély megadásának sürgőssége kétségtelenül igazolható.

A közalap intézőbizottságának állandóan követett gyakorlata szerint nem részesíthető közalapi egyszersmindenkori segélyben az az egyházközség, amely

a) közalapi járulékkal hátralékban van ;

b) tornyot, orgonát, lelkészi vagy tanítói lakást vagy melléképületeket épít, javít, vagy az ezeknek elvégzéséből származott adóssága törlesztésére kér segélyt ;

c) három éven belül már részesült közalapi egyszersmindenkori segélyben.

Istennek hála, egyre szaporodik azoknak az egyházközségeinknek a száma, amelyeknek nincs közalapi hátralékuk, de nem csökken azoknak az egyházközségeknek a száma, amelyek a konventi jegyzőkönyvben évenként közölt eljárási mód ellenére is — bár tudják, hogy a feltételeknek nem felelnek meg — beadják közalapi egyszersmindenkori segély iránti kérvényüket. Ez az eljárás egyrészt a felettes egyházi hatóságokat ok nélkül terheli, másrészt megnehezíti a segélyezésre valóban rászorult és érdemes egyházközségek alapos elbírálását. Ezért annak az egyházközségnek, amelyik a feltételeknek nyilvánvalóan nem tud megfelelni, nem lehet a kérvényezéshez szükséges ürlapot kiadni, ezenkívül már az egyházmegyei közgyűlésnek vissza kell utasítani a feltételeknek meg nem felelő kérvényeket és az elvileg teljesíthető kéréseket a rászorultság és a sürgősség figyelembevételével rangsorolni.

Debrecen, 1938 július 11.

Uray Sándor,
püspök h.

(Schunda V. J.)

Könyvel

( ) A cimbalom története.

BÉTA
IRODALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST: VI., ARADI-UTCA 10.
TELEFON: AUT. 207-54-57.

Budapest,a póstabélyeg kelte

Mellékelve van szerencsénk az 1.-én esedékessé váló

Schunda V. József
hangszergyáros

ivod

Schunda V. József cs.
is kir udvaro hangszergyár
tört. 1848–1898.
Kejickkel.
Bp. 1898. 8-r. 59. l. V

Den 13-ten Mai,
1949.

1949.

Barát!

írtam

VI. Aufgabe.

Der Brief eines Zeitgenossen
über Goethe.
(Fordítás németről.)

Weimar 1822. február 20.

degdrágább, nagyon szeretett barát!
Már régen írtam volna Önnek, egyedül én

MDK

Schunda V.J. hangszerkészitő

A párisi kiáll. jutalmak kiosztása. Vas. Ujs.43.sz. 1878. 687 l.

MDK

Schunda V. József

cs. és kir. udv. hangszergyár tört. 1848-98.
képekkel. Bp. 59.l.

Schoen Pest-Buda

MDK

Schunda Váncel József

cimbalma nem elégiti ki izlésünket: rengeteg fáradtsággal készült kirakott, metszett, sokszorosan tagolt munka, - de nem ez a döntö.

A Magyar Iparművészet Karácsony.
Magyar Iparművészet.1897/98 157-160.l.?

Schünda V. József

hangszerárugyára

l. Edvi Ap

562. C

sihedereket — a kik kiadást alig, de hasznot sokat hozhatnak. Minek olyan jószág mellé béres, mely csak szánt és őszszel más munkát nem vágez? A fagy beálltával a vett ökrök, (melyeknek fiataloknak kell lenniök) rendesen takarmányozandók, mig a régiekből a fölösleges szám felhizlalva eladaedó. A hizlalási munkálatokat a béresek végzik felváltva, vagy pedig közös erővel. A napszámos ostoros ökrei fölött természetesen egy-egy öreg béres ügyel fel.

Régi tapasztalat, hogy a szántóföld termőképesége annál jobban aláhanyatlik, minnél tovább hevert az bevetetlenül. A parlagon heverő termőföldek teljesen elromolhatnak, holott ha ugyanazt a földet takarmánynövénynyel vetettük volna be, részint a beárnyékolás miatt, részint a légenyszaporulat folytán, a talaj erőben gyarapszik már a takarmánynövényből kifolyólag, nem is emlitve azon termőképességet, mely a fokozott trágyaprodukcióból származik.

A gazda összes igyekezetének tehát oda kell terjedni, hogy a fekete ugart — ha elegendő ereje van hozzá — mellőzze és a tarlónövényeknek is kiterjedt helyet biztositson. Vannak növények, melyek rendkivül gyors fejlődésükkel tünnek ki. Ha ezeket nem mulasztjuk el rendesen vetni, belől zöld, savanyitott, vagy száraz szénát csinálni — esetleg pedig, ha kellő mennyiségü kaszásunk nem volna, zöld trágyaként alászántani: akkor soha sem kellene panaszkodnunk rossz termések felöl.

Mindezekhez azonban elengedhetetlen a szigoru pontossággal kiszámitott munkaterv. A gazdának mindig tudnia kell, vajjon hány igásökör dolgozza be a különböző növények alá a munkát, mennyi szükséges a behordáshoz, trágyahordáshoz stb. Ha azután nincsen elegendő marhája, nem tehet egyebet, mint venni elegendő számut.

Aratáskor — gyors és jó munka elérésére — a kereszteket sorba rakassuk és a tarlót a mint a kévéket csomóba rakattuk. azonnal buktassuk le. Ebben az esetben határozottan gyorsan és aratás után azonnal hozzá kell fognunk a *sekély-szántáshoz*, mert ha ezt az időpontot elmulasztottuk, a talaj nagyon kiszárad és igy a szántás is rossz, rögös lesz. *A hántó-szántásnak nagyon fontos szerepe van* a termés emelésében, mert itt nemcsak arról van szó, hogy a későbbi szántásoknak könnyü és jó munkát biztositsunk, hanem arról is, hogy a tarló maradványok, trágya stb. hamar elkorhadjanak, a növénynek táplálékul szolgáljanak, és hogy az őszi vetés idejére a talaj nedvességét is biztositsuk. A növénynyel bevetett terület felső rétege általában véve joaban ki van száradva, mint a parlagon heverő ugar földé. Jobban ki van száradva egyrészről, mert a növény a talaj nedvességével élt, más oldalról pedig, mert a vetés földjében a talaj hajszálcsöveinek idejük volt létrejönni és a talaj nedvességét elpárologtatni. Hogy ez a körülmény a parlagon heverő szántók, tehát hajszálcsövességétől megfosztott ugarföldön ily nagy mértékben fel nem található: bizonyitásra nem szorul. A fennebbiekből önként folyik, hogy a talaj *porhanyosságát és nedvességét csak ugy biztosithatjuk, ha a szántóföld felső rétegét sekélyen fölszántjuk*, ily módon a talaj kapirállis vizelvezető csöveit megsemmisitjük és a későbbi munkálatoknál kevesebb erőt igénylő szántást biztositunk magunknak.

A mint a tarlót lebuktatjuk, összes igyekezetünknek oda kell irányulni, hogy a tarlómaradványok elkorhadjanak és ezzel a korhadással a szántóföldet is erjedésbe segitsük hozni. Erre határozott szükségünk van, mert a föld beéredése következtében mindig uj és uj tápláló-anyagok jönnek a növény részére felvehető állapotba s igy a növény első élete napjait és későbbi fejlődését is ily módon biztosithatjuk. *Abban az esetben, ha a hántószántást mélyebben eszközölnök, célunkat nem érnénk el*, nem érnénk azért, mert a tarlómaradványokat mélyen lebuktatva, hozzá se levegő, se melegség nem juthatnak s igy a rothadást és korhadást előidéző ezen két fontos tényező kizárásával a tarló sem volna képes elkorhadni, de a talaj sem megéredni.

A hántó-szántást legfeljebb 5—6 cm. mélyen eszközöljük; de azért ily mélyen is lelkiismeretes pontossággal ugy. hogy a tarlómaradványt a földrészecskék teljesen ellepjék. Ily helyen természetesen a *sekély és széles fogások indikáltak*. A tarló-szántás céljainak a közönséges ekék (tehát az egyes ekék egy faja sem) nem felelnek meg, mig ellenben a kettes és hármas ekék hitünő és gyors munkát szolgáltatnak és ezt pontosan is végzik.

A tarlószántás, vagy mint sokan nevezik hántó szántás, után boronálásnak rendes kötülmények között nincsen helye s a hengerezés is *kivételképen* csak akkor van okadatolva, midőn a felhántott talajrészecskék nagyon szárazak.

A hántó-szántás befejezése után a földnek tarlómaradványok elkorhadására és a talajban keletkező kémiai folyamatoknak megindulására, nyugalmat kell engednünk. Ha ezt a nyugalmat konczedáljuk, a szántóföld kellő nedvesség és áterjedtség birtokában porhanyós állapodban fog összeomlani a későbbi szán-

Ez idő szerint — nem igaz!

Mert a hány esetre ki lehet mondani a javulást, azzal szemben ugyanannyi, vagy megközelitő halálozás áll. S a javulás még nem mat ad a terjedésükre. A sajtosodott góczokban fellépő szétesés nem gyógyulás, hanem inkább káros hatás, a gümős anyagokba bezárt és a szétesés által felszabaditott gömökóranyag tovahurczolhatásra való képesitése által».

Ez a legeslegujabb magyar hozzászólás a dologhoz.

És én mindezekben, s még több itt föl nem sorolható, részletesen nem tárgyalható ellenszólásokban látom a holtest kiáltó tanuságát, «tetemre hivás»-át, a rothadásnak indult emberi porhüvely rettenetes bizonyitását, hogy a *fantázia erény a regényirásban, de bűn az orvosi tudományban*, bűn olyan módon, a hogy ebben az esetben történt!

Mi is volt a kérdés?

Szakértő előtt az, hogy: «Mi a kochin hatása?»

Nem hiszem, hogy lenne orvos ember széles e hazában, a ki azt merné állitani, hogy tudja a kochin hatását, hogy azt feltétlenül jónak itéli, hogy azt ma már bemerné oltani a saját gümős gyermekébe. — Talán ezelőtt néhány hó nappal megtette volna, ma nem hiszem.

Mi a második kérdés, a laikusé?

«Igaz-e, hogy a kochin gyógyit?»

gyógyulás, — még a bőrfarkas (lupus) behegedési tünete sem a feltétlen, elvitázhatlan gyógyulás bizonyitéka.

A visszaesést, a baj ujonan való nyilvánulását (recidiva) csak az idő zárhatja ki. Az az idő nem egy év, sem két év, hanem ugylehet évtized.

Egy nagyon előkelő és a fantáziát az ő tudományában nagyon kerülő orvostanártól hallottam legutóbb a következő nyilatkozatot, a mikor azt kérdezték tőle, hogy hogyan áll a kochin-dolog:

«Hát ez az arány: kezeltek például hét beteget azzal a szerrel, s *csak* három halt meg tőle, kettő megszökött, a megmaradt kettőn meg nem szeretem a tüneteket».

Szomoru, de ugy van, hogy az orvosvilág bizalma nagyon megcsappant és joggal az uj szer iránt, s a millió meg millió beteg láztól fényes szemeiben kialudt a remény örömének ragyogása, nincs igaz, gyógyitó arkánum.

A tudósok serege meg, az a számban kicsiny, de rettenthetlen légió küzdi tovább az ő harczát az emberiségért, az emberiség nevében, keresi a fegyvert az ellen az alattomos, lassan ölő, kérlelhetetlen ellenség ellen, körülte jár már s én hiszem, hogy rövid időn megkapja, hiszem, hogy: «A leányzó nem halt meg, csak alszik».

P. Gy. dr.

A háromezredik pedálczimbalom.

Schunda József 3000-dik czimbalma, minden tekintetben remek kiállitásu és bájos, pompás hangu hangszer, 1891 márczius havában lett nyilvánosan bemutatva a budapesti VI. és VII-ik kerületi kör disztermében a fővárosi zenevilág meghivott kitünőségei, az irodalom, sajtó s kiváló társadalmi körök részvéte és osztatlan elismerése mellett, egy e czélból rendezett diszhangversenyben.

Valódi zenei eseményt képezett e bemutatás, mely a magyar müipar terén egyedül állónak nevezhető, amennyiben fényesen igazolja az ország zenei kulturképességét. Mert ha csak egy pár évtizedre is visszatekintünk: e speciális magyar hangszer gyártása terén hazánkban, melylyel pedig a magyar dal és zene is a legszorosabb kapcsolatban áll, csak oly jóformán kezdetleges álláspontot találunk, mely az ország figyelmét gyéren, a külföldét pedig épenséggel nem volt képes felkölteni. Egyedül mint a magyar népzenészek: a czigányzene karok kiegészitő része volt ismeretes a nélkül, hogy a voltaképeni zenészetivilág, még kevésbé pedig a zenével foglalkozó közönség intelligens része tüzetesebben érdeklődött volna iránta. S ennek megvolt a maga természetes oka. Tökéletlen volt ugy szerkezetében, mint hangbeosztása, kezelése és tökéletesbülési feltételeiben s a mi leginkább utjában állt annak, hogy a művészvilág is felkarolja: az volt, hogy az erősebb és rohamosabb kezelésnél, hangjainak zürzavaros hullámzását nem lehetett meggátolni s igy képtelen volt a dallami és futami frázisok tiszta érthetőségét feltüntetni.

Schunda W. József, cs. és kir. udvari hangszergyáros kimagasló érdeme, hogy mind e felsorolt hiányokon segitve lett az általa feltalált s reá szabadalmat is nyert *pedálos szerkezetü és lábakon nyugvó czimbalommal*, melynek első példányát 1874-ben készitette s azt a rákövetkező évben a nemzeti szinház szinpadán be is mutatta nyilvánosan, mely alkalommal a Pintér-testvérek két ily hangszeren játsztak kettesben ugy a közönség, mint a sajtó egyhangu elismerése mellett. Folyton tökéletesitve, a feltaláló által egy pár évre ezután a párisi 1878-iki világkiállitáson már általános figyelmet keltett s a legelső zenei tekintélyek is felkarolták. Első sorban főleg a világhirü nagymester: *Liszt Ferencz*, ki a legnagyobb elismeréssel csinált mellette propagandát nemcsak, hanem az érdemes gyárost minden alkalommal szóval, irásban s elismerő leveleivel tüntette ki.

A pedálos czimbalom-hangszer széles elterjedése, tanitása, tanulása és szereplése ma már nemcsak Magyarországra, hanem az egész müvelt világra kiterjed, mert nincs oly ország, de talán földrész sem, a hová már *Schunda W. József* gyárának termékei el nem jutottak volna s a honnan folytonos megrendeléseket ne kapna. A társadalom minden osztálya a legmagasabb köröktől kezdve foglalkozik vele s immár meghonosult ép ugy a mágnási, mint az uralkodó herczegi családok szalonjaiban, miáltal nemcsak e hazai speciális müiparnak, hanem a vele kapcsolatos magyar dal s zenének is kiható közegét, terjesztőjét képezi.

Csak legközelebb is *Thurn-Taxis* herczeg, *József* főherczeg Margit leányának a férje lett lelkes pártolója s müvelője e hangszernek s e czélból saját használatára a fent jelzett időben bemutatott s megjubilált háromezredik Schunda József-féle pedálos czimbalmot választotta, mely jelenleg az ő tulajdonát képezi. A pedálos czimbalom feltalálása- és forgalomba hozásával karöltve járt az addig absolute parlagon hevert czimbalom-irodalom megteremtése és kifejlődése is. Mert valamint e hangszer nagymérvü gyártása Magyarországon kivül sehol a világon nem kultiváltatik s nem képez rendes üzleti forgalmat: ugy zene irodalmának termékeivel is egyedül csak hazánkban lehet találkozni s azokat egyedül a hazai czégek szolgáltatják a külföldnek.

Az érdem pálmája e tekintetben is *Schunda W. Józsefet* illeti, ki mindjárt a pedálos czimbalom feltalálása után azon volt, hogy az uj hangszernek müvészeti szinvonalon álló irodalma is legyen. A 70-es évek derekán ő volt, a ki az első elméleti s gyakorlati czimbalomiskolát az általa kiszélesbitett s uj beosztási alapon — *Allaga Gézával* egyesülten megirta és kiadta s mely *Liszt F.*-nek lett ajánlva. Azóta az ő iskolája is folytonosan kibövitett alakban jelen meg s már a negyedik kiadást érte meg, megteremtve maga mellett és után egy egész kifejlett czimbalom-irodalmat.

A ki egy világelterjedést nyert speciális magyar müipar- s irodalomnak a megteremtője, az megérdemli a köztiszteletet és becsülést. Az ő hangszer- és czimbalom-gyára a főváros legszolidabban berendezett, vezetett s a legtekintélyesebb gyárak egyike; állandóan 30—40 munkást foglalkoztat s csak czimbalmot az elmult évben 362 darabot termelt, melyek a szélrózsa minden irányába, Európa minden országába, sőt Amerika s más világrészekbe is szét lettek küldve.

A mellett, hogy *Schunda W. József* a hazai müiparnak egyik legérdemteljesebb képviselője s fejlesztője, mint honpolgárember s hazafi is általános tisztelet- s becsülésre méltó. Mert daczára eredetileg nem magyar származásának, több évtizeden át annyira egybeforrott a magyar hazafiui érzelmekkel, hogy nemcsak teljesen elsajátitotta a magyar nyelvet, hanem egy oly igazi magyar családnak is a megalapitója lett, mely mintaszámba mehet.

Kiváló érdemei meg is találták a megilletö elismerést. Király Ő Felsége legmagasabb elismerési okmánya mellett a Ferencz József-rend lovag-keresztjével, továbbá az arany koronás érdemkereszt- és arany-kereszttel tüntette ki. Az 1885-iki orsz. kiállitáskor csoportbiztosnak s a zenei szakosztály jury-alelnökének lett megválasztva. Polgártársainak bizalmát, szeretetét bírja s mint a magy. kir. operaház, az orsz. zeneakadémia, a nemzeti zenede szállitója, nincsen az ipar-közmüvelődés és müvészet terén egylet, vagy társulat, melynek vagy ig. vál. tagja, vagy pártoló s befolyásos tagja ne lenne.

Most férfikorának teljében áll s az ő müködésétől a hazai müipar és közmüvelődés még a kiható sikerek egész sorozatát várhatja, mit bizonyára be is fog váltani.

Id. Ábrányi Kornél

Pallas nagy lexikona 1892. évre. Bp. 1891.

A talaj megmunkáltatása aratás után.

A modern gazda összes igyekezetének oda kell terjedni, hogy szántóföldeit folytonosan termésben tarthassa és e termésekkel lehetőleg magas átlagokat érjen el. Eddig sem az egyik, sem a másik irányban nem tettünk eleget, a mennyiben sok helyen még mostan is a háromnyomásu gazdálkodás elvét követve, kevés takarmányt és még kevesebb trágyát birunk termelni és más oldalról ebből kifolyólag az elért eredmények sem olyanok, a melyek a nyugattal összehasonlitva, részünkre megszereznék az elismerés babérját. Kevés kivétellel minden birtoknak az a rákhibája, hogy kevés az iga ereje s igy a munkálatokat — főleg aratás előtt, alatt és után — a maga idejében nem birja elvégeztetni. A munkában tuleröltetett állat, természetesen jó és gyors — tehát olcsó munkákat nem tud végezni.

Legelső lépés ezek szerint, a körülményekhez képest, habár lassankint, de *de okvetlenül emelni az igásjószág-állományt.*

Olyan gazdaságok, melyek őszszel sok munkát kénytelenek végeztetni, az ökrök létszámát ügyesen köthetik össze a téli hizlalással, és az elromlott vagy kisebb erőben levő állatok kiselejtezésével. Őszszel ugyanis a takarmányszük vidékeken olcsón kaphatók; áruk a tömeges kinálat következtében igen alacsony. Ha tehát ilyen időtájban beszerezzük az őszi munkálatok gyors végzéséhez szükséges olcsó ökröket és a fagy beálltáig lehetőleg sok földet szántunk föl: a jövő évi termést is kezünkbe tartjuk, illetőleg azt könnyen biztosithatjuk.

Idejekorán elvetve, a közepes talaj is kitünő terméseket adhat, ha a talajt jól megmunkáltatjuk és a trágya kihordásáról sem feledkezünk meg. Sokan erre azt fogják mondani, hogy magas igás-ökör-létszám sok béres tartását teszi szükségessé, ez pedig a kiadásokat növeli, még pedig olyan mértékben, hogy az ebből folyó hasznot teljesen, vagy legalább nagy részben elnyeli. Ez az okoskodás nem állja meg a helyét, mert a kiben a praktikus észjárásnak csak a csirája létezik, az a vett ökrök mellé nem fog bérest fogadni, hanem ostoros napszámost — 12—16 éves

SCHUNN HENRIK (Brassó): KIRÁLYKŐ

Képzőművének 1932. 54. 7

ERDÉLYI MŰV[illegible]

IV. SOROZAT: MAROSVÁSÁRHEL[illegible]BRASSÓ

A képzőművészeti kultúrának Marosvásárhelyen messzire nyúló hagyományai vannak. Ennek bizonysága az a kitünően felszerelt muzeum is, melyről *Gulyás* Károly, a Teleki könyvtár igazgató őre azt irja nekünk, hogy „... a kultúrpalotai képtárban a 40—50 éven belül működött nagy magyar piktorok hatóereje működik. Valami meglepő teljességben sorakozik itt fel a Ferenczy Károly, Lotz, Munkácsy, Mészöly, Paál László, Vaszary festmények a kőrösfői Kriesch Aladár freskóival együtt." A helyi festőművészek gárdáját Gulyás Károly egészen az öreg *Bólyai* megnyilvánulásra való tö[illegible]szeti paedagógia támoga[illegible]román festőművész *Ciup*[illegible]festőiskola, a Kulturpal[illegible]további kiinduló pontja [illegible]nek..." fejezi be bizak[illegible]szeti élet krónikása. Mi [illegible]veszélyben Marosvásárhe[illegible]ha az új nemzedék is a[illegible]azok, akiket most bemu[illegible]

Schury

laid

Tschury.

PFORZHEIM
ALPACCA EZÜST
EVŐESZKÖZGYÁR ROMÁNIAI
VEZÉRKÉPVISELŐJE

KISPAL

TORIUM

Vida

Schuschny Erna

Les pastels, d'un coloris bizarre de Mlle Erna Schuschny sont les oeuvres d'une artiste d'une technique remarquante et pleine de promesses.

Schuschny Erna bizarr színezésü pasztelljei gyakorlott, fejlödőképes művésznö alkotásai.

Erna Schuschny's pastels with their bizarre colouring the werks of a practiced artist whose progress is assured.

Magyarország (Hongrie — Hungary) II-III. t., 43. l.

Schunda Vencel

hangszergyáros
kiállítása az
alábbi kiáll. Ere-
teben:

Magyar Szinészeti
Kiállítás a Város-
ligeti Műcsarnokban.
Bp. 1890. 28. l.

A bányai ág. h. ev.

egyházkerület

püspöki hivatala.

5294. szám.

Ezen számra való hivatkozással kérek választ.

Méltóságos

Mélyen tisztelt

Méltóztatott a „Magya

2 diszkötete

püspöki hi

Midőn

dikért hálás

ves köteless

Schunda Wenzel Józef

Megedükeszítő Budapesten.

Geb. am 19. Mai 1845.
in Dubeč in Böhmen
Schüler seines Bruders
Josef, der ihn, da er selbst
kinderlos war, 1856 bei sich
aufnahm. Nach siebenjähri-
ger Lehrzeit wurde er Ge-
selle, drei Jahre ging er
zu seiner Vervollkom-
mung auf Reisen, wurde
1868 Theilhaber und 1871
alleiniger Inhaber der
Firma, die zwar auch sehr
gute Streichinstrumente
herstellt, ihr Hauptver-
dienst aber auf dem Gebiete
des Cymbalbaus hat. 1900
war er Mitglied des Aus-
stellungsjury in Paris.

Lütgendorff. 582. l.

Nagytekintetü Tan

Alulirott Dr.vité
gos Bizottságához beosztott
egyetemi gyakornok, azzal a
a Nagytekintetü Tanácshoz,
viselői közé gyakornoknak k
emlékek Országos Bizottságá

Kérésem ismételve

Budapest,1937. április 6.

Schünda V. József

pesti hangszergyáros

S. József öcse.

l.

Ezredévéskiáll

I B. 18. l.

⊤ – Uj lelt. sz. 500. – 2905. átvételi jegyzék 335. – Szama az Orsz. Képtár sz. nyában 1980 és leltárában 2939.

⊢—⊙ Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Szemlenben. 1900: IV. 71. – 1901: IV. 71. – 1903: IV 71. – 1904: IV. 71. – 1905: IV. 71.

Bepedetni

Belepti ori.
Vét 1898. szel. 15

IV: –
Uj lelt.

Schunda V. József

cimbalomgyáros

l.

Ezredéves kiáll.

I. B. 19. l.

Ahmet Simon.

graf.

1972 ~~83~~ **M. Hagemans.**

(Sz. Liègeben 1852. augusztus 17-én.)

Utra kelő halászbárkák.

A sík tengeren négy ~~halászbárka~~ kifeszített vitorlák-~~kal~~. indul a háttér felé. Balról a két-árboczos oldalaira vitorlavásznakat terítettek, ~~és benne~~ hárman dolgoznak ingre vetkőzve; jobbról ~~lovői~~ elsejében ~~pedig~~ ketten foglalatoskodnak a ~~vitorla~~kötelekné], a középsőben ugyanennyien kezelik az evezőlapátot, s a leghátulsóban a távolság miatt az alakokat már nem lehet kivenni. A levegő szürkés. Jelzése alól balra: »*M. Hagemans*« s jobbra: »*Blankenberghe.*«

Aquarell, ~~papirosra~~, méretei 66 : 56 cm.

1892: VIII. 390. — 1893: IV. 273. — 1894: IV. 60. — 1895: IV. 60. — 1896: IV. 63. — 1897: IV. 63. — 1898: IV. 63.

~~Vételett 1891-ben. Magy. Képt. 545. Lisza 886.~~

Schůnda V. József

hangszergyáros

Bp.

l.

Erredeves kiáll

I. B. 27. l.

Alapítva 1847.

42 szakmunkás

[622] (koronaláda.)

[623] KÁRÁSZ LEO (HAMPEL JÓZSEF egyik írói álneve): A dettai ékszerek. *Arch. Ért.*, 1896. 229. l. képpel.

[261] HORVÁTH KONSTANTIN: Zirc története. Veszprém, 1936. 29. l.

[265] WENZEL, id. m. 40—41. l. — Kiadta és jegyzetekkel kísérte BOCK, FR. *(Mittheil. d. k. k. Central-Commission,* 1860. 350—51. l.)

[266] PAULSEN PÉTER: Magyarországi vikingleletek. *Archeologia Hungarica,* XII. Budapest, 1933. 52— l. — PODLAHA, ANTON: Illustrierter Katalog des Prager Domschatzes. Prag, 1930. 90. l. — FETTICH NÁNDOR: A prágai Szent István kard régészeti megvilágításában. *Szent István emlékkönyv.* id. m. III. 473— l.

[267] PAULSEN, id. m. 30— l.

[268] HAMPEL JÓZSEF: A régibb középkor emlékei Magyarhonban. id. m. I. 198. tábla. — FETTICH NÁNDOR: A honfoglaló magyarság fémművessége. *Archeologia Hungarica.* XXI. Budapest, 1937. 108— l. és XCIV—XCVI. tábla.

[269] FETTICH NÁNDOR: A honfoglaló magyarság fémművessége. id. m. — KOMO-

Schunda Vencel

hangszergyáros

l.

Közlezikiáll

135. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Schunda Vencel József

Versenyen Kívül

Közlezrkiáll

1270-P

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Schunda Venczel József

hangszerejjáros

alelnöke a jurynek

az I/B. corp.-ban

Közlemkiáll

1167. l.

F és kinevezett

tagja

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Schunda V. József

hangszergyárós

l

Kötlezokiall

615. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 485418

Schunda V. József

állami aranyérem

[Közlezrkiáll

1231-1

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Schunda Vencel

Józef

l.

Közlezrkiáll

1194. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 485418

Schunda József Vencel

hangszerkészítő

Bpest

1.

Harc 1944. I. évf. 28. sz

〈Schunda V. József〉

〈7 cs. és kir. udvari
hangszergyár története
1848 – 1898. Képekkel.
8r. Bp. 59 l.

lásd okv

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Schunda

hangszergyárós

l –

Lyka képrámtört

671; 672. l –

SCHUNDNER / SCHUNTER

Pozsony. 1795. + Schündner György,
Kőmüvesegéd!

Pressburger Zeitung

1795, 12. szám

Schünemann Margit

1899/900. II. Deák Ehnerisk

Ferkèpzomfoiskèvk

131. 0

Schunkabunk Bartesch

Ötvös

1657 mesterré lett.

1660. pestisben meghalt.

BRASSO
RE. 221

Schunkabonk Detalan

ötvös
cehbe lép. 1657. XII. 19
† 1660. sept. 4.

iroda

Gy. Brassó Ord. Muz.

381

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

ezem:

.....

helyettesének

.

Endrényi Imre, Szeged.

Schunkabunk Bartesch

ötvös 1649

laséd

Gyárfás Brassó 114

M.D.K.

SCHUNKO, (Schuncko-) Anton Ferdó

szül. Tepl

1768 Réde rk. t. főoltárkép: Kál-
vária

Garas XVIII. k. 191, 251. l.

Anton Schunko festő M.D.K.

Réde, r.k. templom főoltárkép:
Kálvária. 1768

Genth. Mücml. 1959 I. 280

Schunn Heinrich

festő

Hüb. 1897.

lárd

Osvát Kálmán dr.

Erdélyi Lexikon.

Nagyvárad, 1928. 257. l.

4122. Gillis Aeg

Sz. Bruxellesben 1625-ben

Családi kép.

Az ábrázolt hollandi csa
tartó, tengeri rák, pástétom, ker
jobbról egy fehér terítővel leta
és három férfiból meg ugyar
két leány szolgál ki és egy fi
lévő és díszedényekkel megrak
hűtőből. Tagjai közül a férfiak
csipőjére támasztotta és baljával
áll, balrahajlik és hallgatja a fe
pohár van; egy pedig jobbró
ruhás hölgynek jobb karját fog
viselő leányka telepedett le ö
egyike sült csirkével, másik
Az asztalon innen egy agár
le figyelmünket. A szoba ajta
hol a szakácsné szorgoskodik. A
szalagokkal diszített arczkép é
három tájkép tünik szemünkb

Vászon, méretei 81 : 105·5
az 1912 február 24-iki 19450
Lepke auction 7560 márkán, vag
Kifizettetett 1912 márczius 4-én (4
április 8-án (840–912). — Az elsz
szvsz. előadmányt.

Vá. 1912

Schunn Henrik

festő Brassó

lásd

A Műgyűjtő

1930. 80 l.

MDK

Schunn Henrik /Brassó/

Roth V.: Szász művészet Erdélyben. A Mügyüjtő.
1930. 3. sz. 8o.l.

SCHUNN, Heinrich Ernő (1897-1984)

MYSS, Walter: Kunst in Siebenbürgen.
Innsbruck : Wort und Welt Verl., 1991
VVV. 275-276. életrajz

Schunn Rezső MDK

Hampel József / 1883- /

és Schunn Rezső:

"Budapest Székesfőváros Szent Gellért Gyógyfürdő" 1920-24

"Szent Gellért Gyógyfürdő" 192...

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.

24.1.

MDK

Schunn Rezső - Hampel József

Budapest Székesfőváros Szent Gellért Gyógyfürdő

Szent Gellért Gyógyfürdő

1885-1960. M. plakáttört. kiáll. Műcs. 1960.

Schunn Simon

Otw.

1657. Nagyszeben

ind

Allszeb 284 l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Enged

.....

a műhelyfőnök
al

8. sorsz. Műhelyi minta.

Schuster György, kőműves,

1777. Sopron.

Pressburger Zeitung

1777, 66. sz.

SCHUNTER, Johann Georg, pozsonyi kőműves-
segéd

J. G. Schönter, Maurergesell, 7 éves lánya meghalt. (1776, 100. szám, 8 l)

—

G. Schunter, Maurer, 1 éves fia meghalt. (1777, 11. szám, 8 l)

—

G. Schundner, Maurergesell, † 55 éves korában, Ország, 1795 január 10. (1795, 143 l)

—

Preßburger Zeitung
(Gentner)

Schuppaur Ferenc

mūtedvelō nobrass

l.

Vāci Mṛur-lajstr

159-l

SCHUPPE JÁNOS, asztalosmester

Pesti asztalos kontár volt 1828-ban.- Józsefvárosi lakos.- Helyrajzi szám: 1214- Összeírási szám: 2494.- 48.old.

BATÁRI FERENC: Pest-budai asztalosok 1828-ban
39.old.

Az Iparmüv.Múz.Hopp Ferenc Múz.Évkönyve. XIII. 1970. Bp. L971.

SCHUÉPPE

M. D. K.

SCHUPPE, Johann asztalos

Vogel S. alkalmarottja 1805.

L. S. Vogel: 209.

M. D. K.

SCHUPPE, Johann

Vogel alkalmazottja 1802

L. S. Vogel 205.

Jacob van Schuppen

(XVIII sz. második fele) „Az ingenc" című műve az egri Képtárban.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II. köt.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

1751

Jacob van Schuppen

festménye az egri Városmúzeumban képtörténeti. XVIII. sz. eleje. Reprodukció.

Voit Pál dr.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemléki topográfiája VIII.

Budapest 1972.

1681

M. D. K.

SCHUPPEN, Jakob van arcképfestő

szül. 1670 Paris, megh. 1751 Wien

Sellem arcképe

Garas XVIII. 17. 54, 222, 251. l

Schuppen, Jakob van

(1670-1751)

l.

Vayer Savoia

11. és kv. M.

Szász Ferenc II. 229

Schuppen, J. van

Perálltörtképes

367, 424, 464. l.

.....szám.

Műemlékek Or

Tárgy:

A b

Mell

Egyú

Előir

Schuppin Ferenc

lásd

Bányai Ferenc

Schuppin Ferenc l. Bányai Ferenc.

Fleischer Béla

84. l.

Schür János

Kassai fegyverderék Építő

1655

l.

Arch. Ért. 1910

95. l.

Barlang Kutatók Egyesülete VIII. 116.

Schuravetz

l. Curavetz

Schück Holitsch

130. l.

Schürda Antal

Thieme Becker
XXX. 343. l.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Johann Schurener, M.D.K.

római nyomdász

Boppardban született, egyetemet végzett magisteri fokozattal. Rómában működött kb. 1474-től 1477-ig. Főként a pápai udvarnak dolgozott. – Valószínűleg ő nyomta Vetési László követ beszédét, melyet 1475-ben Mátyás nevében IV. Sixtus pápa előtt mondott el.

Balogh Jolán: A művészet Mátyás király udvarában Bp.1966. Ak. kiad. 2 köt.

1.köt. 562 old.

M. D. K.

SCHURER von WALDHEIM

Rajzai alapján állították helyre a szabadságharc alatt kiégett budai várpalotát

Ybl Ervin: Ybl Miklós 99.,

Schurk János

esztergályos mester 1845-ben az egri megyeháza épületén dolgozik.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

352 l

Schurk János, egri esztergályos M.D.K.

1845-ben a megyeházán a rabok számára létesített selyemgombolyító műszert igazítja

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 398. old.

SCHURK János egri esztergályos. 1845-ben a megyeházán a rabok számára létesitett selyemgombolyitó müszert igazitja.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

 M. D. K.

Schurmann Miksa, festő, 1890-1960

a bécsi akadémia elvégzése után 1914-ben Francia országba, ment ahol a háború kitörése után internálták. Csak 1919-be jött rövid időre haza Nyitrára, azután felváltva Párizsta, Bécsbe és Nyitrán élt 1929-tól kezdve állandóan Pozsonyba telepedett le, ahol 1938-ban festő iskolát nyitott.

Marian Váross: Slovenské výtvarné umenie 1918-1945.

71. 72. 73. old.

1960.

- 81 - M. D. K.

Schurmann Miksa festő, 1890-1960
fest tájképeket, zsánerképeket és csend-
életeket. — Az 1957-ben Pozsonyban
megrendezett gyűjteményes kiállítása
megmutatta Schurmann sokoldalu-
ságát. — „Nyitrai vár" olaj, 1925. 71. old.
„Leany fej", olaj 1945, „Pozsonyi részlet"
72., 73. old.

Marian Váross: Slovenské výtvarné
umenie 1918-1945.

1960.

 M. D. Tr.

Schurmann Mikza, festő, 1890-1960

Később a pozsonyi technikán megnyílt rajz és festészeti szak tanára lett. Erőssége volt a biztos rajztudás. Számos grafikai lapot készítetl. Stílusát a münchenben uralomra jutott akadémikus realista irány jelenszi későbbi müvein az impressionizmus lép elő térbe. Legjobb alkotásai portréji, de

Marian Váross: Slovenské výtvarné umenie 1918-1945.

1960. 71. 72. 73. old.

M.D.K.

Schurmann Miksa nyitrai származásu magyar arcképfestő párizsi mütermében.

Mélynyomás, fénykép után.

Panoráma. Bécs. 1923.jan.7. 1.sz. 23.p.

M.D.K.

Schurmann Miksa: Arckép.

Mélynyomás, -- festménye után.

Panoráma. Bécs. 1923.jan.7. 1.sz. 23.p.

M.D.K.

Schurmann Miksa: Interieur.

Mélynyomás, -- festménye után.

Panoráma. Bécs. 1923.jan.7. 1.sz. 23.p.

Schurman Miksa festőművész
Női arckép.Olajf.
Éhes szamarak.Olajf.
Sakk matt.
Képkiállitás Nyitrán, 1916

kép. *Krisztus siratása. Üvegfestmény, 1500 körül.*

Schurmann Miksa festőművész
Női arckép.Olajf.
Képkiállitás Nyitrán, 1916.

Freskóterv, papír, szén.

osztrák

A hitetlen Tamás

Freskóterv, papír, szén.
Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 240. és 242. l. — Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20., 4. l. — Gerevich PA, 256. l.

HESS, PETER (német festő, 1792 — 1871)

Lovagló arab harcos

Papír, vízfestmény.
Kőrösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 240. l.

GUDIN, THÉODORE (francia festő, 1802—1880)

Viharos tenger hajóval

Papír, vízfestmény.
Csernoch prímás vásárolta.
Gerevich PA, 256. l.

HAANEN, REMY VAN (holland festő, 1812—1894)

Tájkép

Papír, akvarell.

Tájkép

Papír, akvarell.

ez készült

Tájkép

Papír, akvarell.
87., 240. l.
Csernoch prímás vásárolta.
Gerevich PA, 256. l.

SCHURMANN

Festi". Nevét majkut fizeffel kap-

csolatban emliti.

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnom

Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 49.

Schurmann Max

szlovák festő

l.

Forum (magyar rész)

1937 73. l.

Schurmann Max

festő

szül. 1890-ben Csütör-
tökön (Pozsony vm)
Bécsben és Párizsban
tanult. Pozsonyban él.

6 műve az alábbi
múzeumban
Kat Bratislavy
304. l.

Sbierky 43. l.

Schurmann Miksa

festő

Nyitra

lásd

Könyvbarátok Lapja

1927-28. 94. l.

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

SCHURMANN *Miksa*, festő, * Vörösmajor. Bécsben és Párizsban tanult, itt és a Felvidéken számos arcképet (Benes, Masaryk stb.) festett. Főkép Párizsban működik.

E. Gy II. 429 l

Schurmann Luksa

Universitäts lexikon

714 l.

AUGUSZTUS

10

Schurtz, Cornelius Nicolaus, vézmetró

III. 37.

SCHURTZ Tamás pallér. Egerben 1766-ban szerepel az adózók között.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Schwartz Tamás, pallér

Egerben 1766-ban szerepel az adósok között.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 398. old.

Schurtz, Cornelius Nicolaus

rezm

I - Lipót Király
arckepe

k

Harsányi

23. l

Dohányárudá
SÁSD. (Baranya megye.)

SCHUS, Johann, pozsonyi kőművesegést

J. SCH., Maurergesell, 41 éves felesége meghalt.
(1800, 495 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

MDK

Schusbeck Pál

Bp. IX; Szamuelly u. 60.
1871.

Zakariás G. Sándor: Budapest. [illegible]. 1961.

172.1.

MDK

Schusbeck Pál

Szent István tér 15.

Tervezte Leitner L.M. számára. 1868.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

125.1.

Schusbeck, Pál,

Kőmmesmester

1865. Pesten

Pke. 217. l.

Felirat román mérföldjelző oszlopon

II. 111, 112

1907. december 9.

Pécs város polgármesterének: a Mályás Flórián könyvtár Sylvester-példánya és az 1519-iki Breviarium, ha teljesebb, a Kuizeummal kicserélhetik, a könyvtár vételára fejében 3000 kor. ajánltatik fel, de pa nem leltározott tárgyak a leltárba felvendők s a Mályás Flórián műveiből meglevő példánykészlet felől jegyzék küldetik (825/1907.)

Schusbeck, Pál,

épitomester

1866. Pesten.

Pkc. 47 1.

~~Fő-utcza Bécsimegyeren II. 100~~

1903 VII. 21.

~~Oroszvár~~

Dr Sötér~~nek~~ Ágosnak (Oroszvár) Udvözlet az ezredik sír felásatása alkalmából. (410/903)

Schuszbek Pál

épitómester

+ 1904. okt. 7.

Bpesti épitómesterek stb. ipartestülete I. évkönyve

Bp 1905. 232. l.

Rexa Dezsőné felolvasása

VI. 70.

MDK

Vsr. Schusbeck Pál építőmester

Mally Ignác, karánhár

Ferencv., Külterület, Sorokrási vámvonalon kívül 7/c.

1867. fnt. alapr; metszet

MDK-A-II-1/2757.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Ivanovits Alajos, T. em. utc. told.
Ferencv., Üllői-u. 17/806.
1867. Homlokrat, fut. I. em. alapr., helyszínr.

MDK-A-II-1/2698.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Figyelmessy Ferenc, fut. utc. told.
Ferencv., Virág-u. 18.
1867. - Homlokrat, prince, fut. alapv., mehet

MDK-A-II-1/2697.

MDK

Schusbeck Pál épitőmester

Krasser Vencel T. em. hár

Terézv, Akácfa-u. és Dohány-u. sarka 5/26.

1867. —

MDK-A-II-1/2677.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Malley Ignác, karánhár

Ferencv, Sorokvári vámvonalon kívül, Rákos 7/c

1867. —

MDK-A-II-1/2669.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Kovács Pál, szt. műhely és kocsinin

Józsefv., József-u. 26/914.

1867. - Homlokzat, pince, szt. alapr., metszet

MDK-A-II-1/2658.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Bachmann József, nyitott min

Józsefv., Bák-u. 8.

1867. Fut. alapr.; metszet

MDK-A-11-1/2954.

Об авторе

MDK

Schusbeck Pál épitőmester

Odt Mihály, fut. utc. told.

Ferencv., Márton-u. 12/717.

1867. Homlokrat, mince, fut. alapr., metszet

MDK-A-II-1/2950.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Dillinger József, mulatóka nagyobbítás

József, Bodrafa-u. 2.

1867. —

MDK-A-II-1/2942.

[illegible]

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Toodtseel József, fut sold.

Ferencv., Viola u. 30.

1867. —

MDK-A-II-1/2937.

MDK

Schusbeck Pál cíntőmester

Prosser Mátyás, sütőhemence

Ferencv., Üllői u. 30.

1867. —

MDK-A-II-1/2953

版权所有 翻印必究

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Kováts András, fénér és kocsiszín

Józsefv., József-u. 26/916.

1867. —

MDK-A-II-1/2888.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Faust Gáspár, T. em: vaép.

Terév, Kültelek, Löportorony-u. 1567.

1867. ——

MDK-A-II-1/2820.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Grassel Vencel, I. em. told.

Terézv, Akácfa-u. 26.

1867. —

MDK-A-II-1/2809.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Kreisz József, fut. udv. told.

Fennev., Wendelin vagy Kis Florián - u. 13.

1866.- Alapozás, fut. alapr., mehnet

MDK-A-II-1/2396.

NOV 3 11

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Heinrich Károly, fszt. hár

József-, Mária-u. 1/1007.

1866.- Homlokzat, pince, fszt. alapr., metszet

MDK-A-II-1/2360.

MDK

Schurbeck Pál épitőmester

Hodossy Miklós, I. em. átal és utc. told.
Ferenc., Aldunasor és István-u. sarka 1/40.
1866. Homlokratvég, pince, fut. I. em. alapr., metrat

MDK-A-II-1/2353/A

MDK

Schuszbeck Pál építőmester

Mucha Jakab, fmt. utc. tolol.
József. Bodrafa-u. 8/1007.
1866.- Homlokzat, pince, fmt. alaprz, metszet

MDK-A-II-1/2351

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Hummayer Károly, téglakántó
Ferenc v., Remete-u. 20.
1867. - Int. alapr., mellet

MDK-A-II-1/2651.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Wachtelschneider Jóret, fut. told.

Ferencv, Ferenc tér 8/471.

1867. Int. alapv. metnet

MDK-A-II 1/2643.

MDK

Schusbeck Pál épitőmester

Heidrich Antal, T. em. told.

Kerepesi-u. 63/1513.

1869. ——

MDK-A-II-1/2634

MDK

Schusbech Pál építőmester

Merkstein Ignác, fut. told.

Terézv, Kertén-u. 3.

1867. ——

MDK-A-II-1/2626.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Keisser Károly, T. em.
Józsefv., Vas-u. 1444/a.
1867. ——

MDK-A-II-1/2605.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Szager Mihály, fut. ház

Ferencv, Viola u. 26.

1867. Homlokzat., metnet., pincé, fut. alapr.

MDK-A-II-1/2586.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Fries Károly, fut hár

Ferencv., Viola-u. 24.

1867. Homlokrat, pince, fut. alapo., metszet

MDK-A-11-1/2585.

[illegible]

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Mogács József, T. em. hár

Pereiv, Nyár-u. 22.

1867. ——

MDK-A-II-1/2557.

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Jankó Vince, fut. hér.

Rákosi dupla. rét 305.

1866. - Fut. alapr, metret

MDK-A-II-1/2468.

MDK

Schuszbech Pál építőmester

Frankl Eduárd, fut. udv. told.
Pereív, Retek u. 17.
1866. - Fut. alapr; metnet

MDK-A-II · 1/2466.

[illegible]

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Hausschild Antal, ftt. által.

Főrep., Templom-tér 4/644.

1866. - Ftt. alapv.

MDK-A-II-2/2429

MUK A 11

MDK

Schuszbeck Pál építőmester

Fuchs Róza, szt.-hár

Józefv., Kerepesi-u. 57.

1866.- Homlokrat, ömes alapr., szekrét

MDK-A-II-22/300.

WDK

MDK

Schusbeck Pál épitőmester

Hubaffy Mihály, fszt. kerti hár

Józsefv., József-u. 47.

1866. - Homlokrat, fszt. alaps., szecszet

MDK-A-П-1/2202.

MDK

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Pohl Henrik, fmt. ndv. tald.

Terézv, Reteh-u. 19/1305.

1866. - Pinice, fmt. alagy., mehet

MDK-A-11-1/2173.

MDK

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Schusbeck Kata, nyilt sír

Józefv., Bodrafa-u. 6.

1866. - Int. alapr., metszet

MDK-A-M-1/2172.

ТПДК

MDK

Schuszbek Pál építőmester

Somogyi Mihály, fszt udv. told.

Józefv; Nagyfuvaros u. 10.

1866.- Fut. alapr; metret

MDK -A- II- 1/2221.

NOK

MDK

Schusbeck Pál építőmester

Himpfels Antal, sütőkemence

Józsefv., Vas-u. 1. Kerepesi-u.-sarok

1866. - Tut. alapr., metszet

MDK-A-17-1/2159.

MDK

Schusbeck Pál

Rákóczi út 23. Schusbeck Pál építette 1871-ben a harmadik emeletet 1927-ben Stark Marcell húzta rá. Jákai Mór 1811-ben itt vette ki az első emeleti 12 szobás lakást, 1800 ft. évi bérért. Előzőleg Blaha Lujza lakott benne.

Barkóczi Péter: Géta a Rákóczi út páratlan oldalán.

Budapest, 1975. 7. 36. old.

Schusbeck Pál

A Ráday u. 61. sz., Lónyai (ma Szamuely) u. 60 sz. házat 1871-ben építette.

Gerő László: Pest-Buda építészete az egyesítéskor 196 p.

MDK

Schuszbeck Pál épitőmester

Szuhovics Antal, áttelak.
Lipótv. Árpád-u. 7/270.
1866.——

MDK-A-11--1/2271.

Schusbeck Pál

Életének és munkásságának időrendi adattára mesterfelvétel i ügyével bezárólag.

Komárik Dénes: Építőképzés és mesterfelvétel a XIX. században. P esti mesterek és mesterjelöltek. Építés- Építészettudomány, 1971 /III/. 4.sz. 379-418.l.

411-2.1.

Schuschmann Pál

szül. Pancsován (Torontál
m.) 1868 jan. 29. 4 polg-
mivesznövendék
1885/86 I. előkeszítő osztály
1885/86 II. " "
1886/87 I. – II. szakosztály

Schusbeck Pál (1823- ?) építőmester

Pályája még a ~~Ha~~ Zésői Klasszicizmus idején kezdődött, a mestergogot csak 1865 végén nyerte el, a szerényebb képességű pesti Zismesterek közé tartozott. Ő építette 1871-ben a IX. Szammely u. 60 sz. közülépített udvarú lakóházat.

Régi házak Pest-Budán. Főszerkesztő: Müszaki Kiadó Bp. 1976. Pereházy Károly

79. old.

Schuschmann Pál

Bul. Pancsovan 1868-1886/87 II vendéglat

8

Honorisi lelet VIII. 196.

Schuschmann Pál

1885/86 – 1886/87

Ferkápzomfoiskávk

131. l.

sát. A díszlettervező ugyanezt a principiumot érvényesítve a színpadon, immár nem a valószerűséggel akar hatni, hanem inkább hangulatszuggerálás a célja. Egész utca helyett csak egy sarkot visz színpadra, de úgy, hogy éreztesse az egész házsort, szoba helyett annak csak egy szögletét. Nagyvonalú, stilizáló az új dekoráció, melybe belekomponálva mozog a színész, akinek a renaissance színpadán élvezett önállósága fokozatosan tűnt a semmibe, mint ahogy a renaissance-kompozíciók önálló értelmű emberalakjainak nyomuk vészlassan és az impresszionizmus számára egyenértékű lesz az ember a fával, tájjal, a stilizáló színpadművész számára pedig a színész a díszlettel. *Reinhardt* legtöbb rendezése és díszlettervezőinek, *Orlik*-nak (l. o.) és *Stern*-nek alkotásai reprezentálják legközismertebben ezt a stíluskorszakot. Az orosz *Evreinov Nikolaj* már túlmutat a színpadképnek ezen a fejlődési fokán és expresszionista csirákat hordoz a fényhatások újszerű kiaknázásában.

Ami ezután történik, az legnyilvánvalóbban dokumentálja a skatulyaszínpad és a táblaképfestészet összeforrottságát. A posztimpresszionizmussal párhuzamosan jelentkeznek: *Gordon Craig* térhatásokkal operáló monumentális stilizáló művészete, *Wachtangov* erősen dekorativ színpadképei, stb. Ezeken a stíluskereséseken keresztül három zsákutcába jutott a színpadművészet: az architektonikus színpadon keresztül az absztrakt térformákkal építő konstruktivista színpadig, (v. ö. Cézanne—Picasso-konstruktivizmus), az ábrázoló helyett a kifejezést hangsúlyozó expresszionista színpadig, mely Németországban volt különösen divatos és *Tairoff* régebbi rendezéseiben reprezentálódik, (v. ö.

H. Schuschny Erna festőművész
Tavaszi virágok

A Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete
XVI. kiállitása. 1930. december N. Salon

— Csányi Károly: Régi magyar miseruh
A Műgyüjtő, IV., 1930., 167. l. — Mih
Sándor: Csonka-Magyarország egyházi n
emlékei. MIP, XXXIII., 1930., 111. l.
Csernyánszky 54—58. l. (Képe 55. l.)
Lepold—Lippay 42. l. (Képe VIII. táblá
— Horváth, Enrico: Il rinascimento
Ungheria. Roma, 1939., 119. l. — Lep
Katalógus 216. sz.

MISERUHA,

szövete arannyal átszőtt sárgás alapon megg
piros nagymintás bársony. Firenze, 1480 körül.
Függélyes középsávján egymás alatt reneszán
ízlésű baldachinos fülkékben Szent Péter, Sze
Pál és Szent Máté áll. Alul baldachin: a tér fe
az alak pedig teljesen hiányzik.
Mag. 102·5 cm.
Velencei munka, 1500 körül.

Csernyánszky 42—43. l. — Lepold—Lippa
41. l. — Lepold Katalógus 221. sz.

SZÖVET-DIPTYCHON, (290. kép)

faalapon domború selyemhímzés, balról Krisztu
jobbról Mária feje. Krisztus töviskoroná

Schuschny Erna festőművész
Interieur, vizf.
Hideg május vizf.
Magyar Képzőművésznők tárlatának és Páris Erzsi gyüjteményes kiállitása, Nemzeti Szalon, 1921. okt.

niszter folyó évi február hó 15-én

kir. állampénztárhoz intézett ren-

lampénztárt, hogy a zolyomi várban teljesi

kálatok költségeire egyezerkettőszázhusz

, a műemlékek orsz. bizottsága elnöké-

Schuschny Erna
Interieur, vizf.

Népgondozó akció javára rendezett kiáll. N. Szal.
192o. ápr. 9 l.

Schuschny Erna

Kilátás a balatonföldvári strandról, paszt.

Nádas Balatonföldváron, paszt.

Balatoni Társaság II. kiáll. Kern. Szal. 1924. nov.

19 1.

H.Schuschny Erna
Tavaszi sejtelmek, paszt.

Őszi Tárlat. Műcs. kiállitása. 1922. nov.
25 l.

MDK

H.Schuschny Erna

Omnia vincit Amor
Tél a városligetben, oaszt.
Nem tudok én neked csak virágot adni
Gyigyi nevenapja

N.Szal. tavaszi kiáll. 1929. jun.
7 1.

MDK

H.Schuschny Erna, festö

Quand l'amour meurt. Vizfm.

Tavaszi tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-Mücs. Kat. 42.1.

MDK

H.Schuschny Erna, festö

müveivel szerepelt a csoportkiállitáson.

Nemzeti Szalon. LVI. csoportkiállitása. 1927.IX.21.
Magyar Müvészet. 1927. 7. sz. Kiállitások.

MDK

Schuschny Erna

Magány, paszt,

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. kiáll. N.Szal.
1925. febr. 16 l.

MDK

H.Schuschny Erna

Májusi virágok, paszt.

Virágok, "

Akv. és paszt. kiáll. N.Szal. 1932. máj.

7 l.

MDK

H.Schuschny Erna

Tulipánok, paszt

Tav.tárlat, N.Szal. 1934. jun. 5 l.

Schuschny Erna, festö

képével hozzájárult a tárlat nivójához.

Dr. Márffy Oszkár:

Tárlat. A Balatoni Társaság tárlata.
"Képzőművészet" 1923. 10.sz. 132.l.

Schuschny Erna †

Pesti Hirlap

1941. dec. 31.

Dr. Hermann Sándorné Schuschny Mária Erna dec. 28-án 55-ik évében meghalt. Temetése 31-én d. u. fél négy órakor lesz a kerepesi temető halottas-házából.

4 L' opinione.
5 Frutta (cartone per tappezzeria).
6 Legumi » »

38. SALA AUSTRIACA.

PITTURE.

Kolig Anton.

1 *Figura di donna.*
2 *Figura di donna.*
3 *Busto di donna.*
4 *Busto di donna.*
5 *Testa d'uomo.*
5ª *Estasi.*
(app. alla Galleria dello Stato).

Moll Carl.

6 *Heiligenstadt.*
7 *Il melo.*
8 *Paesaggio.*
9 *Fiori.*
10 *Il dolce far niente.*
11 *Sole di Luglio.*

Wiegele Franz.

12 *Ragazza seduta.*
13 *Ritratto.*

Andersen Robin.

14 *Paesaggio.*
15 *Mezza figura.*

H. Schuschny Erna

Született Budapesten 1895-ben A Veres Pálné-utcai leány-iskolában tett érettségi után előbb néhai Petrányi Géza növendéke volt, majd Iványi Grünwald Béla, Bosznay István, Komáromi Katz Endre, szablya Frischauf Ferencnénél tanult s az utolsó két esztendőben a Nemzeti Szalon szabadiskolájának volt a látogatója. sokat utazott művészeti tanulmányok céljából külföldön főleg Páris, Berlin, München, Drezda, Milánó és Venezia muzeumaiban. 1919 óta állandó kiállítója a Műcsarnok, és a Nemzeti Szalon rendes tarlatainak. 1922-ben a Műcsarnok téli tárlaton Borbás Andorné-féle női ösztöndíjat nyerte el egy pasztell virág képével.

Fordert

4059. Id. Jan Bru

A mester sz. Bruxellesben 1568-
január 13

Virágcsendélet.

Asztalra helyezett vázát
féle virágokból kötött csokor d
nőszirom (Iris Florentina) és az
turbánliliom (Lilium martagon),
a kék Nigella Damascena, ez
gina), a mellette lévő három N
korona (Fritillaria), a kék Hya
jalis (májusi gyöngyvirág), a
(Myosotis Palustris), a téglavörös
fordult harangvirág (Aquilegia)
(Rosmarinus officinalis) meg a k
fehér Anemone hepatica ismerh
egy him Lucanus cervus, két h
feketefoltos rovar, két csiga és

Réz, méretei 38·2 : 28 cm. –
1911 november 6-án Ruszinkó Ant
— Kifizettetett 1911 november 2
deczember 8-án (2055–911). — A
10493–912 szvsz. előadmányt.

111

H. Schuschny Edna

MAGYAR MÜVESZET
1927. 490

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

H. Schůschny Erna

Mincsarnok festi Apel

1920–21. téli kiáll. 452, 455

1922. őszi kiáll. 350

1923. tav. kiáll. 602

1924. őszi kiáll. 360

Sárnofszkij, Stephan l. Szárnovszki István.

H. Schuschny Erna

Borbás öztöndíj

1922

H. Schuschny Erna

1920. jan-febr-

kiáll. Nemzeti Szalonban

November, vorf. 1000.-

1920. máj.

kiáll. Nemzeti Szalonba

Március, vorf. 2000.—
Mon rêve : 1500.—

1920. sept. u.o.

„Sirassatok engem orgona virágok", vorf. 2000.—

1920. dec. u.o.

Csendélet, vorf.

Horváth Jenő dr., orsz. képviselő

V. 311.

H. Schuschny Erna

1919. jan. MKE Kiáll. N. Szalon

D.H.K. arckeje, gouache.

Őszi hangulat, vizf. 600.—

1919. okt. Kiáll.

Rózsák, vizf. 300.—

Labdarózsák, vizf. 300.—

1919. ~~[illegible]~~ egyházmüv. Kiáll. n. o.

Szent Antal, 700.—

Németország V. 206.

Schuschny Erna

1921. okt. - MKE

kiáll. Nemzeti Szalonban

Interieur, vízf. 9000.-

Hideg május, vízf. 5000.-

1924. máj. MKE

kiáll. Nemzeti Szalonban

Tópart augusztusban, vízf. és pasztell

Tavaszi álmok, pasztell.

1924. nov. - balatoni kiáll. N. Szalon

Kilátás a balatonföldvári strandról, pasztell

Nádas a Balatonföldváron, pasztell

1925 febr. - M Akv Pf Egy

kiáll. Nemzeti Szalonban

Magány, pasztell.

Mercurius domborképe s annak jelentősége Migiabanban VI. 209 – 212.

H. Schuschny Erna

Magyar Müvenet
1927. 490

1903-909-9
Térey-lakás
Gyermek-szoba.

85. Csillár.

1 darab zsinóron függő csillár két égővel és rózsaszinű selyemernyóvel.

Becsértéke.....54.00 K

Készitette a Magyar fém- és lámpaáru gyár az 1903:X. 9-én kelt és 1903: XI. 4-én 78671 sz.a. jóváhagyott alkuegyezmény alapján (666-903).-- Kifizettetett az 1904: IV. 5-iki 21092 sz. leirat értelmében (280b).

H. Schuschny Erna

szül. Bpest 1895. Itt
tanult. 1919 óta kiállít
a Műcsarnokban. 1922. a
Műcsarnok téli tárlatan
Borbás Andorné - féle
női ösztöndíjat nyerte egy
pasztell virágképével -
Tájés - csendéletképe
ket fest olajban és
pasztellel. 1927 -
koll. kiáll. a Nemzeti
Szalonban.

805 Raffalt, Johann Gualbert

Tájkép, jobbról a dombon templommal.

Könyvnak.

229 x 321 mm.

K-0.50

SCHUSCHNY *Erna*, festő, * Budapest 1895. U. i. tanult s 1919 óta állít ki a Műcsarnokban és a Nemzeti Szalónban táj- és csendéletképeket. 1922. a Műcsarnok téli tárlatán a Borbács Andorné-féle női ösztöndíjat nyerte egy pasztell virágképeivel. 1927. kollektiv kiállítása volt a Nemzeti Szalónban.

Sz. Gy. II. 429

H. Schuschny Edna

Csendélet, pastell

Nemzeti Salon

Műcsarnok Cék VIII.

repr. kiáll. kat. 1935

márc. 30–ápr. 14.

H. Schuschny Erna

Virágcsendélet c.
Képe repr.

Képzőművészet

1927. 3. 7.

Schuschny Erna

Árverési Csarnok Kft. aukció

31. sz. 1926. febr.
32. sz. 1926. ápr.
33. sz. 1926. jún.
34. sz. 1926. okt.
38 sz. 1927 máj.
39 sz. 1927 okt.

~~Arany~~ csatt, magyar, XVII. sz. ~~V. 42.~~

H. Schuschny Erna

57	Májusi virágok	pasztell	300.—
58	Virágok	pasztell	300.—

Nemzeti Szalon
[Akv past kiáll. 1932 máj-jun]

1908.

us 25-én.

é jobbrafordult, de szembe néz.
t hosszú haja őszbevegyült; szem-
sza és szakálla barna. Caputiu-
llravetve álló gallérú köpenyt visel.
széle látszik. A háttér szür-
Braunecker S. 1908.

cm.
s utján a művésznőtől 1908. junius

julius 14-én 1156 sz. alatt.

H. Schuschny Erna

289	Mimoza	olajf.	240.—
290	Virágok kék vázában	olajf.	240.—

Nemzeti Szalon
téli kiáll. 1932 jan

1733. Zemplényi Tivadar

Érdekes olvasn

egy ~~Egy~~ idősebb munkáspár ü
latt a férfi pipáját szivja
~~[illegible]~~ javitgat. Ba
ni valót és ~~[illegible]~~ jobbjában kurta
jusza barna, arcza lebere
és pantallója szürke. Jobb
haja öszbevegyült, réklije és
oldalt ~~[illegible]~~ elhelyezett, ágyakon ru
nek egyikét kinyitosták, ~~[illegible]~~
polaczk áll piros folyadékkal
bozatú fák látszanak ~~[illegible]~~

Vászon, méretei 100
Vétetett 1899. XII. 3

14/900 Sz. N. 272/900.

H. Schuschny Erna

Vidaimász, olaff.
Rózsaszinü fuvallat

Nemzeti Szalon
tav. kiáll. 1932 jun

KÉPKERETE

HOFFM
KÉPKERETGY
IV., Gerlóczy-u
Alapittatott 188

H. Schuschny Erna

kiáll-

Nemzeti Szalon

1927. szept.

För. kipt.

H. Schuschny Erna

Majnoi virágok c.
képe repr.

Karikás Téj. 1932.
jül. 27. 18. l.

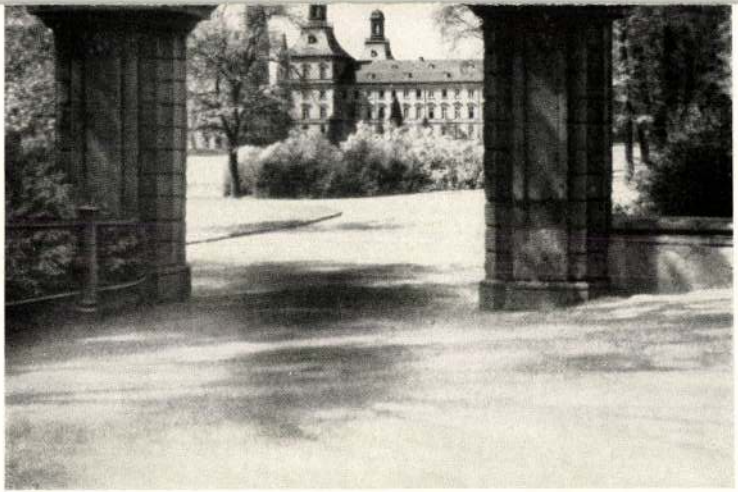

Hofgarten mit Universität

Photo: M. Friedrichs, Bonn

Schuschny Erna
Hermanné
festő
Ést. 1928

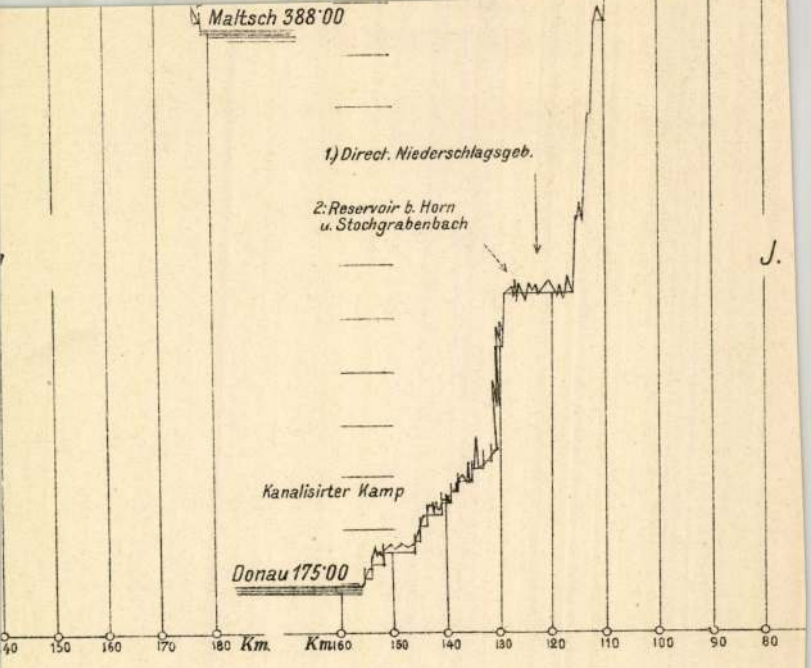
Maltsch 388·00
1.) Direct. Niederschlagsgeb.
2: Reservoir b. Horn u. Stochgrabenbach
J.
Kanalisirter Kamp
Donau 175·00
140 150 160 170 180 Km.
Km 160 150 140 130 120 110 100 90 80

H. Schuschny Erna

festő

Művész-Élet

1933. 14–15 sz.

9. l.

Művész-család. H. Schuschny Erna festőművésznő leánya *Hernády* Manci nagy sikerrel lép fel esténként a Vígszínház legújabb vígjátékában a „Lányok az intézetben" c. darabban. *Hernády* Manci, aki most végezte iskoláit, máris olyan sikert aratott, hogy a szakkörök véleménye szerint rövidesen az elsők között lesz.

ajánlja gazdagon fölszerelt

RÉGISÉG-, ÉREM- ÉS ÁSVÁNY-RAKTÁRÁT

Budapesten,

Dorottya-utca 14. sz., régi Lloyd-épület.

Bécs, Kohlmarkt 8. sz.

Régiségek, ásványok és érmek a legmagasabb áron vétetnek!

Edition Peters

jegyzéke minden zeneműkereskedét által ingyen és bérmentve megszerezhető.

FERENCZ JÓZSEF

KESERÜVIZ-FORRÁS

Buda, valamint a bel és külföld legtartalmasabb keserü-vize, mely nemcsak azért elismert és hogy a

leghathatósabb minden keserü-viz között,

hanem izletes is. **Minden más keserü-viznél félannyit is teljes sikerrel használhatni.**

Minden gyógytárban és füszerkereskedésben kapható. Leirások, a gyógyitási sikerről szóló bizonyitványok ingyen kaphatók a **szállitási igazgatóságnál. Budapest** (váci-utca 18. szám.)

Budapest, 1879. Nyomatott a „H

H. Schuschny Erna

l.

Müvész-Élet

1932. okt. 12.

9. l.

18. l.

MDK

Schuschny Erna

Virágos rét, akv.

M.N. Reneszánsz Társ. V.aukc. 1923.

24. o.

H. Schuschny Erna.

* **(Az O. N. E. Műterem kiállítása.)** Az Országos Nőképző Egyesület volt iskolatársak szövetségének művésztagjai ösztöndijalap javára kiállítást rendezett festményekből és iparművészeti tárgyakból. A kiállítók között legnagyobb feltűnést kelteltek *H. Schuschny Erna* képei. Több ismert nevet találunk a kiállítók között úgymint: *Bakonyi* Kató, *Éber* Vilma, *Horváth* Lilian, *Dicsőffy* Kata, *Invanc* Ireneusné, *Mayer* Böske, özv. *Petrányi* Gézáné, *Petrányi* Éva, *Rózsavölgyi* Ágnes, *Schöntheil* Margit, *Székely* Erzsébet, *Weil* Erzsébet, *Tobisch* Ilona, *Vadász* Elemérné dr.-né. A kiállítás rendezéséért özv. *Petrányi* Gézáné érdemel megérdemelt dicséretet. A kiállítás megtekinthető ez év december 23-ig 10—2 és 4—7 óráig Veres Pálné-u. 36. sz. alatt.

Pesti Hirlap, 1928. dec. 16.

15

H. Schusny Ernst.

A Nemzeti Szalon új csoportkiállításán
művei szerepelnek, köztük „Szunyadó csókok"
„Bellérthegyi kilátás" c. képei.
(emlitve)

Esti Kurir, 1927. sept. 22.

Ill. Schwarz Emil.

A Nemzeti Szalon új vaporthiciéleténém
műnei szerepelnek, biztúk „Szunyadó vörösk-
„hellenegyi kilátás" c. Rajzei.
(Szultán)

Esti Kurir, 1924. sept. 22.

H. Schuszy Erna.

A Nemzeti Szalon új csoportkiállításán virágcsendéletei és tájvázlatai, köztük „Gellerthegyi kép" c. szerepelnek. (említve)

Petti Hírlap. 1927. szept. 21.

Dr. Schwarz Anna.

1. Nemzeti vezetés új csoportokáll-
tónak és egyenedetei és tájnyelvetei;
közülé „Nedeltagi lap" c. mesepelvek.
(emlékei)

Tett: Zürich, 1927. szept. 21.

H. Schuschny Erna

Nemzeti Szalon nagy téli tárlatán képeivel szerepelt.

PH. 932. T. 1.

H. Schuschny Erna

Nemzeti Szalon Téli Tárlatán virágcsendéletével szerepelt.

NK. 1932. T. 1.

H. Schuschny Erna

Virágcsendéleteivel szerepelt az "AME" első kiállításán.

N.U.931.VI.1.

H. Schuschny Erna, festőm.

emlitést érdemel. Tavaszi tárlat a Nemz. Szal.-ban. (Évadzáró)

P. H. 932. VI. 19.
(f. j.)

H. Schuschny Gmd.

festőművész

a Nemzeti Szalon megnyíló kiállításán
virágcsendéletei és pasztelljei szerepelnek.
(emlitve.) „Tél a Dunán".

Budapesti Hirlap, 1927. szept. 21.

Zu Erläuterung Skizze.

H. Schluschny Erna.

festő.

a Nemzeti Szalonban megnyíló 56-ik csoportkiállításon virág-csendéletei és pécsi pasztelljei szerepelnek. (emlétve)

Nemzeti Ujság, 1927. szept. 21.

Hermann Wiking, Berl. Hopf. 21.

H. Schuschny Erna.

Festőművész.

A Vénuzeti Szalon legközelebbi csa-
portkiállításán műrei szereplni
fogunk.

Magyarság, 1927. szept. 20.

Mr. Schneeberg, Hanau.

Hanau.

Ich bestätige den Empfang Ihrer Zuschrift vom
gestrigen Tage und werde Ihrem Wunsch
Folge leisten.

Mit vorzüglicher Hochachtung

H. Schuschny Erna.

futőművész

a Nemzeti Szalon 16-ik csoportkiál-
lításán részt vesz művével.

Esti Kurir, 1927. szept. 20.

Kl. Schreiberg Hans.

Hochwürden

A Hiermit bestätige ich den empfangenen Betrag dankend.

Gute Reise, Ihr: Pepi Sch.

H. Schuschny Ernd.

A Nemzeti Szalon csoportkiállításán
virágcsendéletei és tájképei szerepelnek.
(ennlitve)

Magyar Hírlap, 1927. szept. 21.

Herr Professor Klaus,

ich bin gerade in der Lage, Ihnen einen
Artikel über Bäume in Italien zu liefern.
(Pappeln)

Ihre Frau Tochter, Inge

H. Schuschny Erna, festőm.

művei a kiáll. legjobb darabjai közé tartoznak.

Tavaszi tárlat a N. Szal. ban.

(m.v.) N. U. 932. VI. 19.

H. Schuschny Erna

szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán.

PH. 1933. IV. 16.

H. Schuschny Erna

Szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán.

Nu 1933. IV. 16.

Schusny Erna

Művészvölgyi pleinair iskola őszi tárlatán a Lipótvárosi Társaskör termében szerepelt

Schusny Erna szín-
tanulmányai virágcsendéleteken kitünően ér-
vényesülnek.

EK. 929. IX. 29.

H. Schuschni Erna

Hüvösvölgyi Pleinair Iskola kiállításán a Lipótvárosi Társaskör termeiben festményeivel szerepelt.

PH. 929. x. 1.

H. Schuschny Ernő

"Új Szalon" első kiállításán a Kossuth L. utcában szerepelt.

NM. 934. IV. 18.

A. Schuschnig Erna

Két virágcsendélettel szerepelt a Balatoni Társaság kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

N.U.930.IX.21.

H. Schuschny Erna

Műveivel szerepelt a Balatoni Társ. kiáll.-án
a Nemzeti Szalónban.

P.H.930.IX.21.

H. Schuschny Erna

Alkotásával szerepelt a Balatoni Társaság kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

M.O.930.IX.21.

Schuschny Erna

Az O. N. E. Ig. volt istolatársak Szövetségének művéntagjainak kiállításán szerepel.

m. 929. XII. 10.

m. 929. XII. 8.

H. Schuschny Erna

"Virágcsendélet" c. műve a Nemzeti Szalon tav. tárlatán.

N.U. 934.VI.10.

H. Schuschny Erna

Alkotásával szerepel az osztrák alpesi kiállitáson.

N.U.932.V.8.

H. Schuschny Erna

Szerepelt a Munkácsy-céh kiáll.-án.

M.U.935.III.31.

H. Schuschny Erna

Műve, a Nemzeti Szalón alpin tárgyú képeinek kiállitásán.

M.H. 932.V.8.

H. Schuschny Erna

Akvarellisták és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban neve szerepelt.

NM. 930. XII. 14.

H. Schuschny Erna

Kiállítása.

Ujság, 930. XII. 14.

H. Schuschny Erno

Képekkel nekrepel a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán

Pesti Hirlap 1927 VI. 16.

H. Schuschny Emma

Meseképekkel nekrepel a Nemzeti Szalon nagy tavaszi tárlatán (emlitve)

Magyarság 1927 VI. 16.

H. Schuschny Erna

Modern egyházművészeti kiállításon a Nemzeti Szalonban szerepelt.

4N.930.VIII.17.

H. Schuschny Erna

Virágcsendélete, a Szinyei Társ. tav. tárlatán.

N.U.931.IV.5.

N. U. 931. IV. 5.

H. Schuschny Erna.

A Veres Pálné-utcai nőképző-intézet volt növendékei műterem kiállításán csendéletei szerepeltek. (említve.)

Nemzeti Ujság, 1928. dec. 16.

H. Schuschny Erna.

A Veres Pálné bánygimnázium volt növendékeinek műtereinkiállításán csendéletei szerepe-tek. (említve.)

Pesti Hirlap, 1928. dec. 18.

H. Schuschny Erna.

Művei szerepelni fognak az Orz. Nőképző Egyesület hányginmázium volt ikolatársai Szövetségének művésztagjai műteremkiállításán, melyet az ösztöndíjalap javára rendeznek.

Pesti Hirlap, 1928. dec. 15.

H. Schuschny Ernd.

Az O.N.E. Lg. volt Iskolatársak Szövetsége művésztagjai tanulmányi ösztöndíjalapja javára műteremkiállítást rendez, melyen művei szerepelni fognak.

Nemzeti Ujság, 1928 dec. 14.

~~Hermanné dr~~ K

Schuschny Erna

festő

Nül, Bpest - 1887 jan. 19.

lásd ilt

Boz Magyarszlex

430 h.

Lépcsőház

Schuschny Erna

Magyar Művészet, 1927

490.0.
kiállításról.

Schuschny Erna

Szlányi Lajos

Teles Ede

Telbisz Albert

Telkessy Valér

Tolnay Akós

Tormássy Dezső

Ungváry Sándor

Vadon Benjamin

Vajda Zsigmond

Walleshausen Zsigmond

Wádler Jenő

Zádor István

rest vettek az alábbi kiállitáson

Kat Nagykőrös

1926.

Kovácsbi Tanszak

MOB Kvár 2465

Nemzeti Szalon

H. Schuschny Erna

Kiállít

N.U 932 IX. 6

* **Képkiállitások.** Vasárnap délelőtt nyilt meg a Volt Iskolatársak Szövetségének művésztagjai által rendezett kiállitás a Veres Pálné-utca 36. szám alatti müteremben. A kiállitók között feltünik H. *Schuschny* Erna, aki dus, változatos szinezésével szép munkákat adott. Több jólsikerült képet és iparmüvészeti tárgyat állitott ki: *Rózsavölgyi* Ágnes, *Petrányi* Éva, *Éber* Vilma, *Horváth* Lilián, *Bakonyi* Kató, *Dicsőffy* Kata, *Weil* Erzsébet, *Juvanc* Ireneuszné, *Székely* Erzsébet és mások. — Az ujpesti Surányi-cukrászda üvegtermében rendezett képeiből gyüjteményes kiállitást *Koch* Ernőné *Klopfer* Erzsébet. Pikturája figyelemreméltó, több kompoziciója, ahol nem lelni fel a részletkereső kötöttségét, megoldásában érdekesen, kifejezésében szuggesztivan hat. Majd minden munkája — akár egy vonalban, akár egy mozdulatban — egyéni, intelligens kéz munkáját lehet felismerni. Ha igy halad, kicsit több tehnikai készség kellene még, akkor szép sikere lehet. — A belvárosi Eötvös József-főreáliskola rendezésében vasárnap délelőtt nyitották meg az intézet karácsonyi kiállitását. *Kubinyi* Bertalan rajztanár pasztelljei tulnőnek az iskolai kiállitás keretein, mesterük nemrégen jött vissza az orosz hadifogságból. Csodálatos szinekkel dolgozik. Jók *Farkasfalvy* Lajos balatoni vásznai, *Kende* István akvarelljei és *Lázár* Szilárd Lőcséről festett képei. A növendékek közül *Schild* József, *Végh* János, *Valér, Simon* Pál és *Forgács* munkái érdemelnek elismerést. A megnyitó ünnepségen *Erődy* Kálmán dr. felügyelő-igazgató kifejtette, milyen fontos érdek, hogy az iskola növendékeinek szépérzékét kifejlesszék. A kiállitást *Purébl* Győző dr. tanácsnok nyitotta meg.

Magyarság, 1928. dec. 18.

H. Schuschny Erna.

M. 928. XII. 18.

20

A Nemzeti Szalon 56-ik csoportkiállításáról

HAÁLA GYULA: *Vihar után*

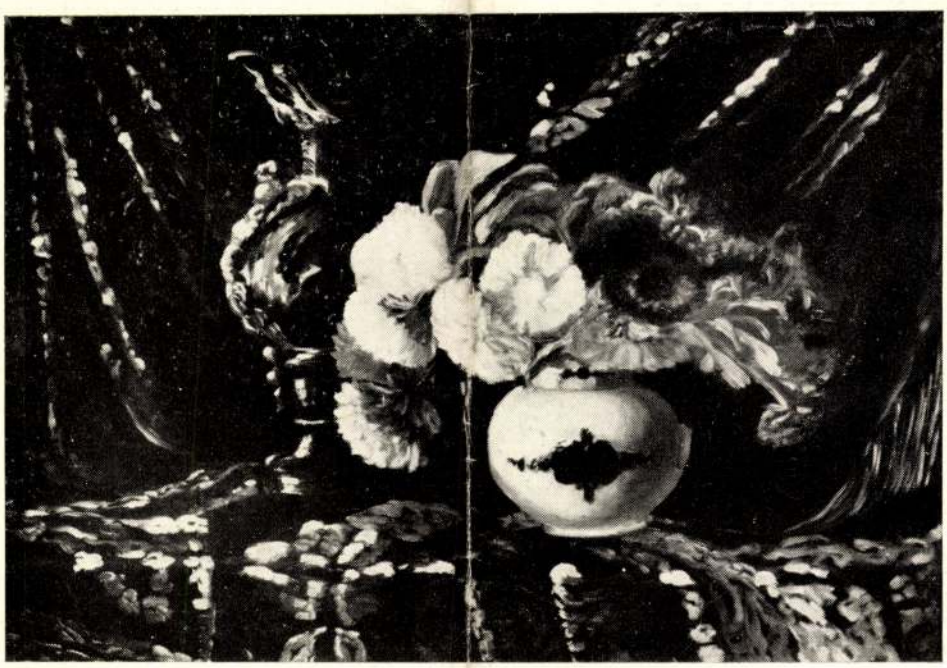

H. SCHUSCHNY ERNA: *Virágcsendélet*

Képzőművészet. 1927. 3. sz. 23. l

DINNYÉS FERENC: *Szegedi táj*

TELEGDY ÁRPÁD: *Falu végén*

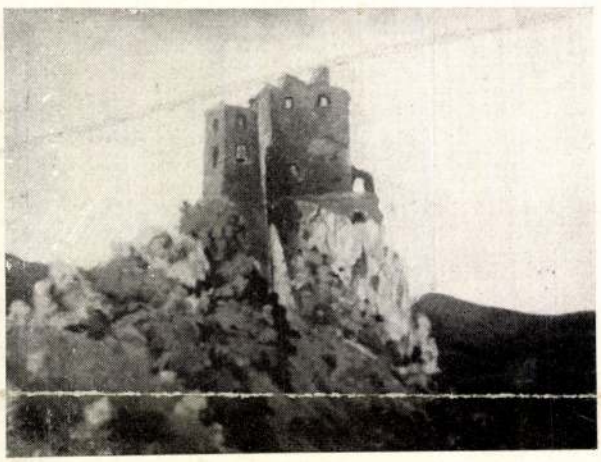

RADNAY JÓZSEF: *Várrom*

HAMVAS MAGDA *kerámiái*

H. Schusny Erna festőművész

Ujság 1931. IX. 20

Ugyancsak vasárnap nyitja őszi tárlatát a *Nemzeti Szalon*. Összeválogatásában bizonyos rendszertelenséget, szempontjaiban sok homályt mutat ez a kiállítás. A kifüggesztett képek jórésze említést sem érdemel, a technikai fejletlenséget gyakran még csak érdekes törekvések sem mentik. De ki kell emelnünk a terjedelmes katalógusból *H. Schusny* Ernát négy hangulatos képével, továbbá *Huszti* Ibolya, *Áldor* János László, *Ö. Bakonyi* Kató, *Csóka* István, *Kunwald* Cézár, *Belányi* Viktor, *Müller* Ágosta, *Medveczky* Jenő, *Záhonyi* Géza, *Wagner* Géza, *Porter* Paula, *Rubovics* Márk, *Nárag* Aurél, *Feiks* Alfréd, *Borsos* István József, *Benedek* Kata, *Novotny* Emil Róbert, *Páris* Ila és *Zólyomi-Zierlich* nevét, akik részben itt kiállított anyagukkal vonják magukra az érdeklődést, részben pedig régi, ismert művészek. (—l.)

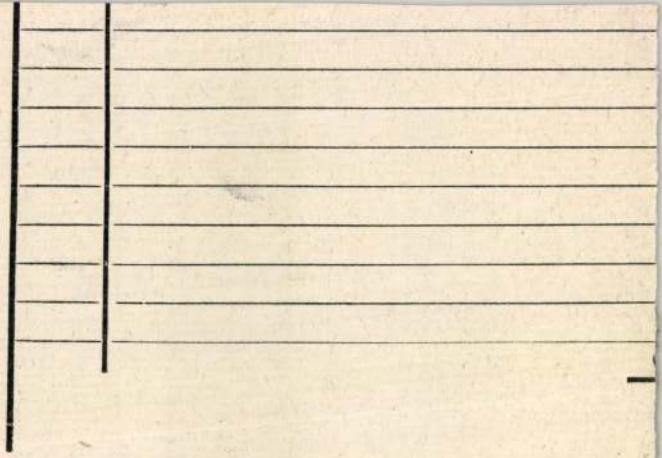

Bı/.....

.....

A főpénztárkönyvbe bejegyezte:

192.....

Könyveltetett a folyószámla-könyvben:

192.....

Könyveltetett.....a könyvben:

192.....

H. Schuschny Erna festőművész

Nemzeti Ujság 1931. IX. 20.

A Nemzeti Szalon Őszi Tárlata

A képzőművészetet csak ugy lehet megmenteni saját betegségeinek és a gazdasági válságnak előre várható következményeitől, ha intézmények, társulatok, müvészek és kritika összefog abban, hogy legalább a „jót" mentse meg, legalább azt mentse át szerencsésebb időkre. Ez is elég nehéz feladat lesz, a művészi tultermelés fenntartására se mód, se szükség nincsen. A *Nemzeti Szalon Őszi Tárlata* nem ennek a meggyőződésnek a jegyében született: Kevés kivétellel szomoru felvonulása egy szándékaiban talán tiszteletreméltó, de tehetségében sivár és eredményeiben sulytalan irreguláris csapatnak. A kiállitott háromszázötvenkilenc mütárgy nagyobbik fele legfeljebb mükereskedésbe, de semmiesetre sem tárlatra való.

Az ismert kiállitó művészek dolgai közül *H. Schuschny* Erna szépen megkomponált csendéletei, *Müller* Ágosta portréi, *Belányi* Viktor, *Gy. Nagy* Zsigmond, *Wagner* Géza, *Feiks* Alfréd, *Náray* Aurél és *Cs. Wagner* József képei a legjobbak.

A fiatalabb nemzedék képviselői között kellemesen tünik fel *Páris* Ila, a fény és szin rokonhatásainak müvészi kutatása, az ugynevezett atmoszférafestés egyre fejlődő tehetségének birkáló állomása. *Feleky* György tájkompozicioi és *Urbán* Géza lirai hangulatu pasztelljei is a kiállitás felsőbb szinvonalát jelentik. *Chiovini* Ferenc, *Büky* Zoltán, *Mészöly-Munkás* Béla, *Jeney* Zoltán, *Kapácsy* Jenő, *Négély* Rudolf, *Berend* Xena, *Nógrády* Magda, *Nok* Zsuzsánna, *Polárnok* Zoltán, *Pölöskey* Sándor, *Gajzágó* Márton, *Albertli* Ferenc, *Novotny* Emil és *Aldozó* József jó képeit kell még kiemelnünk.

A szobrász-anyag még a képek szinvonalát sem üti meg, egyedüli friss tehetség *Békéssy* Miklós, akinek Assisi Szent Ferenc feje anyagszerüségében és formaritmusában — igényes szándék és jó megoldás.

m. v.

temek 1930. évi szines főiskolásairól. E szerint a 15.784 külföldi diák közül 785 afrikai és 1770 ázsiai A feketék és a sárgák leginkább Párisban tanulnak. Itt 548 afrikai és 852 ázsiai hallgatta a különböző szakokat. A

S ELETÜNK

Zoltán dr.

MDK

H. Schuschnÿ Erna

Orbán napja a Balatonon, of.

Balatoni Társ. 3. N.Szbl.393.kiáll. 1928. ápr. 23. l.

H.Schuschny Erna, festö MDK

87. Balatoni váza virágokkal.

Nemzeti Szalon. -A Balatoni Társ. IV.Kiáll.
Bp.1930 szept. Kat.

MDK

H. Schuschny Erna, festö

188. Harmonia. Pasztell.
189. Tavaszi hangulat.

Uj Szalon. Megnyitó Kiállitás. Bp.1934. ápr. Kat.

MDK.

Schuschny Erna festő

"Csendélet" /olaj/
"Virágcsendélet" /pasztell/
"Csendélet" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december .
46.l.

MDK

H.Schuschny Erna

Őszirózsák, paszt.

Uj Szalon...karácsonyi kiáll. 1934. dec. 5. l.

MDK

H. Schuschny Erna

Juliusi hangulat

Egyszer volt, hol nem volt, of.

Dal a boldogságról, of.

N. Szal. kiáll. 1927. jun. 24. l.

MDK

H. Schuschny Erna

Sirassatok engem orgonavirágok, vf.

N. Szal. őszi tárl. 1920. szept, 24.1.

H. Schuschny Erna MDK

Szent Antal

Egyház és Müvészet
Nemzeti Szalon 1919.

MDK

H. Schuschny Erna festőművésznő.
A Nemzeti Szalon Tavaszi Tárlata.

Képzőművészet, 1929. 21. sz. 144. l.

Schuschnyi Erna

Virágcsendéletekkel szerepel a Nemzeti Szalonban rendezett "AME" első kiállitásán.

P.H.1931.Jun.7.

H. Schuschny Erna

Tavasz Szalon - Nemzeti Szalonban állitott ki tehetséges, a modern, haladó szellemi ifjuságot képviseli.

Esti Kurir 1931.VI.24.

H.Schuschny Erna

Tavaszi Szalon - Nemzeti Szalonban - képével szerepelt /"Május" és virágok /

Pesti Hirlap 1931,VI.21.

H. Schuschny Erna.

a Nemzeti Szalon 1924 óta a 3.-ik balatoni tárlatát rendezi, melyen „Orbán napja a Balatonon" c. műre szerepel. (említve.)

Pesti Hirlap, 1928. ápr. 1.

H. Schuschny Erna festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel

Pesti Napló 1931.IX.20.

H. Schuschny Erna.

festőművész

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Téli táj-a Flottan festett, jó effektusu kép.

Ujsag
1[illegible].VI.10.

Ol. Schaussup Erna

festőművész

Ősi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Két sasdag virágerendítete.

Pagyar Hirlap
1939.IV.8.

H. Schuschny Erna

Testőrüvész

Ősi Tárlat - Nemzeti Szalontan - Képével szerepel.

Kitűnő technikát ával el, kinek szendélete, tekintve az e műtaj bizonyalmas sorhangosságát, messzse emelkedik ki az átlagból

Magyarság
19 9.IX.6.

H. Schuschny Erna

festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Ujság
1929.IX.8.

H. Schuschny Erna

festőművész

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Pesti Napló
1929.VI.16.

H. Schuschny Erna

festőmüvész

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Szirupompás csendélete

Nemzeti Ujság
1929.VI.16.

H. Schuschny Erna

festőművész

Nemzeti Szalon tárlata - képével szerepel.

Csendélet

Magyarság
1929.VI.16.

H. Schuschny Erna

festőművész

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1929.VI.18.

H. Schuschny Erna

festőművész

Vigaszverseny - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Az Est.
1929.VI.16.

H. Schuschny Erna

Virágcsendélete szerepel a „hűterem" őszi tárlatán
(emlitve)

Nemzeti Lyság 1937 X. 12

Schuschny Erna.

Műteremkiállításon szerepelt.

M.932.XII.1.

H. Schuschny Erna.

Művei szerepelnek a Balatoni Társaság kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Nemzeti Ujság, 1928. ápr. 1.

H. Schuschny Ernő

szerepelt az V. balatoni kiállításon.

P. H. 1933. V. 7.

H. Schuschnig Erna

Szerepelt az V. balatoni kiállításon.

Mk. 1933. V. 9

H. Schuschany Erna

Szerepelt az V. balatoni kiállításon.

EK 1933 V. 9.

H. Schuschny Erny

MDK

Bal tonföldvár

Balatoni Társaság V. kiállitása
Nemzeti Szalon 1933. máj.

MDK

H.Schuschny Erna, festöm.

Csendélet. Pasztell.

Nemz. Szal. - A Munkácsy Céh VIII.repr. kiáll.-a.
1935. márc. 30.-ápr.14. Kat.

H. Schuschny Erna MDK

Április virágai, pasztell

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

MDK

Schuschny Erna

Képzőművészet 1934. 74. sz. 143.l.

MDK

Schuschny Erna

Nemzeti Szal. kiáll. Nagykőrös. 1926.

MDK

H. Schuschny Erna festő

Műveivel résztvett a Nemzeti Szalon tav. tárlatán.

Cikk: A Nemzeti Szalon tav.tárlata.

Képzőművészet, 1929. 21.sz. 144.l.

MDK

H. Schuschny Erna, festöm.

Rózsák. Vf.
Labdarózsák. Vf.

Nemz. Szal. - 1919. okt. kiáll. Kat. 13.1.

MDK

Schuschny Erna, festöm.

Virágcsendélet. Pasztell. J.l.j.

Árv. Közl. 1931. 3.rk.sz. 66.o.

MDK

Schuschny Erna, festöm.

792. Virágcsendélet. Pasztell. J.b.k.

793. Virágcsendélet. Olf. 1oox7o J.l.b.

Árv. Csarn. 1932. I.rk.sz. 36.l.

61. n. márc.

MDK

Schuschny Erna

Kilátás a balatonföldvari strandról, pasztel

Nádas Balatonföldvaron, "

A Balatoni Társaság II. Kiáll. Kat. 1924.
Nov.29.-Dec.8. 19.lap

MDK

H. Schuschny Erna

Március	vizf.
Mon réve	"

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatának katalogusa. 1920. Majus. 19. l.

H. Schuschny Erna

MDK

Quand l'amour meurt, vizf.

Micsarnok 1923 tavaszi tárlat

H. Schuschny Ernő

Benczés rendház Kőszegen, vizf.

Műcsarnok 1922 őszi tárlat

MDK

H. Schuschny Erna

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata.
Képzőművészet 1929. 144.l.

H.Schuschny Erna.

Müveit kiállitotta a Nemzeti Szalon 1927-be

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Schuschny Erna

Virágcsendélet, paszt.

Árverési Csarnok aukció kat. 1933. okt. 3. sz.
33.1.

H. Schuschny Erna

Szeresd a virágot és ne féltsd szivedet

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

H. Schuschny Erna

MDK

Látod amottan a téli világot, vizf.

Műcsarnok 192o-21 téli kiállitás

MDK

H. Schuschny Erna

Az Alkotó Müvésznők Egyesületének első kiáll.
Képzőmüvészet 1931. 42. sz. 162.l.

MDK

Schuschny Erna

A Nemzeti Szalon tav. tárlata. Képzőművészet 1928. 12. sz. 187.l.

H . Schuschny Erna: V MDK

Virágcsendélet. repr.

Képzőművészet 1937. 23.o.

MDK

H. Schuschny Erna festőm.

Virágkompozició, festm. repr.

Szász Károly: Műteremlátogatás. Művész-Élet 1933. 12-13.sz. 5.l.

MDK

H. Schusny Erna

Csendélet, vf.

N. Szal. Téli Tárl. 1920. dec.
16.1.

MDK

H. Schischny Erna, festö

Virágok vázában. Olajf.

Nemzeti Szalon.- Őszi Tárlat. 1932. szept. Kat.

MDK

H. Schuschny Erna, festö

Domboldal. Olf.
Május.
Virágok. Pasztell.
Gellérthegy. "

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárla t. 1931. junius. Kat.

MDK

H.Schuschny Erna, festö

Ösz. Pasztell.

Nemzeti Szalon.-téli tárlat.1933.dec. Kat.

MDK

H. Schuschny Erna, festö

Vidám ösz. Olf.

Rózsaszinü fuvallat.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat.1932.junius. Kat.

H.Schuschny Erna

MDK

N.Szal. I.osztrák alpesi kiáll. 1932. máj.

MDK

H. Schuschny Erna festő

N. Szol 56. csop. kiáll. Képzőművészet, 1927, 3. sz. 51. l.

H. Schuschny Erna

MDK

Csendélet, past.

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1939. márc.

MDK

H.Schuschny Erna

Április virágai, paszt.

N.Szal. tsv. tárl. 1922. máj.

H. Schuschny Erna MDK

Látod amottan a téli világot, vizf.

Mücsarnok 192o-21. Téli kiállitás

MDK

H.Schuschny Erna,

a N.Sz.által rend. 63 csop.kiáll.egyik-másikán müveivel szerepelt. 1927.

A Nemz. Sza. 4oo-ik jub. és a KEVE XX-ik kiáll.-a . 1929.febr.

MDK

H. Schuschny Erna

A N. Szalon tavaszi tárlata. Képzőművészet 1931. 42. sz. 164.l.

H. Schuschny Emil.

A Nemzeti Szalon szezonzáró kiállításán mutatkozik szerepelnek.

Pesti Hirlap. 1928. Jún. 21.

[illegible]

A Nemzeti Szalon rezervoár hi-
állításán munkái rezepel-
nek.

Pesti Hirlap 1924. Jún. 21.

Schuschny Emil.

A Nemzeti Szalon évadzáró kiállításán kompozíciói szerepelnek. (említve.)

Magyarság, 1928. jún. 21.

H. Schunny Lenka.

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán művei szerepelnek.

Nemzeti Ujság, 1928. jún. 21.

H. Schuschny Erna MDK

Szeresd a virágot és ne féltsd szivedet,

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

H. Schuschny Erna

A fiatal művészek közül alig akad egy is, akinek benső ügye volna az egyházművészet,- mondja kritikájában Major Dezső: "Egyházművészeti kiállitás a Nemzeti Szalonban" cimmel, s kiemeli azokat, akik érdekesebb képekkel szerepelnek:
Leidenfrost Sándor, Egyed Ernaő, H. Schuschny Erna, Bardócz Árpád, Déry Béla, Révész-Ferryman Ferenc.

A HÉT, Bp. 1919. dec. 18.
XXX. évf. 19. sz. 3oo. lap.

Hermanné Schuschny

Erna

Ferenc

László Schuschny Erna

alatt is.

1) [illegible]
2) dr. Lechner Jenő
3) Csányi Károly
4) Schulek János
5) M. O. B. könyvtára
6) Szépmüvészeti Múz. könyvtára
7) Rónay Zoltán
8) Tikanár Lajos dr.
9) Gerevich Tibor dr.
10) Petrovics Elek dr.
11) Möller István
12) Wilder Gyula
13) Hulse Dezső dr.
14) Láczay Fritz Oszkár
15) Dr. Lux Kálmán
16) Majovszky Pál dr.
17) Szmrecsányi Miklós
18) Varjú Elemér
19) Ybl Ervin dr.
20) Végh Gyula
21) Agyházy Kamill
22) Rakovszky Iván dr.
23) dr. Horváth Henrik
24) dr. Szőnyi Ottó
25) Szentiványi Gyula dr.

Alap LELTÁR
1932 év 5290 tételszám

PAUL SCHUSKA, textilfestomester

"Verzeichniss der zur Neusohler priv.Sieben-Bergstädtisen Lade einverleibten Schwarz und sczön-färbemeister,aus dem Meister-Buche ausgezogen/1823/.
in Bergstädten:Pukanz/Bakabanya/.
17.- Paul Schuska.
111. old. 31.jegyz

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz.Évkönyve, 16. Győr. 1974.

M.D.K.

SCHUSRED, M. farekasmester

Habán mester, Szobolist

Csánji 1954. 112. l. VI. t.

Schussdeck Benedek

Pest 1757.

Schussdeck Benedek, Pestről, 1757 márc. 26-án iratkozott be.

Fleischer Bécs 84.l

ÉLE

Schustek Dániel "festész" 4oo frt ösztöndij

Melléklet a Vasárnapi Ujság 26. számához. 1869. jun. 27. 357 l. Irodalom és művészet. /Művészek segélyezése.

Schuster

č.

Lykanomzromantika

62, 210. č.

Wien

Schuster
Josef

Der Ungar 1843. jül. 28.
(Sz.: Perther Salon 1843.)

Kalmár

Schuster

S. 2. *I.*, festő Györött, az 1850—60-as években. 1860. a Pesti Műegylet kiállításán Fogolymadarak a nyughelyen c. olajfestményével szerepelt.

K. Gy. II. 429 p

A.Schuster

Virágok / Bécs/

Orsz.Magyar Képzőművészeti Társulat által Szegede
rendezett kiállitás 1876, katalogusa

SCHUSTER, Andreas, pozsonyi kőművesmester

A. SCH., Maurerpolier, 3 éves fia meghalt (1794, 1035 l)

—

U. az, 6 hónapos lánya meghalt (1794, 1122 l)

—

A. SCH., bürgerl. Maurermeister, † 50 éves korában, Pressburg, 1801 február 17. (1801, 178 l)

—

Pressburger Zeitung
(Genthon)

Schuster András

Schuster András okl. építész-mérnök, építőmester, kövező- és burkolómester, VIII. Harmincket-tesek-tere 2. 141-558

Bptávb 1940 szept.

Szerencselevél

Szigoruan bizalmas,
ezért név és cim nincs feltüntetve

Központi boy-al kézbesitve!

MDK

Schuster Aloys, sculptor, Nagyszombat.

Kapossy János: Épitők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Műv. Ért. 1952. 1. sz. 138 l.

SCHUSTER, Andreas Rönüves

1798 Porsoy, dóm

Ars, 1997/1-3. 237.

ián toronnyal,
lákkal, keleti
régi szentély
lebontották s
ély nyugatnak
kapu mellett
stílű lapos
ban harang
)o BAP. Alsó

sű terítő.
lakjával.

Schuster Antal

könyvktanonc.

St. Margarethenben tüle-
sett. 1815. öta Kilián
Károly tanonca Sopron-
ban.

Veghsoprkönyvk
231. l.

ANTON SCHUSTER, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Der.n Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 155.- Herr Anton Schuster
Felvétel ideje: 1801. 7. Sept.
Hová vették fel: Comorn, /Komárom/. 157.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA? A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

MTK.

ifj Schuster Béla

Müvei képsorsoláson

Kisalföld 1966 máj.14.

Halála körülményeit illetőleg, az elhunyt közvetlen környezetéből arról értesülünk, hogy a művésznek már hosszabb idő óta voltak jelentéktelennek látszó bélbántalmai, amelyeknek azonban nem tulajdonított semmi fontosságot, és nem akart orvosi segélyt igénybe venni. Halálát közvetlenül megelőzőleg megfeszített erővel dolgozott három legutolsó festményein, melyeket még maga szállított be a Glaspalastba. Ugyanaznap — május 30-ikán — este részt vett a Luitpold-csoport ülésén, ahol azonban hirtelen rosszul lett, úgy, hogy haza kellett mennie. Otthon a lépcsőn már csak alig volt képes fölvánszorogni, lakása ajtaja előtt pedig eszméletlenül összeesett. Aggódó felesége tüstént orvost hivatott, aki bélfekélyt konstatált és csakis gyors műtét révén remélte a beteget megmenthetni. Reménye azonban sajnos nem vált be, mert a művész, kétszeri operáció ellenére is június 2-ikán meghalt.

Halálának tragikus voltát növeli az a körülmény, hogy kevéssel előbb két irányban is történtek lépések aziránt, hogy a magyar és a müncheni művészet terén szerzett kiváló érdemei hivatalos elismerésben is részesüljenek. A magyar kormány ugyanis kitüntetésre terjesztette fel a művészt illetékes helyen, Münchenben pedig küszöbön állott a tanári címmel való kitüntetése. Egyiket sem érhette meg.

Halála ugy nálunk, mint második otthonában, Münchenben is őszinte részvétet keltett s június hó 4-ikén Münchenben végbement temetésén ösmerőseinek és barátainak nagy serege, élén a bajor vallás- és közoktatásügyi kormány képviselőjével, adta meg a korán elhunyt művésznek a végső tisztességet.

Elhunytát barátain és művésztársain kívül özvegye és két kis gyermeke siratja.

Ambrozovics Dezső

NÉPÜNNEP A KAUKÁZUSBAN
EISENHUT FERENC FESTMÉNYE

Művészet 1903.

IN MEMORIAM

SCHUSTER FERENC

Kevesen ismerik nálunk Schuster Ferencnek, a június 14-én Bécsben elhalt magyar festőművésznek nevét. Egyetlen művel sem szerepelt kiállításainkon. Várt, míg tehetségét annyira fejlesztheti, hogy hazájában teljesen kiforrt művészként léphessen fel. Kenyerét küzdelmesen, nagy üggyel-bajjal a külföldön szerezte meg. Munkája érett gyümölcseit nekünk akarta juttatni. Ez a nobilis vonás jellemezte egyéniségét és művészetét is. Tehetségének szép próbáit bemutattuk a „Művészet" ez évi első számában. S épp most készülődött arra, hogy egybegyűjtött munkáit bemutassa a budapesti közönségnek egy kis külön kiállításon. De még csak össze sem gyűjthette, mert hónapok, évek óta kegyetlen, gyógyíthatatlan betegség gyötörte, amely az utóbbi időben oly fájdalmassá vált, hogy levelet is alig írhatott. Mégis bízott abban, hogy tavaszra meglehet a kiállítás. E sorok írójának néhány hónappal ezelőtt még reménynyel teljes leveleket küldött, a betegség azonban egyre fenyegetőbbé lett, úgy, hogy a legutóbbi időben már maga sem bízhatott felgyógyulásában. S most már csendes hantok alatt pihen ez a szenzibilis, nemes, művészi rajongással teljes férfiú.

Sanyarúan lepörgött rövid életéről (született 1870 december 24-én) ő maga írt meg egyet-mást a mi kérelmünkre. Ezek az egyszerű sorok minden egyébnél beszédesebben világítják meg rövid pályafutásának keserveit.

„Fehértemplomban születtem — írta a többi közt — apám kovács s én vagyok tíz gyermeke közt a legidősebb. Ifjuságom ideálja a cirkusz, később a színház volt. Ide a színészek ruhatáros kosarával jutottam. De

A KÖLTŐ
SCHUSTER FERENC RÉZKARCA

szüleim nem engedtek sem az egyik, sem a másik pályára. Vaskereskedésbe kerültem s életem három esztendeje ebben az üzletben folyt le, amelyhez sem kedvem, sem képességem nem volt. Itt tört ki belőlem először a festésre való hajlam. Kezdetleges, siralmas képeket pingáltam főnököm egyéves fia számára, akit szórakoztatás céljából gyakran rám bíztak. A kis csemetének tetszettek ezek a képek, nekem pedig kedvem telt a készítésükben. Midőn túl voltam az inaséveken, Budapestre mentem s ott ismét vaskereskedésben kaptam alkalmazást. Öt hét mulva azonban búcsút mondtam ennek is. Most már tudtam, miképpen lehet belőlem festő. A mintarajztanoda igazgatójánál tett látogatásom meghozta az első kiábrándulást. Tehetségtelennek nyilvánított engem s ezzel a nyilatkozattal léptem ki a szentek szentjéből. Rongyos cipőmbe belefagyott a víz, de a lelkesedés és kétségbeesés arra a kalandos ötletre bírt, hogy végig kopogtattam a festőműtermeket s „ecsetmosogatónak" ajánlkoztam. Amennyire ma még emlékszem, jártam M..., V..., U... festőknél. Vállvonogatással, mosolylyal tessékelték ki a szegény bolondot. Budapesten tehát nem volt mit keresnem. Szülőföldemre nem akartam visszamenni. Aggódó szüleim megsegítettek néhány forinttal. Bécsbe mentem szerencsét próbálni. Itt jó emberekre akadtam, akik bíztak bennem. Nemsokára benn voltam az akadémiában, de az első években kevés sikerem volt, mert a nyomor arra kényszerített, hogy az iskola falain kívül dolgozzam a mindennapi kenyérért. Sem otthonról, sem máshonnan nem kaptam semmi támogatást. Kétszer is töröltek az intézetből, mert, úgymond, nem teljesítettem kötelességemet s mert bolond és tehetségtelen vagyok. De sikerült mégis visszajutnom. Így teltek el akadémiai éveim, akkor aztán ott álltam egyedül az utcán. Tudásom csekély volt. Mintegy öt éven át hányt-vetett a sors hol Magyarországon, hol Düsseldorfban, hol Bécsben, de ilyenfajta iskolába nem mentem többé. És megismertem a nyomort minden formájában. Abban az időben festettem az Anya-ciklust, amelyet később rézbe karcoltam. Ezzel a munkával elmentem az akadémiára Pochwalsky tanárhoz, aki tudást, tehetséget és öntudatos művészi célt látott műveimben és nagyon megtisztelő feltételek mellett vett fel speciális iskolájába. Az év végén legnagyobb meglepetésemre egyhangúlag díjjal tüntették ki egyik arcképemet. A következő évben Unger Vilmos tanár rézkarcoló-iskolájában dolgoztam, ahol császári szubvenciót kaptam az Anya-ciklus rézbe edzésére és publikálására. Az év végén egyik kom-

KRISZTUS-FEJ
JODOCUS VAN GENT FESTMÉNYE
SCHOLTZ RÓBERT GYŰJTEMÉNYÉBŐL

pozíciómra megkaptam a Fűger-aranyérmet. S ezzel vége szakadt iskolás tanulmányidőmnek."

De nem szakadt vége rossz sorsának. Roppant küzdelmek közt vergődött, mindenekfelett az bántotta, hogy nem foglalkozhatott szakadatlanul művészetével. Betegsége olykor heteken át megbénította kezét. Mégis sikerült neki tavaly Bécsben egy kis külön kiállítást rendeznie. A sors itt is kegyetlen játékot űzött vele. Nem is láthatta azt az első és egyetlen kiállítását, mert a megnyitás napján a kórházba kellett őt vinni. A tárlatot azonban osztatlan tetszéssel fogadta a bécsi kritika. Ő pedig nem kereste sohasem ezt a külső elismerést, művészete egy merengő, befelé fordult, meleg érzésekkel átszőtt lélek művészete volt. Az Anya-ciklus tanuskodik e jellemvonásáról, azután azok a képek, amelyeken megcsendül egy hittel teljes szimbolizmus hangja. Ilyen például a Feltámadás című színes rézkarca. A túlvilági élet neki épp oly reális volt, mint az, a mely ezen a földön pereg le. A legutóbbi napok egyikén még egyszer kezébe vette szerszámait. Egy barátja műtermében elővett egy kartont és képet kezdett vázolni: a kis ember látja jönni az Elkerülhetetlent. Ez a legutolsó vázlat mutatja, hogy belelátott jövőjébe. De csakhamar letette a szenet, a fájdalomtól nem tudott dolgozni.

„Mikor tavaszodott — írja nekünk bécsi barátja — Fehértemplomból ismét Bécsbe jött: egy nagy kékszemű csontváz. Az utolsót próbálta meg: egy operációt. Nem sok reménynyel kisértük a kórházba. Operálták és mintha sikerült volna. A fájdalom elmult, evett-ivott és beszélt a jövőről. Örült a tavasznak, amely beragyogott halálos ágyára. És tényleg azt hittük, hogy győzelmesen kerül ki abból az irtózatos harcból. Vasárnap kimentünk a kórházba, hoztunk egy kis jó bort, akkor azt mondta a szolga közönbös hangon, hogy az az úr ma éjjel meghalt . . . Kedden temettük el őt, egy pár jó barátja, mecénása és az édesanyja . . ."

Így végződött egy nagytehetségű magyar művész rövid és tragikus pályafutása.

L. K.

MADONNA TÜKÖRREL
CORNELIS CORNELISZEN FESTMÉNYE
SCHOLTZ RÓBERT GYŰJTEMÉNYÉBŐL

BUDAPEST MAGÁNKÉPTÁRAI

SCHOLTZ RÓBERT GYŰJTEMÉNYE

Scholtz Róbert sok évi szorgalmas gyűjtéssel szép kis képtárt szerzett, amelyet szakférfiak tanácsának igénybevételével gyarapított. Bár e gyűjteményben a régi olaszok is gazdagon vannak képviselve, jelentőség dolgában mégis messze mögötte állanak a németalföldieknek, akik sorában nemcsak kiváló nevekkel, hanem nagyon jó művekkel is találkozunk.

Első sorban a tájfestőket kell említenem. Rendkívül jellemző köztük Ruysdael Salamonnak egy tájképe, amely abban a korszakban mutatja ezt a mestert, midőn már félig-meddig megszabadult volt Goyen befolyásától és nagy unokaöcscsének, Jakabnak hatása alá került. A falombozat már festőibb itt, holott annak előtte inkább a rajz eszközeivel igyekezett a fák koronáját visszaadni. A lombozat erősen felrakott festékkel van festve s aztán elsimítva, de mégsem oly pasztózus s nem is oly világító erejű, mint Jakabé. Kedvelt eleme a víz, itt sem hiányzik s könnyed fényével némiképpen enyhíti azt a hibát, amely Ruysdael Salamonnak csaknem valamennyi képén felötlik: a csekély mélységet és a vonaltávlat hiányát. Az ő világa egy kicsiny, lezárt darabka föld, egy pár állat, lovas, kocsi. A széles látóhatár, a nagyszabású hangulat hiányzik. Mindezt megtaláljuk a mi képünkön is.

Kiváló oldaláról mutatja be mesterét Jan Wynantsnak egy monogrammal ellátott tájképe. A falomb és az egész növényzet erősen részletezett s kemény rajzú, ami jellemzi Wynantst. Előnyösen hat azonban a levegő kitünő távlata, a talajnak csaknem geologiai jellegű előadása. Emellett képünk melegebb összhatást mutat, mint amilyenhez mesterünknél szokva vagyunk. A felhők és a föld erősen áttetsző sárgás és barnás tónusainak tudható ez be. Jellemző a szerzőjére az idősb Pieter Molyn egy tájképe is. Jobbra szelíd magaslat, balra kilátás a síkságra, a staffage kicsiny méretű, a részletek szorgosan megdolgozvák, a levegőtávlat meglehetősen hiányos. E tulajdonságok néhánya Ruysdael Salamonra is emlékeztet, akinek neve alatt szerepelt ez a kép jó ideig,

tartozó és 8,707·36 kor.-val előirányzott **vizvezeték ber**
és a 25,277·18 kor.-val előirányzott **lakatos munkákra**

Schuster Ferenc
épitése

MMÉEÉvk
1940. 40. l.

közgyülés határozata után bánatpénzüket visszavehetik.

8. A helybeli katonai épitési osztálytól származó á
különleges feltételek, tervek, a városi mérnöki hivatalb
délután 3—5 óra között megtekinthetők és ugyanott
jelentkező vállalkozóknak az ajánlati ivek és költségvetés
is kiszolgáltatni.

Temesvár szab. kir. város tanácsától, 1908 év
hó 20-án.

Opalin fehér és színes ∴ ∴ ∴
Falconnier-üveg épületkövek fehér és szines ∴ ∴
Sodronybetétes-üveg minden vastagságban ∴
Recés-üveg minden méretben ∴
Öntött-üveg minden vastagságban
Tükör-üveg átlátszó és foncsorozott
Ornament-üveg fehér és szines ∴
Cathedral-üveg az összes létező szinekben ∴ ∴
Szines jelző-üvegek :: ::
Talapzat lapok sodrony betéttel és anélkül ∴ ∴
Üvegtetőcserép különféle alakban
Prizma-üveg :: :: ::

ÁLLAL mindennemü bádogos-, szerelő- munkákat, lamint gázlángok jókarbantartását, épület- és műlakas munkálatokat és idevágó javitásokat is.

eket, disztargyakat, kereteket, templom diszitéseket, antik utánzatokat **és gypszmenyezeteket.**

K: bárminemü kovácsolt munkát, u. m. vasrácsokat, kandalü világitótesteket saját terv vagy rajz után, különlegességeket i, vert vagy kovácsolt vas és fémbutor vereteket.
ÁK: vaskapuk és sirrácsok készitésében.
Költségvetések dijmentesen.

K

Schuster Ferenc

és Táby Ervin

a BSzK. Rt. budai auto-
buszgarázs terop.
ugvétel

MMÉEKözl.

1939. 28. l.

tömeget. De azért egy csoport tüntető Pokorny altábornagy lakása elé jutott, ott éktelenül abcugolni kezdett és fenyegetőleg viselkedett. Az altábornagy igen snájdig ember volt. Kinyitotta az ablakát, cigarettázva odaállt és percekig nézett farkasszemet az izgatott tüntetőkkel, mig végül a rendőrség megérkezett és véget vetett a demonstrációnak.

Ady másik politikai szereplése a hires ugrai választással kapcsolatos. Erről Ady Lajos, a költő fivére is megemlékezik Ady Endre életéről irott könyvében. Halász, mint ismeretes, 1906-ban Stocher Józseffel, a nagyváradi függetlenségi párt elnökével, továbbá egy román jelölttel szemben lépett föl Ugrán. Egyetlen fillérje sem volt, csak bátorsága, tehetsége és népszerüsége. Valami kis alkotmányos költséget mégis össze kellett hozni, hogy legalább a szükséges utazásokra teljen. Az ujságírókollégák vállalkoztak, hogy mint vidéken ilyenkor szokás, városszerte gyüjtést inditanak. Elég szép summát is szedtek össze, de persze a pénz nagyrésze vacsorákká alakult át, mielőtt a választási harcba belevetődött volna. De Halász Lajos nem haragudott, végre a fiuknak is élni kellett. Közben remek esetek történtek. A választás költségeire való gyüjtés során az ujság-

K

Schuster Ferenc es

Táby Ervin

mint
cid a felsőgallai
községháza terop.
III díj

MMÉE Közl

1939. 351 P.

Kiállitások

Schuster Ferenc hagyatéki kiállitása 1903.

Művészet, II., 1903. 357-58.

Művészeti irodalom

Festészet, táblakép
Anya-ciklus, Schuster Ferenc

Müvészet, II.,1903. 256-259.

L.K! Schuster Ferenc

Kiállitások

Schuster Ferenc hátrahagyott rézkarcainak kiállitása, 19o4./Budapest?/.

Művészet, III., 19o4. 212.

Művásár.

Schuster Ferenc, festő

Művészet, II., 1903. 357-58.

Művészeti irodalom.

Schuster Ferenc, festő

Művészet, II., 1903. 256-259.

L.K.: Schuster Ferenc

Grafika, rézkarc
Feltámadás, Schuster Ferenc

Művészet, II., 1903. 256-259.

L.K.: Schuster Ferenc

Schuster Ferenc

építész.

Szül. Pesterzsébet 1898.
Oklevelet & nyert 1927.

Névjegyzműegyetem 18. l.

T. 5682.

emelt balkézzel áll Messenhauser
katonaság jelenlétében a kijelölt
stya fokáról számosan nézik a jele-

osnitz in Mähren gebohren, 35 Jahr
t der National-
zu Wien, wurde am 16. November in
Neuen-Thor erschossen.

eue Wieden Kettenbürckgasse N.827 in Wien.

21.7 : 32.5 cm.

Schuster Ferenc

építőmester Nagyváradon, hol a Szent László-templom épitkezéseit vezette az 1730-40-fes években

Lásd bővebben:

Biró József: Nagyvárad barok és neoklasszikus művészeti emlékei. Bpest 1932. 8. l.

wód

Birókolozsvárisz Mihály

22. l.

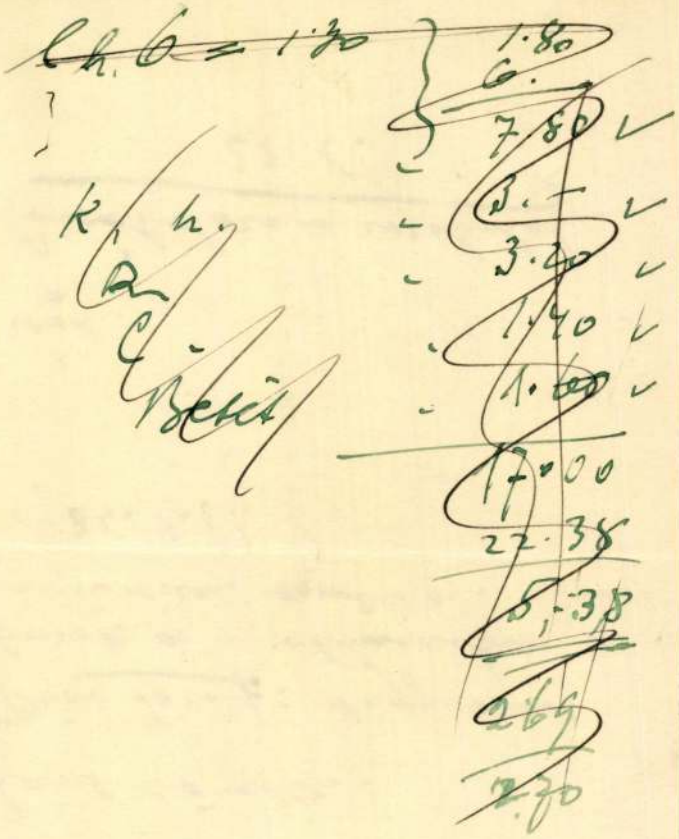

Ch. 6 = 1.30

K. h.

C

Betel

1.80

6.

7.80 ✓

3. ✓

3.20 ✓

1.40 ✓

1.00 ✓

17.00

22.38

5.38

2.64

2.70

danno ragguagli maggiori sulla vita di questa donna illustre, che pertanto meritava tutta la loro attenzione ed il loro interesse.

re Andrea era cagionevolissima. La Repubblica di Venezia avrebbe visto volontieri che il re designasse in mancanza d'eredi, a succedergli un nipote di casa Morosini ; Andrea non era contrario alla cosa ma l'opinione dei magnati era così divisa, che non se ne fece nulla, rimettendo il tutto, a suo tempo, alla Dieta di elezione.

Benchè le fazioni interne fossero calmate, pure all'esterno le difficoltà non erano nè lievi, nè poche, specialmente con la Corte di Roma, che si ostinava sempre a riconoscere per unico re d'Ungheria il duca Carlo Roberto d'Angiò, principe di Sicilia, figlio del re Carlo II.

Andrea viveva pertanto quasi sempre ad Alba Reale, con la sposa, la figlia e la madre, circondato da una corte fastosa, in cui l'elemento italiano — direi veneziano — predominava. Si occupava con amore degli affari dello stato, spesso prendendo consiglio dalla madre, promulgando ottime leggi, proteggendo le arti e le scienze. Stava meditando l'istituzione di una marina sul tipo di quella di Venezia, ed il Papa si era deciso finalmente a riconoscerlo,

Schuster Éliás

(Illés)

órásmester

Kassa 1578

l.

Arch Ért

1912 - 272 - l.

apr.	30	[illegible]	5.	4500 –
				5900 –

Schuster Ferenc, építész M.D.K.

ci Táby Ervin közös terve harmadik díjat nyert a miskolci rendőrségi sérkész pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1939. LX. évf.

aug. 3. sz. 4. old.

Schuster Ferenc, MDK

építész

Sajómenti vegyiművek egyik tervezője.

.....4 repr.

Magyép 1945-55.

Tervezők: Lauber László
Schuster Ferenc
Horváth Gyula

SCHUSTER, Franz, pozsonyi kőmüvesegéd

F. SCH., Maurergesell, 10 napos fia meghalt. (1799, 275 l)

—

N. az, † 73 éves korában, Pozsony, 1839 augusztus 23, i-deglázban. (1839, 709 l)

Preuburger Zeitung
(Genthon)

M.D.K.

Schuster Ferenc, építész

és Táby Ervin közös terve megvételben részesült a budai ferencrendi templom bővítésére kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1939. LX. évf.

máj. 25. sz. 8. old.
+ jul. 6. " 4. "

Schuster Ferenc, építés M.D.K.

és Táby Ervin körös terve 300 p-ös harmadik díjat nyert a felsőgallai kórséghára pályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1939. LX. évf.

dec. 14. sz. 4. old.

Schuster Ferenc, építész M.D.K.

és Táby Ervin körös terve 2000 p-ös második díjat nyert a szegedi rendőrségi palota pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1940. ÉXI. évf.

aug. 29 sz. 5 old.

M.D.K.

Schuster Ferenc, építész

és Táby Ervin körös terve első díjat nyert a kassai MAV. állomás épület tervpályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1940. LXI. évf.

aug. 22. sz. 5. old.

Schuster Ferenc, építész M.D. K.

és Táby Ervin közös
terve a 15 egyenként 1200
p-ös díjak egyikét nyerte el
az OTI pécsi tüdőbetegszá-
natóriumának pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1940. LXI. évf.

jan. 11. sz. 6. old.

MDK

Schuszter Ferenc építészmérnök

A miskolci rendőrpalota tervpályázatán, pályamunkája III.dijat nyert , közös a terv Táby Ervin építészmérnökkel.

Cikk: A miskolci rendőrpalota tervpályázatának nyertesei.

Az Est, 1939.aug.11. 10.lap

Schiszter Ferenc és Táby Ervin, ép. MDK

a műemléknek nyilvánított templomot a rend bővíteni és korszerűen átalakíttatni akarja.
Megtörtént a döntés a beérkezett pályamunkák felett. Megvásárolta a zsüri fentiek közös művét.

Elődöl a Margit-körúti Ferences-templom bővítési tervpályázata.
Pesti Napló. 1939. jun.2.

MDK

Schuszter Ferenc építész

Döntés a lenkeuti uj autóbuszgarázs tervpályázata ügyében, Pesti Napló, 1938. dec. 22.

MDK

Schuster Ferenc, 1927

A József Müegyetemen oklevelet nyert épitészek névjegyzéke 1873-1928-ig. Épitő Ipar-Épitő Művészet 1931. jun. 1. 89.l.

Schuszter Ferenc, építés M.D.K.

és Táby Ervin körös tervét 250 p-ért megvásároltár a pécsi kereskedelmi iskola pályaratán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1938. LXIX. évf.

jun. 15. sz. 7. old. +
jul. 28. " 4. "

M.D.K.

Schuster Ferenc, építész

és Táby Ervin körös terve meévételben részesült a budai ferenczrendi templom bővítésének pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1939. LX. évf.
máj. 25. sz. 8. old.

Schuster Ferenc, építész M.D.K.

és Táby Ervin ívrős terve 300 p-ős harmadik díjat nyert a felső gallai hőrséghára pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1939. LX. évf.

dec. 14. sz. 4. old.

M.D.K.

Schuster Ferenc, építési

és Táby Ervin körös
terve harmadik díjat
nyert a mosonmagyaróvári
városháza pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI. évf.

márc. 21. sz. 10. old.

Schuster Ferenc, építész M.D.K.

és Táby Ervin körös terve dicséretben részesült a Kőbánya alsó p.u. állomás épületére kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI. évf.

febr. 1. sz. 5. old.

Schuster Ferenc, építész

M.D.K.

és Táby Ervin hőrös ter-
ve első díjat nyert a MÁV.
Kassai állomás épületének
pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI. évf.

aug. 22. sz. 5. old.

Schuster Ferenc és

Táby Ervin

mincs
céd
z

a Szegeden építendő
központi rendőrségi
épület terve.
II. dij.

MMÉE Kötl
1940. 190. l.

5875

40.214. — K. M. E. Ny.

Schuster Ferenc és

Táby Ervin

K

nincs
cód

Államvasutak Kőbánya. alsó pályaudvarán építendő állomási épület terv. dicsérét

MMÉEKözl
1940. 33. l

VASÁRNAP

27

Kat. Invocabit
Prot. Sándor

Ő görög

A hold kelte 8.50, nyugta 22.05

14. Vajhagyó

HÉTFŐ

28

Kat. Gábor p.
Prot. Ákos

A hold kelte 9.19 nyugta 23.18 óra.

15. Onezim

KEDD

29

Kat. Román p.
Prot. Elemér

Február

A hold kelte 9.50 nyugta 0.00 óra.

16. Pamfil

SZERDA

1

Schuster Ferenc és

Táby Ervin

K

mincs

cód

a moson magyar-
óvári városháza
terv. III. díj

MMÉEKözl

1940. 47. l.

Kat G. Katalin
Prot. Oktávián

9. Szeb. 40 vt.

CSÜTÖRTÖK

23

Kat. Viktorián
Prot. Frumenc

10. Kodrát

PÉNTEK

24

Kat. Gábor főa.
Prot. Gábor

11. Szofron p

SZOMBAT

25

Kat. Gyüm. B.A.
Prot. Irén

13. hét

1944 MÁRCIUS 31 nap

12. Teofánes.

Schuster Ferenc

Táby Ervin

mincs. céd

építészek

OTI pécsi tüdő-
betegszanatorium
terv. megvétel

MMÉEKözl

1940. 8. 1.

Schuster Ferenc és

Táby Ervin

K

nincs cd

okl. építészmérnökök

Magyar Építőművészet

1941. 190. l.

(Terv pályázat Kassa állomás felvételi épületének homlokzati [illegible]-kialakítására, képpel.)

Az Államvasutak igazgatóságától hirdett terv pályázaton I. díjat nyertek.

Táby Ervin

és Schuszter Ferenc

építészek

közös pályaműve a

kerepesi uti temető

diszravatalozó/ának

fervpályázatán II.

díjat nyert.

Halász 1939. Középitk

53/1

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út
33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) disz-
termében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

K

Schuster Ferenc

Táby Ervin

épitésszek

mincs
cód
s

l.

Művészet (Kende)

1939. 56. l.

25-26 sz

50 x 66 cm.

42 x 115 cm.

44 x 115 cm.

76 x 87 cm.

84 x 106 cm.

80 x 90 cm.

59 x 80 cm.

80 x 73 cm.

100 x 90 cm.

Schuster Ferenc

Táby Erőm

mincs
ced
a kiskunfélegyházai
postaegület tárgy
megvétel

MMÉE Közl
1938. 251. l.

5822

40.214. — K. M. E. Ny.

Schuszter Ferenc

és Táby Ervin

építészek

közös pályaműve a

Kerepesi úti temető

diszravatalozójának

tervpályázatan II.-

díjat nyert.

Halász 1939. Középisk

53. l.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"
címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Schuster Ferenc

Táby Ervin

mint
céd
a pécsi kereskedelmi
fiú és leányiskola
tevop. megvétel

MMÉE közl.

1938. 257. l.

K

Tsz.:

Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.	Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.

Schuster Ferenc és

Táby Ervin

K

nincs
cíd

a kassai vasúti állo-
más épület homlokza-
tára kiírt terop.

I. díj.

MMÉE Köt

1940. 179. l

5882

40.214. — K. M. E. Ny.

MDK

Schuster Ferenc és Taby Ervin

a pécsi kereskedelmi fiu-és leányiskola tervp. /megvétel/.

MMÉEKözl. 1938. 251.l.

MDK

Schuster Ferenc és Taby Ervin

a kassai vasuti áll. épület homlokzatára kiirt tervp.. I.dij.

MMÉEKözl. 194o. 179.l.

MDK

Schuster Ferenc és Táby Ervin

a mosonmagyaróvári városháza tervp. III. dij

MMÉEKözl. 194e. 47.l.

MDK

Schuszter Ferenc és Táby Ervin

közös pályamüve a kerepesi-uti temető diszravatalozójának tervpályázatára. II.dij.

Halász 1939. középitk. 53.l.

MDK

Schuster Ferenc és Táby Ervin okl.épitészmérnökök

Az Államvasutak ig. hirdetett tervpályázaton I. dijat nyertek.

Tervp. Kassa állomás felvételi épületének homlokzati kialakitására. Magyar Épitőművészet 1941. 19o.l. képpel.

MDK

Schuster Ferenc és Taby Ervin

Művészet /Kende/. 1939. 25-26.sz. 56.l.

MDK

Schuster Ferenc és Taby Ervin

a Szegeden épitendő közp. rendőrségi épület tervp. II. dij.

MMÉEKözl. 194o. 19o.l.

MDK

Schuster Rerenc és Taby Ervin

a kiskunfélegyházai postaépület tervp. /megvétel/.

MMÉEKözl. 1938. 251.l.

MDK

Schuster Ferenc és Táby Ervin

OTI pécsi tüdőbetegszanatórium tervp.,megvétel

MMÉEKözl. 194o. 8.l.

MDK

Schuster Ferenc és Táby Ervin

a felsőgallai községháza tervp. III.dij

MMÉEKözl. 1939. 351.l.

MDK

Schuster Ferenc és Táby Ervin

a kerepesi temetőben épitendő ravatalozó épület tervp. II.dij

MMÉEKözl. 1939. 146.l.

MDK

Schuster Ferenc és Táby Ervin

MÁV Kőbánya alsó pályaudvarán épitendő állomási épület tervp.,dicséret.

MMÉEKözl. 194o. 33.l.

MDK

Schuster Ferenc és Táby Ervin

a budai ferencrendi templombővités tervp.,megvétel.

MMÉEKözl. 1939. 17o. 1.

MDK

Schuster Ferenc és Táby Ervin

a miskolci rendőrségi székház tervp. III.dij

MMÉEKözl. 1939. ~~2666~~ 266.l.

MDK

Schuster Ferenc és Táby Ervin

a BSzKRt. budai autóbuszgarázs tervp.,negvétel

MMÉEKözl. 1939. 28.1.

MDK

Schuszter Ferenc és Táby Ervin

Az alábbi pályázaton az 1200 pengős II. dijat nyerték

A Kerepesi temető uj ravatalozójára kiirt pályázat dijnyertesei. Magyarország 1939. ápr. 20.

Schuszter Ferenc és Táby Ervin, ép.-k MDK

a ferences egyházközség margit-köruti templomának kibövitésére kiirt pályázaton a zsüri

fentiek pályamüvét megvásárolta.

Az országuti ferencesek egyházközség margit-köruti templomának....
Pesti Napló. 1939.máj. 6.

enfonalból készult, rece alapon, lazacvörös, zöld és kék selyem
nát. XVIII. sz.

MMÉK őzl

Magyar, XVIII. sz.
M. 0,59—0,48 cm.

1798. HIMZÉS, vászon alapon, vil.
mustra. Magyar, XVII. száza
M. 0,49—0,18 cm.

1799. KÖTÉNY, fekete alapon, vil
ország, XIX. sz.
M. 0,93—0,65 cm.

1800. LEPEDŐSZÉL, vászon alapon,
Magyar, XIX. sz.
M. 0,82—0,49 cm.

1801. LEPEDŐSZÉL, vászon alapon
M. 0,66—0,45 cm.

1802. ING-UJJA, vászon alapon, szin
M. 0,51—0,50 cm.

1803. ING-UJJA, vászonalap, szines
M. 0,57—0,31 cm.

1804. HIMZÉS, vászon alapon, szine
M. 0,61—0,42 cm.

1805. PÁRNAHAJ, vászonalap, szi
M. 1,30—0,50 cm.

K

Schuster Ferenc és

Táby Ervin

mincs
ied

a budai ferencrendi
templombővítés terve,
megvétel

MMEEKözl

1939. 170. l.

lent jobbra.

,5 × 21,5.

l.)

M.D.K.

Serustes Ferenc, építész

és Táby Ervin közös
terve 750 p-ös megvétel-
ben részesült a Beszkárt Len-
ke-úti autobusz-garázs pá-
lyázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1938. LIX. évf.
dec. 22. sz. 16. old.

M.D.K.

Schuster Ferenc, építész

és Táby Ervin hőrös terve 1200 p-ös második díjat nyert a kerepesi temető ravatalozó épületének pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1939. LX. évf.

ápr. 20. sz. 8. old.

D. S. Köszönjük, de ezt már többször közöltük.

Sch. I. *Budapest.* Ezek a fölvételek még „betegek“, hosszabb gyakorlat után talán nagyobb lesz a siker. Kissé sötétek, túlsoká voltak exponálva, a kópiájuk is sötét. De meg a tárgy sem érdekli a nagyközönséget. Főképp oly fényképeket kérünk az amatőröktől, amelyek valameny országos érdekességü eseményre vonatkoznak.

Manőverképek. Kérjük pontos címét, hogy visszaküldhessük a kéziratot.

S. M. Köszönjük, ilyesmivel bőven el vagyunk látva. A fordítás joga ebben az egy esetben szabad, mert azzal az országgal nincs erre szerződésünk.

B. Andrásné. Ön azt írja, nagyságos asszonyom, hogy meg van akadva azzal a kérdéssel, hogy milyen könyvet adjon tizenhét esztendős leánya kezébe. Biztosit arról, hogy leánya olvasmányait eddig szigorúan ellenőrizte és hogy a kisasszony, miután nyilvános iskolába nem járt, semmi olyanhoz nem juthatott, ami „ártatlan lelkét“ megmételyezhetné. De most már Ön is szükségét látja annak, hogy több és komolyabb könyvet adjon leánya kezébe. Melyek legyenek tehát azok? A válasz, őszintén szólva, nagyon nehéz, hogy ne mondjuk, lehetetlen. Nem akarunk kételkedni abban, hogy kedves leánya tényleg a mai napig nem olvasott semmi mást, mint amit Ön adott a kezébe. Mondom, nem kételkedünk abban, ámbár nem kell éppen nyilvános iskolába járni, hogy rossz könyvek kézbe kerüljenek. Minden leánynak vannak barátnői és azok a legtöbb esetben pótolják az iskolát. De tegyük föl, hogy tényleg egy rendkívüli esettel állunk szemben. A kisasszony nem olvasott eddig semmi mást, mint amit az anyai szem válogatott ki az ő számára. De azt ugy-e maga nagyságos asszonyom is belátja, hogy ez az állapot sokáig már nem tarthat, hiszen ezért kérdez bennünket. Nos, a legjobb tanács ilyen esetben még talán az, hogy ha tényleg bízik leánya komoly alapjában, engedjen neki mindent olvasni. Ne méltóztassék félreérteni. A „minden“ alatt nem kell éppen Prevost műveit érteni. De egy bizonyos határon belül igenis mindent olvashat. Ha a lelke komoly és nemes, akkor meg fogja találni mindenkor a szépet és nemeset és el fog fordulni attól, ami csúnya és ízléstelen. Bizonyos, hogy ezen fölfogás mellett nem egyszer kezébe fog jutni olyan könyv is, amely talán nem az ő számára van írva. Mindegy. Azért mégis jobb, mintha folytonos fejcsóválással kíséri minden új olvasmányát, az egyiket nem engedné meg azért, a másikat eltiltja ismét más okból és így önkénytelenül is folyvást foglalkoztatja elméjét „tiltott“ dolgokkal. Azt hisszük, ez még a legjobb tanács, amit adhatunk. Önnek, nagyságos asszonyom, a legjobban kell ismerni leányát, és így a legjobban tudni, hogy vajjon a tanács az ő számára is megfelel-e.

Illem. Tisztes asszony kiséretében, ha nem is rokona, bátran elmehet a fiatal leány minden olyan helyre, ahová a szülei társaságában elmehet.

S. drné, *Somorja.* A Klotild-sorsjegyek huzását november másodikára halasztották.

Szegfü. Tökéletesen mindegy, vajjon a szálkát gombos- vagy varrótü segítségével veszik-e ki a kézből. A fő az, hogy kivegyék.

Műcsarnok. A balatonfüredi szeretetházba tanító árváját veszik föl. Az intézetben tizenegy-tizenöt éves korig nevelik az árvát. Az árvaháznak nincs javító-intézetszerü jellege.

Reménу. 1. Képesítésével pályázhatik erre az állásra. 2. Azt nem lehet előre megmondani, hol és mikor lesz üresedés. 3. A kezdő és a végső fizetés, valamint a szolgálati évek ideje épp annyi, mint a polgári iskolánál.

H. E. *Muraközi Sára.* A közlendők közé soroztuk. Törelemmel legyen azonban, mert ilyen hosszabb költemény közlésére meg kell várnunk az alkalmas időt, mikor lapunk tartalmának beosztásába nem ütközik.

V. M. Legszebb a *Rózsaszirmok* cimü. Közölni fogjuk.

S. S. Attól függ, minő a cikk. Ha finoman van megírva és érdekes, közöljük. Közismeretü dolgokra ilyesmiben nem szabad visszatérni. Ha megkaptuk a kéziratot, közölni fogjuk ugyanezen az úton azt is, vajjon számot tartunk-e a klisékre.

A. J. *Itthon. A Cenken. Szégyen a könny. Örök nóta. A magyar költőkhöz.* Családi kör szeretete, férfias hang, igaz magyar érzés fonja át aranyfonálként e versek zengő strófáit. Az öt vers közül mégis legjobban megnyerte a tetszésünket az *Itthon, A Cenken* és az *Örök nóta* cimüek. A két elsőt megmutatjuk olvasóinknak, a harmadikat utólagos jóváhagyása reményében átadtuk a Magyar Lányok szerkesztőségének.

B. I. *A sors.* Nagyon magyarázatos vers. A *Vincike csizmája* megkapó történet. A tizedik sor negyedik szava helyett azonban irjon irodalmilag ismert szót, mely kifejezze azt, amit akar.

P. K. *Alkonyat.* Mély, lirai hangulatu vers. Olyan, mint a csöndes nyári estéken messziről szálló furulyaszó. Kár, hogy az utolsó sor egy kissé pózos. Ott egy mélabús érzés sóhajba haló akkordját kéne megütnie. Próbálja meg, javítsa ki és küldje be még egyszer.

Nem közölhetők. Altató nóta. Éjjel. Őszi rózsa. Őszi napsugár. Euterpe szerelme. A költők élete. Nem teszek rózsát... Anyámhoz. A hol te jársz... Vad erdő közepén... Bánat. Szememből a köny... Elhagyott kápolna. Beteg az én kis angyalom... Tanyán. A bús nap. (Fordítás.) Küzdés. (Fordítás.) Arankához. Voltam szerelmes... Elhagyatva... Istenem, istenem... Éjjel. Lázban. Berendy Gáspárné. Itt van az ősz... Kiszáradt halastó. Mit nékem... A két virág. Egy csókot, kedvesem! A tévedt nő. Az álom. Őszszel. Két vers. Virágmenyegző. Ha... Én. Erzsike. Az öngyilkos. Virrad. Egy cigány halálára. Margit. Még álmodozom... Az élet színpadán. Esdeklés. Egy lánynak. Csalódás. Meghasonlás. Fehér virág. A multból. Z...nak. Falun. Hajnali fény. Csal a látszat... Te, meg én.

Tartalom.

Szöveg: *Egyenes úton — egyedül.* Irta Ritoók Emma. — *Volt egyszer egy leány.* Irta Farkas Imre. — *A vég folytatása.* Irta Herczeg Ferenc. — *Kuruc lapok.* Irta K. — *A bölcső.* Irta Erdélyi Zoltán. — *Teréz.* Irta Lánczi Félix. — *Az utolsó lakoma.* Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj. — *Rovatok:* Mindenféle. — A szerkesztő üzenetei.

Képeink: Közelgő vihar. Kuhnert festménye. — Hogyan készül a szivar (hat kép). — Eisenhut Ferenc: Tanulmányfej. — A Szemere lövőverseny. — A kocsisok sztrájkja Budapesten (három kép). — Mackó úr karácsonya. Friese festménye. — Farkas Imre. — A cigány-verseny győztesei (három kép). — Falb Rudolf. — Krisztics Milán. — Dr. Batthyány László gróf.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Laptulajdonos: Singer és Wolfner.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI. ker., Andrássy-út 10. szám.

Ha őszül a haja,

használja a *„Stella“* vizet, amely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvegje 2 korona, Zoltán Béla gyógyszertárában Budapest, Sétatér-utca, Szabadság-tér sarkán.

Megay Foot-Ball-bombái

törv. védve fölülmulhatatlan jó csokoládés gourmand csemege darabja 15 kr. Minden előkelő csemegeüzletben kapható, vagy tíz darab bérmentes postaküldéssel 1 frt 50 kr. Megay Robert cukrásznál Miskolcon.

Aki olcsó és mindamellett gyönyörü kivitelü ékszereket akar vásárolni, az forduljon bizalommal

Schönwald Imre

ékszergyároshoz, Pécsett 510. Női gyűrű, közepén rubin vagy zafirral, valódi gyémántokkal körítve, 14 karátos aranyból 16 frt. Hasonló caprubin és gyöngyökkel 6 frt. — 511. 14 karátos női aranygyűrű. Közepén valódi nemes opállal körítve kis gyémántokkal 14 frt. — 512. 14 karátos arany varázsgyűrű 4 soros, szép kövekkel és gyöngyökkel 6 frt 80 kr., 5 soros 9 forint, 1500 rajzot tartalmazó képes árjegyzék küldetik meg bárkinek.

OKTÓBERBEN kezdődik az olvasás szezonja.

Beköszöntenek a hosszu téli esték, amikor életszükségletünk az olvasás. Három lapja van a magyar közönségnek, amelyeknek egy magyar házból sem szabad hiányoznia; az Uj Idők felnőttek, a Magyar Lányok fiatal leányok és az Én Ujságom gyermekek számára való. Előkelően, nagy gonddal szerkesztett lapok ezek, kedves, igaz barátjai, nemes szórakoztatói, a magyar családnak. —— Az Uj Idők előfizetési ára egész ára 16 kor.; a Magyar Lányok-é 12 korona; az Én Ujságom-é 8 kor. Megrendelhetők a kiadóhivatalban: Singer és Wolfner, Budapest, Andrássy-ut 10 szám.

Most jelent meg!

Farkas Imre

Volt egyszer egy leány.

(Ujabb versek.)

Ára 3 korona.

Singer és Wolfner kiadása Budapest, Andrássy-út 10. sz.

Modern lakásberendezések

ERDŐS ÉS HERCZEG

gőzerőre berendezett asztalos- és esztergályos-ipartelepe

BUDAPEST, Telefon 433.
IX. KER., LÓNYAY-UTCA 27.

csak festeni láthasson. A szegény ábrándozó csupa kosarat kapott. A mintarajztanodában még azt is megmondták neki, hogy tehetségtelen. Végre Bécsbe vetődött, ahol az akadémián gyorsan haladt. Egy rézkarc-gyüjteményének, az „Anya ciklus"-nak kiadásához maga az osztrák császár adott pénzbeli segítséget. Ez is itt látható, a kis hagyatékban. De tovább nem fejlődhetett: szörnyü kór rágódott rajta s végre sírba is vitte. Finom érzelmekben gazdag lélek volt, költői lendületü művész. Talán állandó nyomora s állandó betegsége is misztikus eszmék, formai allegóriák, szimbolikus kifejezésmódok felé vitték.

Mindaketten megérdemlik, hogy a közönség hálásan fogadja művészi hagyatékukat.

L.

Dr. Batthyány László gróf

Egy nemes emberbarát arcképét közöljük e számban: dr. Batthyány László grófét, aki zajtalanul, birtokára elvonulva, nemes szociális, emberbaráti misszió teljesítésére fordítja minden idejét, egész vagyonát.

Dr. Batthyány László gróf, a dúsgazdag Batthyány József gróf fia, 1870-ben született Killetiben. Édesanyja Louise grófasszony, aki nagy jótékonysága és finom lelke révén az egész vármegye köztiszteletének volt tárgya, a leggondosabb nevelésben részesítette. Már gyermekkorában föltünt Batthyány László grófnak komoly, a magábamerülésre hajló természete. Mire fölserdült, megérett benne az elhatározás, hogy a tudományokra adja magát. A bécsi egyetemen több esztendőt töltött: az orvosi és bölcsészeti tudományokkal foglalkozva s mind a két szakból doktorrá avatták a bécsi egyetemen Utóbb a fiatal gróf a szemorvosi tudomány terén képezte ki magát. Midőn apja halála után a nagyjövedelmü családi uradalom reá szállott, első tennivalói közé tartozott, hogy a mosonmegyei Köpcsényben nagy kórházat építtetett vagyontalan betegek ingyen gyógyítására és ápolására. Azóta a legnagyobb önfeláldozással ápolja betegeit, akiknek száma olyan mértéktelenül növekszik, — mivelhogy mindenfelől törtetnek a kitünően fölszerelt kórházba, — hogy az orvos-gróf alig győzi egymaga kezelésüket. Nehéz munkájában buzgón támogatja felesége, Choreth Mária-Terézia grófasszony, akivel Batthyány László gróf öt esztendeje él boldog házasságban. A nemes grófasszony mint egy hivatásos ápolónő kötözi a sebesülteket, gondozza és vigasztalja a betegeket. Ez az emberbaráti szenvedélye meríti ki a grófi pár egész nyilvános szereplését. Egyébként teljesen visszavonult életet élnek s idejüket gyermekük és betegeik között osztják meg.

Dr. Batthyány László gróf

Krisztics Milán, néhai Milán király törvénytelen fia, aki a mult héten sikertelenül járt Budapesten, hogy fölvétesse magát egy katonai nevelő intézetbe

A SZERKESZTŐ ÜZENETEI

Adoma-pályázat Az Uj Idők szerkesztősége ezennel pályázatot nyit eredeti, kiadatlan magyar adomákra. *A pályázat állandó.* A pályázaton nyomtatásban már megjelent adoma részt nem vehet s ki vannak zárva a jargonban irt adomák is. A szerkesztőség a pályázatra beérkezett küldeményeket átnézi s minden egyes, az Uj Időkben való közlésre elfogadott adomáért fizet egy darab *húszkoronás aranyat.* A pályadíjat az adoma közlése után harminc nappal fizetjük ki, e harminc napot arra hagyva, hogy maga olvasóközönségünk ellenőrizhesse és bennünket ez idő alatt — a bizonyítékot mellékelve — értesíteni szíveskednék: vajjon az Uj Időkben közölt jutalomnyertes adoma nem jelent-e már meg valahol nyomtatásban?

Az Uj Idők szerkesztősége

A beküldött adomákról nem irunk részletes birálatot. Ha valamelyik megfelel nekünk, lenyomatjuk és honoráljuk. Ami nem jelenik meg, az nem felelt meg célunknak.

Egy fiatal leánynak. Nagy érdeklődéssel és rokonszenvvel olvastuk levelét és sajnáljuk, hogy nem vehetjük magunkra a tanácsadás erkölcsi felelősségét. Tanácsot önnek csak az emberek és az élet oly alapos ismerője adhatna, aki hosszu idő óta és személyes tapasztalásból ismeri az ön egyéniségét. Ha tud ilyen valakit az ismerősei között, azzal beszélje meg a dolgát. A tanácsát azonban ne fogadja meg föltétlenül, hanem határozzon önállóan a hallottak figyelembe vételével. Vesse össze az összes lehetőségeket, amelyeknek a pályaválasztással kiteszi magát és vesse latba a tulajdon képességeit és hajlandóságait is. Ilyen kérdésekben, amelyek egy ember egész anyagi jövőjére nézve döntenek, mindenkinek önmagával szemben el kell vállalnia a felelősséget. Ha aztán megállapodott valamiben, ahhoz ragaszkodjék szívósan, mert ilyen helyzetben a habozás és következetlenség végzetes szokott lenni. Tudjuk, hogy ezzel sokat követelünk egy fiatal leánytól, de ha önállóan kívánja formálni a jövőjét, akkor ezt csak úgy fogja elérni, ha jellemében megvannak e tulajdondonságok fejleszthető csirái. A leveléből kiérezhető nagy elkedvetlenedését különben nem tartjuk indokoltnak. Aki még annyira fiatal, annak joga, hogy sokat várjon még az élettől és kötelessége, hogy bátran és jókedvüen szembeszálljon az apró-cseprő kellemetlenségekkel.

Ilonka, *Győr.* Igenis, lehetségesnek tartjuk. A fiatalemberek furcsa nemzetség. Az egyik udvarol szerelemből, a másik számításból és bizonyára van olyan is, aki csak hiúságból udvarol. Ön ezt sem tudja megérteni. Nagyon elhisszük és természetesnek is tartjuk. Szomoru volna, ha egy tizenhétéves fiatal leány meg tudná érteni egy huszonnyolc esztendős, blazirt fiatal úrnak a haszontalan, cinikus gondolkozását. De hogy ilyen gondolkozás van, az tagadhatatlan. Az az uriember, akivel „barátnőjének" szomoru esete megtörtént, ilyenféleképpen gondolkozott: Ni, ni! Itt van egy szép, fiatal, gazdag leány, akinek mindenki udvarol. Ejh, majd megmutatom, hogy ki vagyok. És ő is elkezdett udvarolni. „Barátnője" tudta, hogy ez az udvarlás nem a vagyonának szól, mert hiszen a fiatalember s gazdag. És éppen ezért komolyan vette. No lássa. A fiatal úr csak ennyit akart. A hiúsága ki volt elégítve és szépen odább állott. Nem tudjuk, hogy kicsoda a „barátnő", de sejtük, hogy gyakran találkozik vele. Ugyan mondja meg neki, hogy ezért az úrért igazán kár búsulnia. Örüljön, hogy megszabadult tőle.

S. I. 1. Szép erkölcsi vonás, ha a sértő fél, belátván cselekedete helytelenségét, ismét szivesen közeledik régi barátjához. Emerre nézve éppen nem lehet ez lealázó, mert arra mutatat, hogy a sértő fél nagyon jól tudja, hogy sértett barátja ránézve értéket jelent. 2. Az Uj Idők minden számát bármelyik tizenötéves leány elolvashatja s tudtunkkal van is elég fiatal leányolvasója. 3. Az esővíz vagy folyóvíz alkalmasabb a mosakodásra, mint a kútvíz. A kútvizek legnagyobb része mész- és magnéziasókat tartalmaz, amelyek a vizet keménynyé teszik. Ha ilyen kemény vizet használunk mosakodásra, a sók a bőrre rakódnak és azt érdessé, törékenynyé teszik. A lágy eső- vagy folyóvíz ilyen sókat éppen nem, vagy csak igen kis mértékben tartalmaz. Különben a kemény vizet is megtisztíthatjuk sóalkatrészeitől, ha fölforraljuk vagy ha szappant vagy egy kis szódát adunk hozzá. Aki nehezen jut eső- vagy folyóvízhez, ilyen módon tisztítsa meg a kemény kutvizet káros sóitól, ha azt akarja, hogy síma és puha legyen a bőre. Használat előtt az eső- vagy folyóvizet föl kell forralni. A víz sohase legyen jéghideg, hanem állott vagy langyos. 4. Sz. Nagy S. A francia nyelv levél szerint való oktatását húsz koronáért rendelheti meg az Uj Idők könyvkiadóhivatalában. 5. A kiadóhivatal már teljesítette kívánságát.

F. Sz. L Miután nem ösmerjük H. címét, önnek küldtük meg az illető lappéldányt. Szíves soraiért köszönet.

Cs. B. Kérjük szíves türelmét: nem megy az olyan gyorssn.

11188. Ezt, tudtunkkal, nem lehet megakadályozni.

V. S. I. *Találkozás. Születésnapon.* A költői tehetséggel irt költeményekben örömünk telt. De mi mégis azokból a legszebbekből kérünk.

Kéziratok, amelyek e hét folyamán beérkeztek. Egyszer volt, hol nem volt... Egy kis történet. Nem szóltam egy szót se... Három év. Egy nyár hőségiben. Virágmenyegző. Véleményt a legközelebbi számok egyikében mondunk.

Farkas Imre új verseskönyve ujabb sikert jelent a poétának, nyereséget a költészetnek is, amelynek tiszta levegőjébe lágyan csendül ennek a fiatal költőnek nemesércü hangja . . .

Cigánymuzsikus-hangversenyek

A Népszínház igazgatója huszonöt estén át mutatta be a magyar nemzeti élet egyik értékes kincsét, a muzsikát és annak művelőit, a cigányzenészeket. Ennek alkalmából a régi cigányversenyek jutnak eszembe, amikor a füstös művészek nemes küzdelemre keltek egymással, hogy melyikük tudja jobban megríkatni a szárazfát. Az ötvenes években, amikor a magyar politikai élet békóba volt volt verve és a nemzet osztrák iga alatt nyögött, a cigányzene volt a nemzetnek egyedüli vigasztalója.

A Népszínházban mostanság rendezett cigányhangversenyek nem új dolgok, mert már az ötvenes évek végén a Nemzeti Színház színpadán egymásután mutatkoztak be: Salamon János, Fátyol Károly híres gordonkás, Patikárus Ferkó, Kálozdi Jancsi és Sárközi Ferenc neves primások, akin k nyomában támadt a mai muzsikus-generációból Banda Marci, Kóczé Antal, Sovánka Nándor, a hírtelen feltünt nyitrai cigányprimás, aki mély érzéssel, magyaros kifejezéssel s szinte felülmulhatatlan technikával játszik.

Mai képeink egyike Banda Marcit, a hallgató magyar nóták mesterét mutatja be, aki 1847-ben született Vácon. Atyja a híres Bihari Jánosnak, a magyar Orfeusznak volt kiváló segédzenésze. Banda Marci korán árvaságra jutott s a híres Rácz Pali nevelte föl, aki egyuttal tanítómestere volt. Marci

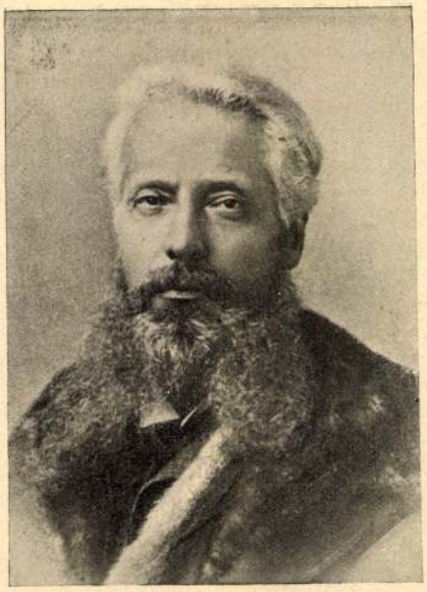

FALB RUDOLF
a szeptember 30-án elhalt idősjós

rendkívüli népszerűségnek örvend a főváros egyik előkelő éttermében, hol állandóan játszik. Régi, jó nótákat a maguk eredetiségben már csak ő tud játszani. A „Cserebogár sárga cserebogár," „Képeddel alszom el," „Ég a kunyhó, ropog a nád" magyaros muzsikája egyhangulag szerezte meg neki az aranyérmet és a népszínházi bizottság pompás ezüstkoszorúját.

Kóczé Antal, az ujabb cigánymuzsikusok elsőrangu hegedűművésze, született 1872-ben Tasnádon. Már hatéves korában önállóan hangversenyezett a bikszádi fürdőben, Fátyol Károly nagyhírü gordonkaművész oldalán. 1893-ban már itt a fővárosban játszott. Nevét, mint Kubelik méltó versenytársáét most kezdik emlegetni. Kóczé a népszínházi cigányverseny zsürijétől egyhangulag kapta meg az aranyérmen kívül a Népszinház igazgatójának ezüstkoszorúját.

A harmadik díj nyertese Sovánka Nándor nyitrai prímás, aki 1883-ban született Selmecbányán, unokája a híres Sági Balog Jancsinak, aki tudvalevőleg József főherceggel együtt állította össze az Akadémia kiadásában megjelent cigányszótárt. Az alig húszéves, igénytelen külsejü primásról, aki szegénysége miatt zeneiskolát nem végezhetett, az az általános vélemény, hogy ezt a rendkivüli tehetségü zenészt itt kellene fogni Budapesten és a Zeneakadémiára adni; az ő „Boka-keserg ő"-je, „Repülj fecském"-je, valamint saját szerzeményü „Magyar ábránd"-ja nagy feltünést keltett.

Hasonló sikere magyar muzsikusnak külföldön Londonban Kálozdi Jancsinak volt 1851-ben, amikor Prileszky Tádé, a nemrég elhunyt képviselő közbenjárására a Cristal-Palace-ban hangversenyzett. Oly nagy volt a sikere, hogy a kottaismerő cigánymuzsikus az Alhambra-színház dirigáló karmestere lett. Innét meghivást kapott a kinai császári hadsereghez, ahol öt évig tábornoki rangban a katonai karmesterek művészeti felügyelője volt.

Nemsokára ezután meghívást kapott Viktória királynőtől s Londonban az első lovastestőrezred karmestere, majd pedig az udvari palota-őrség karmestere lett. 1876-ban, tizenkét évi angol szolgálat után Budapestre tért vissza, elveszítvén hallását s itt mindenkitől elhagyatva 1882-ben meghalt. Az öreg Rácz Pali temettette el az angol királynő híres karmesterét.

A régi híres cigányok méltó utódai azok, akik a Népszinház versenyén díjat kaptak.

Markó Miklós

Kóczé Antal (Budapest)

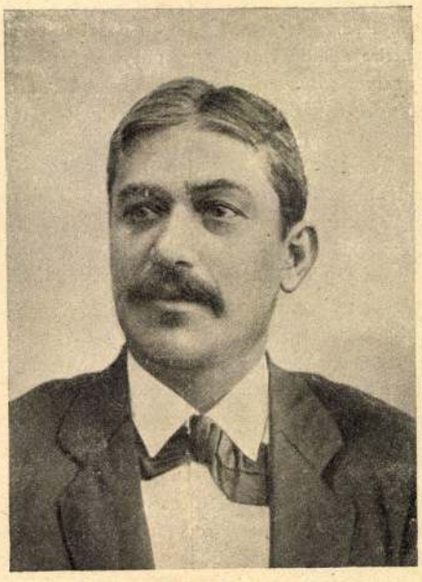

Banda Marci (Budapest)

Sovánka Nándor (Nyitra)

A CIGÁNYVERSENY GYŐZTESEI

Hogyan készül a szivar?

A nagyközönség vajmi kevéssé van tájékozódva a felől, hogy miképpen készül a szivar, a dohányos emberiség eme gondűzője. Nem is tudom, hogy néha, amikor tele van az ember agya gonddal, mitévő lenne, ha egy szivar elfüstölése nyugodalmat nem szerezne. Vannak emberek, írók, festőművészek, akik szivar nélkül képtelenek dolgozni. Nem hiszem, hogyha Ujházy mester a színpadon játékközben szivarozhatnék, nem látnók-e a britanika csutkáját a szájában. Megfigyeltem a mestert. Ha véletlenül, — mert csakis véletlenül történhetik meg, — nem volt a szájában az a bizonyos szivarcsutka, nem volt olyan helyre legény, mint szivarcsutkával a szájában. Ilyenkor egészen más az arca, kiül reá a megelégedettség, gondolatai kellemes dolgokon látszanak pihenni.

Hány millió embernek nyújt élvezetet a dohányzás és hány ezer munkásembernek ad kenyeret! Ma nálunk 21 dohánygyár 19.044 személyt foglalkoztat, amelyből 1154 férfi, 17.890 nő; s ez nagy szó, mert a mai nehéz megélhetési viszonyok között, amikor a nők, még hozzá a sz gényebb osztályhoz tartozó nők is utalva vannak arra, hogy családjukat fentartsák, ily nagy számban más ipar vagy gyárüzemben nőket aligha lehetne foglalkoztatni. És még hozzá úgy foglalkoztatni, mint a dohánygyárakban, ahol minden a munkásnő szorgalmától, intelligenciájától függ. Minden munka megfelelő szakmánybér mellett végeztetik és ha szorgalmasan, jól dolgozik az a munkásnő, hetenkint 12—16 koronát is megkereshet nyolc órai munkaidő mellett, de 9—10 koronát a legutolsó munkásnő is megkeres. A dohánygyárnál alkalmazott munkások, munkásnők munkaképtelenség esetén már tíz évi szolgálat betöltése után nyugbérben részesülnek. Szolgálatukból csak fegyelmi vétség, lopás, orgazdaság esetén bocsájthatók el. A gyárban alkalmazott munkás vagy munkásnő betegség esetén ingyen gyógykezelést és félbért élvez, elhalálozáskor pedig 100 korona temetési járulékot kap még a nyugbérben levő munkás vagy munkásnő is.

Magyarországban 783 község termel dohányt, 1900. évben 63.833,968 kilogram volt e termelt mennyiség, amelyért 23.741,389 kor. 14 fillérnyi beváltási árt fizetett ki az állam. Hová lett ez a rengeteg mennyiség? Talán elszívtuk regalitás, trabucos szivarokban vagy éppen kir, szultán flór formájában? Korántsem. Kiküldtünk belőle idegenbe 6.323,349 kilogramot, Anglia, Belgium, Afrika, Spanyolország, Franciaország, Németországba, ahol nagy becsülete van a magyar pipadohánynak, a többit pedig az osztrák sógorral közösen elszívtuk pipában, mert bizony a mi jó szivarjaink és török pipadohányaink tengerentúli dohányokból készülnek. A magyar dohány csak burnótnak és pipadohánynak alkalmas.

A szivargyártást nálunk nagy gonddal kezelik s szivarjainkban valódi tengerentúli kubai, braziliai és ázsiai dohányok vannak, minden vegyi hozzátétel vagy pácolás nélkül, nem úgy, mint Németországban, ahol nem lévén egyedáruság, nagy a versengés s így bizony igen sokszor répalevél is kerül abba a szép formáju szivarokba. Mert Németországban a külszínre helyezik a fősulyt a szivargyártásnál. Ott a szép formája a szivarnak és csinos fölszerelése a szivarládácskáknak a döntő. Nálunk ellenben a lehető legnagyobb gondot fordítják a dohány megválogatására, nehogy abba csak egy éretlen szál vagy penész által megfertőztetett levél kerüljön. A levelekből a kocsányt vagyis a középső bordát a szivar előkészítési osztályában alkalmazott munkásnő eltávolítja s azután szép rendben egy vászonnal bevont keretre rakja s megszárítja úgy, hogy a levelekben csak annyi nedvesség maradjon, hogy azok kellő rugékonysággal bírjanak. Ez az úgynevezett szivarbél-készítés. A szivarborítók megválogatása szintén a szivarelőkészítő osztályban történik, de ezt a munkát külön, erre a célra beoktatott és begyakorlott munkásnők végzik.

Itt a leveleket szintén megválogatják, de csak kikocsányoztatásuk után, olyformán, hogy minden szivarnemhez a megfelelő finomságu borítéklevél kerüljön. A levelek osztályozása után azokat az e célra szerkesztett simítókészüléken megsimítják s bizonyos mennyiséget a simítókészüléken levő sajtolóban lesajtolnak, úgy, hogy a levelek ki ne száradjanak, meg ne ráncosodjanak, különben a szivarbáb befonására nem lennének alkalmasak. Ez az úgynevezett szivarelőkészítés, borítékkészítő osztálya.

A szivarelőkészítési osztályból a szivarbél a szivarbelet takaró burok és a készült szivarbábok befonására előkészített boríték fölkerül a szivargyártás bélkimérő osztályába. A szivargyártásban két munkásnő dolgozik egy csoportban. Az egyik készíti a szivarbábot, ez a „bábkészítőnő", a másik, aki a készült bábokat a borítékkal fonja be, az a „fonónő". Minden fonónőnek megvan a maga könyvecskéje, amelyben az általa készítendő szivarhoz való anyag be van írva s eme beírásra mérik ki részére a szükséges szivarbelet, szivarburkot és borítékot. Amennyi szivarhoz való anyagot neki kimérnek, ugyanannyi szivart tartozik átadni a szivarok átvételre alkalmazott „átvevőnőknek", akik ezt a szivart átvizsgálják s a formahiba vagy túltömöttség miatt meg nem felelő szivart fölbontva, a munkásnőnek visszaadják, amelyet az pótolni tartozik. Ez a tulajdonképpeni szivargyártás.

Végül jő a szivarcsomagolás, ahol a szivarokat kellő gonddal szín szerint megválogatják s a megfelelő ládácskákba csomagolják. Ez a végső stádiuma a szivargyártásnak. Innen a szivarok elcsomagolt állapotban bekerülnek a raktárba, ahol száraz helyen tartják. A dohánygyárak a készített gyártmányokat kiszállítják a m. kir. dohányáruraktáraknak, ahonnan a dohánynagyárusok szerzik be szükségleteiket.

A szivarozó közönség legnagyobb része a világos borítékkal fedett szivarokat kedveli. Miért? azt ő maga sem tudja biztosan. A közönség abban a hitben él, hogy az a szivar, amely világos borítékkal van fedve, könnyebb, mint a sötét vagy barna borítékkal fedett. Pedig csalódik, mert abban a világos borítékkal fedett szivarban csak az a bél van, ami a barna vagy sötét borítékkal fedett szivarban és az a szivarborítékra fölhasznált dohánylevél íze, illata, zamatja oly közömbös kell hogy legyen, hogy a szivarban levő bélanyagot semmi körülmények között be ne folyásolja, ízét, illatát zamatát vagy éppen égését a maga karakteréből ki ne vetkőztesse. A nagyközönség ízlését, igaz, nem lehet megváltoztatni, de az épp olyan, mintha minden ember a hölgyek szőke hajába szeretne és nem a nemes tulajdonságaiba, jóságába és szépségébe.

Szikray János

—⁂—

Két művész hagyatéka

Eisenhut és Schuster képeinek kiállítása

Néhány száz képet és rajzot vásárolt össze egy hét alatt a budapesti közönség a Műcsarnokban. Ilyesmi még nem esett meg. Ha rendszerré válna, úgy ugyancsak kellemes előjelnek vehetnők, mert a művészet fejlődésének egyik fontos föltétele az, hogy mecénások fejlődjenek.

A legtöbb kép, amely ily hamar akadt gazdára, Eisenhut Ferencé. Fájdalom, korán húnyt el ez a művész s bizony életében egyszer sem örvendhetett hasonló sikernek. Tárlatainkra többnyire nagyobbszabásu munkákat küldött, abból a fajtából, amelynek egyetlen vásárlója az állam. Itt most csupa apró rajz, tanulmány, fürge olajvázlat került egybe: művészi hagyatéka. Néhány nagyobb olajfestmény mutatja azt, hogy miként dolgozta föl képpé a természettanulmányokat. A közönség főképp ezeket a természettanulmányokat és a gondos, kisebbméretü rajzokat kapkodta el, nemcsak, mert ezeket valóban olcsó áron kínálták, de mert élvezetes apróságok s talán jobban jellemzik Eisenhut tehetségét, mint sok nagy képe.

Kitünően értett ahhoz, hogy néhány vonással jellemezzen egy tuniszi utcát s e néhány vonás kiadja annak a temérdek részletnek összességét, amit egy ily lim-lomos utca mutat. A Kaukázus cserkeszeit és drúzjait néhány fürge, de jól kiszámított ceruzavonással szögezte a papirosra. Csupa arckép, amelynek jellemző ereje felette figyelemreméltó. Vannak aztán a Keleten és Észak-Afrikában készített ily ceruzatanulmányai is, amelynek nem puszta jegyzetek, hanem gondos, néha többször is ismételt leírásai egy-egy oly alaknak, akit valamely képébe akart beállítani. Ezek a rajzai a lelkiismeretes és rendkívül szorgalmas festőt mutatják be. Olajvázlatai pedig színben sokkalta üdébbek, közvetlenebbek, mint legtöbb nagy képe.

A másik gyűjtemény Schuster Ferencé. Szines és egyszerü rézkarcok, mindössze néhány darab, de beszédes okmányai annak, hogy ebből a szegény, sokat szenvedett művészből kiváló ember lehetett volna, ha nem ragadja el oly korán a halál. Ő is ez évben halt meg, mint Eisenhut. Ő is egyideig vaskereskedésben dolgozott, mint ez a pályatársa. Ő is megszökött onnan, mert minden áron festő akart lenni. Rengeteg nyomorúságok közt kullogott egyik műteremből a másikba: fogadnák föl ecsetmosogatónak,

Műcsárd. Uj Idők 1903. II

K

Schuster Ferenc és

Táby Ervin

nincs
cd
a kerepesi temető
ben építendő ravata-
lozó épület terop.
II díj

MMÉLKözl

1939. 146. l.

hátán áll. XIX. sz.

lis talapzaton. Jelezve DEMAY. Francia, XIX. sz.

945. TALPAS VÁZA, préselt ezüs

946. KARPEREC, arany, domboru
Francia, 1830 körül.

947. SZELENCE, arany, vésett d
szögü zománcos keret, benne t
alján a törvény jelképe. Bőrt

948. SZELENCE, arany, ovális, z
Guillocheirozott alapon kék zo
Oltárnál álló két nőalak. Tok

949. DISZGYÜRŰ, arany, nagy ov
gyémántokból alkotott JAP (J
Tokban. XIX. sz. e. f.

950. NYAKLÁNC, egy sor nyöngy

951. TOILETTE-KÉSZLET, ezüst,
tükör, négy kerek, két hosszuká

952. KÉT GYERTYATARTÓ, ezü

953. GYORSFŐZŐ, ezüst, triposzal

954. SZELENCE, festett zománc,
jelenet, oldalán egy-egy nő ala

955. ZOMÁNCKÉP: Mitológiai jele
keretben. Bodemer Jacob (szül

NAGY SÁNDOR rajzolta a harmadik mellékletünkön reprodukált meseillusztrációt. A szöveget Szabó Sándor írta.

TELCS EDE négy új szoborművének képét közöljük a 12., 13., 16, és 17-ik oldalon. E szobormüvekkel nyerte el a Képzőművészet Társulat 1902/3-iki téli tárlatán a 2000 koronás Rökk-díjat.

GÖRÖG PAPNŐ ANTIK SZOBORMŰ AZ ENYEDI-GYŰJTEMÉNYBŐL

MYSKOVSZKY ERNŐ rajzolta a 28-ik oldalt diszítő fejlécet.

KACZIÁNY ÖDÖN műve a 33-ik oldalon levő fejléc.

LAKATOS ARTUR rajzolta a 38-ik oldalon levő fejlécet.

FÉNYES ADOLF műve a 45-ik oldalon levő „Kisváros végén" című kép. Eredetije szénrajz.

VESZTRÓCZY MANÓ rajzolta a 46-ik oldalon levő fejlécet.

NAGY VILMOS műve a 48-ik oldalon levő záródísz.

CSÓK ISTVÁN rajzolta a 49-ik oldalon levő „Cigánytanya" című képet. Eredetije szénrajz.

GUTTMANN BERTOLD műve az 50-ik oldalon levő fejléc. Ez a rajz a Művészet fejléc-pályázatából került ki.

VASZARY JÁNOS tanulmányát közöljük az 52-ik oldalon. Eredetije szénrajz.

NAGY ZSIGMOND tanulmányát közöljük az 53-ik oldalon. Eredetije tusrajz ecsettel.

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF „Ebéd után" című képét közöljük az 56-ik oldalon. Eredetije pasztellrajz.

HAVAS JÓZSEF rajzolta az 57-ik oldalon levő fejlécet.

KITÜNTETÉSEK. A Képzőművészeti Társulat téli tárlatán a 2000 koronás Rökk Szilárd-díjat Teles Ede kapta a „Tanulmányfő" című gipszszoborművére, a 600 koronás Eszterházy Miklós Móric gróf-féle vízfestmény-díjat pedig Tull Ödön, a „Vetélytársak" című vízfestményére.

A hódmezővásárhelyi Fekete Sas vigadó- és szállóépület tervpályázatára 11 pályamű érkezett be. A biráló bizottság szerint ezek közt egy sem akadt, a mely az építési programmnak mindenekben megfelelne. Azért ez első díjat nem adta ki, de javasolta, hogy az első és második pályadíj egybevonassék és a „Turul", „Fekete sas" és „Sas I." jeligéjű tervek szerzői közt kiosztassék azzal, hogy e szerzők új, szükebb pályázatra hivassanak fel. A „Turul" jeligés mű szerzője Somló Emil, a „Fekete sas"-é Himler Dezső és Málnai Béla, a „Sas I."-é Pártos Gyula. A biráló bizottság egyúttal dicséretre ajánlotta a „Takarékos" és „H. M. V." jeligéjű tervek szerzőit.

A 2000 koronás Lotz-díjat az 1902-ik évre Lotz Károly Roskovics Ignácnak ítélte oda a kecskeméti római katolikus nagytemplom falfestményeiért.

statisztikája fekszik előttünk. Az első a Kassán rendezett tárlatról szól, a melynek összesen 3248 fizető látogatója volt, ezek közt 500 tanuló és 500 munkás. Elkelt 32 mű 6773 korona értékben. A Budapesten rendezett Paál László-kiállításnak 2000 fizető látogatója volt, elkelt 10 kép 19,700 korona értékben. Az ugyanott magyar festők műveiből rendezett kiállításon 9 kép kelt el 1892 korona értékben.

A Nemzeti Szalon Budapesten február 22-én új kiállítást nyit. Május elsejére nagy rajzkiállítást tervez, a melyre a kormány két vagy három díjat fog kitűzni. Ezt megelőzőleg április elsején a Szalon budapesti helyiségeiben nemzetközi művészi fényképkiállítás nyílik. November 15-től december 15-ig Ferenczy Károly külön-kiállítása foglalja el a helyiségeket. Vidéki programmja szerint Szabadkán március 8-án nyitja meg a Szalon a kiállítását.

SCHUSTER FERENC a szerzője az „Édes anya“ és a „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat“ című képeknek, a melyeket e füzet 8-ik és 9-ik oldalán reprodukáltunk. Mind a kettőnek eredetije szines rézkarc. E művész neve még teljesen ismeretlen nálunk, pedig bensőséges és kifejezésteljes művészete megérdemli az érdeklődést. Bemutató gyanánt közöljük szines rézkarc-gyűjteményéből ezt a két lapot s ide jegyzünk néhány életrajzi adatot. Schuster Ferenc Fehértemplomban született, atyja kovácsmester s tíz gyermeke legidősebbikét, a mi művészünket, vaskereskedőnek szánta. A gyerekember fejében más ideálok éledeztek: a cirkusz és a színház volt vágyainak netovábbja. Szülei azonban tudni sem akartak az efféle vágyakról. Három évet töltött a vaskereskedésben, a hol abban lelte legfőbb örömét, hogy principálisa kis gyermeke mulattatására mindenféle képet festegetett. A tanoncévek elmultával Budapestre jött egy nagyobb vaskereskedésbe, de mindjárt az első hetek után engedett eredeti vágyának s elhatározta, hogy a művészeti pályára lép. A dolog nem ment könnyen, mert művészünk édes-keveset ösmert a földi javakból, azonfelül mindjárt az első lépésnél keserves csalódás érte. A Mintarajziskola ajtaján kopogtatott, a hol egyenest a szemébe mondta az igazgató, hogy teljesen hijján van a művészi tehetségnek. A lerongyollott, inséges, szegény fiú lelkét szörnyű válság érte. De ideáljáról mégsem akart lemondani. Fantasztikus terveket eszelt ki: beáll ecsetmosogatónak valamely művészhez, csakhogy közelebb jusson a szentek szentéhez. Itt is, ott is kopogtatott: vállvonogatás, szánakozó mosoly volt a válasz. Látva, hogy Budapesten minden út el van zárva előtte, elvergődött Bécsbe. Egy pár jószivű embert talált ott, a kik pártját fogták, bejuthatott az akadémiába is, a hol azonban csak nagyritkán foglalkozhatott tanulmányával, mert ideje legnagyobb részét szerény kenyérkeresésre kellett fordítania. Négy-öt évig barangolt azután itthon, Németországban és Bécsben s ezalatt végigcsinálta a nyomor egész iskoláját. Ez időben karcolta rézre az „Édesanya“ című művét, a mely egy karcsorozatnak első képe. Bécsben Pochwalsky tanár e ciklus láttára megtisztelő feltételek mellett felvette iskolájába. Még ez évben egyhangulag neki ítélték az arckép-jutalomdíjat, a következő évben pedig az Unger-féle hires rézkarcoló-iskolában osztrák császári szubvenciót kapott az Anya-ciklus kiadására, az év végén pedig a Füger-aranyérmet nyerte el egy kompoziciójával. Ezzel befejezte iskolai tanulmányait.

Schuster Ferenc a rézkarcain kívül olajfestményeket is festett, a melyek egy részét a többi közt Bécsben is bemutatta egy külön kiállításon. Az odavaló kritika szivesen fogadta e műveket, a melyeket látni valószinűleg a budapesti közönségnek is alkalma nyilik. Schuster művészete érzésművészet, lelki élmények intim visszatükrözése, mélyen szivünkben gyökerező sejdítések formába való foglalása. Életrajzát ösmervén megértjük az okot is, a mely őt e félig szimbolikus alkotásokra birta. A szenvedő ember tisztult lelke szól hozzánk belőlük. Nagyértékű és nemes érzelmeken épül e művek koncepciója.

FERENCZY KÁROLY „Utban“ című képét szines reprodukcióban mellékeljük ehhez a füzethez. Eredetije pasztellrajz. Ugyanennek a művésznek műve a 20-ik oldalon reprodukált „Márciusi est“ című kép, a melylyel a Képzőművészeti Társulat 1902/03. téli tárlatán a Lipótvárosi Kaszino ezer koronás díját elnyerte. Eredetije olajfestmény. Ez utóbbit a Könyves Kálmán részvénytársaság jogosításával reprodukáltuk.

ÉBERLING GYULA rajzolta az 1-ső és 59-ik oldalon levő fejlécet. Éberling nyerte el a „Művészet“ fejlécpályázatán a harmadik díjat.

MÁRK LAJOS „Tanulmány“ című rajza diszíti a 4-ik oldalt. Eredetije szénrajz.

EDERER KÁROLY a szerzője az 5-ik oldalon levő „Ocelot“ című képnek. Eredetije egyszinű olajfestmény.

TULL ÖDÖN festette a „Vetélytársak“ című képet, a melyet a Könyves Kálmán részvénytársaság jogosításával a 19-ik oldalon közlünk. Eredetije vízfestmény. Ez a mű nyerte el az 1902/03. téli műtárlaton a 600 koronás Eszterházy-díjat.

HAZAY ALADÁR rajzolta a 21-ik oldalon levő fejlécet és a 32-ik oldalon levő záródiszt.

HEGEDÜS LÁSZLÓ rajzát közöljük a második mellékleten. Eredetije ceruzarajz s előzetes tanulmány a százkoronás bankjegy tervéhez.

Művészet 1903.

MDK

Schuszter Ferenc

Két rézkarc repródukciója a Művészet 1903.évi 1.sz.-ban.

Cikk: Művészet.

Uj Idők, 1903. IX. 12.sz. 274.l.

Schuster Ferenc festő és grafikus

Schuster Ferenc (Fehértemplom, 187o. dec. 24. — Bécs, 19o3. jul. 14.): festő és grafikus. Bécsben tanult és dolgozott. Főbb munkája az Anya sorozat. Néhány müve az MNG grafikai gyüjteményében van. — Irod. Lyka Károly: Sch. F. (Nekrológ, Müvészet, 19o3).

Magyar Életrajzi Lexikon

Schuster Ferenc

Schuster Ferenc, festő, szül. 1870 dec. 24-én Fehértemplomban, 1888 jan.-ban iratkozott be és 1892 júl.-ig az ált festészeti szakosztályon Griepenkerl, 1892—93 az állatfestészeti szakosztályon Huber tanítványa volt. Többévi megszakítással 1898—1900 Pochwalsky mesteriskolájának növendéke lett. 1899-ben a Pochwalsky-mesteriskola díját, 1900-ban pedig a Füger-díjat kapta.

Fleischer Béla

84. l.

Rokkan

Schuster Ferenc

Az édesanya és Szeresd felebarátodat mint tenmagadat c. vízkarcai repr.

Művészet 1903. 8, 9. l.

Lándzsér.

A váron innen két lovas
egyiknek lova elbukott. Felira
mely fölött mértani ábrák vann

LANSEE

fölül balra: 11
jobbra: 34.
alól középütt: r.
a lap hátán pedig IV. Aus zwey
vasható.

Km., mér. a rl. 17.3: 1

Schuster Ferenc

Schuster Ferenc hátrahagyott rézkarcaiból, 555 koronáért elkelt 17 darab.

(Művészet 1904. 212. l.)

Repülő lapok 71.szám.

MOLNÁR,FRANZ.DIE DAMPFSAEULE.Novel

MORICZ,ZSIGMOND.GOLD IM KOTE.Ein u

NEMIROWSKI,IRENE.DER BALL.Eine zie
mit Zeichnungen.

NEUMANN,ROBERT.PANOPTIKUM.Berichte

" UNTER FALSCHER FLAGGE.

DOS PASSOS. MANHATTEN TRANSFER.Der

ROTH JOSEF HOTEL SAVOY Mit Radier-

József főherczeg 70-ik születésnapjának ünnepélye. Márczius 2-ikán volt József főherczeg 70-ik születésnapja. Akkor gyöngélkedett és Fiumében időzött, oda érkeztek hozzá az üdvözletek. A küldöttségeket, testületeket azonban nem fogadhatta. Most, junius 22-ikén a Margit-szigeten adott kerti ünnepélyen fogadta az üdvözlőket. A főherczegi kastély előtt helyet rendeztek be az ünnepélyre; a hatalmas fák alatt terítették föl az asztalokat. Az egész nap szakadó eső csak az esti órák felé szünt meg, de a meghivott vendégek sokasága még esernyő alatt gyülekezett. Ott voltak a miniszterek, egyházi és világi előkelőségek, a hadsereg és honvédség tisztjeiből sokan, egyesületek képviselői és vidéki küldöttségek. A főherczegi család igazi magyaros vendégszeretettel járt vendégei közt.

József főherczeg *Klotild* főherczegasszonynyal, két leányukkal és *József Ágost* főherczeg nejével *Auguszta* főherczegnővel 6 óra után érkeztek meg; velük jött *Kóburg Fülöp* herczeg is. Éljenezve fogadta őket a fényes, nagy társaság. József főherczeg s a főherczegi család tagjai számos notabilitással beszélgettek, miközben *Libits* Adolf udvari tanácsos többeket bemutatott s ő mutatta be a küldöttségeket is. Ezek közt volt a főváros küldöttsége is. A főherczeg *Márkus* József főpolgármesterrel pétervári útjáról beszélt, majd a belgrádi eseményekre tért át. «Két éve voltam én is Belgrádban, — mondotta komoran, — és ismerem a tiszteket mind, a gyilkosokat. Borzasztó! Rettenetes!» — Az országos tűzoltó-szövetség, szintén küldöttséggel üdvözölte fővédőjét. «Én nemcsak a honvédséget inspiciálom, hanem a tűzoltóságot is,» — mondta derűlten a főherczeg. Fejérvármegye, a budai lövészegylet, az országos gazdasági egyesület, a debreczeni 37-ik számu gyalogezred, a magyar athletikai klub, a budai izraelita hitközség küldöttségeinek nyájas szavakkal válaszolt ő fensége. A budapesti czigányprímások is megjelentek a czigányok pártolója előtt, Berkes Béla, Rácz Pali, Balogh Károly és Radics Béla voltak a küldöttség tagjai, vezetőjük pedig Markó Miklós hirlapiró, a czigány-zenészek albumának szerkesztője. Rácz Pali czigány nyelven a következőket mondta: «Adja az Isten, hogy fenséged családjának és a magyaroknak és nekünk czigányoknak örömére, sok esztendőkön keresztül éljen családjával együtt!» A főherczeg maga is czigány nyelven felte: «Me bare karnav ole romen! Pelikera tu menge!» (Én nagyon szeretem a czigányokat! Köszönöm nektek!) Azután sorra kezet fogott a prímásokkal.

A főherczegi család ezalatt a vendégek közt folytatta a beszélgetést. E közben elérkezett még *Széll* Kálmán is, a kinek e napon sok dolga akadt a válság miatt. Most már a fák lombjai közt is kigyúltak a villámos világitású szines üveg mécsek, az asztalokon a kandeláberek. A főherczegi család a külön teritett asztalhoz ült, míg a társaság tagjai a hideg étkekkel megrakott, hosszú asztalok körül oszoltak meg. Hazsy Kálmán czigánybandája szebbnél-szebb nótákra zenditett. A főherczegi család asztalánál ültek még: Lobkowitz herczeg hadtestparancsnok, Császka György érsek, Széll Kálmán, báró Fejérváry Géza, Darányi Ignácz, Plósz Sándor és Wlassics Gyula miniszterek.

Kilencz órakor a főherczegi család eltávozott és a vendégek is eloszlottak.

Villanatnyi fényképek.

LÁNG LAJOS, SZÉLL KÁLMÁN, DARÁNYI IGNÁCZ ÉS PLÓSZ SÁNDOR A KÉPVISELŐHÁZ JUNIUS 25-IKI ÜLÉSÉRŐL TÁVOZÓBAN A NÁDOR-UTCZÁBAN.

A válság napjai. A nagy politikai válság csak junius 24-ikén bírt eljutni a kibontakozás útjára. Már nyolcz napja múlt akkoráig, hogy Széll Kálmán a képviselőházban bejelentette lemondását és hogy a király a lemondást elfogadta. Minden nap fokozta az izgalmakat, a bizonytalanságot. Gróf *Tisza* István sikertelen kisérlete után a király gróf *Khuen-Héderváry* Károly horvát bánt Zágrábból Bécsbe hivatta s junius 20-ikán kétszer is hosszas kihallgatáson fogadta. A bán junius 21-én Budapestre jött, hogy a pártok vezetőivel értekezzék és tájékozást szerezzen a politikai hangulatról. A tanácskozások napokig tartottak, noha a bánt a szabadelvüpárt kezdet óta bizalommal fogadta. A bán az ellenzék vezérférfiaival is érintkezésbe lépett s arra az igéretére, hogy a katonai javaslatokat visszavonja, az újonczok számának emeléséről és a póttartalékosok nagyobb számú behivásáról lemond, a Kossuth Ferencz vezetése alatt álló párt belenyugodott, hogy a sürgős javaslatok gyors elintézését nem fogja akadályozni a képviselőházban. Junius 24-ikén fejezte be a *bán* a politikai vezérférfiakkal folytatott tárgyalásokat, este Bécsbe utazott, hogy Ő Felségének jelentést tegyen. *Junius 25-ikén reggel a király megbizta az új kormány alakitásával.*

E hirek hatása alatt nyílt meg junius 25-ikén a képviselőház ülése. Az ülést az ellenzéki képviselők kivánságára hivták össze, kik szóvá kivánták tenni, hogy a «válság alatt a király folyton Bécsben időzött és ott idegen tanácsosok avatkoztak be a magyar ügyekbe». A Ház rendkívüli ülésén a függetlenségi párt nevében szólalt föl ily értelemben *Barabás* Béla. Némelyek még most is ellene voltak a békekötésnek. Barabás Bélát sok közbeszólással zavarták. *Széll* Kálmán (kit, mikor a terembe lépett, élénk éljenzés fogadott) azt a véleményét fejezte ki, hogy most, mikor nincs kormány, a Ház nem tanácskozhatik. A mi lemondása óta történt, azért nem felelős, de semmivel sem tartja indokoltnak Barabás fölszólalását. A királynak joga van azzal tanácskozni, a kivel akar; a magyar válságról magyar államférfiakkal tanácskozott, a nem magyar államférfiakkal pedig a magyar válságnak Ausztriára gyakorolt hatásáról. Legyen meggyőződve mindenki — mondá Széll Kálmán, — hogy a király esküjét szívén hordja, szentül meg is fogja tartani ezentúl ép úgy, mint eddig. Gróf *Tisza* István azt jelenti ki, hogy a megoldás módját ő ajánlotta a királynak, tehát magyar politikus tanácsára hivta föl a bánt. *Polónyi* Géza fölöslegesnek tartja, hogy Széll védelmezze a királyt, mert a függetlenségi párt a király tekintélyét nem érintette. *Berzeviczy* Albert nem lát okot az ülés megtartására, kivánja a vita befejezését. De még többen felszólaltak: Csávolszky Lajos, Holló Lajos, Vázsonyi Vilmos, Eötvös Károly (személyes ügyben), végül Rakovszky István. Az ülés minden határozat nélkül ért véget.

Gróf *Khuen-Héderváry*, az új miniszterelnök junius 25-én este érkezett vissza Bécsből s megkezdte értekezéseit a kabinet összeállitása ügyében. Elterjedt hirek szerint az eddigi miniszterek egy vagy kettő kivételével megtartják tárczáikat. Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter, mint maga kijelentette, nem vállal többé tárczát, lemondását a királynak is bejelentette.

Az új miniszterelnökről mai számunkban két közleményt talál az olvasó; az egyik életrajzát adja, a másik czikket *Gyurkovics* György volt horvát és magyar országgyűlési képviselő, a horvát viszonyokat alaposan ismerő publiczistánk irta.

Budapest vagyona. A fővárosnak a múlt évi háztartásáról szóló hivatalos kimutatás szerint 350 millió korona az összes vagyona, az adóssága 151 millió korona. A tiszta vagyon, 199 millió korona, elég nagy, csakhogy ez a vagyon, mely középületekből, iskolákból, igen nagy területekből, erdőségekből, csatornákból áll, csekély jövedelmet hajt.

Az új műgyetem épitése. Az új műegyetem a főváros egyik leghatalmasabb épülettömege lesz tíz különálló épülettel, melyek a budai Lágymányoson a Ferencz József-hid közelében a Dunaparton sorakoznak. Az első épület, a vegytani intézet falait már fölemelték, s meg is tartották a munkások a bokréta-ünnepet, a jövő év szeptember havában kezdik meg benne az előadásokat. Az összes épitkezéseket hat év alatt fejezik be a 27 ezer négyszögölnyi területen. Ebből egyelőre 17 ezer négyszögölet foglal le a tervezett 10 pavillonszerű épület s a többi területet az esetleges terjeszkedésre tartják fönn. A műegyetem egész a Boráros-térről tervezett új hidig elfoglalja a most még sivár, gidresgödrös budai Dunapartot. Az egyes pavillonok közt beültetett udvarok és játszó terek is lesznek a sportkedvelő tanuló-ifjuság számára. A műegyetem közelében már több négy- és háromemeletes nagy ház épült. Egy új városrész nagy arányai mutatkoznak már a kitűnő levegőjű és a Belvároshoz oly közel eső Lágymányoson. A műegyetem több ezer tanulója biztosítja itt a gyors városi fejlődést.

«MINDEN JEGY ELFOGYOTT.» *Villanatnyi fénykép.*

Kimaradt közönség a képviselőház junius 25-ki ülésének megkezdésekor.

LUNYEVICZA GEORGINA, DRAGA KIRÁLYNÉ NŐVÉRE.

DRAGA SZERB KIRÁLYNÉ IDŐSEBB NŐVÉREIVEL.

Az agyagfalvi székely emlék. A székelység történetében nevezetes *Agyagfalván* emlékoszlopot akarnak állítani s már régebben gyűjtenek rá. A kis faluban tartották négyszáz év előtt a székelyek a határozataiban oly fontossá vált nemzeti gyűlést, 1848-ban is ott hívták fegyverbe a székelyeket. A szobor-alap most a *király* ezer koronás adományával növekedett. Az adományról Gulner Gyula belügyi államtitkár értesítette Hollaky főispánt.

Uj magyar nemesek. A hivatalos lap szerdai száma közli, hogy a király személye körüli magyar minisztere előterjesztésére *Groedel Ármin, Groedel Bernát* és *Groedel Albert* máramarosszigeti nagykereskedőknek, valamint törvényes utódaiknak, a közjótékonyság terén szerzett érdemeik elismeréséül a magyar nemességet «gyulafalvi» előnévvel díjmentesen adományozta. A Groedel Testvérek, még pedig *Groedel* Ármin, lakik Budapesten, *Groedel* Bernát mérnök, lakik Brassóban és *Groedel* Albert jogtudor, lakik Bécsben, a Groedel Testvérek m.-szigeti és demnia wyznai czég főnökei, az Erdélyi erdőipar részv. társ. igazgatói, a hesszeni Friedbergből származnak. Atyjuk, a ki 1896-ban halt el, Regensburgban fa nagykereskedő volt; innen vándorolt át Máramarosszigetre s itt 1874-ben a kincstárral szerződéses viszonyba lépett s ez a szerződés szolgált alapul a Groedel Testvérek czég megalakulásának. Ez a nagyszabásu üzlet, tisztán kiviteli célokra szánva, utat nyitott a magyar faiparnak külföldre. A Groedel Testvérek 1894-ben átvették az Erdélyi erdőipar részvénytársaságot. Csupán e vállalatnál mintegy 6000 munkást foglalkoztatnak; azonkivül mint a Skole-i uradalom társtulajdonosai, keleti Galiciában, e 67,000 hold területü birtokon szintén 6000 embernek adnak munkát. Mindenütt, hol a Groedel Testvérek telepet létesitenek, első gondjuk, hogy a munkásoknak lakásokat, a munkások gyermekeinek pedig iskolákat épitsenek s általában sok jótékonyságot gyakorolnak.

A Budapest Villamos városi vasut r. t. részvénytőkéjét *12 millió koronáról 14 millió koronára* emelte fel. Az igazgatóság.

Felhivjuk t. olvasóink figyelmét a ruhamosáshoz használt legjobbnak és felülmulhatatlannak elismert «Uranos»-kékre. Bővebbet a hirdetés nyujt.

Az ősz hajzat eredeti szinének visszanyerése czéljából nagyon ajánlatos a «*Stella*» hajvizet használni, melynek rendkivüli előnye, hogy nem mint festék hat, de a haj eredeti szinét állitja vissza. E szer készitője Zoltán Béla, budapesti gyógy zerész, ő cs. és kir. fenségе József főherczeg udvari szállitója.

Aranyéremmel kitüntetett aradi gyógyszerész. A bécsi egészségügyi és testi szépség ápolására használt czikkek kiállitásán ritka kitüntetés érte Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerészt. A jury aranyéremmel és diszoklevéllel tüntette ki Földes Kelement világhirü *Margit-Creme* gyártmányáért.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak még a közelebbi napokban: báró Vay Dénes, kir. kamarás, Pozsony város és megye volt főispánja, Pozsony mellett, majorházai birtokán, 57 éves korában. — Cserneki és tarkeői Dessewffy Elek, Nógrádmegye tiszti főügyésze, 60 éves korában. — Dr. Surányi János, győri székesegyházi infulás éneklőkanonok, szentszéki ülnök, Győrött 68 éves korában. — Szegedi Eötvös József, szolgálaton kívüli alezredes, a magyar testőrség őrmestere, 68 éves korában, Bécsben. — Kovács Lajos, a debreczeni ref. tanitóképző-intézet igazgatója, a ki sok érdemet szerzett a tanitóképzés terén, 58 éves korában. — Királdi Herz Zsigmond, a magyar általános kőszénbánya társaság vezérigazgatója, ki a közgazdaság terén hosszú éveken át nagy tevékenységet fejtett ki, a hazai szénbányák üzletébe is sok életet vitt, a miért magyar nemességet kapott, 48 éves korában; temetése nagy részvét közt történt és koporsójánál gróf Teleki Géza, az általános kőszénbánya társaság elnöke mondott beszédet. — Lovag Lederer Sándor, az Adria tengerhajózási társaság elnöke, a gazdasági élet számottevő tényezője, és ismert sportsman, Ausseeben; Budapesten temették el. — Schuster Ferencz, magyar festőművész, ki Bécsben élt s réz-karczban is szép képeket készitett, férfikora javában, Bécsben. — Dr. Sternberg Adolf, a «Budapester Tagblatt»-nak 1883 óta munkatársa, ki még az ötvenes években kezdte hirlapirói működését az akkori «Ofenpester Zeitung» hivatalos lapnál, majd Zágrábban szerkesztett német lapot, Temesváron a «Temesvárer Zeitungba» is sokat dolgozott, aztán a budapesti német lapok jótollú munkatársa lett. — Dr. Bánki Ignácz orvos, a ki Damjanich és Klapka alatt mint honvédfőorvos vett részt a szabadságharczban s Veszprémmegyében hosszú orvosi működésével köztiszteletet szerzett, Budapesten, 81 éves korában. — Baumgarten József, nyug. törvényszéki biró, volt 1848—49-iki honvédhadnagy, 72 éves korában, Zalaegerszegen. — Rényi József ügyvéd, volt 1848—49-iki honvédtiszt, Rényi Dezső fővárosi főjegyző édesatyja, 82 éves korában a szatmármegyei Zelestyén. — Nagel Nándor, 1848—49-iki honvédhadnagy, Kunbaja községnek harmincz éven át jegyzője Kunbaján, 74 éves korában. — Mándoki Barkó Ferencz, negyvennyolczas honvédőrmester, a kolozsvári országos kórház volt ellenőre 77 éves Kolozsvártt. — Szemere Mór, gölniczbányai vasipariskolai tanár. — Hinléder Fels Guidó, nyug. törvényszéki biró, 71-ik évében. Kovásznán. — Dénesfái Börzsöny Lajos nyug. járásbiró 70-ik évében, Pakson. — Detrich László, fehérmegyei földbirtokos, 57 éves korában, Székesfejérváron. — Rémi Tivadar, a budapesti király-utczai Rémi-mulató volt igazgatótulajdonosa. — Csajka Jenő gyógyszerész, Léva város képviselőtestületének tagja, 35 éves korában, Léván — Hirsch Sebestyén, fővárosi vállalkozó Szolgaegyházán, 64 éves korában. — Zsigmond Adolf Sándor, ferenczrendi áldozópap, helyettes házfőnök, 49 éves korában, Jászberényben. — Velvard Adolf, fővárosi mérnök, 33 éves korában, Budapesten.

Özv. Friml Ottóné, szül. hideghéti Bittera Lujza, 65 éves korában, Beszterczebányán. — Özv. Nagy Jánosné, szül. Roszmanith Anna, 51 éves korában, Váczott. — Özv. Bagyula Antalné szül. Szikora Sarolta, 73-ik évében, Péczelen.

Szerkesztői üzenetek.

M. E. A telepitésről szóló törvényjavaslat-tervezet szerint a telepitő ingyen tartozik átengedni a templom s egyéb épületek részére, valamint a jegyző, lelkész, tanitó és kiskedóvó házához szükséges beltelkeket, nemkülönben a telepitési terület legfeljebb huszadrészét, községi és egyházi czélokra.

Lót ivadéka stb. Mindegyik verse tehetséget árúl el, de egyik sem kész költői munka. A hazafias versnek jó az alapeszméje, van némi újszerű szinezete, csak erőtlenül, hatástalanúl van megirva, különösen az eleje, a mely egészen prózai. A két szonett — bár van bennük csinosabb kép, hangulatosabb sor — hidegnek, csináltnak tünik fel, több benne a része az elménék, mint a szívnek. Leggyöngébb a népballadaszerű vers, meséje banális is, homályos is, csak a formája figyelemre méltó.

Az élet czélja. A különben több sikerült részletet tartalmazó versből hiányzik az, a mi az ilyen elmélkedő költeményben a fődolog: a nyelv ereje, mely szárnyakat adna az elvont gondolatoknak, a szerkezet biztonsága, a mely egységbe kapcsolja az egyes részeket, a melyeken az alapeszme nyugszik. Egykét pontban homályos is, igy az ötödik versszak első felében.

SAKKJÁTÉK.

2333. számu feladvány. Holzhausen W.-tól.

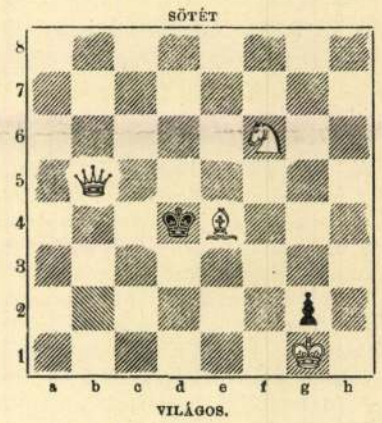

VILÁGOS.

Világos indúl s a negyedik lépésre matot mond.

A 2315. számu feladv. megfejtése Weinheimer R.-től.

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét.*
1. Bc7—c4	Kd5—e4 (a)	1. — —	—	b2—b1 V (b)
2. Ha4—c3 +	Ke4—f4	2. Ha4—c3 +	—	t. sz.
3. e2—e3 mat.		3. V mat.		

Világos.	*b.*	*Sötét.*
1. — —	—	b2—b1 H
2. Vh3—e3	—	t. sz.
3. V v. H mat.		

A 2316. számu feladvány megfejtése Collinson R.-től.

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét*
1. Fg3—e7	Kd5—c5 (a)	1. — —	—	d3—d2 (c)
2. Bf1—a1	Kc5—b5:	2. Hd8—e6:		Kd5—e6: (b)
3. b2—b3	t. sz.	3 Bf1—f5		t. sz
4. Ba1—a5 mat.		4. B v. F mat.		

	b.		*c.*	
2. — —	—	d2—d1 V	1. — —	— e4—e3
3. Bf1—f5 +		Kd5—e6:	2. Fb5—d3:	e3—e2
4. Bf5—e5 mat.			3. Bf1—a1	t. sz.
			4. B mat.	

Helyesen fejtették meg: *Budapesten:* K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — *Csomonyán:* Németh Péter. — *Lipótvártt:* Hoffbauer A. — *Bakony-Szentlászlón:* Szabó János. — *Kecskeméten:* Balogh Dénes. — *Fakerten:* Kintzig Róbert. — *A pesti sakk-kör.*

KÉPTALÁNY.

A 24-dik számban közölt képtalány megfejtése: *Árnyékáért becsüljük a vén fát.*

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Kaplony-utcza 9.

Mig eddig a **régi bőrbetegségek**, a legkülönbözőbb sulyos **idegbajok (neurasthenia, vitustáncz), a sápkor, a női arczot eléktelenitő pattanások** s a **női nemi szervek folyásokkal kombinált hurutos megbetegedéseinek kezelésénél** csekély értékü idegen vizekre voltunk utalva, addig ujabban

a PARÁDI ARSEN vizben

(vastartalommal)

olyan kincsünk van, mely minden eddigi arsen-vasas viznél (Roncegno Levico) hatásosabb, **könnyebben emészthető** s manapság már minthogy legelőbbkelő orvosi tekintélyeink felkarolják s a fogyasztók egész serege dicséri hatásait, hazánkban csaknem kizárólagos keresletnek örvend.

Gróf Károlyi Mihály uradalmi felügyelősége Parád.

Egy postaláda 7 palaczk parádi arsen-vastartalmu gyógyvizet Magyarország összes postaállomásaira 5 korona 80 fillérért bérmentesen szállit a

Főraktár: **ÉDESKUTY L.** BUDAPESTEN.

cs. és kir. udvari szállító. 9949

Ásványviz-nagykereskedő.

Kapható minden gyógytárban és megbizható füszerkereskedésben.

Schuszter Ferenc

rézmetsző 1870–1903

irod

Kruck II. 483 l.

Cotgreave-féle indikátor III. 100, 101.

Schuster Ferenc (csodalom)

Budapesti Napló. 1903 jun. 22. (Magyar művész halála külföldön) —

Schuster Ferencz, festő és rézkarczoló; szül. Fehértemplom-
ban
megh. 1903 junius 20-án Bécsben.

Schuster Ferenc

1905 tavaszi

kiáll. Nemzeti Szalonban

Legenda, olajt.

Cigányok, olajt.

Hadtörténet, római V. 247 - 254.

Schuster Ferenc
festő

Fehértemplomból került Pestre
Schuster Ferenc.

Bela Duranci: Modern magyar képtár Szabadkán.
MŰVÉSZET, 1973.január - 38.oldal

Schuster Ferenc

Művészeti lexikon I. köt.
Régi Cex. 16 K. 678. l.

festő és grafikus, szül. - 1870
XII. 24. Fehértemplomban, megh.
1903 VII. 14. Becsben.

AUGUSZTUS

9

SCHUSTER I. *Ferenc*, festő és grafikus, * Fehértemplom 1870 dec. 24., † Bécs 1903 júl. 14. Bécsben tanult, ott festette és karcolta rézbe egyebek közt az Anya-ciklust, de reményteljes kifejlődését megakadályozta a halál. Több műve van a Szépműv. Múzeum grafikai gyüjteményében.

E-5 II. 4291

Schuster Frances

Festo

'rod

Vas Exp 1903.

430

Schuszter Franc

Irod

Finagy Béla

Magyar Müvészeti Almanach 1904. 185-6

+ 1903. jun. 14. Bécs.

Schuster Ferenc. /fehértemplomi/ F. 19. 2. 84.

Veszteresztő ilyen volt, bécsi ak. (1888.) „Anya"-e: tékkare rosszabával lisztyos feltűzés. Sok mugomor miatt fiatalon meghal. (Ly. III. 64)

A MAGYAR POSTA BETEGSÉGI BIZTOSITÓ INTÉZETE

BUDAPEST 4. — POSTAFIÓK 373.

_____ szám.

19_____

FELVÉTELI IGAZOLÓLAP

a közkórházi ápolási és a betegszállítási költségnek a nyilvános betegápolási átalány terhére való elszámolására a 6000/1931. M. E. sz. rendelet 5. §-a alapján.

Igazolom, hogy _____ posta _____ nevű felesége — gyermeke a m. posta betegségi biztosító intézeténél biztosított — igényjogosult családtag és ezért az intézeti alapszabály 33. §-a értelmében a közkórház vagy állami klinika legalsó osztályán „rendes betegség"-gel _____ napi kórházi ápolásra van igénye.

Budapest, 19 _____

_____

intézeti igazgató.

P. B. B. I. 921 sz. ny. Jakab nyomda, Budapest

Schuster Ferenc
vér karcoló

l.

Lykakörös

64. l.

Schuster Ferenc, Fehértemplom

MDK

Füger-dij 1900

Bécsi képzőm. akadémia magy. Osztönd. névsora

Fleischer Bécs 103. 1.

MDK

Schuster Ferenc, Fehértemplom

Mesteriskolai dijak 1899

Bécsi képszőm. akadémia nagy. ösztönd. névsora

Fleischer Bécs. 105. 1.

MDK

Schuster Ferenc, Fehértemplom.

1900. Füger-dij.

1899. Mesteriskolai-dij.

Bécsi Képzőm. Akad. magyar ösztöndijasainak névs.

Fleischer, Bécs. 103, 105.1.

MDK

Schuster F.

Én vagyok a világosság, sz.rézk.

Szépm.Muz.

Nemzetközi modern metszetkiáll. Grafikai Oszt.

kiáll. 1907. jun. 24 l.

MDK

Schuster Ferenc

Édes anya, repr.

Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat, repr.

Hazai krónika. Művészet 1903. 63.l.
képek: 8,9.l.

MDK

Schuster Ferenc

A költő, rézk.,repr.

Művészet 1903. 257.l.

MDK

Schuster Ferenc

Két művész hagyatéka. Uj Idők 1903. II. 350.l.

Schuster Ferenc

festő

Thieme Becker

XXX. 344. l.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

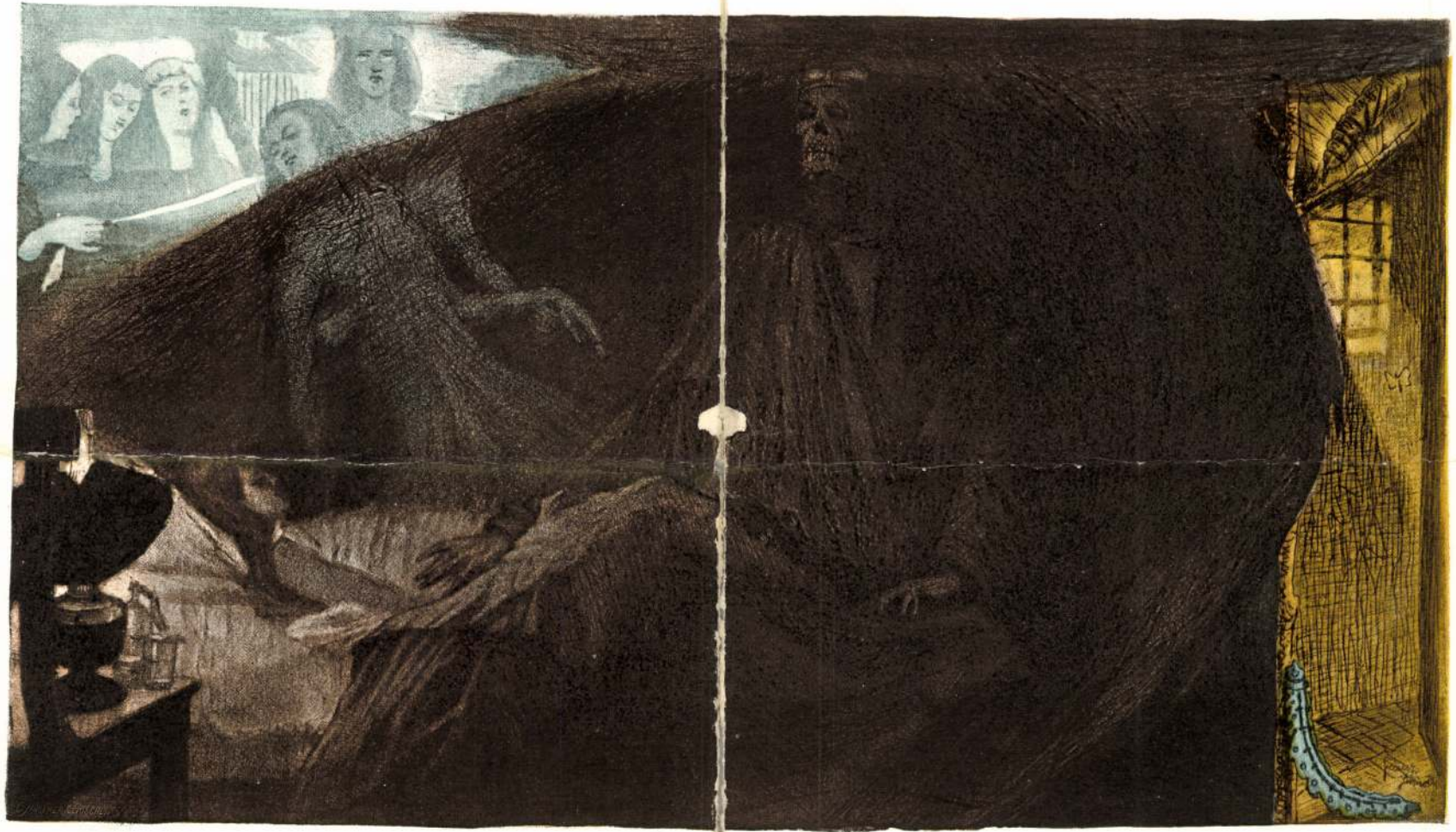

Schuszter Ferenc

Schuster Ferenc

Schuster Ferenc művészi hagyatékának kiállítását ismertették a napilapok okt. 3-iki számai.

1903

(Művészet 1903. 358. l.)

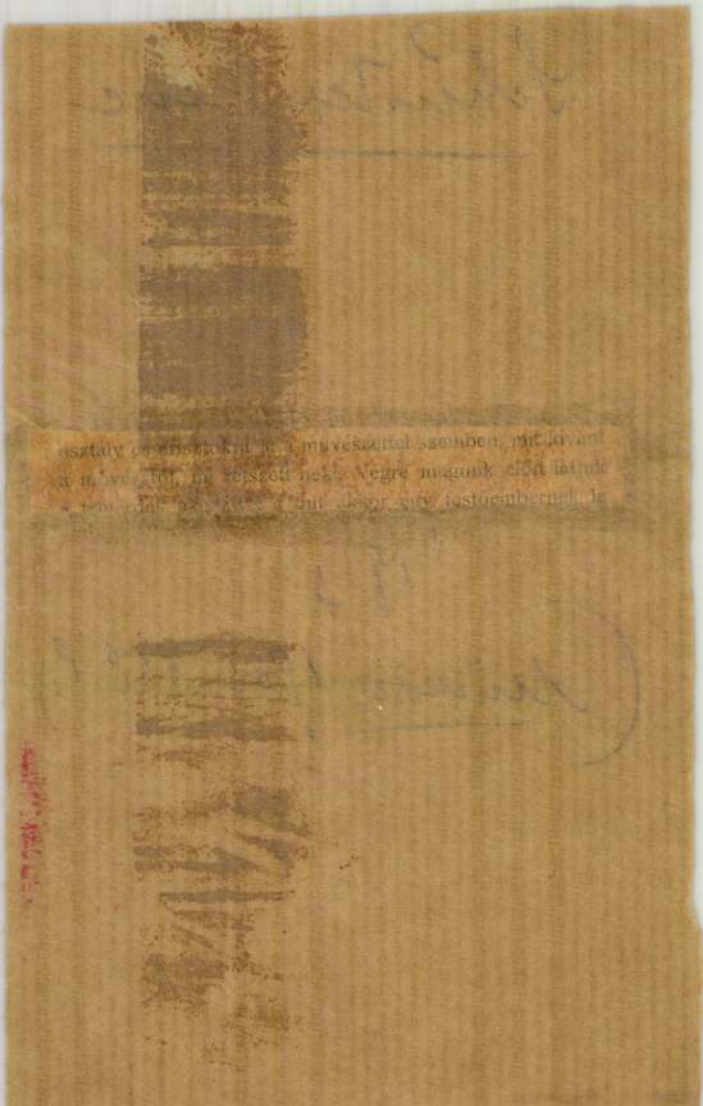

Schuster Ferenc

Művészet 1903. ~~8, 9, 63,~~
~~256 – 259.~~ 357, 358

– 1904. 267
– 1910. 273 m

Engberg Gabriel: Zoltmány nyomában 145 (610), 3412 (459).

Schuster Ferenc

vármegyei, Jenő.
(Trencsén)

1.) Az édesanya. (Kézkarcz)
Művészet, 1903 - I - 8. l.

2) Vezesd feleba imádat, hiszen
mint tenmagadat. (Kézkarcz)
(Krisztus egy szűrik utasítását)
Igen gyengéden tartom. Privátim.
Művészet, 1903 - I. 9 l.

U. o. a 63-oldalon:

E művész neve még teljesen ismeretlen nálunk.

Sch. Ferenc Feketenyomban született. Atyja kovácsmester volt s tíz gyermeke légiódíjeit, Ferencet, vaskereskedőnek szánta. A gyerekember fejében másidealok éledeztek: a cirkusz és a színház volt vágyainak netovábbja. Szülei azonban tudni sem akartak az efféle vágyakról. Három évet [illegible] a vas-
[illegible] tanult,
örömet, hogy principálisa kis gyermekmulatságaira mindenféle képet festegetett. A tanoncévek elmúltával Budapestre jött egy nagyobb vaskereskedésbe, de mindjárt az első hetek után engedett eredeti vágyainak s elhatározta, hogy a művészi pályára lép. A mintarajziskola ajtaján kopogtatott (hol itt a rézkarc, hiszen szinte akart lenni?), hol egyenesen a szemébe mondta az igazgató, hogy teljesen hiján van a művészi tehetségnek. A lemondott, önérzetes negédes fiúlelkét szörnyű vakság éke, de ideálja ról megvonni akart lemondani. Fantasztikus tervet eszelt ki: beáll cselédnek valamely művészhez, csakhogy közelebb jusson a szentek szentjéhez. Itt is ott is kopogtatott; válaszonogatás, határozó nemmel volt a válasz. Látva, hogy Budapesten minden út el van zárva előle, elvergődött Becsbe. Egy pár jószívű emberre talált ott, a kik pályát fogják, bejiratkozott az akadémiába is, a hol azonban csak nagyritkán foglalkoztatta tanulmányaival, mert ideje legnagyobb részét szegény Kenyér-Keresésre kellett fordítania. Négy ott évig dolgozott aztán itthon, Németországban (Drezdában) és Bécsben s eközben végezte a mintarajziskolát.

Ez időben festette az „Édesanya" című művét, a melyet [illegible] készített.

Később Rómába költözött, a honnan csak nagyritkán tért haza.

(Ez adatokat Schuster Ferenc maga írta 1903-ban Egyke Károlynak, ki előbb a Művészet 1903. évi I. és második u. o. a 4-ik számában közölte. Előbb Kivonatosan, később szóról szóra.)

F a hazulról kapott vehém forintokkal

F Az első években kevés sikere volt; sem otthonról, sem másfelől nem kapott támogatást. Kétszer is tört le az inségtől, mert bolondnak és lehetségtelenségnek tartották, de sikerült mégis visszajutnia. Így téltek el az „Rondeau" évei, s akkor kínálkozott az utazás alkalma. Tudása csekély volt.

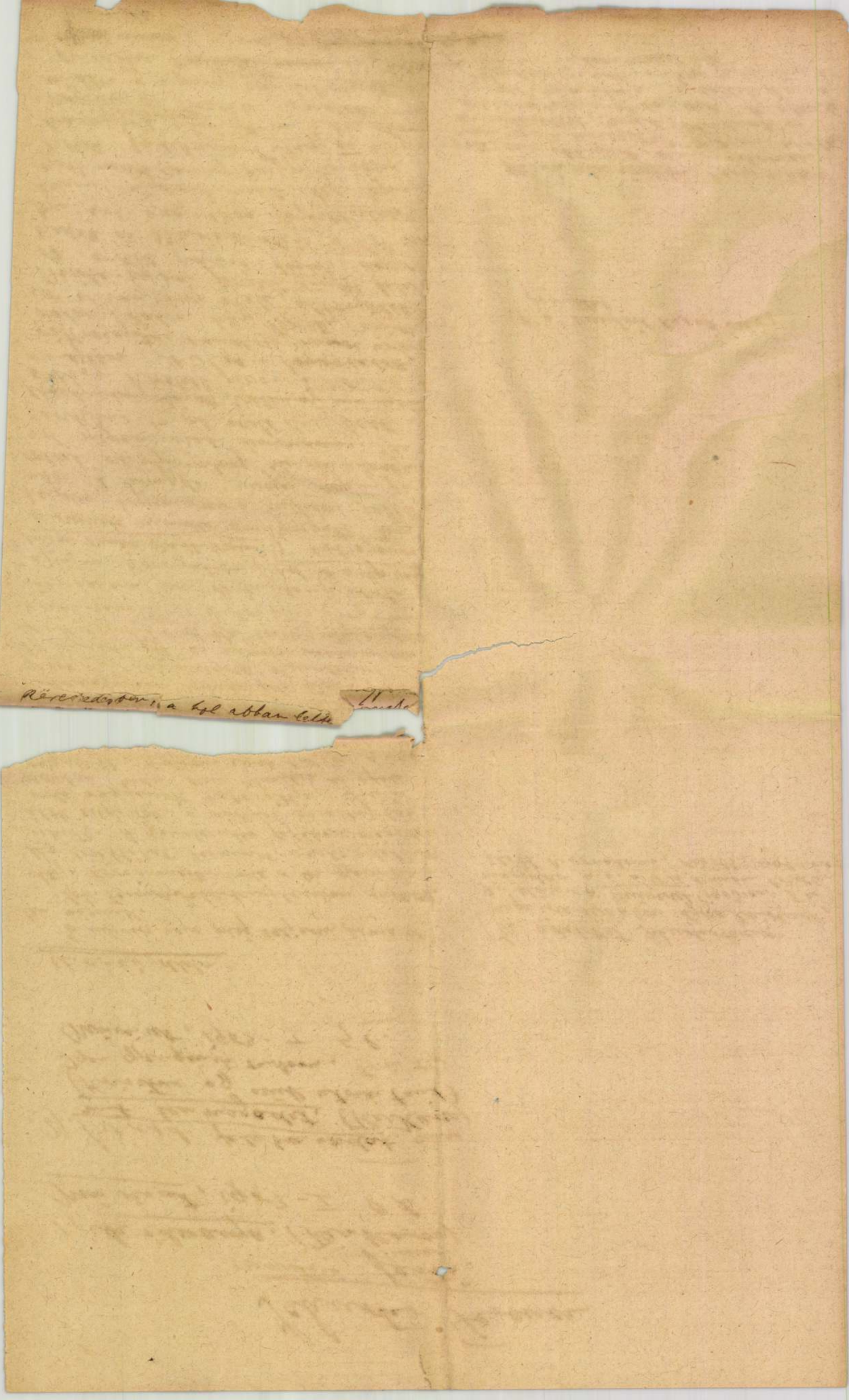

Schuster Ferencz 2.

Bécsben Pochwalsky tanár e ciklus láttára megtisztelő feltételek mellett felvette iskolájába. Még ez évben egyhangulag neki ítélték az arckép jutalomdíjat, a következő évben pedig az Unger féle hires rézkarczoló iskolában osztrák császári szubventiót kapott az „Arya cyklus" kiadására. az év végén pedig a Füger aranyérmet nyerte el egy kompozitiójával. Ezzel befejezte iskolai tanulmányait.

Sch. F. olaffestményeket is készített, a melyeknek egy részét Bécsben is bemutatta. Az oda való sajtó szivesen fogadta. Sch. művészete eő rés művészet, lelki élmények intim visszatükrözése, mélyen szivünk ben gyökerező sejditések formába való foglalása. Életrajzát ösmerven elérthetjük az ötot is, a mely öt e félig szimbolikus alkotásokra bitta. A szenvedő ember tisztult lelke szól hozzánk belőlőtt. Nagy értékű és nemes érzelmekben épult e művek konceptiója.

A művészet. 1903. 4 sz-ban: Schuster Ferencz irta Lyka Károly

Kevesen ismerik nálunk Sch. Ferencznek, a junius 14-én Bécsben (1903) elhalt magyar festőművésznek nevét. Egyetlen művel sem szerepelt kiállításainkon. Kenyerét küzdelmesen nagy ügyel-bajjal a külföldön szerezte meg. Munkája ellett gyümölcseit nekünk akarta juttatni: Ép most készülődött arra, hogy egybegyűjtött munkáit bemutassa a budapesti közönségnek egy kis külön kiállitáson. De még csak össze sem gyűjthette, mert hónapok, évek óta kegyetlen gyógyithatatlan betegség gyötörte, a mely az utóbbi időben oly fájdalmassá vált, hogy levelet is alig irhatott. Mégis bizott abban, hogy tavaszra meglehet a kiállitás. E sorok irójának nehány hónappal ezelőtt még remenyel teljes leveleket küldött, a betegség azonban egyre fenyegetőbbé lett, ugy, hogy a legutóbbi időben már maga sem bizott felgyógyulásában.

Sanyarian lepörgetett rövid élitéről (született 1870-december 24-én ő maga irt meg egyet-mást a mi kerelmukre.

Schuster Ferencz 3.

Ezek az egyszerű sorok minden egyébnél beszédesebben, világítják meg rövid pály a futásának peserveit.

(Ezután következik az 1 old. megkezdett és a 2. ikon folytatott ismertetés)

De nem szakadt vége rossz sorsának. Roppant küzdelmek közt vergődött, mindenekfelett az bántotta, hogy nem foglalkozhatott szakadatlanul művészetével. Betegsége olykor heteken át megbénitotta kezét. Mégis szerült neki tavaly (1902) Bécsben egy kis külön kiállitást rendezni. A sors itt is kegyetlen játékot üzött vele. Nem is láthatta azt az első és egyetlen kiállitását, mert a megnyitás napján a kórházba kellett őt vinni. A tárlatot azonban osztatlan tetszéssel fogadta a bécsi kritika.

A legutóbbi napok egyikén még egyszer kezébe vette szerszámait. Egy barátja műtermében elővett egy karsont és kepet kezdett vázolni: a kis ember látja jönni az Elkerülhetetlent. Ez a legutolsó vázlat mutatja, hogy belelátott jövőjébe. De csakhamar letette szerszámait, a fájdalomtól nem tudott dolgozni.

„Mikor tavaszodott – irja nekünk bécsi barátja – Tehértemplomból ismét Bécsbe jött: egy vagy kikszemű csontvázt. Az utolsót próbálta meg: egy operátiót. Nem sok reménnyel kisértük a kórházba. Operáltak és mintha sikerült volna. A fájdalom elmult, evett ivott és beszélt a jövőről. Örült a tavasznak, a meg beragyogott halálos ágyára. Vasárnap kimentünk a kórházba, vittünk egy kis jó bort, akkor azt mondta a szolga Eötvös hangon, hogy az az úr ma éjjel meghalt... Kedden temettükel őt, egy pár jó barátja, mecenása és az édes anyja..."

Igy végződött egy magyar lehetséges magyar művész rövid és tragikus pály-futása.

U. o.

3.) A Költő (Rézkarc).

Előtérben háttal egy térdeplő női alak, a kép jobb mögén éthérű szenvedő alakok, baloldalt egy pádon a gondolatokba merült Költő: Hegyes táj.

Schuster Ferencz 4.

Schuster Ferencz nüvészi hagyatékának kiállítását ismertetik a napilapok 1903. okt 3 ki számai.

Schuster Fülöp

ács

Sopron

1546. jan. 22.

polgárcskü

Hazi

b) ábra.

A fővámtéri dunai hid véglegesen elfoga

M Ű V É S Z E T :
II.évf. 1903.
256.l.

S c h u s t e r Ferenc

arcképe.

Fénykép.

M Ű V É S Z E T :
II.évf. 1903.
257.l.

Péczely
Béla

S c h u s t e r Ferenc:

A költő.

Rézkarc.

Egész oldalas kép.

MÜVÉSZET Péczely
IX.évf.1910.
[illegible].
273.előtt.

S c h u s t e r F e r e n c

A h a l á l .

Szines rézkarc.

Szines melléklet.

Péczely Béla

S c h u s t e r F e r e n c :

Az édesanya.

Rézkarc. /Szines/

Egész oldalas barnaszinü reprodukció.

M Ű V É S Z E T .
II.évf. 1903.
8.old.

Péczely Béla

S c h u s t e r F e r e n c :

Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.

Rézkarc./Szines/

Egész oldalas reprodukció.

M Ű V É S Z E T .
II.évf. 1903.
9.old.

S c h u s t e r Ferenc grafikus

M Ű V É S Z E T
II.évf. 1903.
63.
"Schuster Ferenc"

F e h é r t e m p l o m

Schuster Ferenc grafikus
születéshelye/

M Ű V É S Z E T
II. évf. 1903.
63.
"Schuster Ferenc"

B é c s

Schuster Ferenc tanulmányai

M Ű V É S Z E T
II. évf. 1903.
63.
"Schuster Ferenc"

Bécs

Schuster Ferenc olajfestményeinek
külön kiállitása.

MŰVÉSZET
II.évf. 1903.
63.
"Schuster Ferenc"

B é cs

Pochwalsky tanár iskolája

M Ű V É S Z E T.
II. évf. 1903.
63.
"Schuster Ferenc"

Patak Jenő

Schuster festő/19.sz./müve a képző-
müvészeti Társulat kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.I.XII.15.1192.o

Schuster József

1846. Pesten, mint kiällitó.

Iparmiki állitas. Ekt képek

1846. II. 347 l.

Schuster János (József) Pest. Ar.

1840-ben mester. 1840. IX. 7-én kapott polgárjogot. 1852. jelzőmester. 1864-ig említve. *Inasa:* 1837. Pünkösdtől Vagon Lajos.

Művei:
Nem ismertek.

Irodalom:
Horváth H.: 252. p.; Illyefalvy—Pallós; A. B.: 45a. p.

Pest - Buda 1977

SCHUSTER József aranyműves

1842

49. máj. 24.	Nádor — felszólítja az igazgatót, hogy Baja mellett talált és Schuster József pesti aranyműves birtokában levő régi díszszerek iránt alkudozzék.
52. jún. 8.	Nádor — meghagyja az igazgatónak, hogy a fönemlített díszszerekért Schuster aranyművesnek 200 pforintnál semmi esetre többet ne fizessen.
54. jún. 15.	Nádor — Schuster aranymívesnek az említett arany díszszerekért 200 pforintot utalványoz.

92. r

M. Ért. 1991. 1-2.

Schuster K. a Kerepesi út 42. 1. 1.

kiszit mindenféle sírvidéket és

templomi szobornüveket.

Az Orszag Tukre. 1864. 190. l.

Értesítés.

Az Országos Magyar Régészeti Társulat folyó évi november hó 24-én vasárnap d. u. 1 órakor az ünnepélyes díszközgyűlés után az Erzsébet-szálló éttermében (IV., Egyetem-utca)

TÁRSASEBÉDET

rendez, melyre t. Tagtársunkat tisztelettel meghívja az

Elnökség.

Étkezés étlap szerint.

Schuster Károly

nobrázi

Gentmüeml

48-l-

Nagytekintetü

Müemlékek Or[illegible]

Dr Lu[illegible]

távollete és meg[illegible]

Salamon-tornyá[illegible]

f. héten 500 f-o[illegible]

ványozni méltó[illegible]

karlócai hírek hallatára, megpezsdült ereiben a forró szláv vére és ő megmámorosodott tőle.

Ez mindenesetre olyan fontos esemény volt, amelyet a Hét sváboknak nevezett szabadság-egyesület elé kellett terjesztenie. Ugylátszik, az ország veszedelemben van és sürgős intézkedésre lesz szükség.

Jani vissza akart menni az irószobába, hogy magához vegye az alapszabály-tervezetet, belülről azonban Grafné hangos perelése hallatszott és a *naplopó, szamárság* és *majd adok neki* féle kefejezésekből, amelyek sűrűn ismétlődtek az édesanyja monológjában, arra kellett következtetni, hogy a titkos társaság alapszabálytervezete, melyet Jani az iróasztalán felejtett, illetéktelen kezekbe került. A szabadság-társaság feje tehát mélyen meghajolva osont el az irószoba üvegajtaja előtt és csak akkor lélegzett föl megkönnyebbülten, mikor már becsapta maga után az utcai kaput.

Eredetileg Lutz hadnagyhoz akart sietni, mert bizonyos volt, hogy az egész városban a hadnagy veszi legkomolyabban a szabadság ügyét, de aztán eszébe jutott, hogy Zorka most a Hoffer-leányokkal hárfázik és azért repülő kabátszárnyakkal vágtatott a Hoffer-ház felé. Hirtelen elhatározta, hogy a titkos társaság egy másik, bár lanyhább buzgalmu tagját, Hoffer Tónit fogja beavatni a titkába.

Hoffer Tóni az édesapja építőirodájában dolgozott. Az öreg volt a délvidék leghíresebb templomépítője. Tótországban és Rácországban is sok szép templomot épített már. A Hoffer-ház udvara, amely majd akkora volt, mint egy vásártér, most is teli volt toronynyi deszka- és gerendalakásokkal, egypár száz munkás fürészelt, kalapált és tett-vett benne, a fiatal Hoffer Tóni pedig plajbásszal a füle mellett, kipirult arccal állott az udvar közepén és oláh nyelven káromkodott, ezt a nyelvbeli koncessziót pedig mindenesetre azoknak az oláh fuvarosoknak tette, akik csökönyös alázatossággal állottak körülötte.

Ez nem ér rá most hazát menteni, gondolta magában Jani.

A lakóház ablakából édes hárfazene szűrődött ki a munka rikácsoló lármájába.

— Jani bácsi, Jani bácsi! — kiáltotta egy vékony hang.

Emeletmagasságban az egyik gerendapiramis tetején fehérruhás, szőkeloknis kisleány állott. Bábi volt, négy közül a legkisebbik Hoffer-leány. Ő is csinos, kecses és vidám volt, mint valamennyi nővére. Most a zerge biztosságával szökdelt le a farakásról. Egyenesen Jani úr nyakába ugrott és megcsókolta. Bábika még csak tizenkét esztendős volt, még egészen gyermekszámba ment és senki sem akadhatott fenn a nagy és forró barátságon, amelyet Jani iránt érzett. Hasonló szenvedélyes barátságot érzett a fiatal Graf iránt a kisebbik Hoffer-fiú, a tizenhárom esztendős Gyuri, aki vidám süvöltéssel robogott elő az istállóból. A két gyermek láthatólag büszke volt reá, hogy tegeződhetnek egy nagy férfival, aki Bécset is megjárta már.

— Megjött a főhadnagy! Megjött Kolonics! Lóháton jött meg Pancsováról! Reggelre tovább megy Temesvárra! — ujságolták nagy fontoskodva a gyerekek.

Kolonics főhadnagy volt Emiliának, a legnagyobbik Hoffer-leánynak vőlegénye. Még pedig második vőlegénye, amely körülmény némi foltot ejtett a leány hírnevén. Az első Graf Mihály volt, özvegy Grafné azonban akkoriban szétrobbantotta a kötést, mivel egyszer reggeli hatkor még ágyában találta a fia menyasszonyát.

A gyerekek fölvitték Jani urat a nappaliba. Ott hárman hárfáztak együtt, a középső két Hoffer-leány és Zorka. Olyan komolyan vették a leckéjüket, hogy abba se hagyták a játékot, csak mosolyogva bólintottak loknis fejükkel a vendég felé. Jani leült a két gyermekkel és áhitatos csendben várta a játék végét.

Hofferékat tulajdonképpen mindenki kedvelte a városban, de azért titokban sok pletyka kerengett róluk, mert a viselkedésük, sőt a külsejük is más volt, mint a többi emberfiáé. Valami művészi bátorság, melegség és lendület jellemezte őket. Az öreg Hoffer sok pénzt keresett, de sokat is költött a gyermekeire, akiket úgy járatott, „mintha urasági gyerekek volnának" mondták a városban. Graf Jani azonban nagyon jól találta magát ebben a házban és boldog volt, hogy Hofferék nem éreztették vele, mennyire bántotta őket Grafné asszony viselkedése.

A hárfajáték akkor ért véget, mikor az öreg Hofferék és a mátkapár a szobába léptek.

A vőlegény, aki a Blomberg dsidásainál szolgált, hosszú, kemény, szőke pofaszakállú katona volt.

Kisült azonban, hogy ők is tudnak már a karlócai eseményekről. De nemcsak ők, hanem az egész város.

— A szerbek és a horvátok gyülekeznek, Szerbiából is sokan jönnek, hogy elfoglalják a Bánságot, — mondta aggodalmas arccal az öreg Hoffer. — Mit fogtok ti csinálni, ti császári katonák?

A főhadnagy boldog tudatlanságában vállat vont.

— Nem fogjuk a fejünket törni, hanem azt fogjuk csinálni, amit parancsolnak nekünk.

— Az a kérdés, hogy ki parancsol nektek? A bécsi, vagy a pesti hadügyminiszter?

Kolonics könnyedén legyintett a kezével.

— Azt hiszem, az egész pesti svindli hamar véget fog érni . . . Kossuth és a táblabirák . . .

— És ha az a parancs, hogy nyugodtan kell néznetek, mint irtják ki a bánsági magyarságot?

— Akkor is parancs a parancs, — válaszolt hidegen a dsidás.

Hofferné arca egyszerre vérvörös lett.

— És bennünket ki fog megvédeni? Bennünket és a gyermekeinket?

A főhadnagy csodálkozva nézett az asszonyra.

— Titeket? Nektek semmi közötök az egész dologhoz. Ami lesz, az a magyarok ellen megy. Ti pedig németek vagytok.

— Persze, mi németek vagyunk, — hagyta rá Emilia, akit nagyon kínosan érintett ez a vita.

Folytatjuk.

Alt-Wien. Schuster Károly festménye

Aki mer, az nyer

(Coulissa-történet)

Irta Mikszáth Kalmán *

Coulissa-történet, igenis, de nevek nélkül.

Ő nagyságának nem írjuk ki a nevét, azaz megkereszteljük más névre, mondjuk, hogy Borosnyói Pálnak hívják.

Valamikor képviselő volt, de a kerülete unt rá, akkor aztán kiküldték valahová tanfelügyelőnek, de ott meg a megye unt rá, visszaküldte képviselőnek.

Itt ráunt a miniszter és megtette jószágigazgatónak. Egyebet lehetetlenség volt belőle faragni. És ez is volt neki a legjobb: mert az állami jószág nem unhat rá. Azok roppant türelmes ingatlanok.

A jószágigazgató úr egészen megelégedetten adta át magát az új pályának, vadászgatott, kártyázott, ebédeket adott, udvarolt a környékbeli szép asszonyoknak és hogy semmit se felejtsek el a tevékenységéből, csibukozott és kocsikázott, növesztve a potrohát és tokáját.

Hogy azonban az ügyek mégis menjenek valahogy,

* A nagy író hátrahagyott irásaiból.

Uj Idők 1914. XX. 15. szám

Schuster Gáspár

1873/74 – 1874/75

Ferképzomfoiskövk

/31. l.

ladio műve (l. *Színházépítészet* címszót). *Serlio* már egy lépéssel tovább megy, amikor három díszlettípust kü-

Schuszter I.

Csendéletekkel szerepel három művész az évvégi, november-december hónapokban nyitvatartó kiállitáson, melyet Apafi ismertet a lapban: "Az állandó tárlat" cimmel. Schäffer Béla, Marastoni József és Schuszter I. akiknek festményeiről külön nem ir, csak neveiket emliti meg.

DÉLIBÁB, Bp. 1853. dec. 18.
XXV. sz. 786. lap.

Schuszter István

Ötvös és fémeinkes quadriannálé

Magyar Nemzet 1985. VII. 29.

SCHUSTER J.

Csendélet. Fa 31x41.

Schuster, J. "Wien
Perlo"

Der Ungar 1843. jül. 18.
(Sz.: Pesther Salon 1843.)

Kalmon

Schuster J.

Festo

1860 Györöttj.

Mitegyles katalog

Schuster J. Györött.

1860. máj.-jun. kiáll. Müeglet.
Fogolymadarak a nyughelyen,
olajf. 1225 frt.

Ernst boglárok VII. 247

Schuster István

Könnives 1788

l.

Birógernyeszegi

28. l.

T. 4157.

ákkal megerősitett vár, tövében
ek utjait járó-kelők élénkitik.
nak kel át. Felirata:

.7 : 20.1 cm.

Schuszter István ötvm.

emlékés

→ Gorka Géza ipm

MŰVÉSZET 1985/10/7

SCHUSTER Jakab kőműves

1784-

Péter I. Zoltán: Nagyvárad-Olaszi,
ref. templom. Kolozsvár, 1996.
3, 4.

Schuster János

aranymüves Pest

1840-es évek

Horváth Szentpéter

256. l.

Schuster János

Schuster János, szobrász, Pozsonyból, 20 éves korában, 1841—42 a szobrászati szakosztályon Joh. Schaller majd Jos. Kaehssmann tanárok növendéke volt.

Fleischer Bécs

84.l.

ATLAS
ATLAS

SCHUSZTER János egri kőmüvessegéd. Egerben 1752-ben --+ Walner kőmüvesmester legényeként dolgozik, az 1766. évi adóösszeirásnál már mint kőmüvespallért találjuk. 1771-ben ujból összeirják az adózók között.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Schuszter János, egri kőmüve-
segéd

M.D.K.

1752-ben Valner kőmüves mester legényeként dolgozik, majd az 1766-évi adóösszeírás mint pallért emliti. 1771-ben ujból szerepel az adózók összeírásában.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 398. old.

Bucsai M. D. K.

SCHUSTER Jenő szobrász

szül 1898 –

1404. Bika Lisz.: 56.564–N.

A M. N. Galéria állagjegyzéke T./D. rész

Bp. 1959. 131–132. l

Schuster Ilona

mühmuze

l-

Közlezrkiàll

1457-l-

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Schuster János

1790-ben (Nagyszebenben?)
öntött harangja ismeretlen
helyről 1917-ben hadi célkra
rekvirálatott -

MOB 518/1917. 2. akta

Vasárn. **29** Szal. Ferenc		Protestáns: Adél Görög: Ignác Izraelita: Sebath 2
Hétfő **30** Martina		Protestáns: Mártonka Görög: Nagy Vazul Izraelita: Sebath 3
Kedd **31** Nol. Péter	JANUÁR	Protestáns: Virgilia Görög: Cir. és Ján. Izraelita: Sebath 4
Szerda **1** Ignác		Protestáns: Ignác Görög: Trifón Izraelita: Sebath 5
Csütört. **2** Gy. sz. B. A.	☽ Első negyed 14 ó. 10 pk.	Protestáns: Karolin Görög: Jézus tal. S. Izraelita: Sebath 6
Péntek **3** Balázs		Protestáns: Balázs Görög: Simeon Izraelita: Sebath 7
Szomb. **4** András	1933 **FEBRUÁR** 28 nap	Protestáns: Ráhel Görög: Izidor Izraelita: Sebath 8

5-ik hét. Nap kelte 7 ó. 31 pk. — Nyugta 16 ó. 56 pk.

Schuster János

épitész ? 1829

l.

Rég. Társ Évk.

I. 1920-22. 157 l.

Schuster János

coch könives

1784

l.

Bíró Magyarád

78. l.

Fig. 12. Una nicchia del nodo del calice
di Gian Galeazzo Visconti.

Schuszter József

okl. mérnök

ha kell lásd

Bierbposta

23. l.

.t Olvasó!

április 25-iki külön vásári számun-
iem méltánytalanság, ha arra kérjük
e lap példány árát egy vásárolt
iozzánk eljuttatni kegyeskedjék.
lyek, a nehéz gazdasági helyzet la-
állitotta, de ennek dacára, - még
hirszolgálatunkkal az ország ven-
linden erőnkkel igyekszünk helytáll-
;yobb veszély pillanatában sem hagyja

egy kéréssel fordulni igen tisztelt
iebb-hosszabb idő óta küldjük t. Ol-
gy lapunk irányzata, hirszolgálata,
formája igen tisztelt Olvasónk tet-
- mint annyi elismerő levél is iga-
punkat továbbra is rendszeresen.

Schuster József Kolozs

aranyinnes Pest

1840 ben mester

1864. ig követhető

Horvath Szentpeters

256. l

Schuster Jozefin

1913/14.

Ferképzomfoiskòvk

131-1.

zsákutcájába jutott el a modern rendezés, amikor a színész és a szöveg egyformán eltünnek és folyton ala-

Schuster Károly

Kőfaragó mester

1865. Pesten.

PKc. 217 l

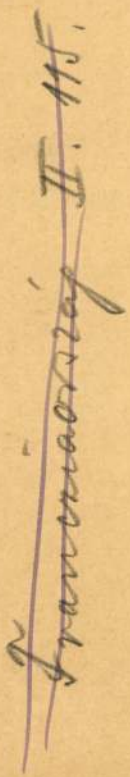

1903 XI. 17.

~~Budapest~~

Miniszternak Szeged város felirata, az állami művásár lásokban való részesedése tárgyában m(előzetes felterjesztésre ~~folytán~~, visszaj~~utalatik~~ küldetik. (443/903)

vali [illegible]

Schuster Károly

csillárgyáros

l.

Ságüvegenpár

299.l

Schuster Károly

üvegcsillár
gyáros
Sopron
1877

d.

Telkes Simon

Üvegiparunk.
Bp. 1895. 27. l.
55. l.

Tõñcruszka, ref.

205

Schuster Károly

Kőfaragó

Schoen 1948

47.l.

Másolat.

Magyar Belügyminiszter
250,101/1945. IV/14.

Tárgy: Grősz József kalocsai érsek panasza Dél-Pest vármegye főkapitányának a Kalot működését betiltó intézkedése ellen.

1013/16/4/1945. V. M. pol. számú jelentésére Grősz József kalocsai érsek fenti panasz alapján megállapítom, hogy Cím utasítást nem kapott a Kalot Mozgalomnak Dél-Pest vármegye területén történő betiltására. Ennélfogva a mozgalom letiltása tárgyában hozott határozatot megsemmisítem.

Felhívom, hogy ezt a rendeletemet t. Cím alá rendelt rendőrhatóságokkal közölje.

Budapest, 1945 december 20.

A miniszter rendeletéből:
Dr. Simon s. k.
miniszteri tanácsos

(P. H.)

A kiadvány hiteléül:
Olvashatatlan aláírás
s. hiv. igazgató

Schuszter Károly MDK

kőfaragó

A pesti ferences templom/Egyetem u. 2/

tornyát 1758-ból. Weiser Ferenc terve alapján Szandház Károly és Schuszter Károly készitették.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

99.1.

MDK

Schuszter Károly kőfaragó

Ferenciek tere. Ferenciek temploma.

GenZakBpest. Kézirat. 36. l.

Schuster Károly

Schuster Károly és Wieser Ferenc építették a pesti ferences templom kőpisakját.

Bezza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973 13351

9371

Schuster, Ludwig (1820-1895)

„Csendélet" o.v. 78x62

S. l. b. Ludwig Schuster

Kikiáltási ár: 12000 Ft

BÁV 39. Képaukció katalógus 1976 május

MDK

Schuster Lajos festő

1869. Bécsben él, (NB! magyarul úgyláknik nem tud, gr. Sztáray fordítja-le levelét) hadvező körülmények közt, s rövideren egy nagyobb képet küld a KT-nek

MDK-A-11-1/510.

MDK

Schuster Lajos festő

1866. Képeket küld a KT-nak megvételre.

MDK-A-1-1/367.

MDK

Schuster Lajos

OMKT. 1868.1 sorszámának eredménye. Műcsarnok, 1868. 47-48. l.

Táblakép. Patak Jenő.

"Virág és gyümölcs-csoportozat táj-
képpel". Schuster Lajos müve a Képző-
müvészeti Társ. jótékonycélu sorsolás
kiállitásán a Mücsarnokban.

Fővárosi Lapok 1864. I. XII. 1[illegible]. 12o2. o.

Schuster Lajos

MDK

1864. A KT-nek eladja egyik művét. (?)

MDK-A-F.-1/193.

Schuster Lajos festőművész

Fővárosi Lapok, 1866. XI. 8. 1076.

Itt a Képzőművészeti Társulat kiállításáról

Patak Jenő

Schuster Lajos festő/19.sz./müvei a Képzőművészeti Társulat jótékonycélu sorsolási kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1864.i.XII.17.12o2.o.

Táblakép. Patak Jenő.

"Gyümölcs egy épület belsejéb
ben". Schuster Lajos müve a Képzőm.
Társ. jótékonycélu sorsolási kiállitá-
sán a Mücsarnokban.

Fővárosi Lapok 1864. I. XII. 17. 12o2. o.

Schuszter Ödön, grafikus

a gyömrői képző- és iparművészek tárlata aug. 2.-ig tekinthető meg.-

A művész gyömrői tematikát kísérő karikatúrái szerepelnek a tárlaton. /említve/.

Kosonci Miklós: Üzenet jelennek és jövőnek. Pest Megyei Hírlap, 1980. júl. 3.